සච්චා
බුද්දඝොසත්ථා
සුමංගලප්පසාදනියා ටීකාය.

බුද්ධ සික්ඛා

හෙවත්

කුඩා සික්ඛා

ලොකප්‍රසිද්ධ ප්‍රඥාවිශාරද ධර්මශ්‍රීනම්මහායාර්ය
විරයන් වහන්සේ විසින්
රචනා කරණලදි

සුමඞ්ගලප්පසාදනීනම්ටීකාව

ලෝකප්‍රසිද්ධ ප්‍රඥාවිශාරද සංඝරක්ඛිතනම්
මහායෝවිරයන් වහන්සේ විසින්
රචනා කරණලදි

ආචාර්‍ය්‍ය
දන්ගෙදර. සුමනඥානි ස්ථවිරයන්
විසින්
ලිපිදෙමහැර සුඛකරණලදී

ඇඩිමොන් රොලෑණ්ඩ් ගුණරත්න
කොළඹ වාසල මුදලි මැති තුමන් විසින්
පසසනලදි

ඩී. ඩී. ජේඩ්‍රිස්සහ තවත් මහතුන් විසින්
ජිනාලඞ්කාර යන්ත්‍රාලයෙහි
මුද්‍රණය කරවනලදි

ක්‍රි. 1898.

හැව්ලොක්වවුන්යි ඉසිපතනාරාමාධිපතිව
වැඩවිසූ අතිගරු
ශ්‍රී සුනත සාසනවංසාලංකාර විනයාචාර්‍ය්‍ය
දන්ගෙදර
ශ්‍රී සුමණජෝති සරණපාලාභිධාන
අමරපුර අරියවංස සඞ්ඝම්මයුකනිකා නිකායේ
ප්‍රධාන සඞ්ඝපිතෘන්වහන්සේ
උපන්නේ ක්‍රි: ව: 1874 යි.
අපවත්වූයේ ක්‍රි: ව: 1930 යි.

RUPASIRI PRESS

THE

SATIKA KHUDDASIKKHA

OR

THE KUDUSIKA WITH ITS COMMENTARY

BEING AN

EPITOME OF THE VINAYA PITACA,

COMPILED BY THE

Maha Therawara Dhammasiri

AND ITS COMMENTARY

"THE SUMANGALA PASADANI"

BY THE

Maha Therawara Sangharakkhita

CORRECTED ANNOTATED AND EDITED

BY

THE ACHARIYA SUANAJOTI THERA,

OF

JAYAWARDHANA RAMA, DANGEDARA, GALLE.

PUBLISHED BY

D. D. PEDRIS and others.

PRINTED AT THE JINALANKARA PRESS, COLOMBO,

CEYLON.

2441 A. B.

PREFACE.

THE KHUDDA SIKKHA (Kudu Sika), is an epitome of the rules of the Vinaya pitaca, compiled in Pāli verse, by the Mahā Théra Dhammasiri, a master of the Tripitaca, and a member of the Mahāviharé fraternity at Anuradhapura, in or about the year of Buddha 953, during the reign of King Mahānāma; and he is also believed to have been a contemporary of the most learned and renowned Thero, Buddhaghosha. In or about the year of Buddha 1703, when Parākkrama Bāhu, the Great, was reigning at Polonnaruwa, the Mahā Thero Sangha Rakkhita of Dimbulagal Vihāre, also a master of the Tripitaca wrote a commentary in Pāli prose on the Kudu Sika, explaining and illustrating the text thereof. These two Venerable Theras namely, Dhammasiri and Sangha Rakkhita, through their erudition and zeal. as the sun and moon, shed lustre on the religious atmosphere of the Blessed Tathāgata. Sangha Rakkhita, the author of the said commentary, was a pupil of the illustrious Mahā Thero, Sariyuth of Dimbulāgal Vihāré, who was himself the author of the following, among other learned treatises, namely: Mahā Sārártha Dipani, Chulla Sārártha Dīpani and Panchikā Lankāra, In the said commentary and in the following works, to wit:— Sambandha-Chintā, Subodhā-Lankāra, Wurtodaya and Saddharma-Sangraha, reference is made to the Thera Sangha Rakkhita as having been the author of the following, among other works, namely Wurtodaya, Subodhā Lankāra, Susadda Siddhi, Sambandha Chintā, Sārārtha Vilāsini and Yoga Vinischaya.

It is needless here to dwell upon the high attainments and renown of the said Theras and the merits of their great works at any length, as the same may be apparent to the student of the Pali literature. Even prior to the compilation of the said commentary by Sangha Rakkhita, thera appears to have existed another, which is not now extant nor is its author known. That commentary on account of its obscurity both in language and style, was not used by the student. The one that was substituted instead and which has been and still is in use, is the commentary bearing the significant title of Sumangala Pasādani, meaning, Sumangala-pleasing: so named after the Mahā Thera Sumangala, at whose request the commentary was written.

The text of the Kudu Sika sets forth in brief the rules of the Vinaya Pitaca applicable to the order, and the commentary, explains and illustrates the difficult points thereof in a lucid and masterly manner.

The subjects dealt with by the text and the commentary of the Kudu Sika relates to the moral conduct of the Bhikshus, and have been classified under the following heads, namely: the Prātimoksha sanwara Sila, the Indriya sanwara Sila, the Ajivapari suddhi Sila and Prattyaya sannisrita Sila. Both on account of the brevity of diction and accuracy of the Kudu Sika to its source, the Vinaya Pitaca, and on account of the lucidity and truthfulness of the comments, and the purity and elegance of the language of the said commentary—the Sumangala Pasādani—they have from a long time been and still is used as text books by the Buddhist Bhikshus of different grades of ordination both in Ceylon and elsewhere. The existing copies of the text and the commentary of Kudu Sika is replete with errors of ommission and commission, which it is the aim of the present publication to obviate, or to supply and rectify. Several copies of the books had to be procured from various parts of the Island, as well as from Burmah for the purpose, which were carefully campared and critically examined with reference to the text of the Vinaya Pitaca, to remove doubts and inaccuracies of its epitome, the Kudu Sika. The present edition, comprising both the text and the commentary of the Kudu sika was undertaken by the editor at the request of Mr. D. D. Pedris of No. 9, Turret Road, Colombo, whose main object was to supply the want of a reliable handy-book, and thereby to bring within easy reach of the student of Buddhism, a brief but accurate version of the voluminous Vinaya Pitaca, and more especially, to help the Buddhist Bhikshus to acquire within a comparatively short time, a fair knowledge of the Vinaya rules, the strict adherence to which alone would make them spiritual and worthy the veneration and the obedience of the laity.

Any corrections or suggestions by the pandits, which would tend to improve this edition and to render it useful to the student, would be duly noted and thankfully acknowledged.

D. SUMANAJOTI THERA.

Colombo, March, 28, 1898.

අනුරාධ පුරෙ

මහාවිහාරවාසිනා ධම්මගිරිමහාථෙරවරෙන

විරචිතා

බුද්ධ සික්ඛා

පුලත්ථිපුරෙ

උදුම්බරගිරිවිහාරවාසිනා සංඝරක්ඛිතමහාථෙරවරෙන

විරචිතාය

සුමඩ්ගලප්පසාදනියා ටීකාය

සම්බණ්ණිතා.

ගාලුනගරෙ

ජයවද්ධනාරාමවාසිනා ආචරියෙන

සුමනජෝතිතථෙරෙන

සොධිතාභිසඞ්ඛතා ච

ඩී. ඩී. පේදිස්

ඇන්. ඇස්. ප්‍රනැන්ඩු එවි තිඉරිස්ප්‍රනැන්ඩු

ඇම්.මාග්‍රිස්පනැන්ඩු ඩී. සී. පේදිස්නීතිඥඥු සී. පේමිස් මැතිවි

ජී. එ. ප්‍රනැන්ඩු එ. සයිමොන් ප්‍රනැන්ඩු එ. ඇස්. ඇ.f. ජයසෙඛර

ආරච්චි

එච්. පී. ප්‍රනැන්ඩු සී. පිරිස් ප්‍රනැන්ඩු එච්. හර්මානිස් ප්‍රනැන්ඩු

ඉති

නාමකෙහි සොගතෙහි

ජීනාලඞ්කාර සහනාලයෙ

ලඤ්ඡා පිතා

බුද්ධස්ස භගවතො පරිනිබ්බාණතො

2441

*

බු

2441

ස ටී කා

බුද්ධ සික්ඛා 'යං

කෝ ළ ඹ න ග රෙ

වි ජෙජෝ ද ය ප රි වෙ ණ්ඩ ධි ප ති නා

සදෙස දෙසනන්තර සතත විතත කිත්තිඝොසෙන

* විවිධසද්දසත්ථකොවිදෙන සත්ථුසාසනෙ පාටවංපත්තෙන

මහාකාරුණිකෙන සික්ඛාකාමෙන ශ්‍රීජෝ චරියෙන

සිරිසුමඞ්ගලාභිධානෙන යතිසංඝපතිනා

පධාන නායකත්ථෙරවරෙන

ස මා ද රෙ න

පටිග්ගහිතා

1898

ක්‍රි.

*

වීසුද්ධිමග්ගප්පකරණං.

බුද්ධසික්ඛානාමා'යං විනයගන්ථෝ

මහගෙඝා බුධජනපසන්ථෝ සම්පිතෝ ආයසමතා ධම්මසිරිනාමී
කෙන මහාථෙරවරෙන ධම්මවිනයධරෙන චිතතකිත්තිඝොසෙන අ
නුරාධපුරෙ මහාවිහාරියසංඝස්ස අන්තොගධෙන විපඤ්ඤුසාධිකෙ
නවවස්සසතෙ අතික්කතෙත්ත බුද්ධස්සභගවතෙතා පරිනිබ්බාණෙ රජ්ජ
සිරිමනුප්පත්තෙත්ත ලංකාදිපෙ අනුරාධපුරෙ මහානාමරාජෙ රජ්ජං කා
රෙන්තෙත්ත ආයසමතෝ බුද්ධඝොසනාම්කස්ස අට්ඨකථාචරියස්ස මහාථෙ
රවරස්ස තෙපිටකස්ස සම්පකාලෙ සුමඞ්ගලවිලාසිනී නාමා
යං විකා බුද්ධසික්ඛාය අන්සංවණ්ණනාවාරෙන සම්පිතායසමතා
සංඝරක්ඛිතනාම්කෙන මහාථෙරවරෙන ධම්මවිනයධරෙන යාසස්සි
නා ගණිපාමොක්ඛෙන උදුම්බරගිරිවිහාරවාසිනා පොරාණිකථිකාය ස
ක්කචවං අන්ථං සම්බන්ධිත්වා විසුද්ධතුං නසක්කා'ති අභිනවථිකාකරණත්ථා
ය තස්මිං කාලෙ පූජනීයෙන සුමඞ්ගලාභිධානෙන මහාථෙරවරෙන
සික්ඛාකාමෙන ආරාධිතෙන විවස්සාධිකෙ සත්තවස්සසතෙ වස්සසහ
සෙ ච අතික්කතෙත්ත බුද්ධස්සභගවතෙතා පරිනිබ්බාණෙ රජ්ජසිරිමනුප්ප
ත්තෙන ලංකාදීපෙ පුලත්ථිපුරෙ මහාපරක්කමබාහුරාජෙ රජ්ජං කාරෙ
න්තෙන අයං ථිකාකතතුභූතසංඝරක්ඛිතමහාථෙරවරෙන නාම මහා
පරක්කමබාහුරාජෙ රජ්ජං කාරෙන්තෙත්ත උදුම්බරගිරිවිහාරාධිවාසිනෙ
මහාසාරත්ථදීපනී චුල්ලසාරත්ථදීපනී පඤ්චාලංකාරාදීනං මහාගන්ථසා
රානං සම්පාදකස්ස තෙපිටකස්ස සාරිපුත්තනාමධෙය්යස්ස මහා
ථෙරවරස්ස සිස්සෙන අහොසි ඨවායං මහාථෙරෙ කිර න ඉමං බුද්ධ
සික්ඛාථිකාමත්තමෙව අකාසි වුත්තෙනාදය සුබොධාලංකාර සුසදසිඞ්
සඞ්ඝවිනතා සාරත්ථවිලාසිනී යොගවිනිච්ඡය ආදයෙ මහාගන්ථසාරෙ
ච කත්වාහියෙය්‍යා ලොකසාසනසංගහං අකාසි'නි ඉමාය ථිකාය ච සඞ්
ඝවිනතා සුබොධාලංකාර සඞ්ඝමසංගහාදීසු ච සංදිස්සති යථාවු
ත්තධම්මසිරිසංඝරක්ඛිතානං විනයං මහාථෙරවරානං පඤ්ඤවන්තා
නංසතිමන්තානං ධම්මධරානං විනයධරානං බහුස්සුතානං සික්ඛාකා
මානං වෙදගූනං සද්දසත්ථපාරගතානං ව්‍යත්තපටිබලසමත්ථභාවං ව
ණ්ණෙතුං පභුනෝ හොන්ති තාදිසා පඤ්ඤවන්තා සතිමන්තා ච
ථෙරා එව නපපහොන්ති වණ්ණෙතුං අමහාදිසා අපපස්සුතා සමුද්දෙ
රෙ සීතා පාරංව තස්ස පමාණං හොන්තී තෙසං ගත්ථසාරා ච තස්මා
හෙවෙය්‍යාමුපෙක්ඛිකා චතුපාරිසුද්ධිසීලං සුපරිසුද්ධං පවත්තෙතුං න
ත්ථ තත්ථ නයවිසෙසං යථාථාසුකං විසුද්ධුපෙතුව සඞ්ඛෙපමුඛෙනෙ

මස්ස සම්පාදිතත්තා ච ධාතුවිඝහභක්‍රියාකාරකපදසඞ්ඛාදිව්‍යාකර
ණලක්ඛණානං නිදස්සනභාවතෝ ව්‍යඤ්ජනත්‍ථවසෙනාපි සුබොධාවහ
තතා ච පොරාණිකා සිනඛාකාමිනෝ ථෙරමජ්ඣිමනවකා භික්ඛූ ග
රුකං සල්ලක්ඛෙත්වා ඉමං විනයපොත්ථකලයං චින්තාමණිම්ව නිච්චං
උග්ගහණධාරණපරිපාලනපවත්තිපාදනවසෙන භාවිතමකංසු අපි
ච බොදුනි බුද්ධසික්ඛාපාළියා සඞ්ගීතිකා ච ටීකාය සඞ්ගීතිකා
පාළි චා'නි උභිනනං අඤ්ඤමඤ්ඤසංසන්දනාකාරෙන කාලෙන කා
ලං ජනිතලිපිදොසෙහි ආකුලව්‍යාකුලා දුන්නෙනය්‍යතනමුපගතා ත
සමා ලිපිදොසානපනෙත්වා මුද්‍රාපෙය්‍ය සුබොධත්‍ථිකානං ආධුනිකා
නං සඞ්වච්ඡනානං පවිපත්තිපුරණත්‍ථාය බහුපකාරා හොති'නි කෝ
ලඹනගරෙ. වරවි. නාමඑපියා නවසංඛ්‍යඞ්කලක්ඛිතෙ ගෙහෙ නි
වාසිනා. ඩී. ඩී. ජේද්‍රිස්යමඤ්ඤන බු මාම්කෙන සඞ්වච්ඡෙනන ත
දත්‍ථායාරාධිතොහමසම්ං ලංකාදීපෙ තිසීහලෙ කතිපයෙ පොරාණි
කපොත්ථකෙ ච මරම්මරටෙඨ මරම්මක්ඛරපොත්ථකෙ ච කතිපයෙ ප
රියෙසිත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤං සංසන්දනාකාරෙන ඔලොකෙත්වා කංඛ
නීය්‍යානි ඨානානි පාළිඅට්ඨකථාදීනුසාරෙන නික්කඞ්කානි කරො
නෙතා යථාමතීසථාබලං කාලන්තරසඤ්ඤාතලිපිදොසාපහරණවසෙ
නිමමහිසඞ්ඛරිං.....

බුද්ධසික්ඛා නම් විනයග්‍රන්ථය.

ශ්‍රී බුඛ වෂී. 953. දී ලක්දිව රජපැමිණි **මහානාම** නම් මහරජද
වස සිංහළඅටුවා පාළියට නැඟ වෙදත්‍රයෙහි හා ත්‍රිපිටකධර්මයෙහිද
පාරදර්ශිවූ බුද්ධඝොෂ නම් මහාසථවිරපාදයන්වහන්සේට සම්පකාල
යෙහි අනුරාධපුර මහාවිහාරිය සඟපිරිසට ඇතුළත්වූ ලොවපතලාවූකී
ර්තියක්ඇති ත්‍රිපිටකධාරී **ධර්මශ්‍රී** නම් මහාසථවිරයන්වහන්සේ විසින්
බුඛප්‍රඥප්තාශික්ෂාපද ප්‍රකාශකොට සුලුවසයෙන් රචනාකරණලදි.....
සුමඞ්ගලප්‍රසාදනී නම් ටීකාව යථොක්තකුදුසිකෙහි අර්ථපහසුවෙන්
දැනගැණුම පිණිස ශ්‍රීබුඛ වෂී. 1703 දී ලක්දිව රජපැමිණි **මහපැර**
ක්‍රම්බා මහරජදවස දිඹුලාගල් විහාරයෙහි වැඩවිසූ යසසිරි ගණපා
මොක් ත්‍රිපිටකධාරී **සංඝරක්ඛිත** නම් මහාසථවිරයන්වහන්සේ විසින්
මාගධීභාෂායෙන්ම රචනාකරණලදී.....මේ පූජ්‍යවූ මහාසථවිරදෙ
නම ලංකාශාසන නැමැති ආකාශයෙහි ඉරසඳමෙන් ප්‍රසිධව බොහෝ
සෙයින් ලොකශාසනාභිවෘඞ්යෙහි යෙදී ධර්මවිනයානුශාසකව බොහෝ
ධර්මශාස්ත්‍රග්‍රන්ථයන් සම්පාදනයකොට ලොකශාසනදෙක බැබලෙවීවා
වූ දෙනමකි.....මේ ටීකාකතෘවූ **සංඝරක්ඛිත**සථවිරයන්වහන්සේ.ම

භාසාරත්නදීපනී. චුල්ලසාරත්නදීපනී. පඤ්චිකාලංකාරාදීවූ. මහත්ග්‍ර න්ථසාරයන් සම්පාදනය කළාවූ **මහාපූරකුම්බා** මහරජදවස දිඹුලාග ල්වෙහෙරවිසූ ත්‍රිපිටකධාරී සැරියුත්මාහිමියන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය කෙනෙකි—මුන්වහන්සේ වෘත්තොදය. සුබොධාලංකාර. සුසද්දසි ඛි. සඞ්ඛ්‍යවිත්තා. සාරත්ථවිලාසිනී. යොගවිනිච්ඡය. ආදී ග්‍රන්ථයන්ද ස ම්පාදනයකොට ලොකශාස්‍යාසංග්‍රහකළබව මේ කුදුසිකටීකාවෙහි සහ සඞ්ඛ්‍යවිත්තා සුබොධාලංකාර. වෘත්තොදය. සඩ්ඝසංග්‍රහාදියෙහි ප්‍රකාශවනිබේ—යථොක්ත **ධම්මශ්‍රී සංඝරක්ඛිත** මාහිමියන්වහන්සේ ලා දෙනමගේ මහාකරුණාවෙය්‍යත්තිය වණ්ණනාකිරීමගැන අපි කු මට වෙහෙසුමද? මුන්වහන්සේලා සම්පාදනයකොට තිබෙන ධම්මසා සත්‍රග්‍රන්ථවලින්ම එය ප්‍රකාශවෙනවා ඇති—කුදුසිකටතිබුනාවූ පුරා ණටීකාවෙන් සකස්කොට අර්ථාවබොධය නොකටහැකිබැවින් එක ල පූජ්‍යවසිටි **සුමඞ්ගල** නම් මහතෙරණුවන්වහන්සේගේ ආරාධනා වෙන් අභිනව මේ ටීකාවකොට උන්වහන්සේ පහදවන්නී යන අ ර්ථඇති **සුමඞ්ගලප්පසාදනී** යන නාමය තබාතිබේ—මේ කුදුසිකස හ ටීකාවද යන විනයපොත්දෙක ප්‍රාතිමොක්ෂසංවර ඉන්ද්‍රියසංවර ආ ජීවපාරිසුද්ධි ප්‍රත්‍යයසන්නිශ්‍රිත යන සතරසංවරසීලය පිරිසිදුව පවත්වා ගැණීම පහසුවෙන් දැනගැන්ම සඳහා යහපත්කොට සම්පාදනයකර තිබෙනබැවින්ද ධාතුවිග්‍රහ ක්‍රියා කාරක පදසඞ්ඛ්‍යාදී ව්‍යාකරණල ක්ෂණ ටීකාවෙහි දක්වා තිබෙනනිසා ශබ්දශාස්ත්‍රාභිලාසීන්ටත් ප්‍රයෝ ජනවත්බැවින්ද පුරාණශිෂ්‍යකාමී. ථෙර. මධ්‍යම. නවක. භික්ෂූන් වහන්සේලා ගරුකොටසලකා හසානසාරවසතුවක් සිතුමිණිරුවණක් මෙන් නිතර අතින්අතේ උද්ග්‍රහණ ධාරණ පරිපාලන පිළිපැදිම්ව සයෙන් පවත්වාගෙණ ඇවිත්නිබේ—දැනට කුදුසිකපෙළහා ටීකා ව නොගැළපෙනසේ කලින්කල හටගත් ලිපිදෝෂවලින් ආකුලව්‍යා කුලව දුරවබොධව තිබෙනහෙයින් කුදුසික සහ එහි ටීකාව ලිපිදෝෂ හැර මුද්‍රණයකළහොත් සුඛාවබොධය කටැවිවූ ආධුනිකසැදැහැවතු න්ගේ ප්‍රතිපත්තිපූරණයට වහල්වේයයි කොලඹ කුරුදුවත්තේ වරෝ විදියේ නෝමර 9 ය දරණ ඉඩමේ පදිවි **ඩී. ඩී. ජේදිස්.** මුදලාලිමහත් මයා විසින් ආරාධනාකරණුලැබුහෙයින් ලක්දිව උඩරට පාතරට පු රාණ අත්අකුරුපොත් කීපයක්ද බුරුමරට පොත්කීපයක්ද ටීකාවස හිතව ගෙන්වාගෙණබලා නොගැලපෙනතැන් විනයපෙළ අටුවා ටී කා වලට ද සමකරබලා යථාශක්තීන් සකස්කෙළෙමි. අපගේ ප්‍රමාද දියෙන් වුද යම්යම් අශුද්ධස්ථාන දක්නාත්ලැබුනිනම් ලොකශාසනාභි වාඞ්කාමී පණ්ඩිතයෝ වැඩිදුරසළකා සකස්කෙරෙත්වා—

ක්‍රිසතු 1898 D. SUMANAJOTI THERA.

සද්ධම්මසිරිවිරචිතා බුද්ධසික්ඛා.

1 තිලෝකාචරියං වන්දෙ වෙනෙය්‍යං සනරාමරං
විනෙන්තමමලං ධම්මං සංඝං චා නුත්තරං මුනිං

2 පබ්බජ්ජාචරියං වන්දෙ ජිනාදිසරණාවහං
සච්චාසීලගුණාවාසං අප්පිච්ඡං මෙ ජිනත්‍රජං

3 පාචරියං නමෙ මය්හං ගුණිට්ඨං කරුණාලයං
සිඝරක්ඛිතනිධානං තං සුජනීය්‍යං මහාධිතිං

4 සද්දසත්ථවිදූං සත්ථා' ගමාචරියකං මම
භීමතිත්ථෙ විහාරස්මිං වනවාසෙ මනොරමෙ

5 යාතාමුලෙල ඉතික්ඛ්‍යාතං ධම්මාරාමයනිස්සරං
යසස්සිං ගණ්ඨිපාමොක්ඛං වන්දෙ කවිසිරොමණිං

6 උපජ්ඣායං මහාතිත්ථෙ ධම්මාරාමයනිප්පතිං
මහාථෙරං නමෙ මය්හං විනයඤ්ඤූදැං සුපෙසලං

7 සුමනනිස්සනාමො ච සීලරතනනාමිකො
ඡඤ්ඤුසාරසමඤ්ඤූ'ති තයො ථෙරා බහුස්සුතා
ආචෙරත්තං.ගතා කම්මවාචාය මෙ නමාමි තෙ

8 ධම්මසිරි'තිනාමෙන මහාථෙරෙන සීමතා
බුද්ධසික්ඛා ච යංසුද්ධා පොරාණෙන සම්මිතා

9 සද්ධම්මරක්ඛිතනාමෙන මහාථෙරෙන සීමතා
ලංකාකාසොසධීසෙන පොරාණෙන සම්මිතා
බුද්ධසික්ඛාය ටීකා ච සුමඞ්ගලප්පසාදනී

10 ලෙඛණෙන තු කාලෙන කාලං දෙසෙන සංකුලා
අපනෙත්වා න තං දෙසං යථා මනි යථාබලං

11 සංයොජිතං සුබොධත්ථං නවයං පරිපාරියා
සමන්තා බුද්ධසික්ඛාය සික්ඛාකාමී පමොදයෙ

12 කොළඹනගරෙ සම්මා සද්දසත්ථා'ගමඤ්ඤූනා
විජෙජාදය පරිවෙණෙ සික්ඛාපෙන්නෙන සිස්සකෙ

13 ඤාණස්සරයතින්දෙන සිද්ධිපත්තෙන අපෙක්ඛිය
අපනෙන්නෙන දෙසානි කතා'ධාරා අනපපකා

14 විජෙජාදයාක්ඛ්‍යපරිවෙණෙ පතොසධිසො
විජ්ජංසුනා සකලලොකපයොදධිං යො
රාජෙති ඤාතමුනිසාසනසාගරෙන
ථෙරුත්තමෙන සුපරිග්ගහිතා'සි තෙන

15 පමාදබහුලතොමහාකං ජාතදොසො භවෙය්‍ය වෙ
ලොකත්ථං පත්ථයන්තා තං විසොධෙන්තු විචක්ඛණා

සුද්ධි පත්‍රාංගං

පි.	ප.	අසුඛෝ.	සුඛෝ.
ඛෙ. නහිඝා.			
1	16	යා	සා
3	13	නී	නි
3	18	නී	නි
4	10	ජීව	ජීව
5	5	ඝිතු	ඝිතු
5	31	වෙ	වෙ
7	7	ථූලූල	ථූලූල
11	7	සඞ්ඝි	සඞ්ඝිං
12	23	16) ඉදෑ	16–17) ඉදෑ
12	26	දිපෙ	දිපෙ
12	32	සුත්තසස	† වුත්තසස
12	36	† වුත්තසස	–
13	7	17)ඇඤ්ඤ	අඤ්ඤ
13	35	ඣඞ්ඛානං	ඣානං
15	22	කපචමාස	කමාස
15	34	චිචඡ	මිචඡ
16	3	කෙ	කො
16	12	තඛඛ	භබඛ
16	30	නී	නී
18	8	පාරා	1–පාරා
19	18	උපප	උප
19	19	ඝිසමථු	ඝිංසමථු
19	25	පුරිස	පණ්ඩකපුරිස
20	5	දුවට්ඨ	දුට්ඨ
20	24	තඟහං	තදඟහං
21	23	නහි	නහි
22	18	කඛූ	කඛු
23	9	පඪ	පඪු
23	15	පුපඵ	පුපඵ
23	28	කඛී	කඛි
23	28	මමු	මමු
23	30	පෙති	පෙ”නි
24	3	නතී	නති

පි.	ප.	අසුඛෝ.	සුඛෝ.
ඛෙ. නහිඝා.			
24	6	නි	නී
24	17	චිති	චිති
25	31	වත්තබඛං	වත්ථබබං
26	11	වත්තඛඛං	වත්ථබබං
26	22	තති	රතති
27	15	වෛඡ	වෙඡ
27	23	සුඛ	සුඛා
29	4	වෙත්ථ	මෙත්ථ
29	18	ටෙඝය්‍ය	ටෙඝ
29	25	ටෙඝය්‍යා	ටෙඝ
33	6	තං	තා
34	2	වී	දු
34	12	සා	සසා
34	35	වචනෙන	වසෙන
34	35	වෙ	වෙ
34	36	ඝසෙන	චනෙන
35	31	මේමකා	මිකො
37	32	සසී	සසි
38	6	වී	වී
38	32	ඤූ	ඤූ
39	5	වී	වී
40	9	රෙං	රො
40	9	ඡී	ඡී
40	11	නී	නි
40	11	දී	දි
40	19	තන	තඤ
40	26	තතං	ත්ථං
41	5	ටඨං	ටඪි
41	10	දන්ථ	දත්ථ
41	25	ලලූ	ලලි
44	29	නඩී	නඩි
45	20	හී	හි
45	30	පී	පි

j

පි.	ප.	අසුඛෝ.	සුඛෝ.
45	33	දී	දි
48	23	හනා	නහා
48	35	වාරෙය්‍යහි හටං–වාරි තොහි හටං–	නහාරුංවා
51	7	යාවකාලිකා	යාවකාලිකං
52	5	චත්ත	චත්තා
53	6	තම්බු	තම්බ
53	20	තඹු	තඹ
53	21	තම්බු	තම්බ
53	36	තඹ	තඹු
54	5	ලිකෝ	ලිකෝ
54	25	පපී	පපි
55	18	පා	ඵා
55	25	මානුස්සා	මානුසා
55	36	සසාස	සසාම
56	10	නියම	නියාම
56	36	නියාමතෝ–‡ සංසුමාරවසං	නියමතෝ
57	4	පම	පව
57	4	නතං	නතං
57	7	පඵා	පපා
60	26	නත්‍ථි	නත්‍ථි
66	24	වෝ	යෝ
67	18	සසා	සස
67	27	ච්	චි
67	32	චී	චි
69	15	ඵා	ඵ
70	2	වාද	වාදෙ
70	3	ඡාදෙ	ඡාදනෙ
70	5	සායෙ	සයනෙ
71	19	වඨා	ටඨා
75	10	හරෙ	හර
75	15	අඤ්ඤා	අඤ්ඤෝ
75	18	සෝ	සෙ
67	5	සංඝී	සංඝි
77	4	කුටි	කුටිං
77	17	කුටි	කුටිං
79	4	ජන	ජනීය
83	32	විස	විසස
84	27	සෙය්‍යා	සයෙ
85	16	වචන	වචනං
86	23	යමුද්‍ද	සමුද්‍ද
87	3	වෙල	ජෙල
87	31	ඤඤතා	ඤඤතං
87	34	184)ස	184–185–186 –187)ස
88	17	185)ච්	චි
88	23	186)ප	ප
88	28	187)ච්	චි
89	12	ඛාදි	ඛාදි
90	31	195)	195–196–197)
91	19	196)කු	කු
91	34	197)ස	ස
92	13	ච්	චි
93	2	ඔහ	ඔහා
93	11	රස්ස	රංස
93	14	ණෙ	ණ
93	16	රස්ස	රංස
93	35	පකඛී	පකඛි
94	15	ලබභ	නලබභ
95	5	ඡිනනං	ඡිනනං
95	10	සමාන	සමානා
95	23	ලද්ධි	ලද්ධි
96	3	මම්	මම්
96	19	ඨපෙනං	ඨපෙන්‍ථා
96	33	නත්‍ථි	නත්‍ථි

පි.	ප.	අසුඛො.	සුඛො.
101	30	අකො	ආකො
102	12	223)ග	223-224)ග
102	16	224)සාධු	සාධු
104	14	නිවා	නිවා
104	20	වත්ත	30-වත්ත
104	26	සෙසා	සසා
108	23	නවං	නං
111	12	–	-32-නිස්සය නිදෙසො-
114	14	චතු	චාතු
117	4	ඝංසිතුං	ඝංසෙතුං
117	14	258-259)	258-259-260)
117	17	මා"නි	මාහි
117	26	260)කඩු	කඩු
117	26	කථා	තථා
118	16	264)ඡ	264-265)ඡ
118	20	265)	ඝ
119	2	කොනා	කොණා

පි.	ප.	අසුඛො.	සුඛො.
126	32	භූමි	භූමිං
131	28	රුකෙඛ	රුක්ඛ
137	27	යුත්තා	යොත්තා
139	6	භුඤ්ජතු	භුඤ්ජිතුං
141	20	ඝිත්‍රක	ඝිත්‍රක්ඛ
144	32	විවරෙත්වා	විවරිත්වා
146	9	යෙස	යෙසං
148	8	භඩ්ගඤ්ඤ	භඩ්ගඤ්ඤ
148	29	භඩ්ගඤ්ඤ	භඩ්ගඤ්ඤ
152	28	දිනනං	දිනනං දිනනං
159	27	නත්තත්ත	නත්ත
159	32	නනඤ්ඤ	නඤ්ඤ
160	14	අතික්කමි	අතික්කාමි
168	7	පදීපෙත්වා	පදීපෙත්වා
168	8	තෙහු	තීහු
183	14	සමථ	සමථ
184	31	–	-50විපඤ්ඤනා නිදෙසො

අනුඛකමණිකා.

පි.	අ.	මාතිකාපදානි.	පි.	අ.	නිදෙසපදානි.
ඛෙ.	ඩෙඛ.		ඛෙ.	ඩෙඛ.	
4	1	පාරාජිකා ච චත්තාරොති	18	1	පාරාජිකානිදෙසො
18	2	ගරුකානවා'ති	28	2	සංඝාදිසෙසනිදෙසො
28	3	චීවර'නති	41	3	චීවරනිදෙසො
41	4	රජනානිවා'ති	41	4	රජනානිදෙසො
42	5	පත්තෙ චා'ති	46	5	පත්තනිදෙසො
46	6	ථාලකා චා'ති	46	6	ථාලකනිදෙසො
46	7	පවාරණා'ති	51	7	පවාරණනිදෙසො
51	8	කාලිකා චා'ති	61	8	කාලිකනිදෙසො
61	9	පටිඝාහෝ'ති	64	9	පටිඝාහනිදෙසො
64	10	මංසෙසු ච අකප්පිය'නති	65	10	අකප්පියමංසනිදෙසො
65	11	නිස්සඝියානී'ති	67	11	නිස්සඝියනිදෙසො
67	12	පාවිතනී'ති	72	12	පාවිතනියනිදෙසො
72	13	සමණකප්පා චා'ති	75	13	සමණකප්පනිදෙසො
76	14	භූමියොචා'ති	78	14	භූමිනිදෙසො

පි.	අ.	මාතිකාපදානි.	පි.	අ.	නිද්දෙසපදානි.
78	15	උපජ්ඣාචරියවත්තානී'ති	82	15	උපජ්ඣාචරියවත්තානි
82	16	වච්චපස්සාවට්ඨානික'නති	83	16	වච්චපස්සාවට්ඨානිකානි
83	17	ආපුච්ඡකරණ'නති	85	17	ආපුච්ඡකරණනිද්දෙසො
85	18	නඟෙහා'ති	85	18	නඟනනිද්දෙසො
85	19	නහානකපෙපා'ති	86	19	නහානකපනිද්දෙසො
86	20	අවන්දියා'ති	86	20	අවන්දියනිද්දෙසො
87	21	වමම'නති	87	21	වමමනිද්දෙසො
87	22	උපාහනාවෙවා'ති	89	22	උපාහනනිද්දෙසො
89	23	අනොලොකිය'නති	89	23	අනොලොකිය නිද්දෙසො
89	24	අඤ්ඤානී'ති	90	24	අඤ්ඤානීනිද්දෙසො
90	25	අකපපියානිසයනානී'ති	94	25	අකපපියසයන නිද්දෙසො
94	26	සමානාසනිකොපි චා'ති	95	26	සමානාසනිකනිද්දෙසො
95	27	අසංවාසිකොවා'ති	96	27	අසංවාසනිද්දෙසො
96	28	කමම'නති	99	28	කමමනිද්දෙසො
99	29	මිච්ඡාජීවවිවජ්ජනා'ති	101	29	මිච්ඡාජීවවිවජ්ජනානි
101	30	වත්ත'නති	104	30	වත්තනිද්දෙසො
103	31	විකපපනාවෙවා'ති	106	31	විකපපනානිද්දෙසො
106	32	නිස්සයෝ'නි	111	32	නිස්සයනිද්දෙසො
111	33	කායබන්ධන'නති	113	33	කායබන්ධනනිද්දෙසො
114	34	පත්තී චා'නි	118	34	පත්තිනිද්දෙසො
118	35	පරිකඛාරෝ'නි	121	35	පරිකඛාරනිද්දෙසො
121	36	භෙසජ්ජ'නති	124	36	භෙසජ්ජනිද්දෙසො
124	37	උගගහෝ'නි	128	37	උගගහනිද්දෙසො
128	38	දූසන'නති	132	38	දූසනනිද්දෙසො
132	39	වස්සූපනායිකාවෙවා'නි	136	39	වස්සූපනායිකනිද්දෙසො
135	40	අවෙහඨිය'නති	139	40	අවෙහඨියනිද්දෙසො
139	41	පකිණ්ණක'නති	154	41	පකිණ්ණකනිද්දෙසො
154	42	දෙසනා'නි	162	42	දෙසනානිද්දෙසො
162	43	ඡන්දදානාදී'නි	164	43	ඡන්දදානනිද්දෙසො
165	44	උපොසථෝ'නි	171	44	උපොසථනිද්දෙසො
171	45	පවාරණා'නි	176	45	පවාරණනිද්දෙසො
176	46	සංවරෝ'නි	177	46	සංවරනිද්දෙසො
177	47	සුද්ධී'නි	178	47	සුද්ධිනිද්දෙසො
178	48	සඤ්ඤාසෝ'නි	178	48	සඤ්ඤාසනිද්දෙසො
178	49	චතුරාරක්ඛා'නි	183	49	චතුරාරක්ඛනිද්දෙසො
183	50	විපස්සනා'නි	184	50	විපස්සනානිද්දෙසො

සටීකා

බුද්ධසික්ඛා

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස;

1) ආදිතෝ උපසම්පන්න සික්ඛිතබ්බං සමාහිකං
බුද්ධසික්ඛං පවක්ඛාමි වන්දිත්වා රතනත්තයං—

නමෝ
තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස;
නමෝ
තස්ස සකලලෝකවිමොහකස්ස මොහස්ස ධංසකස්ස
සුවුත්තධම්මස්ස;
නමෝ
තස්ස අනඤ්ඤනමදක්ඛිණෙය්‍යස්ස සංඝස්ස;

---

1 තිලොකතිලකං වන්දෙ සද්ධම්මාමතනිම්මිතං
සංසුද්ධං කතසම්භත්තිං ‡ ජිනං ජනමනොරමං—

2 සාරිපුත්තතං මහාසාම්ං නෙකසච්චවිසාරදං
මහාගුණං මහාපඤ්ඤං නමෙ මෙ සිරසා ගුරුං—*

3 බුද්ධසික්ඛාය ටීකා යා පුරාතනසම්මිතා
නාතාය සක්‍යා සක්‍යාවවං අත්ථා සබ්බත්ථ සුතවෙ—

4 තතෝ නෙකගුණානං යෙ මණ්ඩූසා රතනානව½
සුමඞ්ගලසනාමෙන තෙන පඤ්ඤවතා සතා—

5 අරෙකසිතෝ යතින්දෙන සද්ධරඤ්ඤනිවාසිනා
සච්චිච්ඡයමෙනිස්සා කරිස්සාමත්ථවණ්ණනං—

---

‡ සංසුද්ධකතසම්භත්තිං—කත්ථචි පොත්ථකෙ දිස්සති,
* ගරුං කත්ථචි
½ මණ්ඩූසා රතනානංව, කත්ථචි

1) එත්ථාහ කිමත්ථමාදිතෝ වායං ගාථා නික්ඛිත්තා–නනු යථා ධිපෙතමෙව පකරණමාරබහනීයං"නි වුච්චතෙ සපපයොජනත්තා සපපයොජනං හි තං දස්සනත්තාය රතනත්තයපණාමාභිධෙය්‍යකර ණපපකාරපයොජනාභිධානසංදස්සනතෝ තානි ච පුන සපපයොජනානි අනන්තරායෙන ගත්ථ * පරිසමාපනාදිපපයොජනානමභි නිපපාදනතෝ තථා හි සොතූනමත්තනෝ ච යථාධිපෙතත්ථනිපපාදනං රතනත්තයපණාමයකරණපපයොජනං විදිතාභිධෙය්‍යස්ස ගන්ථස්ස † විඤ්ඤූනමාදරනීයතා අභිධෙය්‍යකථනපපයොජනං සොතූජනසමුස්සාහජනනං කරණපපකාර ‡ පයොජනකථනපපයොජනං; වොහාරසුඛතා පන අභිධානකථනපයොජනං; තත්ථ වන්දිතා රතනත්තයං"නි ඉමිනා රතනත්තයපණාමෙ දස්සිතෙ; බුද්ධසික්ඛං "නි ඉමිනා බුද්ධභූතානං සික්ඛානං ඉධ පරිපාදෙතබ්බතා දිපනෙන අභිධෙය්‍යං; අභිධෙය්‍යෙ ච නාම සමුදිතෙන සත්ථෙන වචනීය ත්ථෙ,,නි; අභිධානඤ්ච පන ඉමිනාව දස්සිතං තෙන අත්ථානුගතසම ඤ්ඤූ පරිදීපනතෝ; සමානිකං" නි ඉමිනා කරණපපකාරෙ, බුද්ධසි ක්ඛං"නි ඉමිනා ච තෙන බුද්ධභූතානං සික්ඛානං ඉධ දසෙතබ්බ භාවපපකාසනතෝ; ආදිතෝ උපසමපනනසික්ඛිතබ්බං"නි ඉමිනා පයොජනං පන ඉමිනාව සාමත්ථියතෝ දස්සිතමෙව; තාසං සික්ඛිත බ්බපපකාසනෙන හි සික්ඛනෙ සති තමමූලිකාය දිට්ඨධම්මිකසම්ප රායිකත්ථනිපඵත්තියා සංසිජ්ඣනතෝ; පකරණපපයොජනානං සා ධනසාධියලක්ඛණෙ සම්බන්ධෝ තු නිස්සය පරම්පරා දස්සිතොයෙ වා"නි අයමෙත්ථ සමුදයත්ථෙ,.

අයං පනෙත්ථාවයවත්ථෙ; රතනත්තයං වන්දිතා බුද්ධසික්ඛං ප වක්ඛාමි,,නි; සඞ්ඛෙ; රනිජ්ජනට්ඨෙන රතනානි; බුඩ්ධම්මසංඝාන මෙතං අධිවචනං; අථ වා විත්තීකතාදිනා කාරණෙන රතනානි බු ඩාදයොව රතනානි; තථා ච වුත්තං—*

විත්තීකතං මහග්ඝඤ්ච අතුලං දුල්ලභදස්සනං
අනොමසත්තපරිභොගං රතනං තෙන වුච්චතී'ති

තයෝ අවයවා අස්සා,,හි තයං; සමුදයාපෙක්ඛං එකවචනං; අ වයවවිනිමුත්තස්ස පන සමුදයස්ස අභාවතෝ තීනි එව රතනානි වුච්චන්ති; රතනානං තයං රතනත්තයං; වන්දිතා"නි තීහි මාරෙනි නමස්සිතා "නි සෙසා ඉමා භික්ඛවෙ වන්දනා කායෙන වන්දති වචසා

---

* ගණ්හ † ගණ්හස්ස කත්ථචි
‡ කරණපකාර කත්ථචි
* තථාවවුත්තං– කත්ථචි

වන්දනි මනසා වන්දනී,,නි නි වුත්තං; තත්ථ විඤ්ඤත්තිං අනුප්පාදෙත්වා කෙවලං රතනත්තයගුණානුස්සරණවසෙන මනොචාරෙ බහුලප්පවත්තා කුසලචෙතනා මනොචාරවන්දනා; තං තං විඤ්ඤත්තිං උප්පාදෙත්වා පන පවත්තා කායවචීචාරවන්දනා; සික්ඛිතබ්බානි සික්ඛා; අධිසීලඅධිචිත්තඅධිපඤ්ඤාවසෙන තිස්සො සික්ඛා; සික්ඛා; සික්ඛණන්තෙව්ත්ථ යථාකාමං සිලාදිධම්මානං සංවරණවසෙන එකාරම්මණෙ චිත්තචෙතසිකානං සමාධානවසෙන ආරම්මණජානනලක්ඛණපටිවෙධගාහාපනුභාවප්පාපනවසෙන ආසෙවනං දට්ඨබ්බං; අඤ්ඤත්ථ බහුවිධා සික්ඛා; ඉධ තු සංඛෙපනයත්තා අප්පකාදිඅනෙකත්ථසම්භවෙ පි බුද්ධසද්දස්ස අප්පකත්ථෙ වෙත්ථ යුත්තතරො,,නි; බුද්ධූ අප්පකා සික්ඛා,,නි බුද්ධසික්ඛා; ඉධ පන බුද්ධසික්ඛාප්පකාසකො ගන්ථො † තබ්බොහාරූපචාරතො ඉත්ථිලිඟවසෙන * බුද්ධසික්ඛා,,ති වුච්චති යථා වරුණනගරං,,නි; තං බුද්ධසික්ඛං; පවක්ඛාමි,,නි කථෙස්සාමි; කීදිසං"නි ආහ ආදිතො උපසම්පජ්ජනසික්ඛිතබ්බං,,නි ආදි ආදිසද්දෙ යමත්ථෙ අවයවවචනො යථා සබ්බාදීනි සබ්බනාමානි,,නි; අත්ථි අපාදානවචනො යථාපබ්බතාදීනි ඛෙත්තානී,,නි; තත්ථාවයවවාචිකම්හාසාධනො ආදියනිත්‍යාදී,,නි; ඉතරො අපාදානසාධනො ආදියති එතසමාත්‍යාදී,,නි; තත්ථ යො අවයවවචනා තස්සෙදං ගහණං තස්මා උපසම්පජ්ජනක්ඛණම්පි අත්තනා කත්වා ආදිභූතා උපසම්පජ්ජනක්ඛණතො යෙව පට්ඨාය,,නි; එවමෙත්ථ අත්ථො දට්ඨබ්බො එවසද්දෙ පනෙත්ථ සබ්බවාක්‍යානමවධාරණපදත්තා ලභති † තො පච්චයො අවධිම්හියෙව න ආධාරෙ; තත්ථ හි තොපච්චයෙ ආධාරෙ වත්තමානෙ ආදිම්හි යෙව මජ්ඣන්තානං අවයවභූතෙ උපසම්පජ්ජනක්ඛණෙයෙව,,නි අත්ථො භවෙය්‍ය තථා සති අවධාරණ * නිවත්තියො නියමො,,නි න ඤ්ඤත්‍රත්ථා ආදික්ඛණනියමෙන මජ්ඣාදයො නිවත්තියෙය්‍යුං; අපාදාන වචනස්සා පි ගහණෙ අවධිභූතො උපසම්පජ්ජනක්ඛණෙ නිවත්තියෙය්‍ය; පබ්බතාදීනි ඛෙත්තානී,,ති එත්ථ ආදිභූතපබ්බතපරිච්චාගෙන ඛෙත්තගහණං විය,,නි දට්ඨබ්බං; ටීකායං පන ආධාරත්ථො,,නි වුත්තො සො යථාවුත්තදෙසං නාගච්ඡති ‡ සබ්බත්ථ ටීකා යං,,නි ච වුත්තෙන එත්ථෙව පුරාණටීකායං,,නි ගහෙතබ්බං; ආදිතො,,නි ඉමිනා ඉදං දීපෙති අනිදුල්ලභං ඛණසම්පත්තිං ලභිත්වා ආලසියදොසෙන අප්පටිපජ්ජනෙනාපි ච අඤ්ඤඤ්ඤදොසෙන අඤ්ඤථා පටිප

† සික්ඛාප්පකාසකොගන්ථො කත්ථචි
* ඉත්ථිලිඟාදිවසෙන– කත්ථචි
† ලභති– * අවධාරණං– ‡ නාසෙති කත්ථචි

2) පාරාජිකා ච චත්තාරෝ ගරුකා නව වීවරං
රජනානි ච පත්තෝ ච ථාලකා ච පවාරණා–

3) කාලිකා ච පටිග්ගාහෝ මංසෙසු ච අකප්පියං
නිස්සග්ගියානි පාචිත්තී සමණකප්පා ච භූමියෝ–

4) උපජ්ඣාචරියවත්තානි * වච්චපස්සාව † ථානිකං
ආපුච්ඡකරණං නග්ගෝ නහාණකපෙසා ‡ අවඳ්දියෝ–

5) චම්මං උපාහණා වෙව අන්තෝලෝකිය මඤ්ජනී
අකප්පියානිසයනානි සමානාසනිකෝ පි ච–

6) අසංවාසිකෝ ච කම්මං මිච්ඡාජීවවිවජ්ජනා
වත්තං චිකප්පනාවෙව නිස්සයෝ කායබන්ධනං–

7) පඨවී ච පරික්ඛාරෝ හෙඨජ්ඣුග්ගහදූසනං
වස්සූපනායිකා වෙවා වෙහාසියං පකිණ්ණකං–

8) දෙසනා ඡන්දදානාදි උපෝසථපවාරණා ½
සංවරෝ සුඞ්ඝ සන්නෙසෝ චතුරාරක්ඛා ¼ විපස්සනා,,ති–

1 පාරාජිකා ච චත්තාරෝ,,ති–

ජ්ජන්තෙහි ච අහුත්වා ආදිතෝ පට්ඨාය නිරන්තරමෙව තීසු සික්ඛාසු සමමා පරිපජ්ජනවසෙන ආදරෝ ජනෙතබ්බෝ,,ති

උපසම්පන්නෙන උපසම්පන්නත්තාය ච සික්ඛිතබ්බං ආසෙවිතබ්බං,,ති උපසම්පන්නසික්ඛිතබ්බං ½ එකන්තසන්තයෙන * උපසම්පන්නත්තා සාමඤ්ඤතා වා උපසම්පන්නත්තාය පි එත්ථේවාවරෝධා,,ති ¾ උපසම්පන්නෙන න සික්ඛිතබ්බං,,ති සමාසෝ නනු අධිසීලාදයෝව සික්ඛිතබ්බා එවං සති කථප්පකරණං ¼ සික්ඛිතබ්බත්ථේන වුත්තං,,ති නායං දෝසෝ; සික්ඛාය සික්ඛිතබ්බත්ථේ සති. තදූපකාගත්ථස්සා පි ආසෙවිතබ්බත්තාආපජ්ජතී,,ති; සුඛග්ගහණත්ථං වත්තාබ්බවිනිච්ඡයං සකලම්පි සඞ්ඝහෙත්වා මාතිකාය ඨපනතෝ සඞ්ඛ්‍යාතිකාය,,ති සාමාතිකං; තඤ්ඤාණසංවිඤ්ඤත්තිං බහුබ්බීහි; තස්ස බුද්ධසික්ඛාසංඛාතස්ස අඤ්ඤපදත්ථස්ස යෝ ගුණෝ මාතිකාසංඛාතං විසෙසනං තස්ස ඉධ විඤ්ඤත්තියමානත්තා; සුඛෙනෙව ඤ්ඤා ගහණං සියා මාතිකානුසාරෙන තං තං විනිච්ඡයං ඔලෝකෙන්තානං සංසයාපගමනතෝ;—

2,3,4,5,6,7,8) ඉදානි සාමාතිකං,,ති වුත්තත්තා මාතිකාපදානි තාව

---

* උපජ්ඣාචෙරවත්තානි– කත්ථචි පොත්ථකෙ
† වච්චපස්සාව– කත්ථචි–‡ නහාණකපෙසා– කත්ථචි
½ උපෝසථපවාරණා–කත්ථචි–¼ චතුරක්ඛා– කත්ථචි

½ සික්ඛිතබ්බං,,ති– * නයෙ– ¾ විරෝධෝ,,ති–කත්ථචිපොත්ථකෙ
¼ කථප්පකරණං— කත්ථචි

9) මඝභත්තයෙ අනිකඛිත්තාසිකෙඛා සඤ්ඤතසඤ්ඤතෙ
අලෙලාකාසෙ නිම්මිතතා සං නිලමත්තමපි සඤ්ඤතං–

10) අසඤ්ඤතමුපාදිණ්ණං පවෙසනෙනා චුතොථ වා
පවෙසනඤ්ච තූඩාරපවිඨකඛණසාදකො–

උදදිසිතුං පාරාජිකා ච චත්තාරො,,ති ආදිආරඩං—එත්ථාහ තීසු සික්ඛාසු අධිසීලසික්ඛාව කසමා පඨමං වුත්තා;,ති; සබ්බසික්ඛාන මූල භූතත්තා ''සීලෙ පතිට්ඨාය නරොසපඤ්ඤ; චිත්තං පඤ්ඤඤ්ච භාවයං,, ති හි වුත්තං තත්‍රාපි මහාසාවජ්ජත්තා මූලවෙජ්ජවසෙන පවත්තන තො සබ්බපඨමං ඤාතිතබ්බා,,ති පාරාජිකාව පඨමංවුත්තා,,ති වෙදි තබ්බං; මාතිකාපදානං පන අත්ථො තස්ස තස්ස මාතිකාපදස්ස නි දෙසවසෙනෙව විඤ්ඤායතී,,ති න ඉධ විසුංදස්සයිස්සාම; අවිඤ්ඤාය මානම්පන තත්ථ තත්ථෙව පකාසයිස්සාම—

ඉදානි උදදිඨපදානුක්කමෙන නිදෙසං ආරබභන්තො පාරාජි කා ච චත්තාරො,,ති පඨමං මාතිකාපදං උඩරි; එවමුපරිපි;—ඉදානි පාරාජිකායො උදදිසිත්වා උදදිඨපදානුක්කමෙන නිදෙසං ආරබභ නෙන්තා ගරුකා නවා''නිදානිය පදං උඩරි''ති ආදිනා යථායොගං ව ත්තබ්බං;—තත්ථ සික්ඛාපදං අතික්කමෙත්වා ආපත්තිආපන්නා පුග්ගලා නාය පරාජයන්ති,,ති පරාජියා; තෙයෙව පාරාජිකා උපසග්ගස්ස වුඩිං කත්වා යකාරස්ස කකාරකරණෙන; තෙ පන ගණනපරිච්ඡෙදවසෙ න චත්තාරො,,ති අත්ථො:—

9–10) ඉදානි තෙ දස්සෙතුං මඝභත්තයෙ,,ති ආදිආරඩං; එවමු පරිපි යථායොගං යොජෙතබ්බං;–

තත්ථ මඝභත්තයෙ,,ති එත්ථ මඝභා ච නාම නිංසමඝභා මනුස්සං මනුස්සනිරවජ්ජානගතවසෙන හි නිස්සෘා ඉත්ථියො; තත්ථ නිරවජ්ජා නගතාය අයං පරිච්ඡෙදෙ;—

අපදානං අහිමච්ඡා දිපදානච කුකකුටී
චතුප්පදානං මජ්ජාරී වත්ථුපාරාජිකස්සිමා,,ති–

තාසං වච්චපස්සාවමුඛමඝභවසෙන තයො තයො කත්වා නව මඝභා තථා උභතොබ්‍යඤ්ජනකානං පුරිසානං පන වච්චමුඛමඝභවසෙ න වෙ වෙ කත්වා ඡ; තථා පඬකානං,,ති නිංස; තෙසං තයෙ කී දිසෙ,,ති ආහ සඤ්ඤතසඤ්ඤතෙ,,ති; සඤ්ඤතෙ අසඤ්ඤතෙ,,ති පදච්ඡෙ දෙ; න සඤ්ඤතං අසඤ්ඤතං තස්මිං අසඤ්ඤතෙ නකාරො එත්ථ අබ්‍රාහම ණො,,ති ආදිසු විය පසිරුද්ධසෙතං කිරියායුත්තත්තස්ස තාදිසස්ස අ ඤ්ඤස්ස වත්ථුනො විඛානෙන සඤ්ඤතස්ස වත්ථුනො පසිරුද්ධසනං ප රිච්චජනං පසිරුද්ධසො,,ති න පසජ්ජපටිසෙධෙ සඤ්ඤතං පස

ජ්ජපත්වා තස්ස බ්‍රාහ්මණෝ න භවිස්සතී,,ති ආදිසු විය න නිසෙධෝ,, නි; වාසද්දෝ පනෙත්ථ වචනයුත්තිපරිබලෙනෙව ලබ්භති තස්ස පළි වෙධෙත්වා අඤ්ඤෝ වා පවෙසෙත්වා වත්ථාදිනා කෙන චි පටිච්ඡ නෙන වා අපටිච්ඡනෙන වා,,ති අත්ථෝ; තථාභූතෙ අලෙණාකාසෙ ප කතිවාතෙන අසම්ඵුඨෙ තිණාදිපදෙසෙ; නිමිත්තං,,ති අභජ්ජතං; සං,,ති ආදි තණ්හිසෙසනං; සං,,ති අත්තනියං; සංසද්දෝ හි අත්තනි අත්තනියෙ ච වත්තති; සඤ්ඤතං අසඤ්ඤතං,,ති යථාවුත්තනයෙන පටිච්ඡන්නං වා අපටිච්ඡන්නං වා; උපාදිනන්ං,,ති අනඤ්ඤාය්පපසා දං; කිත්තකං,,න්ති ආහ තිලමත්තමපි,,ති; තිලස්ස මත්තං සාකල්ලං යස්ස තං තිලමත්තං; මත්තං සාකල්ලං නිච්ඡයෙ,,ති හි නිඝණ්ඩු;

එත්ථාපි අවයවෙන විගහෝ සමුදායෝ සමාසත්ථෝ තිලබීජප මාණමපි,,ති වුත්තං හොති; කිං තං නිමිත්තං පවෙසනං වා; අධිස ද්දෙ සම්භාවනෙ තිලබීජමත්තතමපිසම්භාවියති අධිකෙ කානාමකථා,, නි ඉදමෙත්ථ සම්භාවනං; එවං භූතං සං අභජ්ජතං යථාවුත්තේා මග්ග තතයෙ තිලමත්තතමපි පවෙසනේා භික්ඛු චුතේා පරිබ්භට්ඨෝ පාරාජි කේා නාම හොති සාසනතේා,,ති විඤ්ඤායති ගම්මමානත්ථස්ස සද්ද ස්ස පයේාගපති කාමාවචරත්තා; කීදිසේා,,ති ආහ අනිකඛිත්තසි කෙඛා,,ති; නිකඛිත්තසිකෙඛා පන අභික්ඛුකත්තා පරිවත්තේා; තත්ථ නිකඛිත්තා ඔහිතා පරිවත්තා පච්චක්ඛාතා සික්ඛා එතෙනා,,ති විග හේා; යථාලක්ඛණං න නිකඛිත්තසිකෙඛා අනිකඛිත්තසිකෙඛා;. තත්ථ චිත්තඛෙත්තකාලපයේාගපුග්ගලවිජානනවසෙන සික්ඛාපච්චක්ඛානං ඤත්වා තදභාවෙන අපච්චක්ඛානං වෙදිතබ්බං; තත්ථ උපසම්පන්න භාවතේා වචිත්තුකාමත්තා චිත්තං චිත්තන්නාම; බුඩ්ඨං පච්චක්ඛාමි,,ති ආ දීනි ගිහී,,ති මං ධාරෙහි උපාසකේා ආරාමිකේා සාමණෙරේා,,ති මං ධාරෙහි,,ති අලං මෙ බුඩ්ඩෙන්ා,,ති ආදීනි ඡ ඛෙත්තපදානි ඛෙත්ත නන්නාම; පච්චක්ඛාමි,,ති ආදිනා වුත්තේා වත්තමානකාලේා යෙව කා ලේානාම; යාය කාය චි භාසාය වසෙන වාචසිකපයේාගේව පයේා ගේා නාම; අනුම්මත්තාදිකේා පච්චක්ඛාතේා ච මනුස්සජාතිකේා සේා ව පුග්ගලේා නාම; පච්චක්ඛානකඤ්ඤ වචනසමනන්තරමෙව අයං උ කණ්ණඩිතේා,,ති වා ගිහීභාවං පත්ථයති,,ති වා සොතුනේා ඤාණං විජානනං නාම,,ති වෙදිතබ්බං; තත්ථ නඤ්ඤාය්පපසාදම්පින පිළ කං වා චම්මඛීලං වා ලේාමං වා පවෙසනත්ථස්ස දුක්කටං; අක්ඛිනා සකණ්ණණ්ඡිද්දවත්තිකේාසෙසු සත්ථකාදීහි කතවණෙ වා මෙථුනරා ගෙන නිමිත්තං පවෙසනත්ථස්ස ථුල්ලච්චයං; අවසෙසසරීරෙසු උප කච්ඡකාදිසු දුක්කටං; තිරච්ඡානගතානං හත්ථිඅස්සගොගද්‍රභඔට්ඨම

11) ආදියෙය්‍ය හරෙය්‍යාව හරෙය්‍ය ඉරියාපථං
කොපෙය්‍ය ඨානා චාවෙය්‍ය සංකෙතං විතිනාඔයෙ-

12) අදිනනං ථෙය්‍යචිත්තෙන භවෙ පාරාජිකෝ ථ වා
ථෙය්‍යබලකුසචජ්ඣනනපරිකපපාවහාරකෝ
භණ්ඩකාලඝඤදෙසෙහි පරිභොගෙනෙඤ නිච්ඡයෝ-

හිසාදීනං නාසාය ථූලලචචයං; චත්තිකොසෙ ථූලලචචයමෙව; සඛෙඛ සමපි නිරචඡානගතානං අනඛිකණණවඛෙසු දුකකටං; තථා අවසෙසසරීරෙ කායසංසගගරාගෙන මෙථුනරාගෙන වා ජීවමානකපුරිසසස වත්තිකොසං අපපවෙසනෙනා නිමිත්තෙන නිමිත්තං ඡුපති දුකකටං බහිනිකඛනනාදනෙනසු වායමනනාසස පන ථූලලචචයනති අයමෙඤ සවිනිචඡයෝ අත්ථවණණනාකකමෝ—

ඉදානි පවෙසනනනාම න කෙවලං අත්තුපකකමෙනෙව පරූප කකමෙනාපි හොති; තත්‍රාපි සාදියනෙනාව චුතෝ හොතී,, නි දසෙසතුං අථවා,, නි ආදිවුත්තනං; තඤ අථවා,,නි අයං නිපාතෝ නිපාතස මුදයෝ වා පකඛනනාරාරමෙහි; පවෙසනච ඨිතඤ උඩාරෝ ච පවිඨ ච පවෙසන—පෙ—පවිඨානි ඉතරිතරයොගවනෙ, ඉතරිතරයොගෝ නාම අඤඤමඤඤනෙඛා පාදුනතා,,නි පවෙසනාදිනිඛිතාදිඅත්ථානි පි හොනති,,නි පවිඨසදෙදා පි පවෙසනාදිඅත්ථෝ හොති තතෝ යෙ චෙඤ තසමා බහුවචනසමභවෝ අඤඤථා වනෙදා අවයවඤඤපධාන නඤ එකඤඤවාචකා පි පවිඨසදදා කථං බහුවචනපපසගෝ සමාහා රෙ වා චනෙදා; ඛණෙණ,,නි කාලවිසෙසෝ; සෝ ච යොගතතානං ඛණ නතරවිනිමුතතෙනා නත්ථි,,නි පවෙසන—පෙ—පවිඨානි යෙව ඛණෙණ,, නි කමමධාරයෝ; අහෙදෙ භෙදපරිකපපනාය වා පවෙසන—පෙ— පවිටඨානං ඛණෙණ,,නි ඡඪිතපපුරිසෝ; තසස සාදකෝ තසමිං වා සා දකෝ පවෙසන—පෙ—සාදකෝ ඛණසදෙදා පනෙඤ පවෙචකං යෝ ජෙතබබෝ චඳසමාසතතා පවෙසනකාලං ඨිතකාලං උඩාරකාලං පවිටඨකාලං තසමිං වා සාදියනෙනා,,නි එවමෙඤ අත්ථෝ දටඨබබෝ; එවං සෙවනචිත්තපචචුපටඨානෙන සාදකෝ භිකඛු චුතෝ,,නි යොජේ තබබං; තඤ යථාවුත්තපපදෙසසස අනෙනාකරණං පවෙසනං නාම; යාවඋඩාරණාරමභා නිවත්තනං ඨිතං නාම; අටඨකථායං පන මාතුගා මසස සුඛකවිසටකිං පත්වා සබබථා වායමතෝ ඔරම්ඵා ඨිතකාලං ස ඤාය සුඛකවිසඪිසමයෝ,,නි වුත්තං; යාවඅඟා නීහරණං උඩාරෝ නාම; යාවපවෙසනාරහටඨානා අනෙනාකතං පවිටඨං නාම—

පඨමං.

—ෙෙෙෙෙෙ—

11-12) ඉදානි දුනියං දසෙසතුං ආදියෙයය'නි ආදිමාහ;-තත්‍ර

අදිනනං ථෙය්‍යචිත්තෙනන ආදියෙයය්‍ය;—පෙ—සංකෙතං විතිනාමයෙ පාරාජිකො භවෙ,,නි සම්බන්ධො; අදිනන,,නන්ති මනුස්සසාමිකෙහි කාය වාචාහි න දිනනං; ථෙය්‍යචිත්තෙනනා''ති ථෙනො''ති චොරො; ත ස්ස භාවො ථෙය්‍යං නකාරස්ස යකාරං කත්වා චිත්තෙනන; භවනන්ති එත සමාඅභිධානබ්බි''ති භාවො සද්දපවත්තිනිමිත්තතං ජාතිගුණාදි; ඉ ධ පන අවහරණචිත්තසංඛාතං දබ්බං ථෙය්‍යං ථෙය්‍යච තං චිත්තඤ, නි ථෙය්‍යචිත්තං තෙන; ආදියෙයය්‍යා''නි ආරාමාදිං අභියුඤ්ජිත්වා ග ණ්හෙයය්‍ය; හරෙය්‍යා''නි හරනෙනා ගණ්හෙය්‍ය; අවහරෙය්‍යා''නි උ පනික්ඛිත්තං භණ්ඩං දෙහිමෙභණ්ඩං''නි වුච්චමානො න මයා ගහි තං'නි ආදිනි වදනෙනා ගණ්හෙය්‍ය; ඉරියාපථං කොපෙය්‍යා''නි * භ ණ්ඩහාරකස්ස ගමනාදිඉරියාපථං විච්ඡින්දිත්වා ගණ්හෙය්‍ය; කොපං කත්වා ගණ්හාති''නි හි එතසම්ං අත්ථෙ කොපී'නි නාමධාතු; ඨානා චාවෙය්‍යා''නි ඨපිතට්ඨානතො චාවෙය්‍ය; සංකෙතං විතිනාමයෙ'නි පරිකපපිතට්ඨානං වා සුංකඝාතං වා අතික්කාමෙය්‍ය; එත්ථ ච ආරා මාදිඅභියුඤ්ජනෙ සාමිකස්ස විමතුපපාදනධුරනික්ඛිපෙ භණ්ඩහා රකස්ස සීසභාරාමසනට්ඨුපනඛන්ධොරොපනෙ උපනික්ඛිත්තෙත දෙ හි මෙ භඩං''නි චොදියමානස්ස නාහං ගණ්හාමි''නි භණනවිමතුපපා දනධුරනික්ඛිපෙ ථලට්ඨස්ස ථෙය්‍යචිත්තෙනනාමසනට්ඨුපනට්ඨානා චාවනෙ චා''නි චතූසු පවෙචකං. යථාකකමං දුක්කටථුල්ලවවයපාරා ජිකායො වෙදිතබ්බා; සහභණ්ඩහාරකං නෙස්සාමි''ති පඨමදුතිය පාදසංකාමනෙ පරිකපපිත සුංකඝාතට්ඨානතො පඨමදුතියපාදුත්තික්ක මෙවා''නි ඒසු පවෙචකං කමෙන ථුල්ලවවයපාරාජිකායො වෙදිත බ්බා; අයමෙත්ථ සවිඤ්ඤාණකාවිඤ්ඤාණකමිස්සකභෙදා නානා භණ්ඩ වසෙන යොජනා; එකභණ්ඩවසෙන පන සස්සාමිකස්ස වා නිර චඡානගතස්ස වා යථාවුත්තෙනන අභියොගාදිනා නයෙන ආදියන හරණාදිවසෙන යොජනා දට්ඨබ්බා; අපි ච ඉමානි ඡපදානිවණ්ණය නෙතන නානාභණ්ඩඑකභණ්ඩසාහත්ථිකපුබ්බපයොගථෙය්‍යාවහාර සංඛාතෙ පඤ්චපඤ්චකෙ සමොධානෙනා පචවීසතිඅවහාරා දස්සෙ තබ්බා; ඡපදනෙනාගධත්තාසබ්බෙසම්පි අවහාරානං තෙ පන අව හාරා යෙන කෙන චි අභියොගාදිආකාරනානත්තභාවෙනන භින්නා ''නි තං වසෙන පචපචකං නාම ජාතං; එවං සංවණ්ණිතං හි එවච ඉදං අදිනනාදානපාරාජිකං සුවණ්ණිතං නාම හොතී'නි දට්ඨබ්බං; ත ත්ථ පුරිමානි චෙ පඤ්චකානි ආදියෙය්‍යා'නි ආදීනං පඤ්චනනං පදු

* ඉරියාපථං විකොපෙය්‍යා'නි කතිපයපොත්ථකෙ දිස්සති අපි ච බොා ගාථාය අදිස්සමානත්තා ච උපසගෙහා පරික්ඛිත්තොා—

නං වසෙන ලබ්භන්ති; යං පනෙතං සංකෙතං වීතිනාමයේ''ති ඡට්ඨං පදං තං තතියපච්චමෙසු පච්චයෙසු නිස්සග්ගියපරිකප්පාවහාරවසෙන යොජෙතබ්බං—තඤ්ච සාහත්ථිකසද්දෙන උපචාරතෝ තං සහචරිත පචකං ගහෙත්වා සාහත්ථිකඤ්ච තං පචකඤ්චා''ති වා සාහත්ථිකාදිපච්චකං,, ති මජ්ඣිමපදලොපවසෙන වා සාහත්ථිකපච්චකං; එවමුපරිපි; තං ප න සාහත්ථිකෝ ආණත්තිකෝ නිස්සග්ගිකෝ අත්ථසාධකෝ ධුරනික්ඛ පෝ චා''ති; තඤ්ච සකෝ හත්ථෝ සහත්ථෝ; සහත්ථේන නිබ්බත්තෝ සාහත්ථිකෝ; එවං ආණත්තිකෝ සුංකඝාතපරිකප්පිතොකාසානං අනෙනාඨපිතා බහි නිස්සජ්ජනං නිස්සග්ගෝ; සෝ එව නිස්සග්ගිකෝ; කාලං අනියාමෙත්වා ආනත්තස්ස භඩ්ගහණ්ණතෝ ච පරස්ස තෙලකු මහියා පාදග්ඝණකං තෙලං අවසසං පිවනකානං උපාහණාදීනං නි ක්ඛිත්තානං තෙලපානනතෝ ච පුරෙතරමෙව පාරාජිකසංඛාතං අත්ථං සාධෙති''ති අත්ථසාධකෝ; සෝ පන ආණාපනපපයොගෝ උපාහනාදීනං නික්ඛිපපපයොගෝ ච; ආරාමාහියොගෙ ච උපනි ක්ඛිත්තභණ්ඩෙ ච තාවකාලිකභණ්ඩදෙය්‍යානමදනෙ ච ධුරස්ස නි ක්ඛිපෝ ධුරනික්ඛිපෝ; පුබ්බපයොගපච්චයකං නාම පුබ්බපයෝ ගෝ සහපයොගෝ සංවිධාවහාරෝ සංකෙතකම්මං නිමිත්තකම්ම නන්ති; තඤ්ච ආණාපනං භණ්ඩගහණතෝ පුබ්බත්තා පුබ්බපයොගෝ නාම; ඨානා චාවනඛීලසංකාමනපපයොගෙන සහවත්තමානෝ සහ පයොගෝ; සංවිදාසම්මන්නනයෙන්වා ගතෙසු එකෙනාපි භණ්ඩ ඨානා චුතෙ සබ්බසං අවහාරෝ සංවිදාවහාරෝ; සංකෙතකම්මං''ති පුබ්බ ණ්හාදිකාලපරිච්ඡෙදවසෙන සඤ්ඤානනකරණං; නිමිත්තකම්මනනා ම සඤ්ඤුප්පාදනත්ථං අක්ඛිනිඛණාදිකරණං; ථෙය්‍යාවහාරපච්චකං පන සයමෙව දස්සෙතුං අථවා''ති ආදිමාහ; නනු ච ඡපදනෙතාග ධනතා සබ්බසමපි අවහාරාන'නාවුත්තං එවං සති අථවා'ති ප කාරනතරවසෙන විසුං විය ඉදං පඤ්චකං කස්මා වුත්තං''ති; නනු අ වොචුම්හ යෙන කෙන වි අභියොගාදිආකාරනානත්තමත්තෙන න භිනනා''ති එතාදිසස්ස භෙදස්ස සම්භවතෝ; පකාරනතරවසෙනා පි යුජ්ජතී'ති එවං වුත්තං; ‡ ඉමස්ස පච්චයස්ස විසුං උද්ධරිත්වා වචනමපන පසිද්ධිවසෙනා''ති දට්ඨබ්බං; කුසසදෙන කුසසංකාමන මධිප්පෙතං අභෙදෙපචාරෙන; ථෙය්‍යඤ්ච බලව කුසොව ඡන්නාව පරිකප්පෙපා ච ථෙය්‍ය—පෙ—පරිකප්පං දීඝෝ සද්ධිවසෙන; තෙන අ වහාරකෝ පාරාජිකෝ භවෙ''ති සම්බන්ධෝ; යෝ පන පටිච්ඡන්නන න අවහාරකෝ සෝ අත්ථතෝ පටිච්ඡන්නස්ස අවහාරකෝ හොතී''ති

‡ එතං වුත්තං— කඤ්චි

13) මනුස්සවිග්ගහං වෙව්ව † ජීවිතා වා වියොජයෙ
මරණචෙතනො සත්ථහාරකං උපනික්ඛිපෙ ½

චන්දසමාසනෙනාගධනෙනපි චස්ස විරොධාභාවො භාවසාධනො චා යං ඤාතබ්බෙ, දළ්හබෙබා; තත්ථ සන්ධිච්ඡෙදනාදීනි කත්වා වා තුලා කූටමානකූටකහාපනකූටාදීහි * වඤ්චනා ගණ්හනෙනා චෙය්‍යාවහාරකො; බලක්කාරෙන පරසන්තකං ගණ්හනෙනා බලාවහාරකො; කූසසංකාමෙත්වා ගණ්හනෙනා කූසාවහාරකො; තිණපණ්ණාදීහි යං කිඤි පටිච්ඡාදෙත්වා පච්ඡා තස්ස පටිච්ඡන්නස්ස අවහාරකො පටිච්ඡන්නාවහාරකො; සාටකාදිභඩවසෙන ගබ්භවාරාදිඔකාසවසෙන වා පරිකප්පෙත්වා ගණ්හනෙනා පරිකප්පාවහාරකො; එත්ථ පන පරිකප්පිත භණ්ඩගහණෙ පරිකප්පිතපරිච්ඡෙදනිකක්‍රමෙ ච පාරාජිකං වෙදිතබ්බං; ඉදානි පනෙත්ථ විනිච්ඡයං දස්සෙතුං භණ්ඩකාලඝණ්ඩෙයෙහි''ති ආදිවුත්තං; එත්ථ අදින්නාදානෙ භණ්ඩ කාලො ච අග්ඝො ච දෙසො ච තෙහි ච පරිභොගෙන ච විනිච්ඡයො කාතබ්බොා''ති අත්ථො; තත්ථ අවහටභණ්ඩස්ස සස්සාමිකාඅස්සාමිකභාවං සස්සාමිකෙපි සාමිකානං සාලය නිරාලයභාවඤ්ච උපපරික්ඛිත්වා සාලයකාලෙ චෙ අවහටං භණ්ඩං අග්ඝාපෙත්වා කාතබ්බා විනිච්ඡයො භණ්ඩන විනිච්ඡයො නිරාලයකාලෙ චෙ අවහටං පාරාජිකං නත්ථි සාමිකෙසු පන ආහාරාපෙන්නෙසු දාතබ්බං; තදෙව හි භණ්ඩං කදා චි මහග්ඝං කදා චි හි අප්පග්ඝං තස්මා යස්මිං කාලෙ භණ්ඩං අවහටං තස්මිං යෙව කාලෙ යො තස්ස අග්ඝො තෙන කාතබ්බා විනිච්ඡයො කාලෙන විනිච්ඡයො නාම භණ්ඩස්ස යොඅග්ඝො සො පච්ඡා පරිහායති තස්මා සබ්බදා පකතිඅග්ඝවසෙන අකත්වා කාතබ්බා විනිච්ඡයො අග්ඝන විනිච්ඡයො භණ්ඩුඤ්ඤාදෙසෙ භණ්ඩං අප්පග්ඝං හොති අඤ්ඤදත්ථ මහග්ඝං තස්මා යස්මිං දෙසෙ භණ්ඩං අවහටං තස්මිං යෙව දෙසෙ අග්ඝන කාතබ්බා විනිච්ඡයො දෙසෙන විනිච්ඡයො; පරිභොගෙන සාටකාදිනො භණ්ඩස්ස අග්ඝා පරිහායති තස්මා තස්ස පරිභොගවසෙන පරිහීනාපරිහීනභාවං උපපරික්ඛිත්වා කාතබ්බොාවි නිච්ඡයො පරිභොගෙන විනිච්ඡයොා–

ඉති ඝං.

---

13) ඉදානි තතියං දස්සෙතුං මනුස්සවිග්ගහ''න්ති ආදිආරබං–ත

---

† චිච්ච–කත්ථවි පොත්ථකෙ–දිස්සති.

½ {සත්ථහාරකං වාස්ස මරණචෙතනො උපනික්ඛිපෙ–කත්ථවි
{සත්ථං වා අස්ස මරණ; චෙතනො උපනික්ඛිපෙ- කත්ථවි

* කූටකහාපනාදීහි–කත්ථවි

14) ගාහෙය්‍ය මරණූපායං වදෙය්‍ය මරණෙ ගුණං
චුතො පයොගා සාහත්ථි නිස්සගග්ඝාණතත්ථාවරා-

15) ඉඞි විජ්ජාමයා කාලවත්ථායුඛිරියාපථා [1]
ක්‍රියාවිසෙසො ඔකාසො ඡ ආනත්තිනියාමකා-

ත්ථ මනුස්සවිග්ගහං කලලතො පට්ඨාය ජීවමානකමනුස්සජාතිකානං සරීරං වෙවච පාණෙ''ති සඤ්ඤාය සඞ්ගෙවව වධාමි නං''ති වධක චෙතනාය චෙ තෙසං පකපෙත්ථා ජීවිතා වා වියොජයෙ'ති; යො භික්ඛු ජාතිඋණ්ණංසුනා සමුද්ධතතෙලබින්දුමත්තං කලලරූපං කා ලෙ තාපනාදීහි වා තතො වා උඞ්ගමපි තදනුරූපෙන උපක්කමෙන රූපජීවිතින්ද්‍රියොපක්කමෙසති තදායත්තවුත්තිනො අරූපජීවිතස්සා පි වොරොපනසම්භාවතො උභයජීවිතා වොරොපෙය්‍ය; වාසඳ්ද විකපෙපු; මරණචෙතනො''ති මරණෙ චෙතනා යස්ස සො මරණ ධිපපායො; සත්ථහාරක''නති ජීවිතං හරතී''ති හාරකං සත්ථ තං හාරකඤා''ති සත්ථහාරකං; තං; අස්ස මනුස්සවිග්ගහස්ස උපනික්ඛි පෙ ,,ති සම්පෙ නික්ඛිපෙය්‍ය වා; එතෙන ඨාවරපපයොගං දස්සෙති;-

14–15) ගාහෙය්‍යමරණූපාය ,,නති සත්ථං වා ආහර විසං වා ඛාද ,,ති ආදිනා නයෙන මරණත්ථාය උපායං ගාහාපෙය්‍ය වා; එ තෙන ආණත්තිපපයොගො දස්සිතො; වදෙය්‍ය මරණෙගුණ,,නති කායවාවාදූතලෙඛාහි යො එවං මරති සො ධනං වා ලබ්භති ,,ති ආ දිනා නයෙන මරණෙගුණං පකාසෙය්‍ය වා; උභයත්ථ අධිකාරවසෙ න වාසඳ්ද ආහරිතබ්බො; සො භික්ඛු චුතො ,,ති සඞ්ඛෙ සාසන තො,,ති විඤ්ඤාය‍ති; ඉදානි පනස්ස ඡබ්බිධෙ පයොගෙ දස්සෙතුං ප යොගා,,නි ආදිමාහ; තත්ථ සාහත්ථි—පෙ—ඉඞි විජ්ජාමයා පයොගා,, නි ඉමෙ ඡපයොගා චාති සඞ්ඛෙ; කකාරලොපෙන පනෙත්ථ සා හත්ථි,,නි වුත්තං; අථවා අනෙකත්ථෙ අනෙකතාඩිතසම්භාවෙන සහ ත්ථසායං පයොගො සාහත්ථි,,නි පදසිද්ධිවෙදිතබ්බා; සාහත්ථි ච නි ස්සගෙහා ච ආණත්තී ච ඨාවරො චා,,නි වත්තු; ඉඞි ච විජ්ජා ච තා සම්මෙනි ඉඞ්විජ්ජාමයා ඉඞ්මයො විජ්ජාමයොති වුත්තං හොති; ප යොගා,,නි ඉමෙ ඡපයොගානාම හොන්ති,,නි අත්ථො; තත්ථ සයං මාරෙන්තස්ස කායෙන වා කායපටිබඳ්ධෙන වා පහරණං සාහත්ථිකො පයොගො; දූරෙ ඨිතං මාරෙතුකාමස්ස කායාදීහි උසුසත්තිආදීනං නිස්සජ්ජනං නිස්සග්ගෙහා; අසුකං නාම මාරෙහි,,නි ආදිනා ආණාපෙ න්තස්ස ආණාපනං ආණත්ති; ඔපාතඛණනං අපස්සෙන සංවිධානං

---

[1] වත්ථාවුඩිරියාපථා- කත්ථචි, පොත්ථකෙ

16) ඤාණාදිභෙදං නෙතා සත්තමත්තත්තූපනායිකං
කත්වා කොට්ඨාසමෙකෙකං පවත්තූපපත්තභවසංසිතං–

අසිආදිනං උපනික්ඛිපනාදිථවරෝ; මාරණත්ථං කම්මවිපාකජාය ඉ
ච්ඡාය පයොජනං ඉච්ඡමයෝ; කම්මවිපාකජිච්ඡ ච නාමෙසා රාජාදිනං
රාජිච්ඡාදයෝ; තත්ථ පිතුරඤ්ඤූ සීහළිච්ඡසස දුට්ඨකොටනෙන වු
ළසුමනකුටුම්බියමාරණෙ රාජිච්ඡදට්ඨබ්බා; තමෙව ආතපපනාදි; වි
ජ්ජාය පරිජපපනං විජ්ජාමයෝ පයොගෝ; එවං ඡප්පයොගෙ දසෙස
නා තෙසු ආණත්තිපපයොගසස නියාමකෙ දසෙසතුං කාලා ,,ති ආ
දිවුත්තං; තත්ථ යථාවුත්තං ආණත්තිනියමෙනති සංකෙතවිසංකෙත
නා වසෙන පරිච්ඡිඳනති ,,ති ආණත්තිනියාමකා; තෙ පන කාලෝ
ච වත්ථු ච ආයුධඤ ඉරියාපථෝ චාති චත්තාරෝ තථා ක්‍රියාවිසෙසෝ
ඔකාසෝ ,,ති ගණනපරිච්ඡෙදවසෙන ඡ හොන්ති ,,ති අත්ථෝ; ත
ත්ථ කාලෝ පුබ්බණ්හාදි යොබ්බනාදිච; වත්ථු මාරෙතබ්බා සත්තෝ
ආවුධං අසිආදි; ඉරියාපථෝ මාරෙතබ්බසස ගමනාදි; ක්‍රියාවිසෙ
සෝ විජ්ඣනාදි; ඔකාසෝ ගාමාදි; යෝ හි අජ්ජ සෙව ,,ති අනියාමි
තා පුබ්බණ්හ මාරෙහි ,,ති වුත්තෙනා යදා කදා වි පුබ්බණ්හ මාරෙති
නාපි විසංකෙතෝ; යෝ පන පුබ්බණ්හ ,,ති වුත්තෙනා මජ්ඣණ්හාදි
සු මාරෙති විසංකෙතෝ හොති ආණාපකසස අනාපත්ති; එවං කා
ලසස සංකෙතවිසංකෙතනා වසෙන නියාමකතා වෙදිතබ්බා; ඉමි
නාව නයෙන වත්ථුආදිසු විනිච්ඡයෝ * වෙදිතබ්බා ,,ති—

නයිඝං.

16) ඉදානි චතුත්ථං දසෙසතුං ඤාණාදිභෙද ,,නති ආදිමාහ;–ත
ත්ථ අත්තනි නො සත්තං අත්තූපනායිකඤ පවත්තූපපත්තභවසංසිතඤ
අඤ්ඤූපදෙසරහිතඤ ඤාණාදිභෙදං කොට්ඨාසං කත්වා වා එකෙකං
කත්වා වා කායෙන වාචාය වා විඤ්ඤත්තිපථෙ දිපෙන්තා නාධිමා
නිකා ඤුතෙ චුතෝ භවෙ ,,ති සම්බන්ධෝ; තත්ථ අත්තනි සකස
න්තානෙ නො සත්තං අනුපපත්තත්තා යෙව අවිජ්ජමානං; එත්ථ
නො සත්තෝ ,,ති අත්ථෙ තප්පුරිසෝ; ඤාණාදිභෙද ,,නති ඤාණං ආ
දි යසස විමොක්ඛසමාධිසමාපත්තිඤුණදසසනමග්ගභාවනාඵලසච්ඡි
කිරියාකිලෙසපහානවිනීවරණතා චිත්තසස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති ,,
නි සුත්තසස † සෝ ඤාණාදි; සොව භෙදෙ විසෙසෝ ,,නි සමාසෝ;
තං ඤාණාදිභෙදං උත්තරිමනුස්සධම්මං; අත්තූපනායික ,,නති අයං
මයි අත්ථි ,,ති ආරොචනවසෙන අත්තනි උපනිය්‍යති අහං වා එත්ථ
සන්දිස්සාම් ,,ති අත්තා උපනියති එත්ථ ධම්මෙ ,,ති වා අත්තූපනායි

---

* වත්ථුආදිසුපිවිනිච්ඡයෝ. † වුත්තසස–කත්ථචි.

17) අසඤ්ඤූපදෙසරහිතං දීපෙනෙතා නාධිමානිකෝ
කායෙන වාචාවිඤ්ඤත්තිපථෙ ඤතෙ චුතෝ භවෙ—

ෙකා ඣානාදිභෙදෙ; තං; පවවුපපනනභවසඞිත ,,නති පවවුපපනන භවෝ නාම ඉදානි වත්තමානෙ අත්තභාවෝ; තන්නිඝසිතෝ ,,ති ස මාසෙ; සෝ ච ඣානාදිභෙදෙ යෙව; තං;

17) අසඤ්ඤූපදෙසරහිත ,,නති යෝ තෙ විහාරෙ වසති සෝ භි ඤ්ඣු පඨමං ඣානං සමාපජ්ජි ,,ති ‡ ආදිනා නයෙන අසඤ්ඤස්ස අප ඳදසෝ තෙන රහිතෝ චපථෝ ,,ති තප්පුරිසසමාසෝ; සෝ රහිතෝ ෙතනා ,,ති වා බහුබ්බිහි ඣානාදිභෙදෙව; තං; කොට්ඨාසං කත්වා ,,ති පඨමං ඣානං දුතියං ඣානං සමාපජ්ජිං ‡ පඨමං ඣානං ත තියං ඣානං සමාපජ්ජිං ,,ති ආදිනා නයෙන කොට්ඨාසං කත්වා වා; එකෙකං කත්වා වා,,ති පඨමං ඣානං සමාපජ්ජිං දුතියං ඣානං සමා පජ්ජිං ,,ති ආදිනා නයෙන එකෙකං කත්වා වා; එත්ථ ච එක ,,නති සීතෙ විචඡායං ඵත්තං එත්ථ පන කත්වා ,,ති කරණකිරියාය එකෙ කවසෙන භින්නසස ඣානාදිනෝ අත්ථස්ස සඞඛො නිවඡාවිවඡා ,, ති වෙදිතබබා; ඨිකායං පන කොට්ඨාසං වා ,,ති එත්ථ ඣානලාභී වි මොකඛලාභී සමාධිලාභී සමාපත්තිලාභී" මහි "ති එවමාදිනා නයෙ න කොට්ඨාසතෝ වා ,,හි අඤ්ඤෝ ,,නි ච එකෙකං වා,,නි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභී දුතියස්ස ඣානස්ස ලාභි "මහි" නි එවමාදිනා නයෙන එකෙකං වා,,නි අඤ්ඤෝ,,නි ච වුත්තං; සෝ පාළියං අට්ඨකථායච අ වුත්තනකමො,,නි වෙදි තබෙබා; කායෙන වා,,නි හත්ථමුදදිවසෙන කායෙන වා; වාචා,,නි එත්ථ යකාරො ලුත්තනිද්දිට්ඨෝ අලජ්ජතා,,නි ආදිසු විය; විඤ්ඤත්තිපථෙ,,නි කායවචීවිඤ්ඤත්තීනං ගහණයො ඉගය පදෙසෙ ඨිතා,,නි අඤ්ඣාහරිතබබං; දිපෙනෙතා,,නි ඉමනා ච ඉමිනා ච කාරණෙන අයං ධමෙමා මයි අත්ථි,,නි පකාසෙනෙතා; නා ධිමානිකෝ,,නි අපපතෙන පත්තසඤ්ඤාදිනාසංඛාතො අධිකො මා ෙනා සෝ නත්ථි එතසසා,,නි නාධිමානිකෝ භික්ඛු; ඤතෙ,,නි විඤ්ඤූ නා මනුසසජාතිකෙන සිකඛාපවවකඛානෙ වුත්තනයෙන විඤ්ඤූ තෙ සති චුතෝ භවෙ සාසනතෝ ,,තිපි විඤ්ඤූයති අසඤ්ඤූපදෙසෙන දීපයතො පන ථුල්ලවචයං; එත්ථ ච දුකකටසෙසව සාමඤ්ඤතාමිතිව ඤණිතං; සෙසානමපන නිඤ්ඤණම්පි ථුල්ලවචය මුදිරිත ,,නති—

චතුත්ථං

.....

---

‡ පඨමජඣානං සමාපජ්ජිති කත්ථචි

‡ පඨමංඣානං සමාපජ්ජි දුතියං ඣානං සමාපජ්ජි තතියං ඣා නං සමාපජ්ජිති

18) පාරාජිකෙතෙ චත්තාරෝ අසංවාසා යථාපුරෙ
අභබ්බා භික්ඛුභාවාය සිසවඡිනෙනාව ජීවිතුං–
19) පරියායො ච ආණත්තී තතියෙ දුතියෙ පන
ආණත්තියෙව සෙසෙසු චයමෙතන්නාලබභති–
20) සෙවෙතුකාමතා චිත්තං මගෙථමඝාපපවෙසනං
ඉදමෙමථුනධම්මස්ස ආහු අඟචයංබුධා–

---

18) ඉදානි චතුන්නම්පි වෙතෙසංසමසංවාසතං අභබ්බතඤ්ච දීපෙතුං පාරාජිකෙතෙ,,ති ආදිආරද්ධං;–එතෙ චත්තාරෝ පාරාජිකා පුග්ගලා යථාපුරෙ පුබ්බෙ ගිහිකාලෙ අනුපසම්පන්නකාලෙ ච විය අසංවාසා,,ති සඞ්ඝෙන; සහවාස,,න්ති යස්මා සබ්බෙපි ලජ්ජිනො එතෙසු කම්මාදිසු න එකොපි තතො බහිද්ධා සඤ්ඤාසනී,,ති එකකම්මං එකුද්දෙසො සමසික්ඛිතා,,ති ඉමෙ තයො සංවාසානාම; තඤ්ච අපලොකනාදිකං චතුබ්බිධම්පි සංඝකම්මං සීමාපරිච්ඡින්නෙනහි පකතත්තෙනහි භික්ඛූහි එකතො කත්තබ්බත්තා එකකම්මං නාම; තථා පවිධොපි පාතිමොක්ඛුද්දෙසො එකතො උද්දිසිතබ්බත්තා එකුද්දෙසො නාම; පඤ්ඤත්තඤ්ච අපනසික්ඛාපදං සබ්බෙහි පි ලජ්ජිපුග්ගලෙහි සමසික්ඛිතබ්බභාවතො සමසික්ඛිතා නාම; නත්ථි තෙසං වාසා එතෙස,,න්ති අසංවාසා; අභබ්බා,,නි ආදිසු භික්ඛුභාවාය,,නි තුම්හේ සම්පදානවචනං; තස්මා යථා සිසවඡින්නා ජීවිතුං අභබ්බා එවං චත්තාරොමෙපුග්ගලා භික්ඛුභාවාය භික්ඛුභවිතුං අභබ්බා,,නි අත්ථො;–

19) ඉදානි පරියායාණත්තීනි සම්භවනෙතදසෙසතුං පරියායො චාති ආදිමාහ;—පරියායො ච ආණත්තී ච තතියෙ මනුස්සවිග්ගහෙ ලබභතී,,නි සඞ්ඝෙන; තඤ්ච කායාදීහි යථාවුත්තෙහි යො එවං මරති සො ධනං වා ලභතී,,නි එවමාදිවිඤ්ඤුජනකො බ්‍යඤ්ජනභූතො කායවචීපයොගො පරියායො; ඉමිනා ඉදං දීපෙති යථා අදින්නාදානෙ ආදියෙය්‍යා,,නි වුත්තත්තා පරියායකථාය මුච්චති න ඉධ එවං සංවණ්ණෙය්‍යා,,නි වචනතො පන ඉධ පරියායකථාය පි න මුච්චති,,නි; දුතියෙපනා,,නි ආදිසු අත්ථො පාකටො යෙව; එවමුපරිපි පාකටමුපෙක්ඛිස්සාම;–

20) ඉදානි මෙථුනධම්මාදීනි අඟානි දස්සෙතුං සෙවෙතු,,නි ආදිමාහ;—සෙවෙතුකාමතා චිත්ත,,න්ති මෙථුනං සෙවෙතුං කාමෙති,,නි සෙවෙතුකාමො; තස්ස භාවො නාම තණ්හා; තාය සෙවෙතුං කාමතාය සම්පයුත්තචිත්ත,,න්ති තප්පුරිසො; මෙථුනධම්මස්සා,,නි

21) මනුස්සසං තථාසඤ්ඤී චෙය්‍යචිත්තඤ්ච වඤ්චනෝ
ගරුනා අවහාරෝ ච අදින්නාදානහෙතුයෝ–

22) පාණෙ මානුසකෝ පාණසඤ්ඤිතා ඝාතචෙතනා
පයොගෝ තෙන මරණං පඤ්චතෙ වධහෙතුයෝ–

23) අසන්නතා අත්තනි පාපම්ච්ඡිතා
යාරොචනා තස්ස මනුස්සජානිතා
නඤ්ඤූපදෙසෝ ච තදෙව ජානනං
පඤ්ච අඟානි අසන්තදීපනෙ–

මිථුනානං ඉත්ථිපුරිසානං ඉදං''නති මෙථුනං; තමෙව ධම්මෝ ,,නි මෙථුනධම්මෝ; ඉධ පන උපචාරවසෙන පාරාජිකාපත්ති මෙථුනධම්මෝ නාම; අථවා මෙථුනෙනජාතෝ ධම්මෝ පාරාජිකාපත්ති මෙථුනධම්මෝ තස්ස මෙථුනධම්මස්ස මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්තියා; අඟවයං,,නති අංගානං කාරණානං වචනං; බුධා ,,නි විනයධරා විඤ්ඤූ නෝ;

21) මනුස්සස ,,නති මනුස්සානං සං මනුස්සසං; තදුපත්තාවඤ්ඤූතා ච; එතෙන පෙතනිරවජ්ජානගතායත්තනිවත්තෙනති; තථාසඤ්ඤී ‘නි තථා නාදිසා සඤ්ඤා තථාසඤ්ඤා සා අස්ස අත්ථී ,,නි තථාසඤ්ඤී පරායත්තසඤ්ඤිතා චා ,,නි අත්ථෝ; භාවපධානා ඉමෙ නිද්දෙසා; භාවපපච්චයලොපෝ වා බුද්ධරතන,,නති ආදිසු විය; එවමුපරිපි ඒදිසෙසු; චෙය්‍යචිත්ත ,,නති චෙනභාවසංඛාතං චිත්තං ච; වඤ්චනෝ ගරුනා ,,නි භණ්ඩස්ස පාදඅතිරෙකපාදූනභාවෙන ගරුතා ච; ඌනපඤ්චමාසකෙ වා අතිරෙකපඤ්චමාසකෙ වා ථුල්ලච්චයං මාසකෙ වා ඌනමාසකෙ වා දුක්කටං; අවහාරෝ ,,නි පච්චසනියා අවහාරානං අඤ්ඤතරෙන අවහරණන්ති ඉමෙ පඤ්ච අදින්නාදානහෙතුයෝ; අදින්නාදානපාරාජිකාපත්තියා අඟානි;–

22) පාණෙ මානුසකෝ ,,නි මනුස්සජාතිසම්බන්ධෝ පාණෝ ච; පාණෙ ,,නි හි වොහාරතෝ සත්තෝ පරමත්ථතෝ පන ජීවිතින්ද්‍රියං වුච්චති; පාණසඤ්ඤිතා ,,නි පාණෙනි සඤ්ඤිතා ච; ඝාතනං ඝාතෝ; සෝ එව චෙතනා ඝාතචෙතනා; වධාමින ,,නති එවං පවත්තා සා ච; තං සමුට්ඨිතෝ සාහත්ථිකාදිනං ඡන්නමඤ්ඤතරෝ පයොගෝ ච තෙන පයොගෙන මරණවා ,,නි එතෙ යථාවුත්තා පඤ්ච වධහෙතුයෝ පාණඝාතාපජ්ජිතබ්බආපත්තියා අඞ්ගානි ,,නි අත්ථෝ–

23) අත්තනි අසන්නතා ,,නි උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස සන්තානෙ අවිජ්ජමානතා ච; පාපච්ඡතායාරොචනා ,,නි යා සා ඉධෙකච්චෝ දුස්සීලෝ සමානෝ සීලවා ,,හි මං ජනෝ ජානාතු ,,නි ආදිනා

24) අසාධාරණා ච වත්තාරෝ. භික්ඛුනීනාමභබ්බකා
එකාදස ච විඛ්හන්තා භික්ඛුනි මුදුපිඝිකෙ–

නයෙන වුත්තා පාපඉච්ඡතාය සමන්නාගතා තාය උත්තරිමනුස්ස ධම්මස්ස ආරොචනා ච; තස්සා ,,නි යස්ස ආරොචෙති තස්ස; මනුස්සජාතිතා ,,නි මනුස්සානං ජාති යස්ස තස්ස භාවො මනුස්ස ජාතිතා සා ච; නඤ්ඤුපදෙසො ,,නි න අඤ්ඤුපදෙසො අඤ්ඤුපදෙසාභාවො ච; තදෙවජානන ,,නන්ති තං ඛණං යෙව විජානනචා ,,නි ඉමානි පච; එත්ථ අසන්නදිපනෙ අස්මිං අසන්තානෙ අවිජ්ජමානඋත්තරිම නුස්සධම්මපකාසනනිමිත්තෙන පාරාජිකෙ අහානි හෙතුයො ,,නි අත්ථො–

24) එවං තෙසමසංවාසතා තබ්බතාදීනි දස්සෙත්වා ඉදානි න තෙ වත්තාරොව අථ ඛො සත්තෙතඤ්ඤපී ,,ති තෙ සබ්බෙපි සමොධානෙත්වා දස්සෙන්තො අසාධාරණා ,,නි ආදිමාහ;—තත්ථ අසාධාරණා ,,නි පාරාජිකා ධම්මා අධිප්පෙතා; තෙ නෙව චෙත්ථ පුල්ලිඟනිද්දෙසො; තස්මා භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා පාරාජිකා ධම්මා ච තත්තාරොචා ,,නි එවමෙත්ථ අත්ථො දට්ඨබ්බො; උපචාරවසෙන තු උබ්භජාණුමඩ්ලිකාදිකා පාරාජිකාපත්තා පරිගය්හන්ති තාසු යා අවසුතා අවසුතස්ස මනුස්සපුරිසස්ස අක්ඛකානං අධො ජාණුමණ්ඩලානං කපපරානඤ්ච උපරි කායසංසග්ගං සාදියති අයං උබ්භජාණුමඩ්ලිකා; යා පන අඤ්ඤදත්ථා භික්ඛුනියා පාරාජිකං පටිච්ඡාදෙති සා වජ්ජපටිච්ඡාදිකා; යා උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං තස්ස දිට්ඨියා ගහණවසෙන අනුවත්තති සා උක්ඛිත්තානුවත්තිකා; කායසංසග්ගරාගෙන නිණ්ණස්ස හත්ථග්ගහණං සංඝාටිකණ්ණග්ගහණං කායසංසග්ගත්ථාය පුරිසස්ස හත්ථපාසෙඨානං ඨත්වා සල්ලපනං සංකෙතගමනං පුරිසස්සාගමනාසාදියනං පටිච්ඡන්නෙනාකාසපවිසනං හත්ථපාසෙ ඨත්වා කායොපසංහරණ ,,නන්ති ඉමානි අට්ඨවත්ථූනි යස්සා අවස්සුතතාය සා අට්ඨවත්ථුකා නාම; අභබ්බකා එකාදසවා ,,නි එත්ථ පඩ්ඩකො ථෙය්‍යසංවාසකො තිත්ථියපක්කන්තකො තිරච්ඡානගතො මාතුඝාතකො පිතුඝාතකො අරහන්තඝාතකො භික්ඛුනීදූසකො සංඝභෙදකො ලොහිතුප්පාදකො උභතොබ්‍යඤ්ජනකො ,,නි ඉමෙ අභබ්බා එකාදස ච; තෙසු පඩ්ඩකො ,,නි ඔපක්කමිකනපුංසකපණ්ඩකා ච පඩ්ඩකභාවපක්ඛෙ පක්ඛපඩ්ඩකො ච ඉධ අධිප්පෙතො; ආසිත්තඋසූයපණ්ඩකානං පන පබ්බජ්ජා ච උපසම්පදා ච න නිවාරිතා; ථෙය්‍යසංවාසකො පන ලිඟත්ථේන කාදිවසෙන නිවිට්ඨො; තත්ථ සයං පබ්බජිතත්තා ලිඟමත්තං ථෙනෙති ,,නි ලිඟත්ථේනකො; භික්ඛුවස්සග්ගහණාදිකං සංවාසං ථෙනෙන

25) ලඞ්ඝි මුඛෙන ගණ්හනෙනා අඟජාතං පරස්ස ච
තඤ්චාභිනිසීදනෙනා චත්තාරෝ අනුලොමිකා-

26) මගෙන මගඵපවෙසනා මෙථුනස්ස ඉධාගතා
චත්තාරෝ ,,නි චතුබ්බිසඝමොධානා පරාජිකා ,,නි-

නී ,,නි සංවාසඤ්ඤකෝ; සික්ඛං පච්චක්ඛාය එවං පටිපජ්ජනෙන පි එසෙවනයෝ; යථාවුත්තමුභයං ඵෙනෙති ,,නි උභයඤ්ඤකෝ ඨපෙත්වා පන ඉමං නිච්ඡං-

රාජදුබ්භික්ඛකන්තාර; රොගවෙරිභයෙන වා
චීවරාහරණත්ථං වා; ලිඞ්ගං ආදියතීධ යෝ-
සංවාසං නාධිවාසෙති; යාව සෝ සුඩ්ඩමානසෝ
ථෙය්‍යසංවාසකෝ නාම; තාව එසනවුච්චතී ,,නි-

නිත්ථියපක්ඛානන්තකාදයෝ තු තං තං වචනත්ථානුසාරෙන වෙදිතබ්බා; නිරවජ්ජානගතෝ පන ඨපෙත්වා මනුස්සජාති අවසෙසෝ සබ්බා වෙදිතබ්බා; ඉමෙ එකාදසපුග්ගලා භික්ඛුභාවාය අභබ්බත්තා පාරාජිකාපන්නසදිසතාය පාරාජිකා ,,නි වුච්චන්ති; විඤ්ඤත්තා භික්ඛුනී ,,නි ගිහිනිවාසනනිවත්ථා භික්ඛුනි ච; සා හි එත්තාවතා පාරාජිකා; මුදුකා පිථී යස්ස සෝ ච; සෝ හි අනභිරතියා පීළිතෝ යදා අත්තනෝ අඟජාතං අත්තනෝ වච්චමුඛමග්ගස්ස පවෙසෙති තදා පාරාජිකෝ හොති;—

25–26) ලඞ්ඝනමඟජාතමෙනස්සාති ලඞ්ඝි" සෝ යථාවුත්තෙසු පවෙසිතෝ පාරාජිකෝ, මුඛෙන ගණ්හිනෙනා අඟජාතං පරස්ස චා,, නි යෝ අනභිරතියා පීළිතෝ පරස්ස සුන්නතස්ස වා මනුස්ස වා අඟජාතං මුඛෙන ගණ්හාති සෝ පරස්ස අඟජාතං මුඛෙන ගණ්හනෙනා ච, තඤ්චාභිනිසීදනෙනා ,,නි යෝ අනභිරතියා පීළිතෝ තඤ්ච පරස්ස අඟජාතෙ වච්චමග්ගෙන අභිනිසීදති සෝ චා,, නි එතෙ වයං චයසමාපන්නියා අභාවෙපි මග්ගෙ මග්ගඵවෙසනහෙතුමෙථුනස්ස අනුලොමිකා ච චත්තාරෝ ච, ඉධාගතා චත්තාරෝ ,,නි ඉධ ඛුද්දසික්ඛායං යථාවුත්තා මෙථුනධම්මා පාරාජිකාදයෝ චත්තාරෝ චා ,,නි සමොධානා පිණ්ඩිකරණවසෙන චතුවීසතිපාරාජිකාභවන්ති,, නි සෙසෝ, එත්ථ ච ගාථාබන්ධවසෙන රස්සං කත්වා පරාජිකා,, නි වුත්තං, එත්ථාඝ මාතුඝාතාදයෝ තතියපාරාජිකං ආපන්නා භික්ඛුනීදූසකෝ මුදුපිඨිකාදයෝ චත්තාරෝ ච පඨමපාරාජිකං ආපන්නා එවා ,,නි කුතෝ චතුවීසති ,,නි වුච්චතෙ, මාතුඝාතකාදයෝ හි චත්තාරෝ ඉධ අනු

2 ගරුකානවා,,ති

27) මොචෙතුකාමතා සුක්කසසුපකකමම විමොචයං
අඤඤත්‍ර සුපිනන්තෙන සමණෙ ගරුකං ඵුසෙ–

පසම්පන්නා එව අධිප්පෙතා, මුදුපිට්ඨිකාදයෝ චත්තාරෝ කිඤ්චාපි පඨමපාරාජිකෙ න සඟහිතා යස්මා එකෙන පරියායෙන මෙථුනධම්මං අපනිසෙවිනෝ හොන්ති විසුං වුත්තා,,ති—

පාරාජිකානිද්දෙසෝ

---

2 වුච්චමානස්ස ගරුකත්තා ගරුකා,,ති සංඝාදිසෙසා වුච්චන්ති, නවා,,ති තෙසං ගණනපරිච්ඡෙදෙ,

නනු නවා,,ති කස්මා වුත්තං තෙරසා,,ති චත්තබ්බ,,න්ති, නායං දෙසෝ විරෙනාපජ්ජිතබ්බෙ චත්තාරෝ යාවතතියකෙ ඨපෙත්වා වීති කකමකඛණෙ යෙව ආපජ්ජිතබ්බා පඨමාපත්තිකා වුච්චන්ති,,ති,—

27) ඉදානි තෙ දස්සෙතුං මොචෙතුකාමතා,,ති ආදිආරද්ධං,— තත්ථ සුක්කස්සා,,ති ආසයධාතුනානත්තතෝ නිලාදිවසෙන දසවිධෙ සුක්කෙ යස්ස කස්ස වි සුක්කස්ස, මොචෙතුකාමතා,,ති මොචෙතුකාමතාය යකාරෝ ලුත්තනිද්දිට්ඨෝ; ඉමිනා පන වචනෙන මොචනස්සාදමුචනස්සාදමුත්තස්සාද මෙථුනස්සාදඵස්සස්සාදකණ්ඩුවනස්සාද දස්සනස්සාදනිස්සජ්ජනස්සාද වාචකස්සාද ගෙහසිතපෙමවනභඞ්ගියසංඛාතෙසු එකාදසස්සාදෙසු එකං යෙව මොචනස්සාදං දස්සෙති, තත්ථ මොචනාය අස්සාදෙ සුඛවෙදනා මොචනස්සාදෙ මුචනෙ අත්තනෝ ධම්මතාය මුචනෙ අස්සාදෙ මුචනස්සාදෙ; එවං සබ්බත්ථ සත්තමිතපුරිසෙන අත්ථෝ දට්ඨබ්බා; ඉමෙහි පන නවහි පදෙහි සම්පයුත්තඅස්සාදසීසෙන රාගෝ වුත්තෝ ගෙහනිස්සිතෙසු මාතාදීසු පෙමං ගෙහසිතං පෙම,,න්ති ගෙහසිතපෙමං; ඉමිනා සරූපෙනෙව රාගෝ වුත්තෝසත්ථවකරණත්ථාය * ඉත්ථියා පෙසිතපුප්ඵාදිවනභඞ්ගියං; ඉමිනා ච වත්ථුවසෙන රාගෝ වුත්තෝ; මෙථුනස්සාදෙ පි ඉත්ථියා ගහණූපපයෝගෙන වෙදිතබ්බා; තබ්බත්ථෙව චවනචෙතනා නිම්මත්තූපක්කමොචනෙ සති විසංකොට්ඨාසෝ වෙදිතබ්බෝ; උපක්කමම හත්ථාදිනා නිම්මිතෙන උපක්කමේන; අඤඤත්‍ර සුපිනන්තෙනා,,ති සුපිනෝ යෙව සුපිනන්තෝ කම්මමෙව කම්මන්තෝ,,ති ආදිසු විය අත්තසද්දස්ස තබ්භාවවුත්තිනිත්තා; † සුපිනන්තං විනාපි මොචයං

---

*සඞ්ඝවකරණත්ථාය–කත්ථචිපොත්ථකෙ.

† තබ්භාව වුත්තත්තා.

28) ඉත්ථිසඤ්ඤී මනුසසිත්ථිං කායසංසග්ගරාගවා
සමාපජ්ජනෙනා උපක්කමම සමණෙ ගරුකං ඵුසෙ–

29) තථා සුණනානිං විඤ්ඤැව මග්ගංවාරබ්භමෙථුනං
දුටඨුල්ලවාචාරාගෙන ඔභාසිනාගරුමඵුසෙ–

සුක්කං විමොචෙනෙනා සමණෙ යො කොචි භික්ඛු ගරුකං ගරු
කාපත්තිසංඛාතං සංඝාදිසෙසං ඵුසෙ ඵුසෙය්‍ය ආපජ්ජෙය්‍ය ,,නි වු
ත්තං හොති; එත්ථ ච අජ්ඣත්තරූපබහිද්ධාරූපඋභයරූපආකාසෙ ක
ථිනුපපනසංඛාතෙසු චතූසු උපායෙසු සති රාගූපත්ථම්භාදීසු ච කා
ලෙසු යෙන කෙන චි අඟජාතෙ කම්මඤ්ඤතං පත්තෙ ආරොග්‍ය
ත්ථාය,,නි ආදිසු යෙන කෙන චි අධිප්පායෙන අධිප්පායවත්ථුභූතං
යං කිඤ්චි සුක්කං මොචනඤ්ඤාදචෙතනාය එව නිමිත්තෙන උපක්කම්ම
මොචෙනෙනා සංඝාදිසෙසං ආපජ්ජති,,නි සබ්බථා අධිප්පායො ද
ට්ඨබ්බා;—

පඨමො

28) කායසංසග්ගරාගවා,,නි කායෙ සංසග්ගො තසම්ං රාගො
සො සංසග්ගා තසස ඇත්ථි,,නි වනතු; කායසංසග්ගරාගසමඞ්ගී,,නි
අත්ථො; සමණෙ ඉත්ථිසඤ්ඤී,,නි සඤ්ඤා; උපපක්කමම ,.නි කා
යෙන වායමිත්වා; මනුසසිත්ථිසමාපජ්ජනෙනා ,,නි අනතමසො ලොමෙ
න පි පරාමසනෙනා ගරුකමඵුසෙ ,,නි යොජනා; මනුසසභූතා අම
නා ඉත්ථී මනුසසිත්ථී; තත්ථ කායසංසග්ගරාගවා ,,නි ඉමිනා මාතුපෙමා
දිඉත්ථියා ගහිතමොක්ඛාධිප්පායව පටික්ඛිපති; ඉත්ථියා වෙමනිකසස
පණ්ඩකපුරිසනිරච්ඡානගතසඤ්ඤිසස ච ථුල්ලවචයං; ඉත්ථියා පන
කායෙන කායපටිබද්ධාමසනෙ කායපටිබඬෙන * කායාමසනෙ ච ය
ක්ඛිපෙනිපඩ්ඩකානං කායෙන. කායාමසනෙ ම පුරිසනිරච්ඡානගතිත්ථී
නං කායෙන කායාමසනෙ පි දුක්කටං; තථා යක්ඛිආදීනං කායෙ
න කායපටිබන්ධාදීසු ච; මනිත්ථියා පන ථුල්ලවචයං; ඉත්ථියා පන ඵුසි
යමානො සෙවනාධිප්පායො පි සචෙ කායෙන න වායමති අනා
පත්ති—

දුතියො

29) තථා,,නි ඉත්ථිසඤ්ඤී; සුණනානි ,,නානි විඤ්ඤත්තිපථෙ ඨි
තා අත්තනො වචනං සුණනාති ච; විඤ්ඤැවා ,,නි දුටඨුල්ලාදුටඨුල්ල

---

* කායපටිබන්ධාමසනෙකායපටිබඬෙන–කත්ථවිපොත්ථකෙ.

30) එත්ථාතනකාමූපට්ඨානං වණ්ණං මෙථුනරාගිනෝ
වාචාමෙථුනයුත්තතන ගරුං මෙථුනයාචනෙ–

සල්ලක්ඛණසමඤ්ඤං ච මනුසසිත්ථිං; මඟඟං වා,,නි වචවමඟඟපඤ්ඤාවම
ඟඟානං වසෙන මඟඟං වා මෙථුනං වා ආරබ්භා,,නි සඹන්ධො; දුට්ඨු
ල්ලවාචාරාගෙනා,,නි දුට්ඨා ච සා අසද්ධම්මපටිසංයුත්තතාය ථූලා ච
ලාමකජනසාධාරණතාය,,නි දුට්ඨුල්ලා; සාව පුනවාචා දුට්ඨුල්ලවාචා
තස්සං අස්සාදසම්පයුත්තෙතා රාගො,,නි සමාසො තෙන; ඔභාසිත්ථා,,නි
වණ්ණාවණ්ණයාචනාදිවසෙන අසද්ධම්මවචනං වත්ථා; අසුණන්තියා
පන දූතෙන වා පණ්ණෙන වා ආරොචිතෙ අනාපත්තති; තඤ්ච ඒ
නානං මඟඟානං වසෙන වණ්ණාවණ්ණෙණ්ණහි මෙථුනයාචනාදිහි වා සිඛ
රණ්ඩිසිංභිනනාසි උභතොබ්‍යඤ්ජනකාසි,,නි ඉමෙසු තීසු අඤ්ඤතරෙන
අකෙකාසවචනෙන වා ඔභාසන්තස්ස සංඝාදිසෙසො; අධක්ඛකථ
බහජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණාදිභණනෙ ථුල්ලවචයං, තථා යකඛිපෙ
තිපඩකානං වචවමඟඟපඤ්ඤාවමඟඟෙ ආදිස්ස වණ්ණාදිභණනෙ මෙ
ථුනයාචනාදිසු පි; තෙසං පන අධක්ඛකාදිකෙ දුක්කටං; තථා ම
නුසසිත්ථීනං උභතක්ඛකෙ අධොජාණුමණ්ඩලෙ කායපටිබන්ධෙ ච—

තතියො

---

30) අත්තනකාමූපට්ඨාන,,නි මෙථුනධම්මසංඛාතෙන කාමෙ
න උපට්ඨානං කාමූපට්ඨානං; අත්තනො අත්ථාය කාමූපට්ඨානං අ
ත්තනකාමූපට්ඨානං; අථවා කාමියති,,නිකාමං අත්තනො කාමං අ
ත්තනකාමං සයං මෙථුනරාගවසෙන පත්ථින,,නි අත්ථො; අත්තනකා
මව තං උපට්ඨානවා,,නි අත්තනකාමූපට්ඨානං; තස්ස වණ්ණණා ගු
ණණා; තං; වත්ථා,,නි යදිදං කාමූපට්ඨානං නාම එතඟඟං උපට්ඨාන
නති කාමූපට්ඨානෙ වණ්ණං අත්තමසො හත්ථ මුද්දාය පි ඉත්ථි,,නි
සඤ්ඤි පකාසෙත්වා,,නි අත්ථො; වාචා,,නි වාචාය යකාරලොපවසෙ
න; මෙථුනයුත්තෙතනා,,නි මෙථුනයුත්තතාය ලිඟවිපල්ලාසවසෙන
නාය අරහසි ත්වං මයහං මෙථුනං ධම්මං දෙහි,,නි ආදිකාය මෙථු
නධම්මපටිසංයුත්තතාය වාචාය මෙථුනං යාචනෙ මෙථුනරාගිනො,,නි
සඹන්ධො; මෙථුනෙ රාගො සො අස්ස අත්ථි,,නි මෙථුනරාගී තස්ස;
ගරුං හොති,,නි ගරුකාපත්ති හොති,,නි අත්ථො; මකාරො පදස
න්ධිකාරො; එත්ථ පන පණ්ඩකෙ පණ්ඩකසඤ්ඤිනො ථුල්ලවචයං ත
සමිං යෙව ඉත්ථිසඤ්ඤිනො දුක්කටං—

චතුත්ථො

---

31) පටිගහෙත්වා සඤ්ඤං ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා
වීමංසිත්වා හරමපච්චා සමණෙ ගරුකමඤ්ඤසෙ–

32) සංයාචිතපරික්ඛාරං කත්වාදෙසිතවත්ථුකං
කුටිං පමාණාතික්කන්තං අත්තුද්දෙසං ගරුමඤ්ඤසෙ–

---

31) ඉත්ථියා වා පුරිසස්ස වා සඤ්ඤං පටිගහෙත්වා ,,ති සඞ්ඛෙඃ; ඉත්ථියා වා,,ති දසවිධාඉත්ථියෝ මාතුරක්ඛිතා පිතුරක්ඛිතා,, ති ආදිනා ච දසනාරියෝ ධනක්කීතා ඡන්දවාසිනී ,,ති ආදිනා ච වුත්තනාය වීසතිවිධාය ඉත්ථියා වා පුරිසස්ස වා තං සඞ්ඛවසෙන තෙසං මාතාදීනං වා; සඤ්ඤ ,,නති ඉත්ථියා වා පුරිසෙන වා උභිනනං මාතාදීහි වා එහි භනෙන ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වා පුරිසං වා එවං ආණාහී,,ති * වුත්තං ජායාපතිභාවසනනිස්සිතං තං සඤ්ඤාවචනං; පටිගහෙත්වා ,,ති සාධු ,,ති කායෙන චා වාචාය වා සම්පටිච්ඡිත්වා; වීමංසිත්වා ,,ති යන්ථ පෙසිතෝ තෙසං අධිප්පායං උපපරික්ඛිත්වා වා උපපරික්ඛාපෙත්වා වා; හරමපච්චා,,ති ඉත්ථි වා පුරිසෝ වා සාධු ,,ති සම්පටිච්ඡතු වා මා වා යෙහි පෙසිතෝ තෙසං පච්චාහරනෙත්වා වා හරාපෙනෙත්වා වා ජායාපතිභාවෝ හොතු වා මා වා අකාරණමෙතං; ඉමාය නිවඞ්ගසම්පත්තියා සංඝාදිසෙසෝ ච ඒහි අඞ්ගෙහි පඨමෙ ච අඞ්ගත්තයෙනාපි ථුල්ලච්චයං එකෙනදුක්කටං; කෙ චි පන හරම්පි චඡං ,,නිපි ඡපරිකපෙත්වා පච්ඡාහර,,නති යොජෙන්ති තං න සුන්දරං පච්චා ,,ති උපසඟ්ගත්තා; පදස්ස උපරිඅත්ථෙ සඤ්ඤත්තෙත්වා පක්ඛෙපෙත්වා ගච්ඡති;,ති ඒ උපසඟ්ගෝ නාම; තස්මා පතිආදීඋප සඟ්ගානං හරනාදිමස්ස පදස්ස උපරි භවිතබ්බ ,,නති—

පඤ්චමෝ

---

32) සං යාචිතපරික්ඛාර ,,නති සං අත්තනා යාචිතෝ වාසිආදි කෝ පරික්ඛාරෝ යස්සා; තං; අදෙසිතවත්ථුක ,,නති ඤත්තිදුතියක මෙමන අදෙසිතං වත්ථුකුටිකරණපදෙසෝ යස්සා ,,ති විඝාහෝ; තං; පමාණාතික්කන්ත ,,නති ඉදානි මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස තිස්සෝ විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථි නාම; තාය දීඝසෝ චාදසවිදත්ථියෝ සුගතස්ස විදත්ථියා තිරියං සත්තන්නරා ,,නි එවං වුත්තපපමාණං එකතෝ භාගෙනාපි අතික්කන්තා පමාණාතික්කන්තා ,,නි තං තිරියං චතුහත්ථ සංඛාතහෙට්ඨිමපපමාණෙ සති දීඝතෝ වුත්තපපමාණතෝ කෙසඤ්ච මත්තංපි වඩ්ඪතුංනවට්ටති තතෝ ඌනකෙ දීඝතෝ ච වඩ්ඪිතෙ අයං කුටිසංඛං නගච්ඡතී ,,නි; මයහං වාසාගාරං එත ,,නති එවං අ

---

* එවංභණාහි,,නි–කන්ථවි.

33) මහල්ලකං විහාරං වා කත්වාදෙසිතවත්ථුකං
අත්තනෝ වසනත්ථාය සමණෝ ගරුකමත්තුසෙ-

තත්‍රා උද්දෙසෝ එතිස්සා ,,නි අත්තුද්දෙසෝ; තං; කුටි ,,නන්ති උල්ලි
ත්තාදිකං කුටිං කත්වා ,,නි සම්බන්ධෝ; තත්‍ථ උල්ලිත්තා නාම අ
න්තෝ උඩං මුඛං ලිත්තා; අවලිත්තා නාම බහි අධෝ මුඛං ලිත්තා;
උභයත්‍රා උල්ලිත්තාවලිත්තා කත්වා ,,නි අන්තෝභූතත්‍රාදිතත්‍රවසෙන
කාරාපෙත්වා වා; තත්‍රායං වත්ථුදෙසනාක්කමෝ තෙන කුටිකාරකෙන
භික්ඛුනා කුටිවත්ථුං සොධෙත්වා සංඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උ
ත්තරාසංගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උකුටිකං
නිසීදිත්වා අඤ්ජලිමපණ්ණමෙත්වා පදභාජනෙ වුත්තනයෙන සංඝං නි
ක්ඛත්තුං යාචිත්වා සබ්බෙ වා සංඝපරියාපන්නා සංඝෙන වා සම්මතා
වෙ තයෝ භික්ඛූ තත්‍ථ නෙතබ්බා; තෙහි ච කිපිල්ලිකාදිහි සොළ
සහි උපද්දවෙහි විරහිතත්‍රතා අනාරම්භං අනුපද්දවං ඒහි චතූහි වා
බලිවද්දෙහි යුත්තෙන සකටෙන එකවක්කං නිබ්බාදකපත්තටඨා
නෙ එකං බහි කත්වා ආවිඤ්ඡිතුං සක්කුණෙය්‍යත්තාය සපරික්කමන,,
න්ති සල්ලක්ඛිත්වා සවෙපි සංඝපහොනකා හොන්ති; නත්‍රේව නො
වෙ සංඝමජ්ඣං ගන්ත්වා තෙන භික්ඛුනා යාචිතෙහි පදභාජනෙ වු
ත්තනය ඤත්තිදුතියකම්මවාචාය වත්ථු දෙසෙතබ්බ,,නන්ති; අදෙසිතවත්ථු
කං පමාණාතික්කාන්තං කුටිං කරිස්සාමි ,,නි සබ්බපයොගෙ දුක්ක
ටං, ඉදානි ඒහි පිණ්ඩෙහි නිට්ඨානං ගම්ස්සති,,නි පඨමපිණ්ඩුදානෙ ථු
ල්ලච්චයං දුතියං දානෙ න ලෙපෙ සංඝට්ටෙ සවෙ අදෙසිතවත්ථුකා
එව වා හොති පමාණාතික්කන්තා එව වා එකෝ සංඝාදිසෙසෝ සා
රම්භඅපරික්කමනත්තාය චෙව දුක්කටානි,,නි සවෙ උභයවිපන්නා
වෙ ච සංඝාදිසෙසා චෙව දුක්කටානී,,නි සබ්බත්‍රෙඤ්ඤ්‍යං—

ඡට්ඨෝ

---

33) මහල්ලක ,,නන්ති සස්සාමිකභාවෙන සංයාචිතකුටිතෝ ම
හන්තභාවෙන වත්ථුන්‍රෙදසාපෙත්වා පමාණාතික්කාමෙනාපි කාතබ්බ
භාවෙන ච මහන්තත්තාය මහත්තං ඤාති ආදදාති,,නි මහල්ලකෝ; මහ
ත්තාලක ඉති සිතෙ තත්තස්ස ලොපෝ ලස්ස ච ත්තං; තං; වසනං අ
ත්‍රෝ පයොජනං වසනත්‍රෝ; තාය; එත්‍ර පන අදෙසිතවත්ථුභාවෙ එ
කෝ සංඝාදිසෙසෝ; සෙසං අනන්තරසදිසමෙව; ඉධ ච තත්‍ර ච ලෙ
ණගුහාතිණකුටිපණ්ණවත්‍රදනගෙහෙසු අඤ්ඤතරං කාරෙන්තස්ස ච

34) අමූලකෙන චොදෙනෙනා චොදුපෙනෙනා ච වත්තුං
අනනිමෙන ච චාවෙතුං සුණමාණං ගරුමත්තුසෙ–

කුවිමපි අඤඤස්ස වාසත්ථාය වාසාගාරං වා ඵපෙතා උපොසථාගාරං දිසු අඤඤතරත්ථාය කරොනතස්ස ච අනාපත්ති—

සත්තමො

---

34) අමූලකෙන අනනිමෙන වත්තුනා ,,නි සම්බන්ධො; අමූල කෙනා,,තී දස්සනසංඛාතස්ස සවණසංඛාතස්ස දිට්ඨසුතමුතවසෙන සවත්ථපරිසංඛාතස්ස ච මූලස්ස අභාවෙන නත්ති මූලමෙතස්සා ,,නි අ මූලකං; තෙන; තං පන සො ආපන්නෙන වා හොතු නො වා එතං ඉ ධ අපපමාණං; තඤ භික්ඛුව මාතුගාමව තථා රූපෙ ඨානෙ දිස්වා පරිසංකති; අයං දිට්ඨපරිසංකා; අන්ධකාරෙ වා පටිච්ඡන්නෙ වා භි කඛුස්ස ච මාතුගාමස්ස ච වචනං සුත්වා අඤඤස්ස අත්තිභාවං අජානෙනා පරිසඞකති අයං සුතපරිසඞකා; ඛුත්තානං ඉත්ථීහි සඞ්ං පව්ව නත්තිමව්හාරෙසු පුපඵගණ්ඩසුරාදීහි අනුභවිත්වා ගතට්ඨානං දිස්වා කෙ න නු ඛො ඉදං කත,,නත්ති වීමංසනෙනා නත්ථ කෙන වි භික්ඛුනා ග ණ්ඩාදීහි පූජාකතා හොති හෙසජ්ජත්ථාය අරිට්ඨං වා පීතං සො තස්ස ගන්ධං ඝායිත්වා අයං සො භවිස්සති,,නි පරිසංකති අයං මුතපරිසංකා නාම; අනනිමෙන චා,,නි තතො පරං වජ්ජාභාවෙන අඤඤා භව තතා අනනිමෙනෙව; වත්තුනා,,නි භික්ඛුනො අනුරූපෙසු එකූනවීස තියා පාරාජිකෙසු ධම්මෙසු අඤඤතරෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන; චොදෙතබ්බා; චාවෙතු,,නන්ති බ්‍රහ්මචරියා චවනත්ථාය; එ තෙන එකං චාවනාධිපායං ගහෙත්වා අවසෙසෙ අකෙකාසාධිපාය වුට්ඨාපනාධිපායාදිකෙ සත්තාධිපායෙ පටික්ඛිපති; සුණමාන,,නන්ති ඉදං චොදෙනෙනා,,නි ආදීනං; කම්මපදං; ඉමිනා පරමමුඛං චොද නං පටික්ඛිපති; පරමමුඛා පන සත්තහි ආපත්තික්ඛන්ධෙහි; වදනත සස දුක්කටං; චොදෙනෙනා හි වත්තුඤඤසනා ආපත්තිසඤඤසනා සංවාසං පටික්ඛිපො සාම්විපටික්ඛිපෙති සංඛෙපතො වුත්තානං චතුන්නං චොදනානං වසෙන සයං චොදෙනෙනා වා; චොදුපෙ නෙනාවා,,නි පරෙන යෙන කෙන වි චොදුපෙනෙනා වා; තස්මා යො භික්ඛුස්ස සම්පෙ ඨත්වා ත්වං මෙථුනං ධම්මං සෙවි අස්සමණොසී,,නි ආදිනා වත්තුඤඤසනා වසෙන වා ත්වං මෙථුනධම්මාපත්තිං ආපන්නොසී,,නි ආදිනා ආපත්තිදස්සනාවසෙන වා අස්සමණොසි න

35) අඤ්ඤස්ස කිරියං දිස්වා තෙන ලෙසෙන චොදයං
වත්ථූනා අනත්තීමෙනඤ්ඤං චාවෙතුං ගරුකමත්තුසෙ—

36) ඡාදෙති ජානමාපනානං පරිවාසෝ යාවතාවතා
වරෙය්‍ය සංඝෙ මානත්තං පරිවුත්ථෝ ඡ රත්තියෝ
විණණමානත්තමබ්භෙය්‍ය සංඝෙ තං වීසතිගණෙ—

ජී නයා සඞ්ඝං උපොසථෝ වා පවාරණා වා සංඝකම්මං වා අස්සම ණෙසී,,ති ආදිනා සංවාස පටික්ඛෙපවසෙන වා අභිවාදනාදිසංවා සෙ පටික්ඛිත්තෙන අස්සමණෙන,,නි කසමා,,නි පුඵස්ස අස්සමණෙසී,,නි ආදිනා වචනෙහි සාමිවිපටික්ඛෙපවසෙන වා අනාදරමසෝ හත්ථමුද්ධය එව වා පිළිතමත්ථං දීපයතෝ කරොතු මෙ ආයස්මා ඔකාසං අහං තං වත්තුකාමොමි,,නි එවං ඔකාසෙ අකාරිතෙ වාචාය සංඝාදිසෙසෝ වෙව දුක්කටඤ්ච; ඔකාසංකාරෙත්වා චොදෙන්තස්ස පන සංඝාදිසෙ සොව දට්ඨබ්බා—

අට්ඨමෝ

---

35) අඤ්ඤස්සා,,නි ඛත්තියාදිජාතිකස්ස පරස්ස; කිරිය,,න්නි මෙථුනවිනික්කමසංඛාතං කිරියං; තෙනා,,නි අඤ්ඤස්ස විනික්කමසං ඛාතස්ස මෙථුනවිනික්කමසඤ්ඤාසනෙන කරණභූතෙන; ලෙසෙනා,, නි යස්ස ජාතිආදයෝ තතෝ අඤ්ඤම්පි වත්ථුං ලිස්සති උද්දිට්ඨෙ වි ත්ථාරං සිලිස්සති වොහාරමත්තෙනෙවා,,නි ජාතිආදයොව ලෙස්සති වුච්චන්ති තෙන ජාතිලෙසනාමලෙසාදිනා ලෙසෙන; අඤ්ඤන්ති යෝ විනික්කමනෙත්තා දිට්ඨෝ තතෝ අපරම්පි භික්ඛුං චාවෙතුං අන්ති මෙන වත්ථූනා චොදය,,න්නි සඹන්ධෝ; කථං කෝ වි ඛත්තියජාතියෝ විනික්කමනෙත්තා දිට්ඨෝ තතෝ අඤ්ඤං අත්තනෝ වෙරී ඛත්තිය ජාතිකං භික්ඛුං පස්සිත්වා තං ඛත්තියං ජාතිලෙසං ගහෙත්වා ඛත්ති යෝ මයා දිට්ඨෝ විනික්කමනෙත්තා ත්වං ඛත්තියෝ පාරාජිකං ධම්මං ආපන්නොසීති චොදෙති චොදාපෙති වා එවං නාම ලෙසාදයොපි වෙ දිතබ්බා; සෙසා විනිච්ඡයකථා අට්ඨමෙවුත්තසදිසා යෙව—

නවමෝ

---

36) එත්තාවතා ගරුකා නවා,,නි උද්දිට්ඨෙ විත්ථාරතෝ දස්සෙ ත්වා ඉදානි තෙසු ආපන්නෙසු පටිපජ්ජිතබ්බාකාරං දස්සෙතුං ඡාදෙ ති ජානමාපන්න,,න්නි ආදිවුත්තං—

තත්ථ යො භික්ඛු අත්තනා ආපන්නං සංඝාදිසෙසාපත්තිං ආපත්තිවසෙන වා වත්ථුවසෙන වා ඤාතං ඤාතතො යාවතා යත්තකානි අහානි ඡාදෙති පටිච්ඡාදෙති; තාවතා තත්තකානි අහානි තස්ස පරිවාසො හොතී,,ති එවං පදසම්බන්ධවසෙන අත්ථො වෙදිතබ්බා; තත්ථ පටිච්ඡන්නපරිවාසො සුද්ධන්තපරිවාසො සමොධානපරිවාසො ,,ති තිවිධො පරිවාසො; තෙසං පන අතිසංඛෙපනයෙන මූලමත්තෙපි දස්සිතෙ විත්ථාරවිනිච්ඡයප්පවෙසොපායසම්භවො සියා,,ති මූලමත්තං දස්සයිස්සාම;

තත්ථ පටිච්ඡන්නපරිවාසො නාම යථා පටිච්ඡන්නාය ආපත්තියා දින්නබ්බා; තස්මා පටිච්ඡන්නාදිවසො ච ආපත්තියො ච සල්ලක්ඛෙතබ්බා සචෙ එකාහපටිච්ඡන්නා හොති—අහමිනෙන සම්බහුලා ආපත්තියො අජ්ජං එකාහපටිච්ඡන්නායොති,, ආදිනා ඛන්ධකෙආගත නයෙන යාචාපෙතබ්බා—

සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝො; අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සම්බහුලා ආපත්තියො ආපජ්ජි එකාහපටිච්ඡන්නායො ,,ති-ආදිනා ඛන්ධකෙ ආගතනයෙනෙව කම්මවාචං වත්වා පරිවාසො දාතබ්බා; එකං ආපජ්ජිත්වා සම්බහුලා ,,ති විනයකම්මං කරොන්තස්සාපි වුට්ඨානි,,ති සම්බහුලා,,ති වුත්තං; නානා වත්ථුකාසු පි එසෙව නයො; අථ ලිඛාදිපටිච්ඡන්නා හොන්ති පක්ඛඅතිරෙකපක්ඛමාසඅතිරෙකමාසසංවච්ඡරඅතිරෙකසංවච්ඡරපටිච්ඡන්නා වා ලිඛපටිච්ඡන්නායො වා,,ති ආදිනා වත්වා යො යො ආපන්නො හොති තස්ස තස්ස නාමඤ ගහෙත්වා යොජනා කාතබ්බා; කම්මවාචාපරියොසානෙ ච සචෙ අප්පභික්ඛුකො ආවාසො හොති සක්කා රත්තිච්ඡෙදං අනාපජ්ජන්තෙන වසිතුං තත්ථෙව * පරිවාසං සමාදියාමි වත්තං සමාදියාමි,,ති වත්තං සමාදාය තත්ථෙව සංඝස්ස අහමිනෙන සම්බහුලා සංඝාදිසෙසා ආපත්තියො ආපජ්ජිං එකාහපටිච්ඡන්නායො,,ති ආදිනා ආරොචෙත්වා පුන ආගන්ත්වා ගන්තානං භික්ඛූනං ආරොචෙන්තෙන පකතත්තෙන භික්ඛූනා සඞ්ඝං එකච්ඡන්නෙන සහවාසො නෙන ච විනාවාසො ආගන්තුකාදීනං උපචාරගතානං අනාරොචනා,,ති එතෙසු එකෙනාපි රත්තිච්ඡෙදඤ්ච තත්තභෙදඤ්ච අකත්වා පරිවත්තබ්බං; සචෙ නාසක්කා හොති පරිවාසං සොධෙතුං නික්ඛිත්තවත්තෙන වසිතුකාමො හොති තත්ථෙව සංඝමජ්ඣෙ වා එකස්ස පුග්ගලස්ස වා සන්තිකෙ-පරිවාසං නික්ඛිපාමි වත්තං නික්ඛිපාමි,,ති-පරිවාසො නික්ඛිපිතබ්බා; නික්ඛිත්තකාලතො

* තථෙව-කත්ථචි.

පඨාය පකතඨානෙ තිඨති; අථානෙන පච්චූසසමයෙ එකෙන භික්ඛුනා සබ්බං පරිකම්මතසස විහාරසස පරිකෙඛපතො අපරිකම්මත සස පරිකෙඛපාරහඨානතො වෙ ලෙඛ්ඩුපාතෙ අතික්කමිතා මහාම ගගතො ඔක්කමම පටිච්ඡනනඨානෙ නිසීදිතා අනෙනාඅරුනෙයෙ ව වත්තං සමාදියිතා ආරොචෙතබ්බං; සචෙ බහිධිතානමපි සද්දං සුණාති පසසති වා දූරං ගනත්වාපි ආරොචෙතබ්බං; අනාරොචෙ නෙත රත්තිච්ඡෙදෙ චෙව වත්තභෙදදුක්කටඤ්ච † සචෙ අජානනත සෙසව උපචාරසීමං පවිසිතා ගච්ඡති රත්තිච්ඡෙදොව හොති න වත්තභෙදෙ; අරුණෙ උඨිතෙ තසස සන්තිකෙ වත්තං නික්ඛිපිතා විහාරං ගන්තබ්බං; එවං යාව රත්තියො පූරෙන්ති; තාව පරිවත්ත බ්බං; අයං තාව පටිච්ඡනනපරිවාසො; සුඛිනෙනා දුවිධො චූලසුඛ නෙනා මහාසුඛනෙනා,,ති; නත්ථ යො උපසම්පදතො පඨාය යත්තකං නාම කාලං අහං සුඛො,,ති ජානාති තත්තකං අපනෙත්වා තතො අවසෙසෙ රත්තිපරිච්ඡෙදෙ එකතො කත්වා දුතඛ්බපරිවාසො චූලසු ඛනෙනා; යො පන සබ්බසො රත්තිපරියන්තං නජානාති නසරති තත්ථ ච වෙමතිකො; තසස දුතබෙබා මහාසුඛනෙනා; ආපත්තිපරිය න්තං ජානාතු වා මා වා අකාරණමෙතං; සමොධානපරිවාසො නාම තිවිධො ඔධානසමොධානො අඟසසමොධානො මිස්සකසමොධා නො,,ති; තත්ථ යො නිඨිතපරිවාසොපි වා නිඨිතමානත්තොපි වා අනික්කිත්තනවත්තෙනා අඤ්ඤං ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා පුරිමාපත්තියා සමා වා ඌනතරා වා රත්තියො පටිච්ඡාදෙති තසස මූලායපටිකසස නෙන තෙ පරිවුත්ථදිවසෙන ව මානත්තචිණ්ණදිවසෙ ච ධුනිත්වා ම ක්කිත්වා පුරිමාය ආපත්තියා මූලදිවසපරිච්ඡෙදෙ පච්ඡා ආපන්නං ආ පත්තිං සමොධානිත්වා පුන ආදිතො පඨාය දුතබ්බපරිවාසො ඔධාන සමොධානො නාම; සචෙ කසසචි එකාපත්ති එකාහපටිච්ඡන්නා වීහ පටිච්ඡන්නා එවං යාව දසාහපටිච්ඡන්නා; තාසං අඤ්ඤත සමොධා ය තාසං දසාහපටිච්ඡන්නවසෙන අවසෙසානං එකාහපටිච්ඡන්නාදී නම්පි දුතබ්බපරිවාසො අඟසසමොධානොනාම; යො පන නානාව ත්ථුකා ආපත්තියො එකතොකත්වා දුතබ්බපරිවාසො මිස්සකසමො ධානො නාම; දුනවිධි පන සබ්බත්ථ ඛණ්ඩෙ ආගතනයෙනෙව වෙ දිතබ්බො; එවං පරිවුත්ථපරිවාසො භික්ඛු මානත්තං භික්ඛූනං මාන නභාවං ඤරත්තියො අඛණ්ඩං කත්වා චරෙය්ය කරෙය්ය; සම්පාදෙය්ය,, නි වුත්තං හොති; තත්ථ සංඝෙන ගණෙන පුග්ගලෙන කථං තෙන

† වත්තභෙදෙදුක්කටං–කත්ථචි.

37) ආපත්තිනුක්කමනන්තමනන්තරාය
පහුත්තතායො තථසඤ්ඤිතා ච
ඡාදෙතුකාමො අථ ඡාදනා,,නි
ඡනනාදසඛෙගහරුණුග්ගමමනී,,නි.

භික්ඛුනා සංඝමජ්ඣෙ වත්තං සමාදපෙත්වා අහං භන්තෙ සඞ්ඝාදිසේසා ආපත්තියො ආපජ්ජිං,,න්ති ආදිනා ඛන්ධකෙ වුත්තනයෙන යාචාපෙත්වා තඤ්චෙව වුත්තනයෙන මානත්තදානාදයොපි වෙදිතබ්බා; ඉමිනා පි වත්තං නික්ඛිපිතුකාමෙන චෙ වත්තං නික්ඛිපිත්වා චතූහි පඤ්චහි සඞ්ඝං පරිවාසෙ වුත්තපකාරං පදෙසං ගන්ත්වා පුරිමනයෙනෙව හෙට්ඨා වුත්තං සහවාසාදිඅනන්තමසෝ චතූහි ඌනත්තා ඌනගණෙ චරණදෙසඤ්ච වජෙත්වා පටිපජ්ජිතබ්බං; අප්පටිච්ඡන්නාපත්තිකස්ස පන පරිවාසං අදත්වා මානත්තමෙව දාතබ්බං; එවං විණ්ණං කතං පරිනිට්ඨාපිතං මානත්තං යෙන තං භික්ඛුං වීසතිසංඝෙ ගණෙ අස්සා,,නි වීසතිගණෙ දීඝං කත්වා; සෝ සංඝෝ අබ්භෙය්‍ය සම්පටිච්ඡෙය්‍ය අබ්භානකම්මවසෙන ඔසාරෙය්‍යා,,නි වුත්තං හොති අවෙහය්‍යානි වා අත්ථෝ; එත්ථාපි සමාදානආරොචනයාචනානි කම්මවාචා ච ඛන්ධකෙ වුත්තනයෙන වෙදිතබ්බා;—

37) එවං තෙසු පටිපජ්ජිතබ්බාකාරං දස්සෙත්වා ඉදානි ඡාදනස්ස අඞ්ගානි දස්සෙතුං ආපත්තී,,නි ආදිමාහ—

තත්ථ න උක්කිට්ඨෙනා අනුක්කිට්ඨෙනා; නත්ථි අන්තරායෙ අස්සා,,නි අනන්තරායෝ; සකත්ථෙ තා පච්චය වසෙන වා බහුනෝ භාවෙ බහුත්තං; තං අස්සත්ථි,,නි සුඛදිවසෙන වා පහුට්ඨෙනා; අනුක්කිට්ඨෙනා ච. අනන්තරායෙ ච පහුට්ඨෙනා චාති වත්තෙ; තෙසං භාවෙ අනුක්කිට්ඨතාදිගුණෙ අනුක්කිට්ඨත-පෙ-පහුත්තතා; ආපත්ති ච අනුක්කිට්ඨත-පෙ-පහුත්තතා ච ආපත්ති—පෙ—පහුත්තතායෙ; මකාරෙ පදසන්ධිජෙ; තථා තෙන පකාරෙන ආපත්තිආදිසු චතූසු ආපත්තාදිපකාරෙන සඤ්ඤිතා තථසඤ්ඤිතාරස්සවසෙන; තස්ස භාවෙ තථසඤ්ඤිතා යථාවුත්තආපත්තාදිසඤ්ඤිතා,,නි වුත්තං හොති; චකාරෙ වුත්තසමුච්චයත්ථෙ කමනං පත්ථනං කාමෙ; ඡාදෙතුං කාමෙ ඡාදෙතුකාමෙ; ඉති යථා වුත්තා නව අථ ඡාදනා චාති එවං දස ච තානි අඞ්ගානි චාති; තෙහි; අරුණුග්ගමමනි අරුණසංඛාතස්ස පඨමබාලසූරියරංසිනෙ උග්ගමනෙ සති ඡනනා හොති ආපත්තී,,නි සෙසෙ; තත්ථ යමධිප්පායෙ; යෙ භික්ඛු රාජවොරඅග්ගිඋදකමනුස්සඅමනුස්සවාළසිරිංසපජීවිතබ්‍රහ්මචරියන්තරායානං දසන්නමෙකස්සාපි නත්ථිතා

3) චීවරනිද්දේසවණ්ණනා.

38) ඛොමකොසෙය්‍යකපච්චත්ථරණානි කඞ්ගලං
කපිසීසානි ඡද්දන්තානි සානුලෝමානි ජානිතුං–

39) දුකූලඤ්චේව පට්ටුණ්ණපට්ටං සොමාරවීනජං
ඉද්ධිජං දෙවදින්නඤ්ච තස්ස තස්සානුලොමිකං–

ය අනන්තරායිකෝ සමානෝ අනන්තරායිකසඤ්ඤී හුත්වා භික්ඛුනෝ සන්තිකං ගන්තුමෙව ආරොචෙතුඤ්ච සක්කුණෙය්‍යතාය පහුසමානෝ පහුසඤ්ඤී හුත්වා නිවිඨඋක්ඛිපනීයකම්මාකරණේන අනුක්ඛිත්තෝ සමානෝ අනුක්ඛිත්තසඤ්ඤී හුත්වා ගරුකාපත්තී,,ති සඤ්ඤී ගරුකං යෙව ආපත්තිං ජානෙතුකාමෝ හුත්වා ජානෙති තස්සායං ආපත්ති ච ඤත්තා හොතී,,ති; සචෙ පනෙස්ස අනාපත්තිසඤ්ඤී වා හොති අඤ්ඤාපත්තික්ඛන්ධසඤ්ඤී වා වෙමතිකෝ වා අඤ්ඤත්තා හොතී; ආරොචෙනෙන පන මම එකාපත්තිආපන්නභාවං ජානාතී,,ති ආදිනා නයෙන ආරොචෙතබ්බං; සචෙ පන වත්ථුසභාගාපත්තිකස්ස ආරොචෙති තාව ආරොචිතාව තපච්චයා දුක්කටං ආපජ්ජති—

2–සංඝාදිසෙසනිද්දෙසෝ.

38) ඛොමඤ්ච කොසෙය්‍යඤ්චා,,ති ආදිනා නපුංසකවිඝාතෙන වඤ්ඣෙ කතෙ ඛොම—පෙ—භාගානි; තත්ථ ඛොම,,න්ති ගවජඡාණි උපචාරතෝ පන ඛොමෙන ඛොමසුත්තෙන වායිත,,න්ති තඞ්තෙන උපචාරෙන වා ඛොමං ඛොමපට්ටචීවරං; * තථා අවසෙසානි; සාණං සාණවාකසුත්තෙහි වායිතං චීවරං; භඞ්ගං ඛොමසුත්තාදීනි සබ්බානි එකච්චානි වොමිස්සිත්වා වායිතචීවරං; වාකමයමෙව වා,,ති කෙචි; කම්බල,,න්ති මනුස්සලොමං වාළලොමඤ්ච ඨපෙත්වා සෙසලොමෙහි වායිතං; එතානී,,ති ඛොමාදීනි යථාවුත්තානි; සහඅනුලොමෙහී,,ති සානුලොමානි; ජානිතුං කප්පියානි ඡ චීවරානි භවන්ති;

39) ඉදානි දුකූල,,න්ති ආදිනා නෙසං අනුලොමානි දස්සෙති; තත්ථ දුකූල,,න්ති දුකූලසංඛාතෙන කෙන චි වාකවිසෙසෙන වායිතං චීවරං; යෙ වානි සමුච්චෙය්‍ය සො උපරි ආකඩ්ඪිතබ්බෝ; පට්ටුණ්ණ,,න්ති පට්ටුණ්ණසු ජාතං පට්ටුණ්ණං දෙසවාචිනෝ බහුවච නන්තා,,ති බහුවචනෙන විඝටිතා තථා සොමාරා ච චීනා ච තෙසු ජාතං සොමාරචීනජං; ඉමානි තීණි වාකමෙනි කතසුත්තමයානි;

* ඛොමපට්ටචීවරං–

40) තිචීවරං පරිකඛාරචොළං වසසිකසාටිකං
අධිට්ඨෙන විකපෙපය්‍ය මුඛපුඤඡනනිසීදනං†-

41) පචචත්ථරණකං කණඩුවඡාදිවෙත් තිචීවරං
නවසෙය්‍ය විනෙකාහං චාතුමාසං නිසීදනං-

එකිකඛුනං පුඤඤදිඛියා ජාතං ඉඛිජං; තං පන ඛොමාදීනං අඤඤතරං; දෙවදිනනා,,නති දෙවෙහි දිනනං කපපරුකෙඛහි නිඛඛත්තං චීවරං; තදෙතං දුකූලාදි තසස තසස යථාවුත්තසස ඛොමාදිනො අනුලොමිකං හොති; තසස ලොමානි අනුගතං අනුලොමං යථාසෙ සලොමානි අනුගතං ලොමං තදනුකූලත්තා අනුලොම,,නති වුචචති තථා තං ජානියකං යෙසං කෙසඤි අනුනූලං සඛඛමපි රූළහිව සෙන අනුලොම,,නත්‍ථි වුචචති; තමෙව අනුලොමිකං අනුකූල,,නති අත්‍ථො; කථං දුකූලං සාණසස අනුලොමං පට්ටුණණාදීනි තීණි කොසෙය්‍යසස අනුලොමානි ඉඛිජං දෙවදිනනාච ඛොමාදීනමනුලොම,, නති;—එවං සානුලොමානි චීවරානි දසෙසතා;

40–41) ඉදානි අධිඨානාදිකං දසෙසතුං තිචීවර,,නති ආදිමාහ-

තත්‍ථ අවුත්තෙනපි අවසසං වත්තබබතාය සබබත්‍ථ චසදෙ, අජඣා හරිතබෙබා,,නි චීවරච—පෙ—කණඩුවඡාදිසුච අධිට්ඨෙය්‍ය නවික පෙපය්‍යා,,නි සම්බන්ධො; තත්‍ථ තිණණං චීවරාණං සමාහාරො තිචී වරං; පරිකඛාරසුච තං වොළසුවා,,නි පරිකඛාරවොළං; වසසසස යොගඝා වසසිකා සාව සාටිකා වසසිකසාටිකා; පුඤඡති අනෙනා නි පුඤඡනං; මුඛසස පුඤඡනා මුඛපුඤඡනං; නිසීදන්ති එත්‍ථ,,නි නි සීදනං; මුඛපුඤඡනච නිසීදනච මුඛපුඤඡනනිසීදනං; ‡ සයනසුඛා දිං පවිචච අත්‍ථරියන්ති,,නි අත්‍ථරණං; තදෙව පචචත්ථරණකං; කණඩුං ඡාදෙති,,නි කණඩුවඡාදි; අධිට්ඨෙය්‍යා,,නි ඉමං සංඝාටිං අධිට්ඨා මි,,නි ආදිනා නවනනං නාමං ගහෙත්වා අධිට්ඨෙය්‍ය; නවිකපෙප යය්‍යා,,නි තසස තසස නාමං ගහෙත්වා නවිකපෙපය්‍ය; තසස තසස පන නාමං අගහෙත්වා ඉමං චීවරං තුයහං විකපෙපමි,,නි විකපෙපය්‍යා,, නි අධිපපායො; එත්‍ථා,,නි ඉමෙසු නවසු චීවරෙසු; තිචීවර,,නත්‍ථි තිචී වරනාමෙන අධිට්ඨිතං; තථා,,නි අධිට්ඨානතො පුබෙබ විසුං තිචීව රනනාම නත්‍ථි සංඝාටිආදිපහොනකසස පචචත්ථරණාදිවසෙනාපි අ

---

† මුඛපුඤඡනිසීදනං-ඉතිපිපාඨො දිසසති කත්‍ථචිපොත්‍ථකෙ.
‡ මුඛපුඤඡනචනිසීදනචමුඛපුඤඡනනිසීදනං-

42) ඉමං සංඝාටිමධිට්ඨාමි සංඝාටිම්චච්චධිට්ඨයෙ
අහත්ථපාසමෙනනති සෙසෙසු පි අයනනයො–

43) අධිට්ඨහනෙනා සංඝාටිපපභුනිමපුබ්බචීවරං
පච්චුද්ධරිත්වාධිට්ඨෙය්‍යය පතනාධිට්ඨහනෙ තථා–

ධිට්ඨාතුං අනුඤ්ඤාතත්තා; තං විනා එකාහං එකදිවසමපි න වසෙ
යය,,නි අලඩසමුනිකොඝිකඛු අච්චපවාසසීමතො අඤ්ඤත්ථ වාසං
න කරෙය්‍යා,,නි අත්ථො; එවං සති නිච්චීවරං නිස්සජ්ජිතබ්බං හොති;
පාචිත්තියඤ්ච ආපත්ති ආපජ්ජති,,නි දීපෙති; නිසීදනං විනා චතු
මාසං නවසෙය්‍යා,,නි සම්බන්ධො; චතුන්නනං මාසානං සමාහාරො ච
තුමාසං; තමෙව චාතුමාසං, තං අවච්චනසංයොගවසෙන;–

42) ඉදානි ඉම,,නති ආදිනාඅධිට්ඨෙය්‍යා,,නි වුත්තනමධිට්ඨානං
දස්සෙනි—

සංඝාටිං ඉමං සංඝාටිං අධිට්ඨාමි,,නි අධිට්ඨයෙ,,නි සඞ්ඛො;
නත්ථ අධිට්ඨයෙ,,නි හත්ථපාසෙ ඨිතං එවං අධිට්ඨෙය්‍යය; අහත්ථපාස,,
නති හත්ථස්ස පාසො සම්පො හත්ථපාසො අඞ්ඝතෙය්‍යහත්ථබහනන
රො වාදසහත්ථබහනනරො,,නිපි වදනති; නත්ථි හත්ථපාසො එතිස්සා
නි අහත්ථපාසො; තං එත,,නති අධිට්ඨයෙ,,නි සඞ්ඛො; කිං වුත්තං
හොති අනෙනාගබ්භෙ වා උපරි පාසාදෙ වා නදහෙව ගනත්වා නිව
ත්තනයොගෙන පදෙසෙ වා ඨිතං චීවරං සල්ලක්ඛෙත්වා එතං සංඝාටිං
අධිට්ඨාමි,,නි අධිට්ඨෙය්‍යා,.නි වුත්තං හොති; තතො දූරෙ ඨිතම්පි
අධිට්ඨාතබ්බ,,නත්‍රිපි වදනති; සෙසෙසු පිනි උත්තරාසංගාදිකණ්ඩුප
ටිච්ඡාදිපරියනෙත්‍රසු පි අවසෙසචීවරෙසු; අයනනයො,,නි අයමෙව
නයො,,නි අයමෙව නයො; යථා සංඝාටියා එවං ඉමං උත්තරාසඞ්ගං
අධිඨාමි,,නි ආදිවුත්තනයො වා,,නි වුත්තං හොති; අධිට්ඨහනෙනන
පන හත්ථෙන ගහෙත්වා කායවිකාරං කරොනෙතන ඉමං සංඝාටිං අ
ධිට්ඨාමි,,නි චිත්තෙනන ආභොගං කත්වා කායෙන වා අධිට්ඨාතබ්බං
වචීභෙදනමත්තං කත්වා වාචාය වා; පරිකඛාරචොළං නාම පාතෙ
කඤං නිධානමුඛ,,නත්‍රි * නි චීවරං පරිකඛාරචොළං පි අධිට්ඨාතුං ව
ට්ටති,,නි;–

43) ඉදානි එවං අධිඨහතො අඤ්ඤං ලද්ධා අධිට්ඨාතුකාමෙන
පච්චුද්ධරිත්වා අධිඨාතබ්බ,,නත්‍රි දස්සෙතුං අධිඨහනෙනා,,නි ආදිමාහ–

---

* පාඨෙකඤංනිධානමුඛනත්‍රි–කත්‍රචි

44) එතං ඉමං ච සංඝාටිං සං සෙපචවුද්ධරාමි,,ති
එවං සඛ්ඛානි නාමෙන වත්ථා පච්චුද්ධරේ විදූ–

45) සංඝාටි පච්ඡිමනෙත්තන දීඝසෝ මුට්ඨිපඤ්චකෝ
උත්තමනෙත්තන සුගතච්චරූනාපි වට්ටති
මුඞ්ඨිනිකඤ්ච නිරියං තථා එකංසිකස්ස පි–

තත්ථ සංඝාටිපභූතිආදි යස්ස තං සංඝාටිපභූති; එතං; අධිඨහනෙත්තා,,ති එත්ථාපි අධිට්ඨෙය්‍යා,,ති එත්ථාපි කම්මපදං පුබ්බචීවරන්ති එත්ථ පන විසෙසනං හුත්වා තිඨති; පච්චුද්ධරිත්වා,,ති පරිච්චජිත්වා; පරිකම්මරචොළනාමෙන අධිට්ඨහිත්වා ඨපිතවත්ථෙහි සංඝාටිආදීනි කරොති නිවාසිතෙ රජනෙ ච කපෙ ච ඉමං පරිකම්මරචොළං පච්චුද්ධරිත්වා පුන අධිට්ඨාතබ්බානි; පත්තාධිට්ඨානනෙ,,ති පත්තස්ස අධිඨානෙ; තථා,,ති ච යථා චීවරෙ තථා පත්තෙපි අධිඨානාදිකං සඛ්ඛ,,නන්ති අත්ථෙ; එත්ථ පන ඉමං පත්තං එතං පත්ත,,නන්ති වා විසෙසො–

44) ඉදානි පච්චුද්ධරවිධිං දස්සෙතුං එතන්ති ආදිමාහ—
තත්ථ ඉමංව,,ඉති වාසද්දෙ රස්සං කත්වා නිදස්සෙය්‍ය; සො,,ඉති සද්දතො පරං යොජෙතබ්බා; තස්මා එතං සංඝාටිං පච්චුද්ධරාමී,,ති වා ඉමං සංඝාටිං පච්චුද්ධරාමී,,ති වා සංසෙ,,ති සඛ්ඛෙ වෙදිතබ්බා; සංසෙ,,ති වදෙය්‍ය; එව,,නන්ති යථා නාමෙන සංඝාටිං පච්චුද්ධරතා තථා උත්තරාසංගාදීනී,,ති අත්ථෙ; විදූ,,ති පච්චුද්ධරෙති මස්ස කත්තු පදං; පඤ්ඤවා,,ති අත්ථෙ; සබ්බත්ථාපි දූරාසන්නතාදි වුත්තනයෙන වෙදිතබ්බා;–

45) ඉදානි සංඝාටිආදීනං ඤත්තං පමාණපරිච්ඡෙදං දස්සෙති සංඝාටී,,ති ආදිනා–

පච්ඡිමා අත්තනා පච්ඡිමනෙත්තා තෙන පච්ඡිමකොටියා,,ති අත්ථෝ; දීඝසෝ,,ති දීඝතො; මුට්ඨියා සහිතං පඤ්චකං යස්සා සා මුට්ඨිපඤ්චකා; ලිඛිතවිපල්ලාසවසෙන පන මුට්ඨිපඤ්චකෝ; මුට්ඨිස දෙත්තෙත්ථ උපචාරවසෙන කතමුට්ඨිකෝ හත්ථෙව වුත්තෙතා; සුගත සසවිවරතො ඌනා,,ති සමාසෝ; අපී,,ති වුත්තසමුච්චයෝ; තෙන යථාවුත්තපච්ඡිමපමාණා ච අයඤ්ච උත්තමපමාණා,,ති අත්ථෝ; පච්ඡිමනෙත්තා,,ති ඉදං මුට්ඨිත්තිකඤ්ච නිරිය,,න්ති එත්ථාපි අනුවත්තෙත්වා අත්ථෝ වෙදිතබ්බා; චසද්දෙ උත්තමනෙත්තන සුගතචීවරූනාපිවට්ටතී,,ති ඉදං සමුච්චිනොති; තත්ථ ඉදානි මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස

46) අනන්තරවාසකෝ චාපි දීඝසෝ මුට්ඨිපඤ්චකෝ.
අඩ්ඪතෙය්‍යාඝිහත්ථෝ වා තිරියන්නාන වට්ටති–

47) නිසිදනස්ස දීඝෙන විදත්ථි වෙ විසාලතෝ
දියඩ්ඪං දසා විදත්ථි සුගතස්ස විදත්ථියා–

48) කණ්ඩුපටිච්ඡාදිකස්ස තිරියං වෙ විදත්ථියෝ
දීඝතාතෝ චතසෝසා ව සුගතස්ස විදත්ථියා–

තිසෝසා විදත්ථියෝ එකා සුගතවිදත්ථි; තාය විදත්ථියා නව විදත්ථියෝ දිඝසෝ සුගතවීවරප්පමාණං; තිරියං ඡ විදත්ථියෝ; (තං පන වඩ්ඪකී හත්ථේන දිඝතෝ තෙරස හත්ථා එකා ච විදත්ථි; තිරියතෝ නව හත්ථා හොන්ති) තං වසෙන උභයත්ථ ඤාතතා විඤ්ඤුතබ්බා;

උත්තරාසංගොපි තත්‍රත්තකෝ වාපි දසෙසතුං තථා එකංසිකස්ස පි,,නි ආහ;

එකෝ අංසෝ එකංසෝ; තත්ථ කාතබ්බ,,න්ති තදත්‍ථතෙ එකංසිකං

46) අනන්තරවාසකොචවාදිනා නිවාසනං දසෙසති–

තත්ථ අනන්තරං මජ්ඣිමපදෙසෝ; අනන්තරෙ මජ්ඣෙ කථිපපදෙ සෙ වාසෝ වත්ථං අනන්තරවාසෝ සෝ යෙව අනන්තරවාසකෝ; චාපී,,නි සමුදයෝ එකෝ වා සමුච්චයෝ; අඩ්ඪෙන තතියෝ භාගෝ අඩ්ඪතෙය්‍යා; එත්ථ චිනනං හත්ථකොට්ඨාසානං සමපුණණනං තතියකොට්ඨාසසංසිද්ධිනෙ කරණභූතා අඩ්ඪසද්දනිද්දිට්ඨා යා විදත්ථි සා ව තතියෙ,,නි නිද්දිට්ඨෙ,,නි උපඩ්ඪහත්ථසංඛාතෙ තතියෙ භාගෙ අඩ්ඪතෙය්‍යා: සෙ ච නානනතරෙන ඝිහත්ථං තතියතා ලබභති,,නි චෙ හත්ථා එකා ච විදත්ථි අඩ්ඪතෙය්‍යා; තං සන්නියොගෙන පනෙත්ථ අනන්තරවාසකෝ ව අඩ්ඪතෙය්‍යෙ,,නි වෙදිතබ්බා; වෙ හත්ථා යස්සා සා,,නි බාහිරත්ථසමාසෝ; පාරුපනෙනාපි සක්කා නාභිං පටිච්ඡාදෙතු,,න්ති ඝිහත්ථෝ,,නි වුත්තං; වාසද්දෙ, අඩ්ඪතෙය්‍යං ඒකපෙය්‍යා,, නි වා කම්මධාරයෝ ගාමනෙතා,,නි ආදිසු විය;–

47) නිසීදනස්සා,,නි ආදිනා නිසිදනවීවරං දසෙසති–

එත්ථ නිසීදනනාම සමෙ භූමිභාගෙ එළකලොමානි උපරූපරිසණ්ඨරිත්වා † කිඤ්ඡිකාදීනි සිබෙබත්වා කතෙ ඒසු ඨානෙසු ඒකදීඝතතා තීහි දසාහි යුත්තෙනා; පරිකබාරවිසෙසෙසෝ; විදත්ථි වෙ,,නි වෙ විදත්ථි; විසාලතෝ පුථුලතෝ–

48) කණ්ඩුපටිච්ඡාදී,,නි ආදිනා කණ්ඩුපටිච්ඡාදං දසෙසති–

තත්ථ කණ්ඩු,,නි හි අනත්ථතෝ නානනතඝහණෙන පනෙත්ථ පි

---

† සණ්ඨරිත්වා–කත්ථචි

49) වසසිකසාටිකායාපි දිසසො ඡ වීදහිියො
නිරියං අඞසතෙයය ව සුගතසස විදහිියා–

50) එහිචෙඡදනපාචිතහි කරොනතසස තදුතතරි*
පචචහථරණමුඛවොලා † ආකංඛිතපපමාණිකා–

51) පරිකඛාරවොළෙ ගණනා පමාණා වා නදීපිතං‡
තථා වතවා අධිටෙයය එවිකාදිං විකපපියං–

ළකඛසසාව ථූලලකවජඣාබාධං ගචඡති; කණඩුං යථාවුතතං පිළකාදි පටිචඡාදෙති,,නි කණඩුපටිචඡාදි; පටිචඡාදනං වා පටිචඡාදෙ; ය ථාවුතතකණඩුයා පටිචඡාදෙ. කණඩුපටිචඡාදෙ; සො අසස අතථී,,නි කණඩුපටිචඡාදී; තසස; නිරිය,,නන්‍ති නිරියතො—

49) වසසිකා,,නි ආදිනා වසසිකසාටිකං දසෙසති–
තං සුවිඤෙඤඤගහයං;—එවං පමාණවනතානං පමාණං දසෙසතවා–

50) වුතතපපමානානිඡාකමෙ දෙසං කෙසඤචි පමාණාභාවගහණ නාභාවඤච දසෙසතුං එහිා,,නි ආදිමාහ–

තහි එහිා,,නි වුතතපපමාණවනතෙසුවීවරෙසු; තදුතතරි ත නො වුඩඪපපමාණතො උතතරි නිවාතෙන උතතරිසදෙදන තපපු රිසො; කරොනතසස සමපාදෙතබබයස ඡෙදනපාචිතහි,,නි ඡෙදනෙ න සහිතා පාචිතහි; අනිරෙකං ඡිඳිතවා පාචිතහියං දෙසෙතබබ,,නහි වුතතං හොති; වුතතපපමානතො පන අනිරෙකඤච ඌනකඤච පරිකඛාරවොළ,,නන්‍ති අධිටඨානබබං; යෙන මුඛං පුඤඡතීති තං මුඛස ඔඨි,,නි මුඛසසවොළ,,නහි සමාසෙ චතෙ; ආකඞඛිතං ඉචඡිතං ප මාණ,,නති කමමධාරයො; තමෙතෙසමතථි,,නි ආකඞඛිතපපමාණිකා;

එහිච තිවීවරාදිසු අවුතතො පි ගණනාවිභාගෙ පචචහථරණමුඛ පුඤඡනපරිකඛාරවොළෙ ඨපෙතවා ආදිතො පටඨාය ඡකකමෙකෙක මෙවවටටති; මුඛපුඤඡනවොළානි පචචහථරණානි ච බහූනි ජී,,නි වි ඤඤූහි තබබං—

51) ගණනා,,නි එහි නපුංසකසස ඉතථිවචනෙන යොගාභාවා නදීපිතා,,නි ලිඞගං විපරිණාමෙතවා සඞඛිතබබං; අධිඨකඨායං න පකාසිතා,,නි අතෙථා; තිණණං පනතෙසං එකඛාටඨපරිචෙඡදව සෙනෙව වුතතං; විකපපනුපගපචඡිමෙන පචඡිමපපමාණං අතථියෙ ව; ඉදානි යසමා තහි තං සබබං නදීපිතං; තසමා විකපපනුපගථවි

---

* තාතුතතරිං † පචචහථරමුඛවොළා.
‡ ගණනං පමාණංවානදීපිතං--කඤචි.

52) අහතාහතකපපාදං සංඝාටි ච්චුතුගුණාසියා
එකච්චියුත්තරාසඞ්ගා තථා අනන්තරවාසකෝ-

53) උතුද්ධටානං දුස්සානං සංඝාටි ච චතුගුණා
භවෙයුං චීවුණා සෙසා පංසුකූලෙ යථාරුචි-

54) තිසු මෙ වාපි එකං වා ඡින්දිතබ්බං පහොති යං
සබ්බසු අපපහොනෙතසු අනිවාධිං ආදියෙය්‍ය වා
අච්ඡිනනාසඞ්ඛ අනාදිනානං නධාරෙය්‍ය තිවීවරං-

කාදිසබ්බං එකං පරිකඛාරවොළ,,නන්ති බහුනි එකතොකත්වා පරිකඛාරවොළානී,,ඉතිපි වත්වා අධිට්ඨාතබ්බ,,නන්ති දසෙසනෙතා තථා,,නි ආදිමාහ; ඉමිනා පරිකඛාරවොළං නාම පාටෙයකං නිධානමුඛ නන්දසෙසනි ථවිකාදිං ථවිකාආදී යසස පරිසාවනාදිනො,,නි සමා සො; විකපපසස උපගං විකපපියං; තඤ්ච උපරිවකඛති;—

52) ඉදානි තිණණං චීවරානං පටිභාගං දසෙසතුං අහතා,,නි ආදිආරබං;-

තත්ථ අහතෙන නවෙන අධොතෙන කපපං සදිසං අහතක පපං; එකවාරධොතං; අනතඤ්ච අහතකපපඤ්ච අහතාහතකපපා නි; වත්ථානි තෙසං; මෙ ගුණා පටලානි යසසා,,නි දුගුණා,, ගුණෙනප ටලරාසීසු,,නි හි—අභිධානපදීපිකා,,දුගුණ දුපටටා; උත්තරසමිං දෙහභාගෙ ආසිඤ්චියතී,,නි උත්තරාසඞ්ගා; එකවචං එකපටටං අසස අත්ථීති එකවචි; එකපටටොා,,නි අත්ථො; නිපාතො වා එකචචි,,නි; තථා,,නි සමුච්චයෙ; අනන්තරවාසකෝ චානි වුත්තං හොති, උපමාය වා යථා උත්තරාසංගෝ එකවචියෝ; එවං අනන්තරවාසකෝ,,නි අත්ථෝ;-

53) උතු,,නි අනෙකඋතුගණිතා,,නි උතුතෝ දීඝකාලතෝ උද්ධ වා උතුද්ධටා; තෙසං; පිලොතිකානා,,නන්ති අත්ථෝ; සෙසා,,නි උත්ත රාසංගඅන්තරවාසකා; පංසුචිය කුචඡිතං උලති පවත්තතී,,ති පංසුකූ ලං; රජිකාසුසානසංකාරකූටාදිනං යත්ථ කත්ථ චි සිතං චොළඛණ්ඩං; නාසමිං; යා යා රුචි,,ති අබ්‍යයිභාවෙ යථාරුචි යාවදත්ථං සතපටවමපි වට්ටති,,නි අධිපපායෝ;-

54) ඉදානි තීසු ඡින්දිත්වා කාතුං අපපහොනෙතසු කාතබ්බවිධිං දසෙසතුං තීසු,,නි ආදිමාහ-

තත්ථ තිවීවරසමුදයතෝ එකදෙසභූතානං දිනනමෙකස්සා ච සංඛ්‍යාගුණෙන නිද්ධාරියමානතතා තීසු,නි නිද්ධාරණෙ භුම්මං; එක වචනස්ස බහුභාවෙන යොගාභාවතෝ චීවරසඞ්ඛාතබහුභාවවචනෙන වචනං [1]චිපරිණාමෙත්වා යානි පහොන්ති තානි මෙ වා

---

[1] බහුභාවසෙන වචනං-

55) ගාමෙ නිවෙසනෙ උදෙසිතපාසාදාදිම්හියෙ
නාවාටටමාලආරාමෙ සත්ථෙතනඛලෙ දුමෙ-
56) අඛෙහාකාසෙ විහාරෙ වා නික්ඛිපිත්වා නිවීවරං
භික්ඛුසම්මුතියඤඤත්‍ර විපපවත්‍ථුං නලබ්භති-

ඡින්දිතබ්බානි; යං පහොති තං එකං වා ඡින්දිතබ්බ,,න්ති යොජෙතබ්බං; පහොනතී,,නි පවත්තිමවීවරපපමාණඡින්නකානි පහොනති, අපී,,නි සම්භාවනෙ ත්‍ථිසු කාකථා,,නි අත්‍ථො; අත්‍ථාධි, නහි ආගනතුකපතතනං; අනුපචත්‍ථා ආදියති නි අත්‍ථාධි; යං චීවරසෙසාපරිසංකාවි ආකාරෙන ආරොපෙතබ්බං; අනාදිණණ නන්ති අනාරොපිතං අත්‍ථාධිකං; න ධාරෙය්‍යා නි ඉමිනා යදිධාරෙය්‍ය දුක්කටං නන්ති දීපෙති-

55–56) ඉදානි නිවීවරං න වසෙය්‍ය විනෙකාහං නන්ති වුත්තානං නිණණං අවිපපවාසලකඛණං දසෙසතුං ගාමෙ නි ආදිනා උදෙදසි තසිකඛාපදෙ වුත්තපරිහාරමාහ-

තත්‍ථ ගාමෙ වා;—පෙ—විහාරෙ වා නිවීවරං නික්ඛිපිත්වා,,නි සම්බන්ධො; තත්‍ථ පථො දඩෙඪා,,නි ආදිසු විය අවයවෙපි සමුදයවොහාරවසෙන තිසු එකමපි නිවීවරනති වුත්තං; භික්ඛුසම්මුතියඤඤත්‍රා,, නි සංසෙන ගිලානස්‍ස භික්ඛුනො දීයමානං චීවරෙනවිපපවාසසම්මුතිං විනා; විපපවත්‍ථුං නන්ති එකූපචාරනානූපචාරගාමාදිතො බහි; අත්‍ථා නිවෙසනාදීනං තත්‍ථ ච ගබ්භාවරකානං චීවරස්‍ස වා හත්‍ථපාසං අතික්කාමම චීවරෙන විපපයුත්තෙනා හුත්වා වසිතුං; එත්‍ථ ච ගාමාදීනං එකූපචාරනානූපචාරතා එකඛුලනානාකුලසන්තකස්‍ස ගාමාදිනො පරිඛෙපොකාසස්‍ස ච වසෙන සත්තඅඛෙහාකාසානං සන්තබහන්තරවසෙන ච වෙදිතබ්බා; තත්‍ථ එකො අබහන්තරො අසම්භිසහත්‍ථෙ හොති; එත්‍ථ ච නිවෙසනාදීනි ගාමතො බහි සන්නිට්ඨානි,, නි දට්ඨබ්බං විසුංගාමස්‍ස ගහිතත්තා තථා උදෙදසිතාදීහි අඤඤං නිවෙසනං තත්‍ථ උදෙදසිතො නාම යානාදීහං භණ්ඩානං සාලා පාසාදෙ දිඝපාසාදෙ හම්මියං මුණඩච්ඡදනපාසාදෙ නාවා ච අටටො ච මාලො ච ආරාමො ච නාවා—පෙ—ආරාමං තයම්පි අටටා නාම පරිරාජාදීනං පටිබාහනත්‍ථං ඉට්ඨකාහි කතො බහලභිත්තිකො චතුපඤ්චහුමෙමිකා පතිස්සයවිසෙසො මාලො එකකූටසංගහිතො චතුරස්සපාසාදෙ; ආරාමො පුපඵාරාමො වා ඵලාරාමො වා; සත්‍ථො ච ඛෙත්තඤඤව බලඤඤවා,, නි චතුසත්‍ථෙ නාම ජඞඝසත්‍ථො වා සකටසත්‍ථො වා; බලං වුච්චති ධඤඤකරණං; දුමො නාම දුමමූලං ඡායායථුට්ඨාකාසෙ උපචාරවසෙන; අබ්භොකාසො පන අගාමකෙ අරඤඤෙව අධිපෙතො-

57) රොගවස්සානපරියන්තා කණ්ඩුපිළාදිකසාටිකා
තතෝ පරං විකප්පෙය්‍ය සෙසා අපරියන්තිකා-

58) පච්චත්ථරණපරික්ඛාර මුඛපුඤ්ඡනචොළකං
සදසම්පායරත්තනාදිඅණ්ණකපඤ්ච ලබ්භං නිසීදනං-

---

57) ඉදානි එතං--පෙ--සංඝාටි නන්ති ආදිනා නවන්නමෙව පච්චුද්ධාරෝ වුත්තෝ; නපනෙසං කාලපරිච්ඡෙදෙ නි දස්සෙතුං රොගා නි ආදිආරද්ධං--

තත්ථ දෙවදත්තෙන දත්තානි නාමෙන එකදෙසෙනාපි නාම වොහාරතෝ වස්සිකසාටිකාව සාටිකා,,නි පකරණවසෙන ගම්ම මානත්ථතා වුත්තා කණ්ඩුපටිච්ඡාදිකා ච රොගවස්සානපරියන්තා රොගා ච වස්සානා ච මාසා රොගවස්සානා; තෙ තදත්ථිකෙනමෙන පච්චුද්ධරිතබ්බතාය පරියන්තා යාසන්නි විඝාතෝ; කිං වුත්තං හොති වස්සිකසාටිකා වස්සානමාසනිත්තකමෙ කත්තිකපුණ්ණමාය එව පච්චුද්ධරිතබ්බා; තථා කණ්ඩුපටිච්ඡාදිකා ආබාධෙසු වූපසන්තෙසු,, නි වුත්තං හොති; පච්චුද්ධරිත්වා විකප්පෙතබ්බා,,නි හි අට්ඨකථායං වුත්තං; එත්ථ පන කෙචි ආචරියා පච්චුද්ධරිත්වා,,නි වස්සිකසාටික හාවතෝ අපනෙත්වා,,නි වදිංසු; තං න යුජ්ජති පච්චුද්ධාරවිනයක ම්මවිසයෙ යෙව පච්චුද්ධරසද්දස්ස දිට්ඨත්තා චාතුමාසං අධිට්ඨාතුං තතෝ පරං විකප්පෙතු,,නන්ති පාළිවචනතෝ ච චාතුමාසං අධිට්ඨා තු,,ඤානි ච චතුන්නං මාසානං අධිට්ඨානෙන අවච්චන්නාසංයොගෝ ද සිතෝ,,නි න තෙන අධිට්ඨානහෙතුං වීඤ්ඤායති; තෙනෙව කුරු න්දට්ඨකථායම්පි වස්සානං චාතුමාසං අධිට්ඨාතුං තතෝ පරං වික ප්පෙතු,,නන්ති වචනතෝ කත්තිකපුණ්ණමාය එව පච්චුද්ධරිත්වා හෙ මන්තා විකප්පෙතබ්බා,,නි වුත්තං; තස්මා වස්සිකසාටිකා වස්සානමා සාතික්කමෙනාපි කණ්ඩුපටිච්ඡාදි ආබාධවූපසමෙනාපි අධිට්ඨානං විජහති,, නි වුත්තං; මාතිකට්ඨකථායම්පි පච්චුද්ධාරවසෙනාපි අධි ට්ඨානංවිජහතී,,නි එවමත්ථෝ ගහෙතබ්බෝ; එවං හිසති සබ්බට්ඨක ථායෙ සමෙන්ති යුත්තිඤ්ච අවිරුද්ධා හොන්ති,,නි; තතෝ පර,,නන්ති පච්චුද්ධාරතෝ උපරි; විකප්පෙය්‍ය,,නි කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං පච්චුද්ධරි ත්වා විකප්පෙය්‍ය; වස්සිකසාටිකං කත්තිකපුණ්ණමායං පච්චුද්ධරිත්වා හෙමන්තස්ස පඨමදිවසෙ විකප්පෙය්‍ය; එවං අසති දුක්කටං,,නන්ති අ ධිප්පායෝ; සෙසං,,නි අපරෙස්සනාදීවරසෙසං; නත්ථි පරියන්තං වු ත්තසදිසෙ කාලපරිච්ඡෙදෙ එතෙස,,නන්ති අපරියන්තිකා-

58) ඉදානි පච්චත්ථරණාදිකං චීවරචතුඤ්කං සදසාදිකං වට්ටති; නාපර,,නන්ති දස්සෙතුං පච්චත්ථරණං,,නි ආදිමාහ-

නඤ්ච පරිකම්මාරොච මුඛපුඤ්ඡනඤ්ච,,ති චතූසු; පරිකම්මාරමුඛපුඤ්ඡනමෙව චොළක,,න්ති කම්මධාරයෝ; වන්දසමාසනෙන සුත්තෙ නත්ථතා පන චොළකසද්දෙ පරිකම්මාරසද්දතෝ පරං දට්ඨබ්බා පරිකම්මාරචොළ,,නන්ති; තං පන සාමඤ්ඤවොදනාය විසෙසෙපි අවට්ඨානතෝ ඨපෙත්වා පඤ්චවීවරානි පරිකම්මාරවොළනාමෙනාධිට්ඨිතානි අවසෙසං දට්ඨබ්බං; පච්චත්ථරණඤ්ච පරිකම්මාරමුඛපුඤ්ඡනචොළකඤ්ච පච්චත්ථරණ—පෙ—චොළකඤ්ච නිසීදනඤ්චා,,ති එතං චීවරච තුක්කං සදසමපි අරහතමපි අනාදිණ්ණකපපමපි ලබ්භානි සම්භවෙය්‍ය; සදස,,නන්ති සහ යාහි කාහි චි දසාහී,,ති සදසං; සදසකෙ ලබ්භමානෙ අදසමපි ලබ්භතෙවා,,ති සදසමපි අදසමපි පුප්ඵදසමපි,,ති එවඤ්හි අත්ථෝ; පිසද්දෙ වුත්තාවුත්තසමුච්චයත්ථෝ; අරහත,,නන්ති නීල පීතාදිරජනෙන අරඤ්ජිතමපි; පිසද්දෙන රඤ්ජිතනීලපීතාදිකමපි; අනාදිණ්ණකපපමපි,,ති ආදිණ්ණා කප්පා යස්ස නත්ථි,,ති තං අනාදිණ්ණකපපමපි; පිසද්දෙන ආදිණ්ණකපපමපි; නනු ච“න භික්ඛවෙ සබ්බනීලකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි,,ති ආදිනා සබ්බනීලකසබ්බපීතකසබ්බලොහිතකචීවරානි සාමඤ්ඤෙන පටික්ඛිත්තානි,,ති කථමිදං චීවරචතුක්කං සදසාදිකං වට්ටතී,,ති; කථඤ්ච අනාදිණ්ණකපපම්පි වට්ටත්,,ති; වුච්චතෙ; තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුසචීවරං නිවාසෙත්වා,,ති ආදිනා උප්පන්නවත්ථුස්ස, න භික්ඛවෙ කුසචීවරං;—පෙ—නිත්ථියධජෙ ධාරෙතබ්බා; යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා,,ති ආදිනා උප්පන්නවත්ථුවසෙනෙව නිවාසනපාරුපනසංඛාතධාරණස්ස පටික්ඛිත්තත්තා ච තඤ්ඤෙව අට්ඨකථායඤ්ච සබ්බනීලකාදිරජනං ධොවෙත්වා පුන රජිත්වා ධාරෙතබ්බානි; න සක්කා වෙ හොති ධොවෙතුං පච්චත්ථරණාදිනි වා කාතබ්බානි; දුපට්ටචීවරස්ස වා මජ්ඣෙ දාතබ්බානි; අච්ඡින්නදසදීඝදසානි ඡින්දිත්වා ධාරෙතබ්බානි; කණ්ඩුඡකං ලඞ්ඝිත්වා ඒලකෙවා රජිත්වා පරිභුඤ්ජිතුං වට්ටති; වෙඨනෙපි එසෙවනයෙ,,ති නිවාසනපාරුපනාවසෙනෙව ධාරණපරිභොගානං වුත්තත්තා ච දුබ්බණ්ණකරණසික්ඛාපදෙ යං නිවාසෙතුං පාරුපිතුං වා සක්කා හොති තදෙව චීවර,,නති වෙදිතබ්බ,,න්ති පඤ්චන්නං යෙව කප්පබින්දූනං අනුඤ්ඤාතත්තා ච නිච්චීවරකණ්ඩුපටිච්ඡාදිවස්සිකසාටිකසංඛාතානි පඤ්ච චීවරානි කායපරිහාරියානෙව අදසානි අසබ්බනීලකාදීනි කප්පියරජනරජිතානි ආදිණ්ණකපපානි යෙව හොන්ති; න නියමෙන නිවත්ථානි,,ති පරානි චත්තාරි නිච්චීවරචතුක්කමෙව සදසාදිකං අනාදිණ්ණකපපම්පි වට්ටත්,,ති;-

59) අදසං රජිතං යෙව සෙසචීවරපඤ්චකං
කපපතාදි ණණකපපංච සදසංච නිසීදනං-
60) අනධිට්ඨිතං අනිස්සට්ඨං විකපෙපතා පරිභුඤ්ජයෙ
හත්ථදීඝං තතොපඩ්ඪවිත්ථාරඤ්ච විකපපියං-
61) තිචීවරස්ස භික්ඛුස්ස සබ්බමෙතං පකාසිතං
පරික්ඛාරචොළියො සබ්බං තථා වත්වා අධිට්ඨති-

---

59) සෙසචීවරපඤ්චකං අදසං යෙව රජිතං යෙව ආදිණණක පපංච කපපති,,ති යොජනා;—රජිත,,න්ති කපපියරජනෙන රජිතං; නිසීදනස්ස යථාවුත්තෙනනට්ඨෙන සබ්බන්ත අදසන්ථං නිසෙධෙතුං ස දසංච නිසීදන,,න්ති වුත්තං; සති හි සම්භවෙ බ්‍යභිචාරෙ ච විසෙස නං සත්තකං හොති-

60) ඉදානි අනධිට්ඨිතෙ අනිස්සට්ඨෙ ච කාපවත්ථි,,ති තං ද ස්සෙතුං අනධිට්ඨිත,,න්ති ආදිමාහ-

තත්ථ අනධිට්ඨිත,,න්ති තිචීවරාදිවසෙන අනධිට්ඨිතං; අනිස්ස ට්ඨ,,න්ති යස්ස කස්සචි දුනලකඛණෙන අදිනනං; විකපෙපතා පරි භුඤ්ජයෙ,,ති වක්ඛමානනයෙන එකබහුභාවං සන්නිහිතාසන්නිහි තභාවඤ්ච සල්ලක්ඛෙත්වා විකපෙපතා පච්චුද්ධරිත්වා පරිභුඤ්ජය්‍ය; වක්ඛමානනයෙන පන විඤ්ඤූයති,,ති පච්චුද්ධරිත්වා,,ති න වුත්තං;

ඉදානි කපෙපත්වා,,ති වුත්තං කීදිසං තං හෙට්ඨිමනෙහන වික පපිය,,න්ති ආහ හත්ථා,,ති ආදි;

තත්ථ හත්ථො දීඝෙන යස්ස තං හත්ථදීඝං; තතො,,ති තස්මා හ ත්ථතො; උපඩ්ඪා හත්ථස්ස දුතියො භාගො විදත්ථිසංඛාතො විත්ථා රෙන යස්ස තං උපඩ්ඪවිත්ථාරං;-

61) ඉදානි යථාවුත්තවිධානං තෙචීවරිකස්සෙව වසෙන අපරො පන අඤ්ඤථා පටිපජ්ජති,,ති දස්සෙතුං තිචීවරස්ස,,ති ආදිමාහ-

තත්ථ නාමෙනාධිට්ඨිතානි තීණි චීවරානි එතස්ස,,ති තිචීවරො; තස්ස විනයෙ තෙරීවරිකස්ස,,ති අත්ථො; න පරික්ඛාරචොළනාමෙ න අධිට්ඨිතචීවරස්ස; විනයතෙචීවරිකස්ස පන උද්දෙසිතසික්ඛාප දෙ වුත්තපරිහාරො නත්ථි; පරික්ඛාරචොළියො,,ති පරික්ඛාරචො ළමස්ස අත්ථි,,ති ණිකෙන යකාරො; සබ්බ,,න්ති සකලං නවවිධම්පි චීවරං; තථාවත්වා,,ති එකබහුභාවසන්නිහිතාසන්නිහිතභාවඤ්ච ඤත්වා ඉමං පරික්ඛාරචොළං අධිට්ඨාමි,,ති ආදිනා වත්වා; අධිට්ඨන්ති,,ති අධිට්ඨානි;-

62) අචෙජ්දවිසසජ්ජනගාහවිබ්භමා
පචවුද්ධරෝ මරණං ලිඞ්ගසික්ඛා
සඞ්ඝසවධිට්ඨා න වියොගකාරකා
විනිවිද්ධජිදඤ්ච නිවිවරසස—

---

62) අධිට්ඨිතචීවරං පන පරිභුඤ්ජතෝ කථං අධිට්ඨානං විජහතී,,ති දසෙසනෙතා අචෙජ්ද,,ති ආදිමාහ—

තත්ථ අචෙජ්දෙ ච විසසජ්ජනඤ්ච ගාහෝ ච විබ්භමෝ චා,,ති ච නෙතු; අචෙජ්දෙ නාම චොරාදිහි අචඡින්දිතවා ගහණං, විසසජ්ජනං පරෙසං දානං; ගාහෝ විසසාසෙන ගහණං, විබ්භමෝ සික්ඛං අපචචක්ඛාය ගිහිභාවූපගමනං; තදුපිතසස අඤ්ඤසස දානෙ විය චීවරසස නිරාලයභාවෙන පන පරිචචාගො,,නි; ථිකායමපන තාදිසො භික්ඛු යෙවානි අධිට්ඨානං නවිජහතී,,ති අත්ථං විකපෙපත්වා භික්ඛුනියා ගිහිභාවූපගමනං වුත්තං; තනනගහෙතබ්බං; කාරණං පනෙත්ථ අම්හාකං ගරුහි යෙව සාරත්ථදීපනියං භික්ඛුනියා හීනායාවත්තනසස විසෙසෙත්වා අවුත්තත්තා භික්ඛුනියා ච ගිහීභාවූපගමනෙන අධිට්ඨාන විජහනං විසුං වත්තබ්බං නත්ථි තසසා විබ්භමනෙ නෙව අසසමණීභාවතො,,නි වුත්තං; නනු ච භික්ඛුනො අපචචක්ඛානසික්ඛසස ගිහීභාවූපගමනෙන අධිට්ඨානවිජහනෙන නිරාලයභාවො කාරණභාවෙන වුත්තෙතා; එවං සති පරිවත්තනලිඞ්ගසස නත්ථි නිරාලයභාවො,,නි කථමසස අධිට්ඨානං විජහතී,,නි; සචචමෙතං; තථාපි බුඬමතඤ්ඤූහි අට්ඨකථාචරියෙහි අට්ඨකථායං පනසස භික්ඛුභාවෙන අධිට්ඨිතං නිවිවරං පත්තෙතා ච අධිට්ඨානං විජහති පුන අධිට්ඨාතබ්බ,,නති වුත්තත්තා; නත්ථෙත්ථ දොසො,,නි; මරණං ලිඞ්ගසික්ඛා,,නි උත්තරපදලොපෙන උපචාරෙන වා ලිඞ්ගපරිවත්තනං සික්ඛාපචචක්ඛානඤ්ච ලිඞ්ගසික්ඛා,,නි ච වුත්තං; ඉති එතෙ අට්ඨ සඞ්ඝසු නවසු විවරෙසු අධිට්ඨානසස වියොගො විපපවාසො තසස කාරණා හොනතී,,නි පාඨසෙසො; නිවිවරසස පන න කෙවලං ඉමෙ යෙව අට්ඨ විනිවිද්ධජිදඤ්ච අධිට්ඨානවියොගකාරණ,,නති ලිඞ්ගවචනඤ්ච පරිවත්තෙත්වා යොජෙතබ්බං; තත්ථ අභඤ්ඤතරෙ එකසස පි තනතුනො අභාවෙන විනිවිද්ධං විනිවිජ්ඣිත්වාගතං ජිදුං කනිට්ඨඞ්ගුලිනඛපිට්ඨිපපමානං විනිවිද්ධජිදුං; තත්ථ සංසාරියා ච උත්තරාසඞ්ගසස ච දීඝතතතො විදත්ථිපපමාණසස තිරියතතතො අට්ඨඞ්ගුලපපමාණසස; අනතරවාසකසස පන දීඝතතතො විදත්ථිපපමාණසස ච තිරියතතතො චතුරඞ්ගුලපපමාණසස පදෙසසස ඔරතො ජිදුං අධිට්ඨානං භිඳති; සුචිකමමං කත්වා පුන අධිට්ඨාතබ්බං; සු

63) කුසවාකඵලකචීවරානි කම්බලං කෙසවාලජං
ථූලලෙවයං ධාරයතො ලුකපක්ඛාජිනක්කිපෙ
කදලෙරකක්කටුසෙසසු පොඤ්ඤෙ චාපි දුක්කටං–

64) සබ්බනීලකමඤ්ජට්ඨ * පීතලොහිතකණ්හකෙ
මහාරඞ්ගමහානාමරඞ්හරත්තෙ තිරීටකෙ‡–

65) අච්ඡිනනදිඝදසකෙ ඵලපුප්ඵදසෙ තථා
කඤ්චුකෙ වෙඨනෙ සබ්බං ලහනිච්ඡිනනවීවරොෘනි–

චිකම්මකරෙංනෙනන ච ඡින්දිත්වා දුබ්බලට්ඨානාපනයෙන ඡිද්දං අදසෙත්වා කාතබ්බං;–

63) ඉදානි අකප්පියානි දසෙතුං කුසානි ආදිවුත්තං–

තත්ථ කුසා ච වාකා ච ඵලකානි ච තෙසං චීවරානි කුස–පෙ–චීවරානි; තත්ථ කුසෙන ගන්ථෙත්වා කතං කුසචීවරං; තථා වාකෙන ගන්ථෙත්වා කතං වාකචීවරං; තාපසානං වක්කලං; ඵලකසණ්ඨානානි ඵලකානි සිබ්බිත්වා කතං ඵලකචීවරං; කෙසවාලජ්ෘනානි කෙසෙහි ච වාලෙහි ච ජාතං වායිතං කම්බලෘනානි සම්බන්ධිත්වා; උලූක පක්ඛාජිනක්කිපෙෘනි උලූකානං කොසියසකුණානං පක්ඛං පකෙඛන කතං නිවාසනඤ්ච අජිනක්කිපං සලොමං සබ්බරං අජිනමිගානං චම්මඤ්ච ධාරයතො ථූලලවචයෘනානි සම්බන්ධිත්වා; කදලෙරකත්තචදුසෙසුෘෘ නි කදලියො ච එරකො ච අක්කො ච තෙසං දුස්සානි ව නානි තෙසු වෙව; මකචිවාකෙහි කතෙ පොඤ්ඤෙ චාපි දුක්කටං; නිමිත්තනත්ථෙ චෙතං භුම්මං; කදලිදුස්සාදිසදේදන තං ධාරණ මධිප්පෙතං; තස්මා තං ධාරණං නිමිත්තනං දුක්කටං හොති,,නි අත්ථො; එවං සබ්බත්ථ;–

64–65) නීලකොවා,,නි ආදිනා වක්ඛෙ; සබ්බනීලක—පෙ—කණ්හකානි කම්මධාරයො; නීලාදිවණ්ණයොගෙන වත්තනං නීලාදි; නීලකං උම්මාරපුප්ඵවණ්ණං; මඤ්ජට්ඨං මඤ්ජට්ඨිවණ්ණං; පීතං කණිකාරපුප්ඵවණ්ණං; ලොහිතං ජයසුමනපුප්ඵවණ්ණං; කණ්හකං අද්ධාරිට්ඨකවණ්ණං; සබ්බසදේද පනෙත්ථ පවෙචකං යොජෙතබ්බා; මහා—පෙ—රත්තෙනෘනි මහාරඞ්ගා ච මහානාමරඞ්ගා ච තෙහි රත්තෙන; එත්ථාපි පුන සුය්‍යමානං සබ්බසද්දමනුවත්තියං සබ්බමහාරඞ්හරත්තෙනෘනි ආදිනා අත්ථො වෙදිතබ්බා; ඉම්නා ච අසබ්බනීලකාදිකපපියරජනරජිතං පරිභුඤ්ජන්තස්ස නත්ථි දොසොෘනි දීපෙති; තත්ථ මහාරඞ්ගා සතපදිපිට්ඨිවණ්ණා; මහානාමරඞ්ගා සමන්තනවණ්ණා; සො පන පණ්ඩුපලාසවණ්ණා හොති; පදුමවණ්ණාෘනි

---

* මඤ්ජිට්ඨ– ‡ මහානාමරත්තෙනාපිතිරීටකෙ–කත්ථචි

4 රජනානි චා"නි

66) මූලඛඛි තචපත්ත ඵලපුපඵ පපහෙදතො
රජනාඡපකාරානි 1 අනුඤඤුනානි සඤ්ඤනා
67) මූලෙ හළිදදිං ඛන්ධෙ ච මඤ්ඡට්ඨං 2 තුඞ්ගහාරකෙ
අලලිං නිලලිඤඣ පත්තෙනසු තචෙ ලොදඤඣ කණඩුලං
කුසුමඤං කිංසුකං පුපෙඵ සබ්බං ලඛඤං විවජ්ජියා"නි

පිඨවදනනි තිරීවකෙ"නි තං නාමකරුකඛතචෙ"අවඡිනනාදිඤදස කෙ"නි සඛඛසො අවඡිනනතත්තා අවඡිනනා ච මජෙඣ ඡිනන තත්තා දිඤා ච සා දසා ච වත්ථකොටි යස්සා"නි අනුඤඤපදත්ථස මාසො" ඵලපුපඵදසෙ"නි අඤඤමඤඤං සංසිබ්බිත්වා කතඵලසදි සා දසා ඵලා"නි වුච්චන්ති කෙතකාදිපුපඵසදිසානි පුපඵානි" නි ච" ඵලා ච පුපඵා ච දසා යස්ස"ඵලසදිසෙ දසෙ පුපඵසදිසෙ දසෙ චා"නි අත්ථො"වෙඨනෙ"නි සීසවෙඨනෙ,තඵානි" ඉමිනා ස ඛබනීලකාදීසු දුකඛතං අති දිස්සති"සබ්බ,නති කුසචීවරාදිකං සක ලං" අවඡිනනචීවරං යස්ස සො ලහතී"ති සම්බන්ධො

3 චීවරනිදෙදසො

66–67) මූලඤඣ ඛන්ධො ච තචො ච පත්තඤඣ ඵලඤඣ පුපඵඤඣ තෙසං "පහෙදෙ" නි ඡට්ඨිතපපුරිසො, අථවා පහෙදසඤඤස්ස කම්ම සාධනත්තෙ තානි යෙව පහෙදෙ"නි කම්මධාරයො, තතො, රජන්ති එතෙනී"නි රජනානි, මූලාදිනි, "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡරජනානි මූල රජන"නති ආදිනා භගවතා අනුඤඤුනත්තා වුත්තං රජනා ඡපකා රානි, අනුඤඤුනානි සඤ්ඤනානි, මූලෙ"නි මූලරජනෙ හළිදදිං විව ජ්ජිය සබ්බං ලඛා"නන්ති සඛන්ධො, එවං සබ්බන්ධ, මඤ්ඡට්ඨි ච තුඞ්ග හාරකොචා"නි වත්තෙ, අලලිසදෙදන නිලලසදෙදන ච තෙසං ගවඡජා තීනං පත්තානි ගහිතානි උපචාරෙන, තථා ලොදඤසදෙදන කණඩුල සදෙදන ච තචො, කුසුමඤසදෙදන කිංසුකසදෙදන ච පුපඵානි තෙ නෙව ච තානි නපුංසකානි, තුඞ්ගහාරකො නාම එකො කණ්ටකරු කෙඛා 3 තස්ස හරිතාලවණ්ණං ඛණ්ඩරජනං, හොති, අලලිපත්තෙන එකවාරං ගිහීපරිභුත්තං රජිතුං වට්ටති, ඵලරජනෙ සබ්බමපිවට්ටති.

4 රජනානිදෙදසො

1 රජනානි ඡඛ්බිධානි---2 මඤ්ඡට්ඨං--මඤ්ඡට්ඨං-
3 එකොකණ්ඨකරුකෙඛා—කත්ථ-චි

5 පත්තොවා"ති

68) අයෝ පත්තෝ මත්තිකාපත්තෝ 4 ජාතියා කපපියා ථූවෙ
උක්කට්ඨෝ මජ්ඣිමෝ චෙව ඔමකෝ ච පමාණතෝ

69) උක්කට්ඨෝ මගධෙ නාළිවයතණ්ඩුලසාධිතං
ගණ්හාති ඔදනං සූපං බ්‍යඤ්ජනඤ්ච තදූපියං

70) මජ්ඣිමෝ තඤ්චුපඩ්ඪෝව තතොපඩ්ඪෝව ඔමකෝ
උක්කට්ඨතොච උක්කට්ඨෝ අපත්තෝ ඔමකොමකෝ—

---

68) අයෝ පත්තෝ නාම අයසා කාලලොහෙන නිබ්බත්තෝ පත්තෝ, ජාතියා උක්කට්ඨාදිනං සාමඤ්ඤවසෙන, පමාණතෝ"ති පරිවෙඡ දතෝ, තයෝ පත්තා"ති පාඨසෙසෝ,

69) මගධෙසූ" ති වත්තබ්බෙ මගධෙ"ති වචන විපල්ලාසෙන වා පච්චාසත්තී"ති ආදිසූ විය සුසද්දලොපෙන වා වුත්තං, නාළිමයතණ්ඩුලසාධිත"නති එත්ථ මගධාපෙක්ඛාපි නාළිසඤ්ඤා ච යසද්දෙන සමාසෝ හොති ගමකත්තා"ති නාළියාමයං නාළිවයං, තත්ථ මගධනාළි නාම අඩ්ඪතෙරසපලා හොති, එත්ථ ච අඩ්ඪතෙරසපලානි මාසානා"නති වදන්ති, නාළිවයෙන පමිතා තණ්ඩුලා සුකොට්ටිතපරිසුද්ධා අනුපහතපුරාණ සාළිතණ්ඩුලා නාළිවය තණ්ඩුලා, තෙහි සාධිතං පචිත"නති අත්ථෝ, ඔදන"නති සම්මාසම්පාදිතං අවස්සාදපිත්තොදනං, සූප"නති.

ඔදනස්ස චතුත්ථභාගපපමානං නාතිඝනං නාතිතනුකං හත්ථභාජියං සබ්බසම්භාරසංඛතං මූගාසූපං, බ්‍යඤ්ජනඤ්ච තදුපිය"නති තස්ස ඔදනස්ස උපියං අනුරූපං, යාව චරිමාලොප පපහොණකං මච්ඡමංසාදි බ්‍යඤ්ජනඤ්ච උක්කට්ඨෝ ගණ්හාති සම්බන්ධෝ,—

70) තස්සා"ති යථාවුත්තඔදනාදිනෝ, උපඩ්ඪෝ"ති උපඩ්ඪනාළිකොදනාදි අස්ස අත්ථී"ති උපඩ්ඪෝ, එවකාරෙන අතිරෙකං නිවත්තෙති, තතෝ"ති යථාවුත්තනාළිකොදනාදිතෝ, උක්කට්ඨතෝ උක්කට්ඨෝ ච ඔමකොමකොච අපත්තෝ"ති යොජනා, ඔමකතෝ ඔමකෝ ඔමකොමකෝ,

ඉමිනා පුන පත්තචයදස්සනෙන පමාණතෝ තයෝ පි පත්තා විභාගතෝ නව හොන්ති"ති දීපෙති, තත්ථ යසම්ං මගධනාළිවය තණ්ඩුලොදනාදිකං සබ්බම්පි වඩ්ඪනපක්ඛ ඨිතං පක්ඛිත්තං සචෙ පත්තස්ස මුඛවට්ටියා හෙට්ඨිමරාජිසමං නිට්ඨති සුත්තෙන වා හීරෙන වා ජිඤ්ඤන්තස්ස සුත්තස්ස වා හීරස්ස වා හෙට්ඨිමන්තං ඵුසති අයං උක්කට්ඨෝ නාම පත්තෝ, සචෙ තං රාජිං අතික්කමම ඵුපිකතං නිට්ඨති අයං උක්කට්ඨොමකොනාම පත්තෝ, සචෙ තං රාජිං න

---

4 මත්තිකපත්තෝ-භූමිපත්තෝ-කත්ථචි-

71) අතිරෙකපත්තෙනා ධාරෙයෙය්‍යා දසාහපරමං සකෝ
කපෙපා නිස්සගගියෝ හොති තසමීං කාලෙතිනාමිතෙ—

72) අවෙජ්දූනගාහෙති විබභමා මරණූදධටා
ලිඛගසිකඛාහි ජිදෙදන පත්තෙනාධිට්ඨාන මුජඣති—

සම්පාපුණාති අත්තෙනාගතමෙව, අයං උකකට්ඨකකටෙඨා නාම පත්තෙනා, එතං නාළිකොදනාදිසඛබමපි පකඛිත්තනං වුත්තනයෙනෙව හෙට්ඨිමරාජිසමං තිට්ඨති අයං මජඣිමොනාම පත්තෙනා"ති ආදිනා මජඣිම මජඣිමොමකමජඣිමුකකටෙඨා ච යඤ්ච උපඩ්ඪනාළිකොදනාදි සඛබමපි පකඛිත්තනං හෙට්ඨිමරාජිසමං තිට්ඨති අයං ඔමකෝ නාම පත්තෙනා"ති ආදිනා ඔමක ඔමකොමක ඔමකුකකටෙඨා ච පත්තනා උකකටෙඨවුත්තනනයෙනෙව වෙදිතබබා, තෙසු වෙ අපත්තනා භාජනපරිහොගෙන පරිභුඤජිතබබා නාධිට්ඨානුපගා න විකපපනුපගා,

71) කපෙපා සකෝ අතිරෙකපත්තෙනා දසාහපරමං ධාරෙයෙය්‍ය"ති යොජනා, තඤ්ච කපෙපා"ති කපපියෝ, සකෝ"ති අත්තනෝ සන්තකෝ, කපපියභාවා පන අත්තසන්නකත්තා ච සත්තනනමපි අධිට්ඨා, නවිකපපනුපගතාය වෙදිතබබා, තඤ්ච අයෝ පත්තෙනා පඤ්චහි පාකෙහි මත්ඣිකපත්තෙනා 2 ච්හි පාකෙහි පකෙකා අධිට්ඨානුපගෝ ච, විකපපනුපගෝ ච, තථා උභෝ පි කාකණිකමත්තනසසාපි මූලසස අනවසෙසෙතා දිනෙන සඛබසෝ අත්තසන්නකත්තෙනා විඤ්ඤත්තෙ ච අධිට්ඨානවිකපපනුපගා"ති දට්ඨබබං, අතිරෙකපත්තෙනා"ති අනධිට්ඨිතා විකපපිතතායඤ අතිරෙකපත්තෙනා, අධිට්ඨානපච්චුද්ධරා පනෙත්ථ විවරෙ වුත්තනාව, විකපෙපනෙනන පන පත්තානං එකබහුභාවං සන්නිහිතා සන්නිහිත භාවඤ්ච ඤත්වා ඉමංපත්ත"නන්ති වා ඉමෙ පත්තෙන"ති වා එතං පත්ත"නන්ති වා එතෙ පත්තෙන"ති වා වත්වා කුයහං විකපෙපමි"ති වත්තබබං, සම්මූඛාදිභෙදෙ පනෙත්ථ විවරෙ වකඛමානනයෙන වෙදිතබෙබා, දසාහපරම"නන්ති දසඅහානි පරමෝ පරිවෙජ්දෙ අස්සා"ති දසාහපරමෝ, කාලෝ තං, අච්චන්තසංයොගෙ උපයොගවචනං, ධාරෙයෙය්‍ය" ති පරිභොගවසෙන ධාරෙතබෙබා, තසමිං කාලෙ අනිනාමිතෙ පත්තෙනා නිස්සගගියෝ හොති"ති යොජනා, අනිනාමිතෙ" නි අනිකඛාමිතෙ නිස්සගගියෝ හොති එකාදසෙ අරුණුගගමනෙ සංඝස්ස වා ගණස්සවා පුගගලස්ස වා පදභාජනියෙ වුත්තනයෙන පත්තෙනා නිස්සජ්ජිතබෙබා හොති, තථා සති පාචිත්තියාපත්ති වස්ස හොති"ති අධිපපායෝ,

72) අවෙජ්ද"නි ආදි විවරෙ වුත්තනයත්තා උත්තානමෙව, අයං පන

---

2 මත්ඣිකාපත්තෙනා–කත්ථචි

73) පත්තං න පටිසාමෙය්‍ය සොදකං න ච ඔතපෙ
උණ්හෙ න නිදහෙ භූම්‍යා න ඨපෙ නො ච ලඟයෙ
74) මිඤ්ඤෙන පරිභණ්ඩෙන අඤ්ඤෙ වා ආතපත්තකෙ
පාදෙසු මඤ්චපීඨෙ වා ඨපෙතුං නව කප්පති
75) න නීහරෙය්‍ය උච්ඡිට්ඨො දකඤ්ච චලකට්ඨිකං
පත්තෙන පත්තහත්ථො වා කවාටං න පණාමයෙ

විසෙසො මරණ්ඩධවා"නි උද්ධරණං උද්ධටං පච්චුද්ධාරෙ මරණඤ්චඋද්ධ ටඤ්ච මරණ්ඩුද්ධවා තසමා, ඡිද්දෙනාති යෙන කඩ්ගුසිත්ථං නික්ඛමති චෙවපවිසති ච තෙන මුඛවට්ටිතො හෙට්ඨා වඩ්ගුලඡිද්දෙන, පත්තා ධිට්ඨාන මූජඣති"නි පත්තෙ අධිට්ඨානං උජඣති විසඤ්ඤති,

73) ඉදානි පත්ත"න්ති ආදිනා අඤ්ඤථා පරිහරණෙ දුක්කටං ද සෙසති, තත්ථ සොදකං පත්තං න පටිසාමෙය්‍යා"ති යොජනා, න පටි සාමෙය්‍යා"ති ගුත්තට්ඨානෙ න නික්ඛිපෙය්‍ය, සොදකං පත්තං උණ්හෙ න ච ඔතපෙ"ති ආදිනා ච යොජනියං, න ච ඔතපෙ"ති නෙව ඊසකං තාපෙය්‍ය න නිදහෙ"ති නිරුදකං කත්වාපි භුසං න නිදහෙය්‍ය, වො දකං කත්වා ඊසකං තාපෙය්‍යා"ති බ්‍යති රෙකත්ථෙ, භූම්‍යා න ඨ පෙ"ති ඛරාය භූමියා න ඨපෙය්‍ය, යත්ථ පන වණ්ණෙ න දුස්සති එව රූපාය මත්තිකාය පරිමණ්ඩකතාය භූමියා වා තථාරූපාය එව වාළි කාය වා නික්කුජ්ජිත්වා උක්කුජ්ජිත්වා ඨපෙතුං වට්ටති, නො ච ලඟය යෙ"නි භිත්තිඛිලාදීසු න ඔලම්බෙය්‍ය,

74) මිඤ්ඤෙනවා,,නි ආදිනාවත්වා පත්තංඨපෙතුං නවකප්පතී"නියො ජෙතබ්බං"මිඤ්ඤෙන"න්ති ආළින්දකමිඤ්ඤාදීනං මිඤ්ඤානං අත්ථෙ සවෙ පන පරිවත්තෙත්වා තත්ථෙව පතිට්ඨානි එවරූපාය චිත්තනිණ්ණාය මිඤ්ඤා ඨපෙතුං වට්ටති, පරිභණ්ඩත්ථෙ වා"නි බාහිරපස්සෙ කත්තාය තන්තු කාය මිඤ්ඤාය අත්ථෙ වා, එත්ථ වාසද්දෙ සම්භවවයෙ, සො ච පච්චෙ කං යොජෙතබ්බො, අඤ්ඤෙ පන අංසවට්ටකෙන අංසකූටෙ ලඟෙත්වා ඨපෙතුං ච වට්ටති, ඡත්තෙ පි භණ්ඩකෙන සද්ධිං බන්ධිත්වා අට්ඨං කත්වා වා ඨපෙතුං වට්ටති, මඤ්චෙ පි අඤ්ඤෙන සද්ධිං බන්ධිත්වා ඨපෙතුං අවනියං බන්ධිත්වා ඔලම්බෙතුං වට්ටති,—

75) පත්තෙන උච්ඡිට්ඨොදකඤ්ච චලකට්ඨිකඤ්ච නනීහරෙය්‍යා"නි සම්බන්ධො, උච්ඡිට්ඨොදක"න්ති මුඛවික්ඛාලිතොදකං, චලකානි ච ඛ මෙපත්වා 1 අපවිද්ධමංසානි, අට්ඨිකානි මච්ඡමංසඅට්ඨිකානි ච ච ලකට්ඨිකං පත්තං පටිග්ගහණං කත්වා හත්ථං ධොවිතුං පි හත්ථ

---

1 චලකානිඡඩ්ඩිත්වා.

(76) භූමඅධාරකෙ දුරුදණ්ඩාධාරෙසු සජ්ජිතෙ
දුවෙ පත්තෙ ඨපෙය්‍යෙකං නික්කුජ්ජිත්වාන භූමියං
(77) දුරුරූපියසොවණ්ණමණිවෙළුරියාමයා
කංසකා ච නිපුසීස ඵලිකාතඹලොහජා–
(78) ඡවසීසමයො චාපි ඝටිතුම්බකටාහජා
පත්තා අකපපියා සබ්බෙ වුත්තා දුකකටවඤ්චකා"නි

බොනාදිඋදකම්පි පත්තෙන ආකිරිතුං නීහරිතුම්පි අනුවජ්ජං සුද්ධං පත්තං උවජ්ඣායන්තෙන ගණ්හිතුම්පි න වට්ටති, මච්ඡමංසඵලාදීනි ඛාදනෙනා යං තත්‍ර අට්ඨිං වා චලකං වා ඡඩ්ඩෙතුකාමො හොති තං පත්තෙන ඨපෙතුං න ලබ්භති, මුඛතො නිහතමපන යං කිඤ්චි පුන ඛාදිතුකාමො පත්තෙන ඨපෙතුං ලබ්භති, සිඟිවෙරාදීනි. ඩසිත්වා පුන ඨපෙතුං ලබ්භති, පත්තහත්ථො"නි පත්තෙ හත්ථෙ යස්සා"නි විග්ගහො, පත්තහත්ථො කවාටන්ති ච උපලක්ඛණමෙතං, යත්‍ර කත්‍ර චි සරීරාවයවෙ පන පත්තසම්ං සති යෙන කෙන චි සරීරාවයවෙන කවාටං පණාමෙතුං ඝටිකං වා උක්ඛිපිතුං සුවිං වා කුණ්ඩිකාය අපාපුරිතුං න ලබ්භති, අංසකූටෙ පන පත්තං ලග්ගිත්වා යථාසුඛං අපාපුරිතුං ලබ්භති,–

76) භූමියා භූමිසම්බන්ධි, ආධාරකෙ තසම්ං දන්තවලලිවෙත්තා දීනි කතෙ වලයාධාරකෙ ච, එකදුරුනා කතෙ දුරුආධාරකෙව, බහුනි දණ්ඩෙහි කතෙ දණ්ඩාධාරකෙ ච, යත්‍ර ඨපිතො පත්තෙනා යථා පරිවත්තිත්වා න පරිපතති, තථා සුට්ඨුසජ්ජිතෙ තයම්ං පත්ත සසුපරිපත්තෙ"නි එවරූපෙ පත්තෙ ඨපෙය්‍යා"නි පදත්‍ථයොජනා, භමකොටි සදිසො පන දුරුආධාරකොතීහි දණ්ඩකෙහි බන්ධො දණ්ඩාධාරකො ච එකස්ස පි පත්තස්ස අනොකාසො, තත්‍ර ඨපෙන්තො පි හත්ථෙන ගහෙත්වා නිසීදිතබ්බං, භූමිය"නති කටසාරකාදිනා අත්ථතාය භූමියා පන නික්කුජ්ජිත්වා වා පටික්කුජ්ජිත්වා වා එකං පත්තං ඨපෙය්‍යා"නි යොජනා.

77) ඉදානි අකපපියපත්තෙන දස්සෙතුං දුරු"නි ආදිනා"නත්‍ථ සුවණ්ණමෙව සොවණ්ණං" දුරු ච රූපියඤ්ච සොවණ්ණඤ්ච මණි ච වෙළුරියඤ්ච දුරු—පෙ—වෙළුරියානි, තෙහි නිබ්බත්තා දුරු—පෙ—මයා, දීඝො පන වෙළුරියාමයා"නි ගාථාබන්ධසුඛත්ථං කතො, එවමුපරිපි නාදිසං විඤ්ඤෙය්‍යා, තත්‍ර ඉන්දනීලාදීමණි නාම, කංසො ච කාචො ච නිපු ච සීසඤ්ච ඵලිකාඤ්ච තම්බලොහොචා,,නි වත්තෙ,,තෙහිජාතාකංස —පෙ—ජා, තත්‍රකංසසද්දෙන පචලොහො පි සංගහීතො, සෙසං නිපුකණ්හං සීසං,

78) ඡවසීසමයො"නි ඡවස්ස මතමනුස්සස්සසීසං සීසකපාලං, තෙ

6 ථාලකාවා''නි

79) කපපියා ථාලකා තිසෙසා තඛායොමත්තිකාමයා
දුරුසොවණ්ණරජතමණ්ඩිවෙළුරියාමයා
80) අකපපියා එලිකාකාව කංසජා ගිහිසන්තකා
සංඝිකා කපපියා තුම්බඝටිජා තාව කාලිකා
7 පවාරණා''නි

81) ඉරියාපථෙන යෙනායං * භුජමානො පවාරිතො
තතො අඤ්ඤෙන භුඤ්ඤියය පාචිත්තියනතිරිත්තකං

න නිබ්බත්තෙනා ඡවසීසමයෙ, ඝටි ච තුම්බඤ්ච, තෙසං කථාහො, තෙනි ජානා''නි ඝටිතුම්බකථාහජා, තඤ්ච ඝටී''නි ඝටො යෙව, තුම්බං අලාපු, ඉති ඉමෙ සබ්බෙ පත්තා අකපපියා වුත්තා දුකකට වත්ථුකා ච වුත්තා''නි යොජනා, තඤ්ච රූපියාදීසු චතුසු සවෙ ගිහිගතගහසු සුවණ්ණතට්ටකාදීසු බ්‍යඤ්ජනං කත්වා උපනාමෙති ආමසිතුං නවට්ටති, කංසකා ච එලිකජානි පන තට්ටකාදීනි භාජනානි පුග්ගලපරිභොගෙනෙව න වට්ටන්ති, සංඝිකපරිභොගෙන වාගිහිවිකටානි වා වට්ටන්ති, ඝටිතුම්බකථාහජා පන ලභිත්වා පරිහරිතුං න වට්ටන්ති තාවකාලිකං පරිභුඤ්ජිතුං වට්ටන්ති
5 පත්තනිද්දෙසො

79 80) දුරු——පෙ——වෙළුරියාමයා අකපපියා, එලිකාකා ච කංසජා ථාලකා ගිහිසන්තකා සංඝිකා ච කපපියා, තුම්බඝටිජා තාවකාලිකා කපපියාති සඞ්ඛ්‍යං, කපපියන්ති පරිකපපියන්ති අවිරොධිභාවෙනෙවා''නි කපපා තථා කපපියා න කපපා අකපපා, සංඝස්ස ඉමෙ සංඝිකා, තාවසද්දෙ, අවධිම්හි, තාවභොජනාවධිභූතො කාලො එනාස''නන්ති තාවකාලිකා, භුඤ්ජිතා ඡඩ්ඩෙතබ්බා නපරිහරිතබ්බා''නි අධිප්පායො
6 ථාලකනිද්දෙසො.

81 යෙන ඉරියාපථෙන උපලක්ඛිතො පචනනං භොජනානං යං කිඤ්චි භොජනං භුජමානො අයං භික්ඛු කපපියානං පචනනං භොජනානං හත්ථපාසොපනීතානං පවාරිතො තතො ඉරියාපථතො අඤ්ඤෙන ඉරියාපථෙන අනතිරිත්තකං යාව කාලිකං

* යෙනීරියාපථෙනායං

82) අසනං භොජනඤ්චව අභිහාරෝ සමිපතා
කායවාචා පටික්ඛෙපෝ පඤ්චඅඞ්ගා පවාරණා——

භුඤ්ජිතබ්බ වෙ, ඉමස්ස පාචිත්තිහොතී''ති පදත්ථයොජනා, භුඤ්ජන ත්ථාය පටිග්ගහණෙ පන දුක්කටං,—තත්ථ ඉරියාය කායිකකිරියාය පථෝ පවත්තනුපායෝ ඉරියාපථෝ, ඨානගමනනිසජ්ජ නසයනානි, පවාරෙති පටික්ඛිපතී''ති පවාරිතෝ, අථවා පවාරණං පටික්ඛිපනං පවාරිතං, තමස්ස අත්ථී''හි පවාරිතෝ, කතපවාරණෝ කතපටි ක්ඛෙපෝ ''ති අත්ථෝ අථවා පරිවෙසකෙන වාරියතී ''ති පවාරි තෝ පටික්ඛිපිතෝ, අනතිරිත්තක ''නති යං පවාරෙත්වා ආසනා වු ට්ඨහන්නස්ස අලමෙතං සබ්බ''නති ඒතං අතිරිත්තකරණාදීහි ස න්තනිවිනයකම්මාකාරෙහි කප්පියං කතං තව අජ්ජ වා යදා වා ඉච්ඡති තදා බාදිස්සති''ති ආහතං ගිලානාතිරිත්තව අතිරිත්තං අධික''නති වුච්චති, තතෝ අඤ්ඤං අනතිරිත්තකං අනධික''නති අත්ථෝ, කුසලං චිත්තං පාතෙති''ති පාචිත්තී, තස්මා ඉච්ඡියං නි මහි තකාරස්ස චකාරෙ චිත්තෙන ච පාචිත්තී, යාමකාලිකං සත්තා හකාලිකං යාවජීවිකං ආහාරත්ථාය පටිග්ගණ්හතෝ ආපත්ති දු ක්කටස්ස, අජ්ඣොහාරෙ අජ්ඣොහාරෙ ආපත්ති දුක්කටස්ස,

82) ඉදානි යාය පවාරිතා සා පඤ්චඟසම්පන්නා යෙව පවාරණා නාම හොතී''ති දස්සෙතුං අසන''න්ති ආදිමාහ——

තත්ථ අසන''නති භුඤ්ජමානස්ස භුඤ්ජනං, ඉම්නා යං විප්ප කතං භොජනං තන්දස්සෙති, භොජනඤ්චව''ති පවාරණප්ප හොනකං භොජනඤ්චව හොතී''ති අභිහාරෝ''ති දායකස්ස කායෙ න පවාරණප්පහොනකස්ස අභිහරණං, න වාචාය, සම්පතා''ති අ ඩ්ඪතෙය්‍ය හත්ථප්පමානසංඛාතා සම්පතා ච, එත්ථ පන සචෙ භික්ඛු නිසින්නෙනා හොති ආසනස්ස පච්ඡිමන්නතෝ පට්ඨාය ඨිතෝ පණ්හි අන්තතෝ පට්ඨාය සචෙ නිප්පන්නෙනා යෙන පස්සෙන නිප්පන්නෝ තස්ස පාරිමන්නතෝ පට්ඨාය දායකස්ස ඨිතස්ස වා නිසින්නස්ස වා නිප්පන්නස්ස වා ඨපෙත්වා පසාරිතහත්ථං යං ආසන්නතරං අංගං තස්ස ඔරිමන්තෙන පරිච්ඡිජ්ජිත්වා අඩ්ඪතෙය්‍ය හත්ථප්පමාණෝ වෙදිත බ්බා, කායවාචාපටික්ඛෙපෝ''ති තස්ස අනිහටභොජනස්ස ච අ ඟුලි චලනාදී කායවිකාරෙන වා අල''න්ති ආදිනා වචී විකාරෙන වා පටික්ඛිපනං ඉති ඉමෙහි පඤ්චහඞ්ගෙහි පවාරණා පකාරයුත්තපවා රණා පඤ්චඅඞ්ගා''ති සඞ්ඛෙපෝ, පඤ්ච අඞ්ගානි යස්සා සා පඤ්චඅඞ්ගා

83) ඔදනෝ සත්තූ කුම්මාසෝ මච්ඡා මංසඤ්ච භොජනං
සාලි වීහි යවෝ කඞ්ගූ කුද්‍රූ සවරකගොධුමෝ
84) සත්තන්නමෙසං ධඤ්ඤානං ඔදනෝ භොජ්ජයාගූ ච
සාමාකාදිනිණ්ණං කුද්‍රූසකෙ වරකචොරකෝ
වරකෙ සාලියඤ්චව නීවාරෝ සංගහං ගතෝ
85) භට්ඨධඤ්ඤමයෝ සත්තූ කුම්මාසෝ යවසම්භවෝ
මංසෝ ච කපිඤ්ඤලෝ වුත්තෝ මච්ඡා උදකසම්භවෝ

83–84) ඉදානි ච එතෙසු ඔදනාදිපඤ්චවිධඤ්ච භොජනඤ්ඤසෙස්ස භා නානි ච පුන විභජිත්වා දස්සෙතුං ඔදනෝ"ති ආදිආරද්ධං" තත්ථ සාලීති රත්තසාලිආදිකා සබ්බාපි සාලිජාති, වීහී"ති සබ්බා පි වීහිනාමිකා වීහිජාති, කඞ්ගූ" ති සෙතරත්තකාළභෙදා සබ්බා පි කඞ්ගුජාති, කුද්‍රූසෝ නාම කාළකොද්‍රූසෝ, වරකෝ නාම සෙතවණ්ණා කොද්‍රූසෝ, යවගොධුමෙසුපන භෙදා නත්ථි, එවං යථා වුත්තානං සානුලොමානං සත්තන්නං ධඤ්ඤානං, භොජ්ජයාගූ චා නි සම්බන්ධෝ, භොජ්ජයාගූ චාති යං උණ්හං වා සීතලංවා භුඤ්ජන්තානං භොජනකාලෙ ගහිතට්ඨානෙ ඔධිං පඤ්ඤපයති සා භොජ්ජයාගූ, වස දෙන ඔදනෝ චාති සම්බන්ධෝ, ඔදනෝ නාමා"ති අත්ථෝ, සචෙ පන භත්තෙන උදකකඤ්ඤිරාදීනි ආකිරිත්වා යාගුං ගණ්හථා" ති දෙන්ති, කිඤ්චාපි තනුකං හොති. පවාරණං ජනෙති, සචෙ පන උදකාදීසු පක්ඛිපිත්වා පචිත්වා දෙන්ති යාගුසංගහමෙව ගච්ඡති, සචෙ පන තනුකායපි යාගුයා සාසපමත්තම්පි මච්ඡමංසඛණ්ඩං වා හාරුං වා ‡ පක්ඛිත්තං හොති පවාරණං ජනෙති, සාමාකාදිනිණ්ණං කුද්‍රූසකෙ සංගහංගතං, වරකචොරකෝ වරකෙ සංගහංගතෝ, නීවා රෝ චෙව සාළියං සංගහංගතොති යොජනා, සාමාකාදිනිණ්ණ"න්ති සාමාකෝ ආදි යස්ස තමෙව නිණ්ණං නිණ්ඨඤ්ඤද"න්ති සමාසෝ,

85) භට්ඨධඤ්ඤමයෝ"ති ඛරපාකභජ්ජිතෙහි. සත්තවිධෙහි ධඤ්ඤෙහි කොට්ටෙත්වා කතෝ, අන්තමසෝ චුණ්ණමපි කුඩ කමපි සත්තූනාමා"ති අත්ථෝ, සමපාකභජ්ජිතානමපන ආතපසු කඛානං වා තඬුලානං සත්තූ වා තණ්ඩුලා එව වා නප වාරෙන්ති, යවෙන සම්භවෝ උපපත්ති අස්සා"ති යවසම්භවෝ, කුම්මාසෝ කු මාසෝ නාම මුග්ගාදීහි කතෝ පන පවාරණං න ජනෙති, ක පිඤ්ඤලෝ චා"ති කපිඤ්ඤලෝ යෙව මංසෝ මංසෝ"ති වුත්තෝ"ති යොජනා, චා"ති අවධාරණෙ, අකපිඤ්ඤලෝ පන පටික්ඛිපිතබ්බෝ

---

‡ වාරෙය්‍යභිහටං—වාරිතොභිහටං— කඵවි

86) භුඤ්ජන්නෝ භොජනං කපපමකපපං වා නිසෙධයං
පවාරෙය්‍යාභිහටං * කපපං තන්නානාමෙන ඉම"න්තිවා—
87) ලාජා තං සත්තුභත්තානි ගොරසෝ සුද්ධඛජ්ජකෝ
තණ්ඩුලා භට්ඨපිට්ඨඤ්ච පුථුකා වෙළුආදිනං—
88) හත්තං වුත්තාවසෙසානං රසයාගුරසොපි ච
සුද්ධයාගුඵලාදීනි න ජනෙන්ති පවාරණං—

ව, පටික්ඛිත්තෝ පන පවාරෙති, උදකෙ සම්භාවෝ යස්ස සෝ ම චෙජ්ජ නාම, ඒසු පනෙතෙසු සචෙ යාගුං පිවන්තස්ස යාගුසිඤ්†මත්තෙ සුපි මච්ඡඛණ්ඩෙසු වා මංසඛණ්ඩෙසු වා එකං ඛාදිතං එකං භත්තේ වා පත්තෙ වා හොති, සෝ වෙ අඤ්ඤං පටික්ඛිපති පවාරෙති, වෙ පි ඛාදිතානි හොන්ති, මුඛෙ සාසපමත්තම්පි අවසිට්ඨං නත්ථි, සචෙ පි අඤ්ඤං පටික්ඛිපති න පවාරෙති,—

86) ඉදානි කීදිසං භුඤ්ජන්තෝ කි"න්ති 'වත්ථා උපනීතං කින්නාම නිසෙධෙන්තෝ පවාරෙති නාමාති චොදනං මනසිනිධ්‍යා යාහ භුඤ්ජන්තෝ"ති ආදි,—

තත්ථ කපපං වා අකපපං වා පඤ්චසු භොජනෙසු යං කිඤ්චි භොජනං භුඤ්ජන්තෝ භික්ඛු තන්නානාමෙන තෙසං පවාරණ ජානකභොජනානං නාමෙන වා ඉම"න්ති සාමඤ්ඤෙන වා වත්ථා අභිහටං හත්ථපාසොපනීතං කපපං කපපියං යථාවුත්තභොජනං නිසෙධයං නිසෙධයන්තෝ පවාරෙය්‍යා"ති පදත්ථසම්බන්ධෝ, අයමෙත්ථ අධිපප්‍පායෝ යෙන සචෙ අකපපියමංසඤ්ච කුලදූසනවෙජ්ජකම්මඋත්තරිමනුස්සධම්මාරොචනාසාදිනරූපියාදීහි නිබ්බත්තං අකපපියභොජනඤ්ච තථා අඤ්ඤඤ්ච කපපියං වා අකපපියං වා එකසිත්ථ මත්තම්පි අජෙඩ්ඣාහටං හොති, සෝ සචෙ පත්තමුඛහත්ථෙසු යත්ථ කත්ථ චි භොජනෙ සති සාපෙක්ඛොව අඤ්ඤං හත්ථපාසෙ ඨිතෙ න ඔදනං ගණ්හථා"ති ආදිනා පවාරණාපපභොණ්ඩකසෙසව නාමෙන වා ඉම"න්ති සාමඤ්ඤවසෙනෙව වා කායෙනෙව අභිහටං වුත්තලක්ඛණං කපපියමෙව භොජනං කෙවලං වා මිස්සං වා කායෙන වා වාචාය වා පටික්ඛිපති පවාරෙති'නි' ආකිර ආකිර කොට්ටෙතීති කොට්ටෙතා පූරෙතීති පන වත්තුං වට්ටති,—

87—88) ඉදානි යෙපවාරණං න ජනෙන්ති තෙ දස්සෙතුං ලාජා ති ආදිමාහ—තත්ථ ලාජා—පෙ—ඵලාදීනි පවාරණං න ජනෙන්ති"

---

* වාරෙය්‍යාභිහටං—වාරිනොභිහටං—කත්ථචි

† යාගුසිත්ථ—කත්ථචි—

89) පවාරිතෙන වුට්ඨාය අභුත්තෙනන ච භොජනං
අනිරිත්තං න කාතබ්බං යෙන යං වා පුරෙ කතං—

නි සම්බන්ධො, ලාජා"නි සාලිආදීහි කතා ලාජා, තං සත්තුභත්තානී නි තෙහි ලාජෙහි කතා සත්තු වෙව භත්තානි ච, ගොරසො"ති ගුනනං රසොඛීරාදි, සුද්ධඛජ්ජකො"නි මච්ඡමංසෙහි අසම්මිස්සතාය සුද්ධඛජ්ජකො, සත්තුයො පිණ්ඩිත්වා කතො අපපකෙකා සත්තුගුලො පන සත්තුමොදකසංඛාතො පවාරෙති, තණ්ඩුලා"නි සමපාකභජ්ජිතානං සාලිආදීනං තණ්ඩුලා, භජ්ජිතභජ්ජිතතණ්ඩුලා එව වා, * භට්ඨපිට්ඨ"නති සුද්ධං යං කිඤ්චි භජ්ජිතං පිට්ඨං, පුථුකා"නි සාලිආදීනං පුථුකා, පුථුකා"නි ත"නති ආගමයුත්තියා විසුං පි ගයහති එකතො පි, තසමා වුත්තාවසෙසානං පුථුකා වෙළුආදීනං, භත්ත"නති ච සම්බන්ධො, වෙළු"නි තෙසං තණ්ඩුලා වුච්චන්ති, පුථුකා ච වෙළු ච, තෙ ආදයො යෙස"නති සමාසො, චයදෙ, පනෙත්ථ සබ්බත්ථාපි යොජෙතබ්බා, ආදිසද්දෙන කන්දමූලඵලානිපි ගයහන්ති, වුත්තාවසෙසානන්ති වුත්තෙහෙව සත්තත්ථෙහි ඨක්ඛඤ්ඤහි අවසෙසානං, රසයාගූ"ති රසෙහි පක්කමංසාදීහි සම්මිස්සායාගු, රසොපි නාදිසොව, සුද්ධයාගූ"නි මංසාදීහි අම්මිස්සාසුද්ධයාගු, ඵලාදීනී"ති ආදිසද්දෙන කන්දාදීනමපි ගහණං, අපි චා"නි නිපාතො නිපාතසමුදයො වා සමුච්චයෙ, සො පච්චෙකං යොජෙතබ්බා,—

89) ඉදානි යසමා සත්තහි විනයකම්මකාරෙහි යං අනිරිත්තං අකතං තත්ථ පාචිත්තියං වුත්තං බ්‍යතිරෙකතො අනිරිත්තකතෙ න ත්ථි තසමා අනිරිත්තං කරොන්තෙනන එවං කාතබ්බ"නති දස්සෙතුං පවාරිතෙනා"නි ආදිමාහ—

තත්ථ පවාරිතෙන වුට්ඨාය අනිරිත්තං න කාතබ්බං, භොජනං අභුත්තෙනන ච අනිරිත්තං න කාතබ්බ"නති සම්බන්ධො, භොජන"නති පවාරණපහොනකංභොජනං, අභුත්තෙනනා"නි එකසිත්ථම්භනංපි අභුත්තාවිනා, යෙන යං වා පුරෙකත"නති එත්ථ ච එවසද්දො දීඝං කත්වා නිද්දිට්ඨො සො ච අජ්ඣාහරතෙන තං සද්දෙන සම්බන්ධියති තසමා යෙන භික්ඛුනා යං භොජනං පුරෙ පුබ්බ අනිරිත්තං කතං තෙනෙව තමෙව අනිරිත්තං න කාතබ්බ"නති යොජෙත්වා අත්ථොවෙදිතබ්බා, තසමා කපපියං කාරෙත්වා භුඤ්ජන්තස්ස අඤ්ඤං ආමිසං ආකිරන්ති නං සො පූරන කාතුං න ලභති තස්මිං භොජනෙ කරීයමානෙ පඨමකතෙන සඞ්ගං කතං හොතී"ති, අඤ්ඤස්මිං පන නෙන වා අඤ්ඤෙන වා කාතුං වට්ටති—

---

* භජ්ජිතා තණ්ඩුලා එවවා —කත්ථචි

90) කපපියං ගහිතඤ්ඤවුච්චාරිතං හඤ්ඵාසගං
අනිරිත්තං කරොනෙනවං අලමෙතං සබ්බ''න්හී භාසතු
91) න කරෙත්‍රුපසම්පන්නන 2 හඤ්ගං පෙසයිත්‍රුම්පි
කාරෙතුං ලබ්හතෙ සබ්බෙබා භුජිතුං නමකාරක්කොති-

8. කාලිකාචා''නි

92) පටිග්ගහිතා චත්තාරෙ කාලිකා යාවකාලිකා
යාමකාලිකසත්තාහ කාලිකං යාවජීවිකං—

---

90) කපපිය''න්හි ආදීනි කරොනෙත්‍රා''නි එතස්ස කම්මපදස්ස, කපපියඤ්ඤවව ගහිතඤ්ඤවව උච්චාරිතඤ්ඤවව හඤ්ඵාසගං චෙව යාව කාලිකං අනිරිත්තං කරොනෙත්‍රා අලමෙතං සබ්බ''න්හි එවං භාසතූ''නි යොජනා, තත්‍ර යං ඵලං වා කන්දමූලාදි වා පඨමි සමණකප්පෙහි කපපියං කතං යඤ්ච කපපියමංසංවා කපපිය භොජනංවා එතං කපපියං නාම, ගහිත''න්හි භික්ඛුනා පටිග්ගහිතං, උච්චාරිත''න්හි කපපියං කාරෙතුං ආගතෙනභික්ඛුනා ඊසකං පි උක්කිත්තං වා අපනාමිතං වා, ත මපන අනිරිත්තකාරණෙන 3 අලමෙතං සබ්බ''න්හි වුත්තත කාතබ්බං, හඤ්ඵාසග''න්හි කපපියං කාරෙතුං ආගතෙන හඤ්ඵාසං ගතං, අනිරි ත්තංකරොනෙත්‍රා''නිඊදිසං චතුබ්බිධාකාරසම්පන්නානං භොජනං අනිරි ත්තං කරොනෙත්‍රා පවාරෙත්‍රා ආසනා අවුට්ඨිතා වා අපවාරෙත්‍රා පි සබ්බථා භූතෙත්‍රා වා''නි එවං ද්‍රුවිධවිනයකම්මාකාරසම්පන්නෙත්‍රා භික්ඛු අලමෙතං සබ්බ''න්හි එවං භාසතූ''නි අලමෙතං සබ්බං ඉති එ වං භාසතු, එවං සත්තවිධං විනයකම්මාකාරං සම්පාදෙන්නෙත්‍රා වවිහෙ දං කත්‍රා සකිම්පි එව වා වදෙය්‍යා''නී අත්‍රෙ, කපපියං කරොනෙන න පන අනුපසම්පන්නස්ස හත්‍රෙ ඨිතං න කාතබ්බං, තෙනාහ—

91 න කරෙ—පෙ—හඤ්ඵ''න්හි,, උපසම්පන්නතතා අඤ්ඤං අනු පසම්පත්‍රෙත්‍රා, තස්ස හත්‍රෙ ගතං අනුපසම්පන්නාහඤ්ඵං,

පෙසයිත්‍රුම්පි''නි සචෙ තත්‍ර අඤ්ඤං බ්‍යත්‍රෙත්‍රා භික්ඛු නත්‍රී යඤ් අත්‍රී තත්‍ර පෙසයිත්‍රුම්පි, තං අනිරිත්තකතං ඇකාරකෙ අනිරිත්තකා රකතතා අඤ්ඤං සබ්බෙබා පවාරිත්‍රෙ පි අපවාරිත්‍රෙ පි භුජිතුං ලබ්හ නී''නි සම්බන්ධනීයං, පවාරිතෙන පන මුඛඤ්ඤවහඤ්ඤව සොධෙත්‍රා භුජිතබ්බං—

7—පවාරණනිද්දෙසො

---

92) කාලිකා''නි මජ්ඣන්තික පච්ඡිමයාම සත්තාහයාවජීවපපවත්තී

---

1 අලමෙතන්හිභාසතූ—2 නාකරෙය්‍යානුපසම්පන්නා—කඤ්චි
3 කාරකෙන—කඤ් චි

93) පිට්ඨං මූලං ඵලං ඛජ්ජං ගොරසෝ ඛණ්ඩඛණ්ඩභෝජනං
යාගුසූපපභූතයෝ හොන්තෙතෙ යාවකාලිකා-

සංඛ්‍යතෝ කාලෝ එතෙසන්ති"ති කාලිකා, සබ්බෙපි ඛජ්ජභෝජ්ජ ලෙය්‍යපෙය්‍යසංඛ්‍යාතඅන්නෝ, නෙ පන ගණ්හනපරිභෙජ්දතෝ චතුන්නං රෝ හොන්ති, කින්තෙ අපපටිග්ගහිතාපි සභාවෙනෙව කාලිකභාවං ලභන්ති, උදහු අඤ්ඤථාපි"නි ආහ පටිග්ගහිතා"ති, පටිග්ගහිතා යෙව තෙ යාවකාලිකාදිකාලිකා භොහාරලාභිනොා, නොා අඤ්ඤථා"නි අධිප්පායොා, ඉදානි තෙ දස්සෙන්ති යාවකාලික"න්ති ආදිනා, තත්ථ අරුණුග්ගමනතොා යාව ඕනමජ්ඣන්හිකා,තාව පරිභුජිතබ්බත්තා යාව මජ්ඣන්හිකසංඛාතොා කාලොා අස්සා"නි යාවකාලිකං, පිට්ඨඛාදනියාදිකං චතුබ්බිධම්පි ඕනමජ්ඣන්හිකතොා පට්ඨාය තං පරිභුජිතුං න සක්කා කාලපරිච්ඡෙදජානනත්ථං කාලත්ථෙනා වා යොජෙතබ්බා කාලන්තරෙ වා භත්තකිච්චං කාතබ්බං, යාව රත්තියා පච්ඡිමසංඛාතොා යාමොා තාව පරිභුජිතබ්බතොා යාමොා කාලොා අස්සා"නි යාමකාලිකං, පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහං නිධෙතබ්බතොා සත්තාහොා කාලොා අස්සා"නි සත්තාහකාලිකං, ඨපෙත්වා උදකං අවසෙසං සබ්බම්පි පටිග්ගහිතං යාවජීවං පරිහරිත්වා සන්නිචයෙ පරිභුජිතබ්බතොා ජීවස්ස යත්තකොා පරිච්ඡෙදෙ යාවජීවං, තං අස්ස අත්ථී"නි යාවජීවිකං, නනු ච අඤ්ඤත්ථ විය යාවජීවික"න්නි එත්ථ කාලසුතියා අභාවෙ කථං චතුන්නාරොා කාලිකා"ති යුජ්ජතී"ති? යුජ්ජති සොගතානං ඛන්ධවිනිමුත්තස්සෙව කාලස්ස භාවතොා ජීවසංඛාතස්ස ජීවිතින්ද්‍රියස්ස ඛණසංගහිතත්තා සොපි කාලොා යෙවා"නි, නනු වෙත්ථ යාවකාලික"න්නි ආදිනා නිද්දිට්ඨා නෙව කාලිකා"නි.

වුත්තානි කාලිකානී"නි වත්තබ්බං සියා"නි නෙදමෙව විස්සජ්ජ්‍යං කාලික"න්නි ආදීනි වත්ථුසඞ්ඛෙන වුත්තානි කාලිකා"නි පන සාමඤ්ඤත්තරවසෙන අත්තසද්දසඞ්ඛෙන වුත්ත"න්නි නත්ථි විරොා ධොා"නි,

93) ඉදානි තෙසු පිට්ඨ"න්නි ආදිනා යාවකාලිකං දස්සෙන්ති, තත්ථ පිට්ඨං මූලං ඵල"න්නි පිට්ඨඛාදනීයං මූලඛාදනීයං ඵලඛාදනීයඤ්ච, තත්ථ සත්තන්නං තාව ඛණ්ඩඛණ්ඩානං ඛණ්ඩඛණ්ඩානුලොමානං අපරණ්ණානඤ්ච පිට්ඨං පනසලබුජඅඹාටකකෙතකතාලපිට්ඨාදිකවෙ"නි තෙසු තෙසු ජනපදෙසු පකතිආහාරවසෙන මනුස්සානං ඛාදනීයභොජනීයක්කිච්චසාධකං පිට්ඨං පිට්ඨඛාදනීයං, අධොතං තාලපිට්ඨං ඛීරවල්ලිපිට්ඨ"න්නි ආදිනා ගණ්හියමාන්නානං ගණ්හනාය අන්නෙතා නත්ථි, ඛාදනී

94) මධුමුද්දිකාසාලූක වොවමොචඔජඹුජං
එාරුසං නාගහිසන්නත්තතං පානකං යාමකාලිකං—

යහොජනියකිච්චසාධකභාවෝ යෙව පනෙතෙසං ලක්ඛණං සුබ්බහුං වත්වාපි ඉමස්මිං යෙව ලක්ඛණෙ ඨානබ්බ"නති න විත්ථාරයාම, එවං සබ්බත්ථ, තම්බූකතඹුලෙය්‍යාදිමූලං මූලඛාදනීයං, පනසලබුජනාලි ෂෙරාදිඵලං ඵලඛාදනීයං, ඛජ්ජ"නති සක්ඛලිමොදකාදිපුබ්බණ්ණාපරණ්ණමයංඛාදනීයඤ්ච, ගොරසෝ"ති ඛීරදධිනක්කසංඛාතෝ ගුනනං රසොච, ඛණ්ඩඛභොජන"නති සානුලොමානං ඛණ්ඩඛුනා ඔදනසත්තුකුමා සසංඛාතභොජනඤ්ච, පිකාශයං පන සත්තඛණ්ඩඛුනං පවිවිධභොජනඤ්ච"නි වුත්තතං, තනනායුත්තතං ඛණ්ඩඛුනං විසුං ගහණෙ පයොජනාභාවාපයොජනසම්භවෙ චෙව ඵලගහණෙනෙව තෙසං ගහණසම්භවතො, යාගුසූපපහූතයෝ"නි යාගු ච සූපඤ්ච තං පහූති යෙසංතෙ,,ති,එතෙයාව කාලිකාභොනත්තීති සඞ්ඛො, එත්ථ පහූතිසද්දෙන මච්ඡමංසසංඛාතං ඛණ්ඩඛභොජනතො අවසිට්ඨභොජනඤ්ච පිට්ඨමූලඵලකාදනීයතො අවසිට්ඨඛඤ්ඣඛාදනීයං මූළාලඛාදනීයාදි ච සංගණ්හාති, තෙසු දීඝො ච භිසකන්දාදිවෙථා ච උපපලකන්දාදීනං කන්දඛාදනීයං, පද්දමමූලාදි ච තං සදිසං එරකමූලාදි ච මූළාලඛාදනීයං, තාලාදීනං කළීරසංඛාතාමඤ්ඤා මඤ්ඤකඛාදනීයං උච්ඡුඛණ්ඩාදයෝ නිළීපපලාදීනං දණ්ඩඛණ්ඩිකාදිඛණ්ඩඛාදනීයං, තඹුක * තඹුලෙය්‍යාදීනං පණ්ණං පත්තඛාදනීයං, උච්ඡුතචොව එකො සරසො තචඛාදනීයං තම්බූකසිඟ්ගුපුපඵාදිපුපඵාදනීයං, ලබුජ්ජිපනසඞ්ඛාදිකං අම්බඛාදනීයං,

94) මධු,,නි ආදිනා යාමකාලිකං දසෙසති; මධු ච මුද්දිකා ච සාලුකඤ්ච වොවච මොචච අඹච ජඹු ච,,නි එතෙ; මුද්දිකාඵලෙ පි ඒකදෙසං එලෙ සෙසා නපුංසකෙ; ජඹු ඉති ඵලවාචිනපුංසකසද්දන්තරං; තතො ජාතං මධුපානාදි මධු—පෙ—ජම්බුජං තච එාරුසඤ්ච පානක,,නති යොජනා; තත්ථ මධුජං පානං නාම මුද්දිකානං ජාතිරසං උදකසම්භින්නං † කත්වා කතපානං; තං අත්තනා කතං පුරෙභත්තමෙව සාමිසං නිරාමිසම්පි වට්ටති; අනුපසම්පන්නෙනාහි කතං ලභිත්වා පන පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං පුරෙභත්තං සාමිසම්පි වට්ටති පච්ඡාභත්තං පන නිරාමිසමෙව වට්ටති; එසනයො සබ්බපානෙසු; මුද්දිකජං පානං නාම මුද්දිකානං උදකෙ මද්දිත්වා කතපානං; තථා සෙසපානානි යථානුරූපං වෙදිතබ්බානි; සාලුකං රත්තුපලාදීනං සාලුකං; චොචං අට්ඨිකදලිඵලං; මොචං අනට්ඨිකං; ඉමානි අට්ඨපානානි සීතානි පි ආදිච්චපාකානි පි වට්ටන්ති; අග්ගිපා

* තඹක– † උදකසම්පන්නං.

95) සානුලොමානිධඤ්ඤානි ඨපෙත්වා ඵලජෝ රසෝ
මධුකපුප්ඵමඤ්ඤත්‍ර සබ්බා පුප්ඵරසොපි ච-
96) සබ්බපත්තරසෝ චෙව ඨපෙත්වා පක්කඬාකජං
සීතොදමද්දිතොදිච්චපාකෝ වා යාමකාලිකෝ-
97) සපිනොනීතතෙලානි මධ්වඵාණිතමෙව ච
සත්තාහකාලිකා සපි යෙසං මංසම වාරිතං—

කානි පන න වට්ටනානි; තෙනාහ නාගහිසන්තත්ත,,නන්ති; අවසෙසානි පන චෙව් තින්තිණ්ණිකමාතුළුඟකපිඨකරමඤ්ඣුද්දකඵලපානානි‡ අට්ඨපානගහිතානෙව; තෙනාහ සානුලොමානි ඨඤ්ඤානි ඨපෙත්වා ඵලජෝ රසෝ,,ති;

95-96) එතස්ස පන වක්ඛමානානං ච පුප්ඵරසෝ,,නි ආදීනං සීතොදමද්දිතාදිච්චපාකෝ වා යාමකාලිකෝ,,නි ඉමිනා සඞ්ඛෙපෙන වෙදිතබ්බා; තාලනාළිකෙරපනසලබුජඅලාපුකුම්භඩුස්සඵලනිප්පුස ඵලාලූකඵලානි,,ති නව මහාඵලානි සබ්බඵ අපරණ්ණං සත්තධඤ්ඤානි අනුලොමෙනන්ති,,නි සහඅනුලොමෙහී,,නි සානුලොමානි; සානුලොමධඤ්ඤනමපනරසෝ යාවකාලිකෝ; සානුලොමානිධඤ්ඤානී,,නි ඵලානි විඤ්ඤායන්ති; ඵලසුනියා සෙස ඵලජෝ,,ති වත්තබ්බ ගම්‍යමානත්තා න වුත්තං; මධුකපුප්ඵමඤ්ඤත්‍රා,,ති මධුකපුප්ඵං ඨපෙත්වා; පක්කඬාකජ,,නන්ති පක්කෙහි යාවකාලිකෙහි ඩාකෙහි ජාතං රසං සීතමුදකං සීතොදං; ඛීරොදෙ විය; සීතොදෙ මද්දිතොං,,නි තපපුරිසෝ; ආදිච්චසද්දෙ ආතපෙවත්තන්ති; උපචාරතෝ,,නි ආදිච්චෙ පාකෝ යස්සා,,නි සමාසෝ-

97) සත්තාහකාලිකං දසෙසන්ති සපී,,නි ආදිනා; තඤ්ච සත්තාහකාලිකා,,නි වුත්තානි සපිආදීනි සත්තාහකාලිකානි; ඉදානි සපි ආදීනි විභජන්ති සපිනි ආදිනා; තඤ්ච යෙසං ගොමහිසාදීනං මංසං කප්පති තෙසං සපි සප්පිනාමා,,ති; සපී,,නි ආදිනා සප්පිලක්ඛණමාහ; අකප්පියමංසසප්පිනොපි කප්පියසමභවෙ සත්තසත්තාහානි තක්කමෙ ථුක්කාටස්ස වක්ඛමානත්තා නිස්සග්ගියවත්ථු මෙව චෙත් ද සෙසතුං යෙසං මංසමවාරිත,,නන්ති වුත්තං; ඛීරාදිසුහිතෙසමකප්පියනාමනාම්පි; නවනීතස්ස සප්පිසදිසත්තාය නවනීතලක්ඛණං විසුං න වුත්තං, උපරිසප්පිපිඩං ඨපෙත්වා සීතලපායාසංදෙන්ති යං පායාසෙන අසංසට්ඨං තං සත්තාහකාලිකං; මිස්සිතං පන ආදිච්චපාකං කත්වා පරිස්සාවිතං; තථා ඛීරං පක්ඛිපිත්වා පක්කතෙලම්පි; තෙසු නවනීතං නාම වුච්චතං; තෙන කතං පන සප්පි—

---

‡ කපිත්ථකරමද්දනාදිබුද්දකඵලපානානි-

98) තෙලං නිලවසෙරඩමධුසාසපසම්භවං
බුද්ධභමරමධුකරිමක්ඛිකාහි කතම්මධු
රසාදිඋච්ඡුවිකති පක්කාපක්කා ච ඵාණිතං—

99) සවඤ්ඡුපක්කා සාමං වා වසා කාලෙ අමානුසා
අඤ්ඤසං න පචෙ වඤ්ඤං යාවකාලිකවඤ්ඤතං—

---

98) නිලා ච වසා ච එරඩානි ච මධුකානි ච සාසපා චා,,නි ච තෙහි සම්භවො යස්සා,,නි බාහිරත්ථො; තං තෙලං නාමා,,නි අත්ථො; බුද්ධ බුද්ධමධුමක්ඛිකා ච භමරා ච බුද්ධභමරං; බුද්ධජනානුකම්පනා නපුංසකෙකවචනං; මධුං කරොන්තී,,ති මධුකරියො; තා එව මක්ඛිකා මධුකරිමක්ඛිකා; බුද්ධභමරමෙව මධුකරිමක්ඛිකා,,නි කම්මධාරයො; තාහි කතං මධු මධුනාමා,,නි අත්ථො; ටීකායං පන විසුං මධුකරිසද්දං විකප්පෙත්වා දණ්ඩකෙසු මධුකරා මධුකරිමක්ඛිකා නාමා නි වුත්තං; මධුපටලං වා මධුසිත්ථකං වා සන්ධෙ මධුනා මක්ඛිත්තං මධුගණිකමෙව; තුම්බලකානං ඵිරාකානඤ්ච * නීයාසසදිසං මධු පන යාවජීවිකං; රසො නික්කාසතො ආදි යස්සා සා රසාදි; ආදිසද්දෙන ඵාණිතාදීනං ගහණං; සා උච්ඡුවිකති; පක්කා,,නි අවත්ථුකපක්කා වා ඵාණිතං ඵාණිතං නාමා,,නි අත්ථො; සීතුදකෙන කතමධුකපූපඵාණිතමපන ඵාණිතගතිකමෙව; අඹඵාණිතාදීනි යාවකාලිකානි; † එතානි යථාවුත්තානි සපිආදීනි පුරෙභත්තං ‡ සාමිසපරිභොගෙනාපි පච්ඡාභත්තතො පට්ඨාය පන නානි ච පච්ඡාභත්තං පටිග්ගහිතානි ච සත්තාහං නිදහිත්වා නිරාමිසපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බානි–

99) ඉදානි ඔදිස්සඅනුඤ්ඤාතවසාය පාකතො විභාගං දස්සෙත්වා තතො සපිආදීනං දස්සෙතුං සවඤ්ඡු,,නි ආදිමාහ; තත්ථ පුරෙභත්තං සාමං වා අත්තනා එව; වාසදෙන පරෙහි වා අමානුස්සා මනුස්සා ව සාරණිතා වසා අච්ඡාදීනං 1 අකප්පියානං සුකරාදීනං කප්පියානඤ්ච සත්තාහං වසා සවඤ්ඡුපක්කා සත්තාහකාලිකා හොති,,නි සෙසො; සවඤ්ඡුපක්කා,,නි සවඤ්ඡුකං කත්වා පක්කා; අයමෙත්ථ අධිප්පායො; සචෙ පන වසං පුරෙභත්තං පටිග්ගහෙත්වා පච්ඡා තෙලං පරිසාවිතං සත්තාහානි නිරාමිසපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බං; අථ පරෙහි කතං පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං පුරෙභත්තං සාමිසම්පි වට්ටති; පච්ඡාභත්තතො පට්ඨාය නිරාමිසමෙව දුක්කටං හොති,,නි කාරියෙ කාරණෙ පච්චාරණෙ පනෙත්ථ වසා,,නි තෙලමෙවවුත්තං; වසා පන යාවකාලිකාව; ටීකායං පන වසාය සත්තාහකාලිකෙ ආගතට්ඨානං නත්ථි,,නි ව

---

* තුම්බලකානංනිවිරිකානඤ්ච– † යාමකාලිකානි

‡ පුරෙභත්තං— 1 අමනුස්සාසනුස්සවයාරහිතාවස්සාඅච්ඡාදීනං

දනන්ති,,නි වත්වා තං උපපරික්ඛිතබ්බ,,නන්ති වත්‍යය සත්තාහකාලිකා ත්තමාසංකියං වුත්තනං; කිමෙත්ථ උපපරික්ඛිතබ්බං; භෙසජ්ජං අනු ජානතා භගවතා "යානි ඛෝ පන තානි ගිලානානං භික්ඛූනං පටිසා යනියානි භෙසජ්ජානි සෙය්‍යථිදං සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණි තං තානි පටිගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරණං පරිභුඤ්ජි තබ්බානී,,නි" සප්පිආදීනමෙව සත්තාහකාලිකත්තං වුත්තනං; භෙසජ්ජ ඛන්ධකෙපි "අනුජානාමි භික්ඛවෙ තානි පවෙව භෙසජ්ජානි පටිගහ හෙත්වා කාලෙ පි විකාලෙ පි පරිභුඤ්ජිතු,,නන්ති" තානි පවෙව භෙස ජ්ජානී,,නි වත්වා තෙලං නියමතොං * "අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසානි භෙසජ්ජානි අචිරවසං මචිරවසං සුංසුමාරවසං ‡ සූකරවසං ගද්‍රභව සං කාලෙපටිගහිතං කාලෙනිපක්කං කාලෙ සංසට්ඨං තෙලපරි භොගෙන පරිභුඤ්ජිතුනන්ති" වුත්තනං; භෙසජ්ජසික්ඛාපදට්ඨකථායඤ්ච පෙළා මනුස්සවසං අඤ්ඤං යං කිඤ්චි වසන්ති ආදිනා වසා තෙලස්ස විධානං දස්සෙත්වා අඤ්ඤසං යාවකාලිකවත්ථූනං වත්ථුං පචිතුං න වට්ටති යෙවානි වදතා අට්ඨකථාවරියෙන යාවකාලිකෙසු වසං ඨපෙ ත්වා අඤ්ඤසං යාවකාලිකවත්ථූනං වත්ථුං පචිතුං නවට්ටති,,නි අය මෙත්ථ අත්ථෝ දීපිතො,,නි වසා යාවකාලිකා යෙවා,,නි විඤ්ඤායති, නි කෝ එත්ථ සුඛුමෝ නයෝ,,නි; අඤ්ඤසං වසා තෙලතෝ පරෙසං යාවකාලිකවත්ථූනං යෙසං තෙසං යාවකාලිකවත්ථූනං සප්පිආදීනං වත්ථුං යාවකාලිකසංඛාතං ඛීරාදිකං න පචෙ,,නිසම්බන්ධෝ; අයමෙ ත්ථ අධිප්පායෝ; යථා සත්තාහපරිභොගත්ථාය වසං කාලෙ පටිගහ හෙත්වා කාලෙ පචිතුං වට්ටති න එවං සප්පිආදීනං වත්ථුභූතං ඛීරාදි යාවකාලිකං; තං පන සත්තාහපරිභොගත්ථාය කාලෙ පි න වට්ටති තානි හි යදි තං පටිගහෙත්වා සයං කතානි පච්ඡාභත්තතතෝ ප ට්ඨාය න වට්ටන්ති සවත්ථුකපටිගහිතත්තතා; සාමිසං න වට්ටන්ති සාමං පක්කත්තතා පුරෙභත්තතුං පි න වට්ටන්ති යාවකාලිකවත්ථුතෝ විවෙචිතත්තතා පරෙහි කතානි පන පුරෙභත්තතං සාමිසම්පි වට්ටන්ති අත්තනා අපක්කත්තතා; යාවජීවිකානි තු සාසපමධුකඑරණ්ඩඅට්ඨි තෙලකරණත්ථං පටිගහෙත්වා තදහෙව කතං තෙලං සත්තාහකා ලිකං දුතියදිවසෙ කතං ඡාහං වට්ටති; එවං යාවසත්තමදිවසෙ කතං තදහෙව වට්ටති; උග්ගහතෙඅරුණෙ නිස්සග්ගියං අට්ඨමෙ දිවසෙ අනපෙක්ඛාභරණීයං; උග්ගහිතෙන යෙන තෙනාවි වත්ථුනා කතසදි සං හොති; තෙලත්ථාය පටිගහිතසාසපාදීනං සත්තාහානික්කමෙන දුක්කටං; නිබ්බත්තිතා සප්පි වා නවනීතං වා කාලෙ පි විකාලෙ

* නියාමතෝ — ‡ සංසුමාරවසං — කාඤ්චිපොත්ථකෙ.

100) හලිදද්දිං සිඟිවෙරඤ චචණ්ණං ලසුනං චචා
උසීරං භද්දමුත්තඤ නිච්සා කටුකරොහිණී
පඨමූලාදිකං චාපි මූලත්තනං යාවජීවිකං—
101) බිලඟං මරිචං ගොඨඨඵලං පිපඵලිරාජිකා
නිඵලෙරඛකාදීනං ඵලත්තනං යාවජීවිකං–
102) කපඨාසනිම්බකුටජපටොලසුලසාදිනං
සූපෙය්‍යපණ්ණං වජෙජත්වා පණ්ණත්තනං යාවජීවිකං–
103) ඨපෙත්වා උච්ඡුනීය්‍යාසං සරසං උච්ඡුජං තඛං
නීය්‍යාසෙ ච තවොසඛෙබා ලොණං ලොහං සිලා තථා–
104) සුඛසිත්ථඤ සෙවාලෙ යඤ කිඤි සුඤ්ඤාපිතං
විකටාදිපපභෙදඤ ඤතබබං යාවජීවිකං–

පි පටිඝහෙත්වා පචිතුං වට්ටති; තං පන තදහු පුරෙභත්තම්පි සාමිසං නවට්ටති; සංසඝගතොයාවකාලිකම්පි සාමපක්කං සියා,,ති නිරාමිසං පන සත්තාහං පි වට්ටති—

100–101–102–103) ඉදානි හලිද්දි,,නන්‍ති ආදිනා යාවජීවිකං දසෙසති; තත්‍ථ හලිද්දි නාම නිස්සා,,නි ආදිනා වුච්චමානෙ පි පරියායවචනෙන සමෙමාහො සියා,,ති න තං වචනෙන භුසං සමෙමාහසිස්සාම; තස්මා තානි උද්දෙසතොව වෙදිතබ්බානි; තත්‍ථ හලිද්දි"නන්‍ති බිඳු ආගමෙන වුත්තං; උපචාරෙන තු මූලාදීනි හලිද්දාදිසද්දෙන වුත්තානි; තා හලිද්දාදයො කෙචි ඉත්ථිලිඟායෙව; මූලඵලෙ; වචණ්ච–පෙ–භද්දමුත්තඤ අනිච්සාති පදවෙජ්ජෙ; පඨමූලසද්දෙන චූළපඨමූලම්භාපඨමූලානි ගහිතානි; ආදිසද්දෙන වජකලි මූලෙ ජරඨඨ.,නන්‍ති එවමාදීනං සංගහො; ගොඨඨඵල'නන්‍ති මදනඵල,,නන්‍ති වදන්ති,,ති; තිනි ඵලානි යස්සං සංගීතියං සාතිඵලා; එරඛකාදීන,,නන්‍ති ආදිසද්දෙන ජානිරුක්ඛාදීනං ගහණං; සුලසාදීනං පණ්ණන්‍ති සඛබෙඛා; ආදිසද්දෙන අසොකාදීනං ගහණං; සූපෙය්‍යපණ්ණ,,නන්‍ති තඛ්ඛතඛ්ඩලෙය්‍යාදි සූපයොගපණ්ණං; උච්ඡුනීය්‍යාසං ඨපෙත්වා සබෙබා නීය්‍යාසො ච සරසං උච්ඡුජං තවම ඨපෙත්වා සබෙබා තවොචා"ති සම්බන්ධෙබා; තත්‍ථ ගිංගුකඛීකාරනීය්‍යාසාදිසඛෙබා නීය්‍යාසො නාම; නිරසඋච්ඡුතචාදිසබෙබා තවො නාම; ලොණං සාමුද්දාදි; ලොහං අයතඔාදි සිලා කාළසෙලාදි;–

104) සුඛසිත්ථ,,නන්‍ති මධ්‍යනා අමක්ඛිතං; මධ්‍යමක්ඛිතං පන සත්තාහකාලිකං යඤ කිඤි සුඤ්ඤාපිත,,නන්‍ති දුජ්ඤාපිතං අකත්වා සුජ්ඤාපිතං යං කිඤි ච විකටාදිපපභෙදන්‍ති විකතිගූථමත්තිකා මුත්තසර්කරිකං සංඛාතං ආදි යස්ස යො පභෙදෙ යස්සා,,නි බාහිරත්ථො; තං, යං කි

105) මූලං සාරං තචෝ එෙඤ්ඣු පණ්ණං පුප්ඵං ඵලං ලතා
ආහාරට්ඨමසාදෙනතං සබ්බන්නතං යාවජීවිකං–

106) සබ්බකාලිකසමෙභාගෝ කාලෙ සබ්බස්ස කප්පති
සතිපවවයෙ විකාලෙපි කප්පතෙ කාලිකත්තයං–

107) කාලයාමමනිත්තකන්නතා පාචිත්තිං ජනයන්නාභුතෝ
ජනයනති උභොපෙතෙ අනෙතාවුත්ථඤ්ච සන්නිධිං–

මි වා,,නි සම්බන්ධෝ; එත්ථ පන ආදිසද්දෙන කන්දඛාදනීයෙ බීරකා කොළාදයෝ මූළාලඛාදනියෙ හලිද්දිසිංගිවෙරමූලාදයෝ මත්ථකඛාද නීයෙ හලිද්දිසිංගිවෙරකළිරාදයෝ ඛණ්ඩඛාදනීයෙ උප්පලපණ්ණාදඛා දයෝ පුප්ඵඛාදනීයෙ චම්පකපුප්ඵාදයෝ අඞ්ඛාදනීයෙ මධුකඞිඵර ඛජ්ජාසපාදයෝ පිට්ඨඛාදනීයෙ අධොතතාලපිට්ඨාදයෝ ච සංගහිතා,, නි දට්ඨබ්බා.

105) ඉදානි සබ්බසෝ යාවජීවිකං දසෙසතුං අසකතුනෙයාතතා වුත්තානි ච අවුත්තානි ච එකතෝ සම්පිණ්ඩෙත්වා තත්ථ ලක්ඛණං ය පෙනෙතා මූල,,නති ආදිමාහ; තත්ථ සාරො"නි වත්තබ්බෙ සාර"නති ලිඟවිපල්ලාසෙනාහ; සාරෝ එලෙ ධිරංසෙ චානි හි නිඝණ්ඩු; * ආහාර ට්ඨ,,නති ආහාරෙන ජාතෝ අත්ථෝ පයොජනං ආහාරත්ථෝ; සෝ ව ආහාරට්ඨෝ; තං ආහාරත්ථිච්ච,,නති වුත්තං හොති–

106) ඉදානි චතුසු කප්පියාකප්පියාදිවිභාගං දසෙසති සබ්බා,,නි ආදිනා; තත්ථ සබ්බෙ කාලිකා; තෙසං සමෙභාගෝ අනුභවෝ,,නි සමා සෝ; කාලෙ,,නි පුබ්බණ්හකාලෙ; සබ්බස්සාති,, ගිලානාගිලානස්ස සතිපවවයෙ,,නි තීසු යාමකාලිකමපිපාසාදිකාරණෙ සති; සත්තාහ කාලිකං යාවජීවිකඤ්ච ගෙලඤ්ඤකාරණෙ සතී,,නි අත්ථෝ; කාලතෝ විගතෝ විකාලෝ තසම්ං; යාමකාලිකං විකාලෙ ආහාරත්ථාය අජ්ඣොහරණෙ සත්තාහකාලිකං පන යාවජීවිකඤ්ච තදත්ථාය පරිගහණෙ මත්තෙන පි දුක්කටං;

107) උභෝ,,නි යාවකාලිකං යාමකාලිකඤ්ච; තත්ථ යාවකාලිකං අත්තනෝ කාලාතික්කන්නතං විකාලභොජනසික්ඛාපදෙන පාචිත්තී යං ජනයති; යාමකාලිකං යාමාතික්කන්නතං සන්නිධිසික්ඛාපදෙන එතෙ උභෝ පි අත්තානාවුත්ථඤ්ච සන්නිධිඤ්ච ජනයනති,,නි සම්බන්ධෝ, අනෙතාවුත්ථං සන්නිධීති"නති භාවපධානොයංනිද්දෙසෝ; අනෙතාවු ත්ථත්තං සන්නිධිත්තභාවති අත්ථෝ.

---

* සාරොබලෙපිරංසෙව උත්තමෙසෝ නීලිඝණ්ටෝ පාළිනිඝණ්ඩ

108) සත්තාහකාලිකෙ සත්තඅහානි අතිනාමිතෙ
පාචිත්තී පාළිනාරුළ්හ සපිආදිමහි දුක්කටං–
109) නිස්සට්ඨලඬං මකෙඛය්‍ය නඬගං න ජෙඞ්ගාහරෙය්‍යව
විකප්පනන්තස්ස සත්තාහෙ සාමණෙරස්සධිට්ඨතො
මක්ඛනාදිච නාපත්තී අඤ්ඤස්ස දදතොපි ච–

---

108) අතිනාමිතෙ,,ති අතික්කාමිතෙ; පාචිත්තී,,ති සත්තාහානි ක්ඛන්තං හෙසජ්ජසික්ඛාපදෙන නිස්සග්ගිපාචිත්තියාපත්ති ච හොතී,,ති අත්ථො.

සචෙ චීවරං සත්තාහං එකෙන පටිග්ගහිතං අච්ඡින්නං හොති සත්තාහතික්කමෙ චීවරමපි අනාපත්තී; පරිභුඤ්ජිතුං පන නවට්ටති; පාළිනාරුළ්හ,,ති පාළියං අනාරුළ්හ සපිආදිමහි සත්තඅහානි අතිනාමිතෙ,,ති සම්බන්ධො; සපි,,ති මනුස්සාදිනං සපි ආදිසද්දෙන තෙසං යෙව නවනීතං නාළිකෙරාදිතෙලං සිතොදකෙන කතං මධුකපුප්ඵාණීතඤ්ච සඞ්ගහීතං.

109) නිස්සට්ඨලඬ,,න්ති නිස්සට්ඨං විනයකම්මවසෙන නිස්සජ්ජිතඤ්ච තං ලඬඤ්ච; පුන තථෙවා,,ති නිස්සට්ඨලඬං තං ගහෙත්වා,,ති සෙසො; නිස්සජ්ජනවිධානං පන වක්ඛමානනයෙන වෙදිතබ්බං නඬග,,න්ති ආදි උපලක්ඛණමත්තං තෙන මක්ඛිතක්කාසාවාදීනි ච පන අපරිභොගානි යෙව; අඤ්ඤස්ස පන කායිකපරිභොගො වට්ටති; විකප්පෙනන්තස්ස සත්තාහෙ සාමණෙරස්සා,,ති එත්ථ පිකායං ඉදං සපි තුය්හං විකප්පෙමි,,ති ආදිනා තෙසං තෙසං නාමං ගහෙත්වා සම්මුඛාපරම්මුඛාවිකප්පනවසෙන අත්ථඳසෙත්වා තං සඞ්ඝාය්‍යෙනාති අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය,,න්ති ආපන්නි වාරෙ පාළි ආගතා; සචෙ උපසම්පන්නස්ස විකප්පෙති අත්තනො එව සන්තකං හොති පටිග්ගහණම්පි න විජහති,,ති දෙසං වත්වා අනුපසම්පන්නස්ස විකප්පනෙ අත්තසන්තකත්තාභාවො පටිග්ගහණවිජහනඤ්ච පයොජනං වුත්තං; තත්ථ වදම ආපත්තිවාරෙ අවිකප්පිතෙ,,ති ආදි පාළි යෙව නත්ථි; අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං අවිසජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය "න්ති ආදිනා පාළියා ආගතත්තා තදනුරූපමෙව අනාපත්තිවාරෙ අධිට්ඨෙති විස්සජ්ජෙති,,ති ආදිනා ච පාළිආගතා; යදි භවෙය්‍ය වණ්ණනියට්ඨානතාය අට්ඨකථාය භවිතබ්බං; න චෙත්ථ අට්ඨකථායං විජ්ජති; අනුපසම්පන්නස්ස විකප්පනෙව කථං පටිග්ගහණං විජහති; සික්ඛාපච්චක්ඛානාදීසු ඡසු පටිග්ගහණවිජහණක්කාරණෙසු විකප

110) යාවකාලිකආදීනි සංසට්ඨානි සහත්තනා
ගාහාපයන්නි සම්භාවං තසමා එවමුදීරිතං–

නස්ස අනත්තෝගත්තත්තා තසමා නායමෙත්ථ අත්ථෝ,,ති අයමෙත්ථ එවමත්ථං භණාම විකපෙපන්නතස්සා,,නි එත්ථ විකපපනං සංවිදහණං චිත්තසංකපෙපා ,,නි ආදිසුවිය; උභයත්ථ පන උපසග්ගෙහි නානත්ථමත්තං; තසමා ඤත්තෝසත්තානහෙ සාමණෙරස්ස යස්සකස්ස වි විකපෙපන්නතස්ස සංවිදහන්නතස්ස පරිච්චාගසඤ්ඤං පරිච්චාග චෙතනං පරිච්චාගාධිපපායං උපපාදෙන්නතස්ස අනාපත්ති,,නි අත්ථෝ; ඉදඤ්ච මහාසුමත්තෙරවාදමොලුම්භවුත්තනං; වුත්තං හි තෙන චත්තෙතානි ආදිසු පාළිවචනෙසු අධිපපායං දස්සෙත්වනන්න ඉදං කස්මා වුත්තං එවං හි අත්තෝසත්තානහෙ දත්වා පච්ඡා පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජන්නතස්ස අනාපත්තිදස්සනත්ථන්නි; මහාපදුමත්තෙරෝ පන්නාහ සත්තානාතිකකන්නතස්ස පන අනුපසම්පන්නෙනන දිනනස්ස පරිභොගෙ අනාපත්තිදස්සනත්ථම්ද,,නත්ත වුත්තං අයමෙව වාදෙ තෙසු සුන්දරතරෝ; සත්තානහෙ මක්ඛනාදිඅධිට්ඨතෝ ච අඤ්ඤස්ස දදතෝ පි ච අනාපත්ති,, නි සම්බන්ධෝ; ආදිසද්දෙන අභඤ්ජනාදිං සංගණ්හාති; අයමෙත්ථාධිපපායෝ සපපිආදිං අභඤ්ජනාදිං මධ්‍රං අරුමක්ඛනං ඵාණිතං ඝරබ්‍රූපනං අධිට්ඨතෝ අනාපත්තීති; අඤ්ඤස්සා,,නි උපසම්පන්නස්ස වා අනුපසම්පන්නස්ස වා–

110) යාවකාලික ආදීනි අත්තනා සහ සංසට්ඨානි සම්භාවං ගාහාපයන්නි,,නි සම්බන්ධෝ; සම්භාව,,න්ති සස්ස අත්තනෝ භාවෝ විත්තෙත සම්භාවෝ; තං; තසමා,,නි යස්මා එවං තස්මා එවමුදීරිතන්නති එවං විකපෙපන්නතස්ස සත්තානහෙ,,නි ආදිනා වුත්තං; අයමෙත්ථ අධිපපායෝ; යස්මා අත්තනා සංසට්ඨානි අත්තනෝ භාවං ගාහාපයන්නි යාවකාලිකාදිනි; තසමා සත්තානාතිකකම්මානි සත්තානහකාලිකානි පාචිත්තියජනකානි සංසට්ඨානි අත්තසංසට්ඨානි පි පාචිත්තියජනකානි කරොන්නි,,නි අවිකපපනාදිමහි සති බ්‍යතිරෙකතෝ පාචිත්තියාපත්තිපරිදීපකං විකපෙපන්නතස්සා,,නි ආදිකං වාක්‍යත්තයං වුත්තන,,න්නි; ටීකායං පන ඉදානි වක්ඛමානං සඤ්ඤාය එව,,නන්නි වුත්තනං; නං වක්ඛමානස්ස අත්තීනං උදීරිතත්තා යොගතෝ කථං යුජ්ජතී,,නි; එවං මුදීරිත,,න්නි වුත්තනං වා පාළියං අට්ඨකථායඤ්ච එවමෙව වුත්තන,,න්නි අත්ථෝ; එවසද්දෙ අවධාරණෙ;

111) පුරෙපවිගහිතඤ්ච සත්තාහං යාවජීවිකං
සෙසකාලිකසම්මිස්සං පාචිත්තිපරිභුජතෝ–
112) යාවකාලිකසම්මිස්සමිතරං කාලිකත්තයං
පටිගහීතං තදහු තදහෙවපරිභුජයෙ–
113) යාමකාලිකසම්මිස්සංසෙසමෙවංවිජානියං
සත්තාහකාලිකම්මිස්සඤ්ච සත්තාහං කපපතීතරත්තිං–

9–පවිගහාහෝ,,නි.

114) දුතුකාමාභිහාරෝ ච හත්ථපාසෙරණකඛමං
නිධාදෙත්තෙ චිධා ගාහෝ පඤ්චෙවං පටිගහෝ–

111–112–113) ඉදානි අත්තසංසට්ඨානං යාවකාලිකාදීනං සමාවගාහාපනං සරූපතෝ දස්සෙතුං පුරෙ,,නි ආදිමාහ; නත්ථි සත්තාහකං නි සත්තඅහානි යස්ස තං සත්තාහං සත්තාහකාලිකං; ච්සද්දෙ අට්ඨානපයුත්තෙතා; සෝ සත්තාහඤ්ච යාවජීවිකඤ්චා,,ති යොජෙත බ්බා; සෙසකාලිකසම්මිස්ස,,නි සෙසෙහි තදහු පටිගහිතෙහි කාලිකෙහි යාවකාලිකා යාමකාලිකසංඛාතෙහි සම්මිස්සං පාචිත්තී,,නි සන්නිධිසිකඛාපදෙන පාචිත්ති; තදහු පටිගහිත,,නි තස්මිං යෙව දිනෙ පුරෙභත්තං පටිගහිතං; තදහෙවා,,ති තස්මිං යෙව දිනෙ පුරෙභත්තමෙව; සෙස,,නි සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකඤ්ච; එවං නි යාමෙව පරිභුජයෙ,,නි විජානියා,,ති සඞ්ඛ්‍යා; ඉතර,,නි සත්තාහකාලිකතෝ අඤ්ඤං යාවජීවිකං–

8–කාලිකනිද්දෙසෝ–

---

114) දුතුං කාමෙතී,,නි දුතුකාමෝ; තස්ස අභිහාරෝ ඊසකම්පි ඔකාමනාදිනාභිහරනං තප්පුරිසෝ; හත්ථස්ස පාසෝ හත්ථපාසෝ; රූළ්හිවසෙන තු අඩ්ඪතෙය්‍යහත්ථෝ හත්ථපාසෝ නාම; සෝ ච සචෙ භික්ඛු නිසින්නො හොති ආසනසස පච්ඡිමන්තතෝ පට්ඨාය සචෙඨිතෝ පණ්හිඅන්තතෝ පට්ඨාය සචෙ නිපන්නො යෙන පස්සෙන නිපන්නා තස්ස පාරිමන්තතෝ පට්ඨාය; දුයකස්ස නිසින්නස්ස ඨිතස්ස වා ඨපෙත්වා පසාරිතහත්ථං යං ආසන්නතරං අඞ්ගං; තස්ස ඔරිමන්තෙන පරිච්ඡින්දිත්වා වෙදිතබ්බා; එරණකඛම,,න්ති ථාමමජ්ඣිමෙනපුරිසෙන එරණස්ස උක්ඛිපනස්ස ඛමං යොග්ගං; වත්තුං සඤ්ඤෙකඛං නපුංසකත්තං; නිධා දෙත්තෙති,,නි කායපටිබද්ධ නිස්සග්ගියානං වසෙන තීහි පකාරෙහි දුයකෙ දදමානෙ; තත්ථ යෙන කෙන චි සරීරාවයවෙන අන්තමසෝ පාදඞ්ගුලියා පි දීයමානං කායෙ

115) අසංහාරියෙ තස්මිං ජාතෙ සුඛුමෙ චීව ආදිනං
පණ්ණෙ වාසයහාරෙ ච පටිගහාහො නරුහති-
116) සික්ඛාමරණලිඞ්ගෙහි අනපෙක්ඛවිසග්ගතො
අචෙජ්දානුපසම්පන්නාදානා ගාහොපසම්මති-
117) අපටිග්ගහිතං සබ්බං පාචිත්තීපරිභුඤ්ජතො
සුඛව නාතිබහලං කප්පතෙ උදකං තථා-
118) අඟලග්ගමවිච්ඡින්නං දන්තකඞ්කණගුථකං
ලොණසුඛෙලසිඞ්ඝාණිං සෙමහම්මුත්තකරීසකං-

න දිනනං නාම හොති; කටවඤ්ඣාදිසු යෙන කෙන චි දීයමානං කායපටිබද්ධෙන; කායතො පන කායපටිබද්ධ තො වා මොචෙත්වා හත්ථපාසෙ ඨිතස්ස කායෙන වා කායපටිබඩෙන වා පාතියමානං නිස්සග්ගියෙන පයොගෙන දින්නං නාම; ඉධං ගාහො,,ති කායපටිබඩානං වසෙන ඉමිහි පකාරෙහි යෙහි කෙහි චි දීයමානස්ස ගහනං එවං පටිග්ගහො පවඩ්ඪා,,ති යොජනා; පවඩ්ඪා,,ති පඤ්ඤවඩ්ඪානි යස්සා,,ති බහුබ්බිහි.

115) ඉදානි දුනෙරණ්ඩකඛමෙ ච කිසම්මි චි කායෙ පටිබඩෙ ච පටිග්ගහකාරොහනං දස්සෙතුං අසංහාරියෙ,,ති ආදිමාහ;

තත්ථ අසංහාරියෙ,,ති අපනෙතුමසක්කාණෙය්‍යථුලකපාසාණාදිමහි; තත්ථ ජාතෙ,,ති තෙසු තෙසු යෙව රුක්ඛාදිසු ජාතෙ කිංසුකපදුම්මිනීපණ්ණාදිකෙ; චිරආදීනි සුඛුමෙ පණ්ණෙ,,ති සම්බන්ධො; තානි හි සඤ්ඤාරෙතුං න සක්කොනන්ති; තෙසං පන සාඛාසු වට්ටනි; ආදිසද්දෙන අඟ,,නති ආදිකං සංගණ්හාති; වාසද්දෙ සමුච්චයෙ; අසයහාරෙ,,ති ථාමමජ්ඣිමපුරිසෙන සණ්ඨාතුං සඤ්ඤාරෙතුං අසක්කුනෙය්‍යෙ භාරෙ; සබ්බසං පටිග්ගහො නරුහති,,ති ඉමිනා සම්බන්ධො.

116) ඉදානි පටිග්ගහණවිජහනං දස්සෙන්ති සික්ඛා,,ති ආදිනා; තත්ථ සික්ඛාමරණලිඞ්ගෙහි,,ති සික්ඛාපච්චක්ඛානෙන ච මරණෙන ච ලිඞ්ගපරිවත්තනෙන ච; අනපෙක්ඛවිසග්ගතො,,ති නට්ඨ අපෙක්ඛා එතස්සාති අනපෙක්ඛො; සොව විස්සග්ගො ච; තතො; අචෙජ්දා,,ති චොරාදීහි අවිත්ථිනිා ගහණෙන; අනුපසම්පන්නාදානා,,ති අනුපසම්පන්නස්ස දානෙන; ච සද්දෙ සබ්බත්ථ ආනෙතබ්බො; ගාහො,,ති පටිග්ගහණං; උපසම්මති,,ති විජහති-

117-118) ඉදානි අපපටිග්ගහිතං පරිභොගෙ දොසං දස්සෙතුං අපටිග්ගහිත,,නති ආදිමාහ; තත්ථ සබ්බ,,නති චතුකාලිකපරියාපන්නං සකලම්පි; ඉදානි අපපටිග්ගහොන්නා පරිභුඤ්ජිතබ්බං දස්සෙතුං සුඛන්ති

119) ගූථමුත්තිකමුත්තානි ඡාරිකම්ප තථාවිධෙ
සාමං ගහෙත්වා සෙවෙය්‍ය අසන්නෙත්ථ කපණකාරකෙ-

120) දුරූපවිණ්ණෙණ රජෝකිණ්ණෙණ අට්ඨගහපටිගහෙ
අන්නොවුත්ථේ සයං පත්තෙ අන්නොපත්තෙ ච දුක්කටං,,නි-

ආදිම්හ; තත්ථ සුඛං නාම බහලං උදකම්ප තථා අඛහලගහං අවිචිඡිනනං දන්ත—පෙ—ගූථකම්ප ලොණ—පෙ—කරීසකම්ප කපණෙ,,නි සම්බන්ධො; තත්ථ සුඛ,,න්ති රජරෙණූහි අඤ්ඤරසෙන ච අසම්මිස්සතාය පරිසුඛං; නාතිබහල,,න්ති යං කසිතට්ඨානෙ බහලමුදකං විය මුඛෙ වා හත්ථෙ වා නලගහං තං; අවිචිඡිනන,,න්ති අඛගතො විවිඡිනදිතා නගතං; දන්තානි ච අක්ඛිනි ච කණ්ණව දන්තක්ඛිකණ්ණං වාක්‍යභතනා තස්ස ගූථක,,න්ති තපපුරියො; ලොණං සරිරුඛිතං; සිංඝාණි,,නි; සිංඝාණිකා; විවිඡිනනං නපටිගහෙතබ්බං.

119) ඉදානි ගූථා,,නි ආදිනා කාලොදිස්සං දස්සෙන්ති; තථාවිධෙ,,නි සපපදට්ඨක්ඛණාදිකෙ තථාවිධෙ කාලෙ; තථා තාදිසො විධො කාලො එතස්සා,,නි බහුබ්බිහි; සෙවෙය්‍ය,,නි සෙවනං කරෙය්‍ය පරිභුඤ්ජෙය්‍යා,,නි වුත්තං හොති; අසන්නෙත්ථ කපණකාරකෙ,,නි එත්ථ දුබ්බලො පි අසමත්ථො පි කපණියකාරකො අසන්නපත්තෙ යෙව නිට්ඨාති,,නි වෙදිතබ්බා; කාලොදිස්සත්ථා පන ඡාරිකාය අසති අල්ල දුරුං රුක්ඛතො ඡින්දිත්වා කාතුං මත්තිකාය අසති භූමිං ඛණිත්වා පි මත්තිකං ගහෙතුං වට්ටති.

120) දුරූපවිණ්ණෙණ,,නි දුට්ඨං ආමසිතං දුරූපවිණ්ණං; සචෙ සික්ඛු අපටිගහිතං සාමිසං භාජනං ඨිතට්ඨානතො අපනෙත්වා ආමසති පිඨානං ආමසති උපරිඨිතකචවරාදිං ඡඩ්ඩෙති තත්ථ ජාතකඵලිනියා සාඛාය වා වල්ලියා වා ගහෙත්වා වා චාලෙති දුරූපවිණ්ණං නාම හොති තස්මිං දුක්කට"න්ති සම්බන්ධො, ඵලරුක්ඛං පන අපස්සායිතුං වා තත්ථකණ්ටකං වා බන්ධිතුං න වට්ටති, අරඤ්ඤෙ පතිතඅම්බඵලාදිං සාමණෙරස්ස දස්සාමී"ති ආහරිත්වා දාතුං වට්ටති, රජෝකිණ්ණෙණ"ති රජස්ස ඔකිණ්ණෙණ තස්මිං පත්තාදිකෙ යං කිඤ්චි පටිගහණතො විනයදුක්කටං හොති"ති අත්ථො, සචෙපිඤ්ඣාය චරන්තස්ස පත්තෙන රජං පතති පටිගහිත්වා භික්ඛා ගණ්හිතබ්බා, පටිගහිත්වා දෙථා"ති වුත්තෙන පි ආකිරන්ති හත්ථතො අමොචෙත්තුනෙව පටිගහාපකස්ස සන්තිකං නෙත්වා පටිගහෙතබ්බං, සචෙ මහාවාතො තතො තතො රජං පාතෙති න සක්කා හොති භික්ඛං ගහෙතුං අනුපසම්පන්නස්ස දස්සාමී"ති සුඛචිත්තෙන ආහොගං කත්වා ග

10 මංසෙසුච අකප්පිය,,නාදි

121) මනුස්සහත්ථිඅස්සානං මංසං සුනඛදීපිනං
සීහව්‍යග්ඝතරච්ඡානං අච්ඡස්ස උරගස්සච-

122) උද්දිස්සකතමංසඤ්ච යඤ්ච අප්පටිවෙක්ඛිතං
ථුල්ලවච්චයං මනුස්සානං මංසෙ සෙසෙසු දුක්කටං-

ණ්හිතුං වට්ටති, තම්පන තෙන දින්නං වා විස්සාසෙන වා පටිග්ගහෙත්වා පරිභුඤ්ජිතුං වට්ටති, අථා"නි වක්ඛමානාරමෙහ, උග්ගහපටිග්ගහෙ,,නි උග්ගහිත්වා"ති උග්ගහො උග්ගහිතං; තස්ස පටිග්ගහො; න සම්; අප්පටිග්ගහිතභාවං ජානනතො අත්තනා එව උග්ගහෙත්වා ගහණෙ"නි අධිප්පායෙ: මාතාපිතූනනං අත්ථාය පන අප්පටිග්ගහිත්වා තෙලාදීනි ඡායත්ථාය සාඛාදීනි වා ග්ගහෙත්වා ගච්ඡතො භුඤ්ජිතුකාමතාය පටිග්ග්හෙත්වා පරිභුඤ්ජිතුං වට්ටති, උච්ඡුආදීසු ඵාණිතෙසු මලං න පක්ඛිපති මූලභෙසජ්ජාදීනම්පි සන්තානං වා කොට්ටෙන්තානං වා නිසදදනිසදපොතකඋදුක්ඛලමුසලානි ඛියනති; දන්තන්තරෙ ලග්ගං සුඛුමආමිසං හොති රසො න පක්ඛිපති අබ්බොහාරිකං; අනෙතාවුත්තෙ"නි අකප්පියකුටියා ඡදනබ්භන්තරෙ වුත්තෙ"නි අත්ථො; සයං පක්කෙ"නි අත්තනා යඤ්ච ච්ච පක්කෙ; සචෙ වා සිඤ්ඨං තාපෙත්වා තක්කාදිසු පක්ඛිපති එත්තාවතා පි සාමපාකතො න මුච්චති; පුරිමකාලිකාචයෙ පුන පාකං හි ඨපෙත්වා යං කිඤ්චි ආමිසං භික්ඛුනො පචිතුං න වට්ටති; සචෙ පිස්ස උණ්හයාගුයා තුලසිපණ්ණාදීනි වා සිඛරිවෙරං වා පක්ඛිපන්ති චාලෙතුං න වට්ටති, උත්තණ්ඩුලං භත්තං ලභිත්වා පි දහිතුම්පි න වට්ටති; අනෙතාපක්කෙ"නි අකප්පියකුටියා අනෙතාසඛ්ඛත්ථ දුක්කටන්ති සම්බන්ධො,

9 පටිග්ගහනිද්දෙසො

121–122) මනුස්සහත්ථිඅස්සානඤ්ච-පෙ-උරගස්ස ච යං මංසඤ්ච යං උද්දිස්සකතමංසඤ්ච අප්පටිවෙක්ඛිතං යඤ්ච මංසං තෙසු මංසෙසු"නි එවං යොජෙත්වා අත්ථො වෙදිතබ්බා; තත්ථ සීසගීවාත්තරඛෙත්තචරණත්තා අච්ඡච්සෙසා තරච්ඡා; උරගස්සා"ති ඉමිනා සබ්බා පි දීඝජාතිසංගහිතා; උද්දිස්සකතමංස"නාදි භික්ඛුංඋද්දිස්සිත්වා කතං උද්දිස්සකතං; තඤ්ච තං මංසඤ්ච; එත්ථ ච මංසගහණෙන මච්ඡානමපි ගහණං වෙදිතබ්බං උපලක්ඛණවසෙන වසදෙදන වා; පඤ්චසු පි සහධම්මිකෙසු යං කිඤ්චි උද්දිස්සකතං සබ්බසමපි න කප්පති; තම්පි අදිට්ඨඅසුතඅපරිසඞ්කිත්තත්තාය නික්කොටිපරිසුද්ධං වට්ට

123) අට්ඨි පි ලොහිතං චම්මං ලොමං පෙසං නඛපපත
සචිත්තකඤ්ච උද්දිස්සකතං සෙසා අචිත්තකා"නි

11-නිස්සග්ගියානී"නි-

124) අරූපියං රූපියෙන රූපියං ඉතරෙන ච
රූපියං පරිවත්තෙත්‍යය නිස්සග්ගි ඉධ රූපියං-

125) කහාපණෙ සජ්ඣු සිඛි වොහාරූපගමාසකං
වත්ථුත්තානාදිඉතරං කපපං දුක්කටවත්ථු ච—

නි; අපපටිවෙක්ඛිත"නන්ති අපරික්ඛිතං අනාපුච්ඡිත"නන්ති අත්ථො; ආපත්තිභීරුකෙන හි රූපං සල්ලක්ඛෙන්තෙනාපි පුච්ඡිත්වා පටිග්ගහෙතබ්බං පරිභුඤ්ජිතබ්බඤ්ච; මනුස්සානං මංසෙසු ථුල්ලච්චය" නන්ති යොජනා; ථූලො අච්චයො එත්ථා"ති රස්සෙ චිත්තෙ ච ථුල්ල ච්චයං; පාරාජිකසංඝාදිසෙසෙහි ඨපෙත්වා ඉතො අධිකං වජ්ජං න ත්ථි; සෙසෙසූ"නි අවසෙසෙසු එකූනදසසු;

123) ඉදානි මනුස්සාදීනං අට්ඨිආදීනි පි අකප්පියානී,,නි ද සෙතුං අට්ඨිපි"නි ආදිමාහ; පිසදෙ, ලොහිත"නන්ති ආදීසු පි අනුවත්තෙතබ්බං; එස"නන්ති මනුස්සාදීනං දස්සනං; වස්සූ පන එකා මනුස්සවස්සා නවවට්ටනි; බීරාදීසු අකප්පියං නාම නත්ථි; උද්දිස්සකතං යෙව සචිත්තක"නන්ති යොජනා; සචිත්තක"නන්ති උද්දිස්සකත භාවජානනචිත්තෙන සහවත්තනතී"නි සචිත්තකං; වත්ථුවිනිකතාමවිජානනචිත්තෙන හි සචිත්තකත්තං; එත්ථ ච සචිත්තකත්තං ආපත්තියා එව න ච මංසස්ස නත්ථා පි මංසසීසෙන ආපත්තිඑව වුත්තා"නි විඤ්ඤාතබ්බානි—

10-අකප්පියමංසනිද්දෙසෝ-

124-125) රූපියෙන අරූපියං රූපියච; ඉතරෙන රූපියච පරිවත්තෙත්‍යය"නි සම්බන්ධෝ; තත්ථ රූපියෙනා"නි රූපියසංඛාතෙන නිස්සග්ගියවත්ථුනා; අරූපිය"නන්ති අරූපියසංඛාතං දුක්කටවත්ථුං කප්පියවත්ථුච; ඉතරෙනා"නි අරූපියෙන; නිස්සග්ගිති නිස්සජ්ජනං නිස්සග්ගො; පුබ්බභාගෙ කත්තබ්බස්ස විනයකම්මස්සෙතං නාමං; නිස්සග්ගො අස්ස අත්ථී"නි නිස්සග්ගි; කිත්තනං පාචිත්තියං; රූපියස්ස මූලග්ගහණෙ පන රූපියපටිග්ගහණසික්ඛාපදෙන නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං;-

126) ඉමං ගහෙත්වා භුත්වා වා ඉමං දෙහි කරානඤ
දෙමි වාති සමාපනෙන නිස්සඟති කයවික්කයෙ-

ඉදානි රූපියාදිදස්සෙතුං ඉධා'ති ආදිආරඩං; තත්‍ථ කහං-පෙ-මා සකං ඉධ රූපිය''න්ති සඞ්ඛෙපා; තත්‍ථ කහාපණෙ නාම සුවණ්ණ මයො වා රජතමයො වා එතරහි පකතිකහාපණෙ වා; සජ්ඣූ'ති රජතං; සිඛරී''ති සුවණ්ණහෙදෙ; තථා පි චෙත්‍ථ සාමඤ්ඤෙන සු වණ්ණමධිප්පෙතං; වොහාරූපගමාසක''න්ති වොහාරං කයවික්ක යං උපගච්ඡතී''ති වොහාරූපගං; තච තං මාසකච; තම්පන සමු ට්ඨාපිතරූපච අසමුට්ඨාපිතරූපච ලොහදරූආදිමයං වුච්චති; ඉධ රූපිය''න්ති ඉමස්මිං සික්ඛාපදෙ රූපියං නාමා''ති. අත්‍ථො; වත්‍ථ මුත්තාදිකපපං දුක්කටවත්‍ථුච ඉතරන්ති යොජනා; තත්‍ථ වත්‍ථච මු ත්තාව ආදියස්සා''ති සමාසෙ; ආදිසද්දෙ, පච්චෙකං යොජෙතබ්බා; වත්‍ථාදිමුත්තාදීති; තත්‍ථ පඨමෙන ආදිසද්දෙන කපපාසසුත්තාපර ණ්ණාදිකං යං කිඤ්චිකපපියවත්‍ථුං; දුතියෙන මණි සංඛ සිලා පවාළං ලො හිතඞ්කා මසාරගල්ලං සත්තධඤ්ඤානි දාසිදාසඛෙත්තවත්‍ථුපුප්ඵා රාමථලාරාමාදයො''ති ඉදං දුක්කටවත්‍ථුං සංගණ්හාති වත්‍ථාදිකපපි යවත්‍ථු මුත්තාදිදුක්කටවත්‍ථුච ඉතරං අඤ්ඤං අරූපියං නාමා''ති අත්‍ථො; එත්තාවතාරූපියසංවොහාරං දස්සෙත්වා.—

126) ඉදානි කපපියභණ්ඩෙ කයවික්කයං දස්සෙතුමාහ ඉම''න්ති ආදි; තත්‍ථ ඉමං ගහෙත්වා ඉමං දෙහි ඉමං කර ඉමං ආනයා''ති වා ඉමං භුත්වා ඉමං දෙහි ඉමං කර ඉමං ආනයා''ති වා ඉමං දෙමි ඉ මං දෙහි ඉමං කර ඉමං ආනයා''ති වා කයවික්කයෙ සමාපනෙන නිස්සඟති''ති වොජනා; තත්‍ථ ඉම''න්ති නඞ්ගලාදිං; භුත්වා''ති ඔදනා දිං භුඤ්ජිත්වා, ඉමං දෙහි''ති එතං වත්‍ථාදිකං දෙහි, ඉමං කරොහි, ඉමං ආනයා''ති එතං රජනපචනාදිං කරොහි; ඉමං දෙමි''ති එතං වත්‍ථාදිකං තව දෙමි; සමාප නෙන''ති කතෙ; තසමා කපපියං භණ්ඩං පරිවත්තනෙන අඤ්ඤෙන කෙහි සඞ්ඛං ඉමං දෙහි''ති වදතො විඤ්ඤත්ති ඉමං ගණ්හාහී''ති වදතො සඞ්ඛා දෙය්‍යවිනිපාතනං ඉමිනා ඉමං දෙහි''තිවදතො ක යවික්කය''න්ති වුත්තා නිස්සෙසා ආපත්තියො; මාතාපිතූහි පන සඞ්ඛං කයවික්කයමත්තං ඉමාවෙනෙන පරිවත්තෙත්‍වාපි බ්බං අයං හි කය වික්කයො ඨපෙත්වා පඤ්චසහධම්මිකෙ අවසෙසෙ ගිහිපබ්බජිතෙහි න වට්ටති සචෙ පන නව කම්මානි කාරෙති අට්ඨකථා පමාණෙන පාචිත්තියමත්තං දෙසෙතබ්බං.

127) අත්තනො අඤ්ඤස්සතො ලාභං සංඝස්සඤ්ඤස්ස වා නතං
පරිනාමෙය්‍ය නිස්සග්ගි පාචිත්ති වාපි දුක්කටං–

128) අනිස්සජ්ජිත්වා නිස්සග්ගිං පරිභුඤ්ජේ නදෙය්‍ය වා
නිස්සට්ඨං සකසඤ්ඤස්ස දුක්කටං අඤ්ඤදත්ථරනති–
12 පාචිත්තී"ති

129) මුසාවාදෙමසවාදෙ පෙසුඤ්ඤහරණේ තථා
පදසොධම්මසාගාරඋජ්ඣාපනකඛියනෙ–

127–128) ඉදානි පරිණාමනවසෙන ආපත්තිභෙදං දස්සෙතුං අත්තනො"ති ආදිආරඛං; තත්ථායං පිඩත්ථො සංඝස්ස පරිනතං ලාභං අත්තනො පරිනාමෙය්‍ය නිස්සග්ගි; අඤ්ඤතො පුග්ගලස්ස පරිණාමෙය්‍ය පාචිත්ති; අඤ්ඤස්ස සංඝස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙය්‍ය දුක්කටං; අඤ්ඤස්ස පුග්ගලස්ස වා චෙතියස්ස වා නතං ලාභං අත්තනො වා සංඝස්ස වා අඤ්ඤපුග්ගලස්ස වා අඤ්ඤචෙතියස්ස වා පරිණාමෙය්‍ය දුක්කට"නති යොජනා; තත්ථ නත"නති කායෙන වා වචසා වා දිනනං කතං; ලාභ"නති ලභිතබ්බං චීවරාදිඅඤ්ඤතො අඤ්ඤසම්ං පුග්ගලෙ වා චෙතියෙ වා; චෙතියෙ පන දුක්කටං; අඤ්ඤස්සා චෙතියාදිනො අත්තනොසො සුනඛස්ස අඤ්ඤතො වා"ති චෙතියාදිම්හි වා; සංඝස්සා"නි පන ඉදං කාකකඛිගොලකඤ්ඤයෙන නතං පරිණාමෙය්‍ය"නි උභයත්ථ පරිවත්තනි; නිස්සට්ඨං සකසඤ්ඤස්ස නදදෙය්‍ය වා දුක්කට"නති සම්බන්ධො; අඤ්ඤථා අඤ්ඤත්ථ පකාරෙන ථෙය්‍යසඤ්ඤස්ය නදදෙය්‍ය වෙ"නි වුත්තං හොති; ඉතර"නති වත්ථුවසෙන අඤ්ඤං පාරාජිකං ථුල්ලවච්‍යං දුක්කටව හොති"නි අත්ථො–

11–නිස්සග්ගියනිද්දෙසො–

---

129) මුසා–පෙ–හරණේ"නි නිමිත්තත්ථෙ භුම්මවචනං; තස්ස පාචිත්තිවුත්තා"නි ඉම්නා සම්බන්ධො; එවං සබ්බත්ථ; මුසාවාදෙ"නි නිපාතෙන සඞ්ග තපපුරිසො; පුබ්බ පි ජානිත්වා වචනක්ඛණෙ විජානන්තස්ස මුසාභණනනිමිත්තන"නති අත්ථො; භණනඤ්ච නාම ඉධ අභූතස්ස වා භූතතං භූතස්ස වා අභූතත්තං කත්වා කායෙන වාචාය වා විඤ්ඤුපනපයොගො; පාරාජිකසංඝාදිසසාචාරවිපත්තියා අමූලිකාය චොදෙන්තස්ස යථාඛකාමං සංඝාදිසෙසපාචිත්තියදුක්කටානි; අනුපඛාරෙත්වා සහසා භණන්තස්ස අඤ්ඤං භණිස්සාම්"නි අඤ්ඤං

භණන්තස්ස යස්ස භණති සො න සුණාති තස්ස ච අනාපත්ති; ඔමසති අමනාපතාය පණෙණසු විජ්ඣති විය එතෙන ඔමසති වා "ති ඔමසො; සො චායං වාදෙ ච; දිසො පන ගාථාබන්ධවසෙන; එවං සබ්බත්ථ හීනුක්කට්ඨෙසු ච; ජාති නාම ගොත්තවය කම්මසිප ආබාධලිඞ්ගකිලෙසඅාපත්තිඅක්ඛාසසංඛාතෙ සු දසසු භූතෙන වා අභූතෙන වා ඛත්තියොසි චඩාලොසි"ති ආදිනා කායෙන වා වා චාඅ වා අනඤඤූපදෙසෙන භික්ඛුනො ඛිංසෙතුකාමතාය අක්ඛා සවවනෙ"ති අත්ථො; සන්ති ඉධෙකචෙව චඩාලා"ති ආදිනා අඤඤූ පදෙසෙන වා චොරොසි විකාරීසි මාතුසාතකොසි"ති ආදීහි පා ළිමුත්තපදෙහි වා භික්ඛුස්ස; යථා වා තථා අනුපසම්පන්නං; පර මුඛා පන සබ්බම්පි අක්ඛාසන්නස්ස දුක්කටං; කෙවලං දවක මාතාය වදතො පන සබ්බත්ථ දුබ්භාසිතං; පෙසුඤඤූහරණෙ"ති පිසුනස්ස භාවො පෙසුඤඤූං; අත්තනො පියකම්මතාය පරස්ස පරෙසු හෙදුප්පාදනෙන වා"ති ආදීහි ඔමසන්තස්ස භික්ඛුනො ව චනං සුත්වා භික්ඛුස්ස තස්ස පෙසුඤඤූස්ස හරණෙ අනුපසම්පන්න සසහරණෙ දුක්කටං; පදං පදං පදසො; විච්ඡායං සො; කොට්ඨා, සෙන කොට්ඨාසෙනා"ති අත්ථො; සංගීතිත්තයාරූළ්හො තිපිටක ධම්මො අනාරූළ්හො ච රාජොවාදාදිකො ධම්මො නාම, තෙන සහ පදසො"ති නිපාතස්ස තතියාතපපුරිසො, පදසොධම්ම"ති එ කක්ඛරාදිනා කොට්ඨාසෙන කොඨාසෙන අනුපසම්පන්නෙනන සඞ්ඛං යථාවුත්තනධම්මභණනෙ"ති අත්ථො; පදසොධම්මභණ්ඩනං හි සදසො ධම්මසද්දෙන උපචාරෙන වුත්තං; අනුපසම්පන්නෙනන සඞ්ඛං එකතො උද්දෙසගහණෙ සජ්ඣායකරණෙ නං සන්තිකෙ උද්දෙසගහණාදිකෙ ච තෙන සඞ්ඛං එකතො යෙභුය්‍යෙන පගුණං ගන්ථං භණන්තස්ස ඔ සාරෙන්තස්ස ඛළිතට්ඨානෙ එවං භණාහී"ති එකතො භණන්තස්ස පි අනාපත්ති; අන්තමසො වත්ථාදිනා යෙන කෙන චි සබ්බවත්ථ නානං ඡදනං අනාහරිත්වා දියඩ්ඩහත්ථුබ්බෙධෙනා පි සබ්බපරිච්ඡන්නානං යෙභුය්‍යෙන ඡන්නං යෙභුය්‍යෙන පරිච්ඡන්නනව සෙනාසනං අගා ර"නති අධිප්පෙතං; තත්‍රට්ඨො පන භික්ඛු ඨපෙත්වා අන්තම සො පාරාජිකවත්ථුභූතො තිරච්ඡානගතො පි අන්තමසො තදහු ජාතා ඉත්ථී පි උපචාරතො අගාරසද්දෙන වුච්චති; සහආගාරෙනා"ති සාගාරෝ; භික්ඛු; උපචාරෙනෙව ච පන අනුපසම්පන්නෙන මා තුගාමෙන ච සහසෙය්‍යකප්පනං සාගාරභාවො නාමා නි ගහෙත බ්බං; සංඝසම්මතං සෙනාසනපඤඤූපනාදිභෙදං උපසම්පන්නං අ යසකාමා හුත්වා භික්ඛූනි යෙන ච උජ්ඣාපෙන්තී අවජානාපෙන්ති

130) තලඝතති අනාදරකුඤ්ඤුචවුප්පාදනෙසු ච
ගාමප්පවෙසනාපුච්ඡා හොජනෙ ච පරම්පරා–

131) අනුද්ධරිත්වා ගමනෙ සෙය්‍යං සෙනාසනානි වා
ඉත්ථියද්ධානගමනෙ එකෙකාය නිසීදනෙ–

අවමඤ්ඤාය ඔලොකාපෙන්ති ලාමකතො වා චින්තාපෙන්ති තං වචනං උජ්ඣාපනකං; යෙන ඛියන්ති සබ්බථා තස්ස අවණ්ණං පකාසෙන්ති තං ඛියනං;–

130) තල"න්ති හත්ථතලම්පි පෙතං; තඤ්ඤෙණ පන කායො තලං; සත්ථී"නි කායපටිබද්ධා සත්ති ආවුධවිසෙසො; උපලක්ඛණත්තා පන සබ්බම්පි කායපටිබද්ධං සත්ති; තලව සත්ති ච තලඝත්ති, ඉධ පන කොපෙන භික්ඛුස්ස තලඝත්තිඋග්ගිරණං තලඝත්ති, සචෙ පන විද්ධො පහාරං දෙති න පහරිතුකාමතාය දින්නත්තාදුක්කටං; පහරිතුකාමතාය පාචිත්තියං; අනුපසම්පන්නෙන දුක්කටං; මොක්ඛාධිප්පායස්ස අනාපත්ති; පඤ්ඤත්තෙන වදතො උපසම්පන්නස්ස වා තෙන වුච්චමානධම්මස්ස වා අනාදරකරණං අනාදරො; අනුපසම්පන්නස්ස වා තෙන වුච්චමානස්ස උපසම්පන්නෙන න පරෙ වා අපඤ්ඤත්තෙන වා වුච්චමානස්ස අනාදරෙ දුක්කටං; ඌනවස්සො ත්වං මඤ්ඤ"ති ආදිනා භික්ඛුනො කුක්කුච්චස්ස උප්පාදනං අනුපසම්පන්නස්ස දුක්කටං; අනාපුච්ඡා ගාමප්පවෙසනෙ"ති පකතිවචනෙන පුච්ඡිතුමනුරූපං අඤ්ඤාඋපචාරසීමාය දස්සනූපචාරෙ භික්ඛුං දිස්වා විකාලෙ ගාමප්පවෙසනං ආපුච්ඡාමී"ති අනාපුච්ඡිත්වා විකාලෙ ගාමප්පවෙසනෙ; දීඝො පන සඤ්ඤාසෙන, ආපදාසු අනාපත්ති; පරම්පරභොජනෙ"නි පරො ච පරො ච පරම්පරං; මකාරො සන්ධිවසෙන; තස්මා පරම්පරා; උපපත්තිඛ්විසයඅප්පදානවචනං පරතො පරතො ලබ්භා භුඤ්ජනෙ"ති අත්ථො; අයමෙත්ථ අධිප්පායො පඨමි හොජනෙහි නාමං ගහෙත්වා නිමන්තිතස්ස යෙන යෙන පඨමං නිමන්තිතො තස්ස තස්ස භොජනතො උපපත්තියා වා මයහං භත්තපච්චාසං තුයහං දම්මි"ති වා විකප්පෙම්"හි වා ආදිනා සම්මුඛා ව පරම්මුඛා වා අවිකප්පෙත්වා අඤ්ඤතො අඤ්ඤතො පඤ්චභොජනාදිනි ලබ්භභුඤ්ජමානෙ"ති ගිලානචීවරදානචීවරකාරසමයෙ අනාපත්ති;–

131) සෙය්‍යං සෙනාසනානි වා අනුබරිත්වා ගමනෙ"ති සම්බන්ධො; වාසත්ථෙ සමුච්චයෙ; තත්ථ හිසිවිම්ලිකා උත්තරත්ථරණං භූමත්ථරණං තට්ටිකා චම්මඛණ්ඩො නිසීදනං පච්චත්ථරණංනිණ්සත්ථං එරා පණ්ණසත්ථාරො"නි වුත්තාසු දසසු සෙය්‍යාසු එකම්පි අත්තනො

132) භිංසාපනා කොටන අඤ්ඤවාද
විහෙසදුට්ඨුල්ල පකාසණාදෙ
හාසොදකෙ නිච්ඡුභනෙ විහාරා
පාචිත්ති වුත්තානුපඛජ්ජසයෙ"නි—

වස්සගෙහන ගහෙත්වා සංඝිකෙ සබ්බපරිච්ඡන්නෙන ගුත්තෙන සෙනාසනෙ සන්ථරිත්වා වා සන්ථරාපෙත්වා වා යථා ඨපිතං උපචිකාදීහි න ඛජ්ජති; තථා ඨපනවසෙන අනුද්ධරිත්වා පරිකිත්තස්ස ආරාමස්ස පරික්ඛෙපං අපරිකිත්තස්ස ආරාමස්ස උපචාරංඅතික්කමිත්වා ගමනෙ ච තථා මඤ්චපීඨභිසිකොච්ඡසංඛාතානි සෙනාසනානි වස්සකාලෙ අජ්ඣොකාසෙ සන්ථරිත්වා වා සන්ථරාපෙත්වා වා අනුපසම්පන්නෙන අනුරක්ඛා ථාමමජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස ලෙඩ්ඩුපාතං අතික්කාමිත්වා ගමනෙ චා"නි අත්ථෝ; යථාවුත්තතො පන අඤ්ඤත්ථ දුක්කටං; ඉත්ථියා අද්ධානගමනෙ"නි ගච්ඡාම භගිනි ගච්ඡාම අය්‍යා"නි අඤ්ඤමඤ්ඤං සංවිදහිත්වා අජ්ජ වා සෙව වා"නි ආදිනා නියමිතකාලවිසංකෙතං අකත්වා පි චාරවිසංකෙතං මග්ගවිසංකෙතං කත්වා පි ඉත්ථියා සද්ධිං අද්ධානමග්ගගමනෙ"නි අත්ථෝ, එකෙකාය නිසීදනෙ"නි එකෙන එකා"නි එකෙකා,, තස්සා; නිසජ්ජාය"නි අත්ථෝ; එකෙන සහ එකිස්සා නිසජ්ජං විනා එකාය සහ එකස්ස නිසජ්ජං නාම නත්ථී"නි එකාය සහ එකස්ස නිසජ්ජාය සති නිසිදනස්ස භික්ඛුනො පාචිත්තිය"නති අධිප්පායෙන; එකායෙකනිසීදනෙ"නි පි පාඨෙ;

132) රූපාදීනං උපසංහරෙන භයානකකථාකථනෙන වා උපසම්පන්නස්ස භිංසාපනෙ; අනුපසම්පන්නස්ස දුක්කටං, ආකොටනෙ උපසම්පන්නස්ස අන්තමසො උප්පලපත්තෙනාපි පහාරදානෙ; අනුපසම්පන්නස්ස අන්තමසො තිරච්ඡානගතස්ස පි දුක්කටං; මොකඛාධිප්පායස්ස අනාපත්ති; සංඝමජ්ඣෙ විනයධරෙන අනුයුඤ්ජීයමානස්ස පුච්ඡිතතො අඤ්ඤස්ස වාදෙ, අඤ්ඤෙන අඤ්ඤං පටිචරණං අඤ්ඤවාදෙ; තථෙව පුච්ඡියමානස්ස අකථෙතුකාමතාය විහෙසනං තූණ්හිභාවො විහෙසා; අඤ්ඤමාදකස්ස විහෙසකස්ස ච ඤත්තිදුතියකම්මෙන අඤ්ඤවාදකවිහෙසකකම්මෙ කතෙ පුන අඤ්ඤවාදෙ විහෙසාය පාචිත්තියං; අනාරොපිතෙ පන කම්මෙ දුක්කටං; කිඤ්චි වීතික්කමං දිස්වා ආවුසො ඉදං නාම තයා කත"නති වුත්තෙ නං න කථෙතුකාමො තූණ්හිභූතො සංඝං විහෙසෙති"නි විහෙසනකො; අනාචාරං ආචරිත්වා සංඝමජ්ඣෙ ආපත්තියා වත්තුනා වා අනුයුඤ්ජියමානෙ තං අකථෙතුකාමො කො ආපන්නො

කිසම්ං ආපන්නොත්''ති ආදිනා නයෙන අඤ්ඤේහි වචනෙහි තං වචනං පටිච්ඡාදෙන්තො යෝ අඤ්ඤං වදති; අයං අඤ්ඤවාදකෝ නාම දුට්ඨුල්ලං නාම පාරාජිකසංඝාදිසෙසා; ඉධ පන සංඝාදිසෙසොව; පකාසෝ ච ඤාදනඤ්ච පකාසඤාදනං; දුට්ඨුල්ලස්ස පකාසඤාදන''න්ති තප්පරිසෝ; අභිණ්හාපත්තිකස්ස භික්ඛුනෝ ආයතිං සංවරත්ථාය ආපත්තිපරියන්තං කුලපරියන්තඤ්ච කත්වා වා අකත්වා වා භික්ඛිතුං අපලොකෙත්වා කාතබ්බං; භික්ඛුසම්මුතිං ඨපෙත්වා අනුපසම්පන්නස්ස අයං අසුචිං මොචෙත්වා සංඝාදිසෙසං ආපන්නොසී''ති ආදිනා නයෙන වත්ථුනා සඞ්ගං ආපත්තිං ඤත්වා තස්ස දුට්ඨුල්ලස්ස පකාසනෙ ආරොචනෙ ච තස්සෙව යෙන කෙන විඋපායෙන ඤත්වා ඤාදනෙ ච; අදුට්ඨුල්ලාරොචනෙ ඤාදනෙච, අනුපසම්පන්නස්ස පන පුරිමපච්ඡිමසික්ඛාපදෙ ඉතරාදුට්ඨුල්ලෙ පි දුක්කටං; හාසොදකෙ''ති එත්ථ හාසෙ උදකෙති පදවිභාගො වෙදිතබ්බා; යෙන කෙන චි සරීරාවයවෙන හාසාධිප්පායස්ස උපකච්ඡාදීසු හාසෙ ඵුසනෙ හාසනිමිත්තං ඵුසන''න්ති හාසෝ; අනුපසම්පන්නෙන දුක්කටං; උදකෙහාසෙ''ති උපරිගොප්පකෙ උදකෙ හාසාධිප්පායස්ස උම්මුජ්ජනනිමුජ්ජනෙන කීළාය කීළා''ති උදහාසෝ''ති වුත්තෙතා; නාවාය කීළතෝ හත්ථාදීනා කටඨාදීනා වා උදකහනතෝ අන්තමසෝ භාජනගතකඤ්ඤාදීනි පි කීළනකීළාය කීළතෝ දුක්කටං; අහසාධිප්පායස්ස අනාපත්ති; නිවඤ්ඣණෙ විහාරා''නි සංඝිකවිහාරතෝ භික්ඛුනෝ නික්කඩ්ඪනනික්කඩ්ඪාපනෙ; එත්ථ ච එකපයොගෙ එකා; නානා පයොගෙ චාරගණනාය ආපත්තියෝ පුග්ගලිකනික්කඩ්ඪනෙ තස්ස පරික්ඛාරනික්කඩ්ඪනෙ අනුපසම්පන්නස්ස පන තස්ස පරික්ඛාරස්ස වා නික්කඩ්ඪනෙ දුක්කටං; න සම්මාවත්තනන්තානං අන්තෙවාසිකාසඞ්විහාරිකානං වා නික්කඩ්ඪනෙ අන්තනෝ විස්සාසිකස්ස විහාරානික්කඩ්ඪනෙ භණ්ඩනකාරකස්ස පන සකලසංඝාරාමතෝ නික්කඩ්ඪනෙ අනාපත්ති; අනුපඛජ්ජ යනෙ''ති වුඩ්ඪෝ ගිලානෝ සංඝෙන දිනෙනා''ති ඤාත්වා මඤ්චපීඨානං වා තස්ස භික්ඛුනෝ පවිසන්තස්ස වා නික්ඛමන්තස්ස වා උපචාරං අනුපඛජ්ජ අනුපවිසිත්වා සංඝිකෙ විහාරෙ යස්ස සම්බාධෝ භවිස්සති සෝ පක්කමිස්සතී''ති අධිප්පායෙන නිසීදනනිසජ්ජනවසෙන සයනෙ පුග්ගලිකෙ දුක්කටං; එත්ථ ච පාචිත්තී''ති උද්දිසිත්වා කානි චි පසිද්ධානි දස්සිතානි; අවුත්තානි පන තාදිසානි ඉමිනා පන සාමඤ්ඤවචනෙන සඞ්ගහෙත්වා වෙදිතබ්බානි; කථං අවෙලකාදිඅඤ්ඤතිත්ථියානං යස්ස කස්ස චි ආමිසස්ස සහත්ථාදනෙන ස

13 සමණකපපාවා"නි

133) භූතගාමසමාරම්භෙ පාචිත්තිං කතකප්පියං
නඛෙන වාඝනිසත්ථෙහි භවෙ සමනකප්පියං——

පනිතවනීතතෙලමධුඵාණිතමච්ඡමංසඛීරදධිසංඛාතානං පණීතභොජනානං; අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනෙ; රාගපරියුට්ඨිතඉත්ථිපුරිසස්ස යොගෙ කුලෙ අනුපවිසිත්වා නිසජ්ජනකප්පනෙ; පඤ්චන්නං භොජනානං අඤ්ඤතරෙන නිමන්තිතො තස්මිං භුත්තෙ වා අභුත්තෙවා; සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡිත්වා පුරෙභත්තං පච්ඡාභත්තං වා යස්මිං කුලෙ නිමන්තිතො තතො ගිලානවීවරදානකාරසමයං ඨපෙත්වා අඤ්ඤස්මිං අඤ්ඤකුලූපපවෙසනෙ ඨපෙත්වා එකදිවසං අඤ්ඤස්මිං දිනෙ; ආවසථපිණ්ඩස්ස අගිලානෙන භුත්වා භුඤ්ජනෙ; රත්තිපරිච්ඡෙදං වා භෙසජ්ජපරිච්ඡෙදං වා කත්වා පවාරිතතො උත්තරි අඤ්ඤත්ර පුන පවාරණාය අඤ්ඤත්ර නිච්චපවාරණාය විඤ්ඤාපනෙ; අඤ්ඤත්ර තථාරූපපච්චයා ගාමතො නික්ඛමනත්ථෙනාදස්සනාය ගමනෙ; පච්චයෙන පි ගන්තා තිරත්තතො උත්තරි සෙනාය වාසෙ; තස්ස ච වසනත්ථස්ස යුද්ධඤානබල ගණඤානසෙනානිවෙසඅනික්ඛදස්සනත්ථං ගමනෙ; පිටඨාදීහි කතමජ්ජසංඛාතසුරාය පුප්ඵාදීහි කතආසවසංඛාතමෙරයිස්ස ච පානෙ; පදීපුජ්ජලපත්තනපචනාදිකාරණං විනා විසිබ්බිතුකාමතාය අගිලානස්ස අග්ගිනො ජාලනජාලාපනෙ; කප්පබින්දුං අනාදාය නවචීවරපරිභොගෙ; භික්ඛුසන්තකපත්තාදිනො අත්තනොසො හස්සාධිප්පායෙන අපනිධානෙ අපනිධාපනෙ; සඤ්චච තිරච්ඡානගතස්ස ජීවිතවොරොපනෙ; සඤ්චච යථාධම්මං නිහතාදිකරණස්ස පුන කම්මාය උක්කොටනෙ; සඤ්චච ථෙය්‍යසත්ථෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඛානගමනෙ; භික්ඛූහි සික්ඛාපදෙහි වුච්චමානස්ස අඤ්ඤං අවිචාරෙත්වා තත්ථ සික්ඛිස්සාමි"ති භණනෙ; සික්ඛාපදවිවණ්ණනෙ; ඉමෙසං සුත්වා ඔරම්මිස්සාමි"ති අධිප්පායං විනා විවාදුපන්නානං උපසුතිට්ඨනෙ; ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දත්වා පච්ඡා ඛියනධම්මාපජ්ජනෙ; සංඝෙ විනිච්ඡයෙ වත්තමානෙ ඡන්දං අදත්වා පක්කමනෙ; සංඝෙන චීවරං පච්ඡා දත්වා ඛියනධම්මාපජ්ජනෙ; අඤ්ඤත්ර අජ්ඣාරාමාපජ්ඣාවසථා වා රත්තනස්ස වා රත්තනසම්මතස්ස වා උග්ගණ්හනඋග්ගහාපනෙ පාචිත්තිය"න්ති

12පාචිත්තියනිද්දෙසො

---

13 සමණකපපා,,නි සමණවොහාරා;

133) භවන්ති අහෙසු"න්ති වා භූතා; වත්තමානෙ භූතෙ වා

134) සමූලඛන්ධබීජගහඵඵබීජපභාවිතෝ
ආරමෙහ දුකකටං බීජං භූතගාමවියෝජිතං–

තපපවචයෝ; විරූළහමූලාදිභාවං ආපජ්ජිත්වා වඩ්ඪමානකානං ව ඛන්ධිත්වා මහන්තභාවං පත්තානඤ්ච රුක්ඛලතාදිසංඛාතානං භූතානං ගාමෝ; භූතා එව වා ගාමෝ සමූහෝ භූතගාමෝ; තස්ස සමාරමෙහා ඡේදනඵාලනාදි; තස්මිං; නිමිත්තත්ථේ චෙතං භුම්මං; තං හෙතු පාචිත්තියං හොතී"ති අත්ථෝ; කතාකපියං සමණකපියං භවෙ"ති සඞ්ඛෙපෝ; තත්ථ කතං කපියං යස්සා'ති බහුබ්බිහි; කෙනා"ති ආහ නඛෙනා"ති ආදි–

134) ඉදානි ය ස්ස සමාරමෙහා; තං භූතගාමං විභජිත්වා දස්සෙතුං සමූලා"ති ආදිආරඛං; සෝ"ති භූතගාමෝ; භවිතුං උපපජ්ජිතුං පයොජෙති"ති කාරිතන්තා තපපවචයෝ; පභාවිතෝ උපපාදිතෝ"ති අත්ථෝ; අථවා; පභවනං පභවෝ උපපත්ති; සෝව පභාවෝ; පභාවං කරොති"ති නාමධාතුතෝ කත්තරි තපපවචයෝ; පභාවිතෝ උපපන්නෝ"ති අත්ථෝ; මූලඤ්ච ඛන්ධෝ ච බීජඤ්ච අග්ගඤ්ච ඵළුඤ්ච මූල–පෙ–ඵළූනි; ඵළූ නාම පබ්බං; තානි යෙව බීජානි; තෙහි පභාවිතෝ උපපාදිතෝ; අථවා; තෙහි අවධිභූතෙහි කරණභූතෙහි පභාවිතෝ උපපන්නෝ"ති කමෙන විකප්පද්වයෙ සමාසවයං වෙදිතබ්බං; තත්ථ මූලබීජත්තනාම හලිද්දිසිඟි වෙරාදි; ඛන්ධබීජං නාම අස්සත්ථනිග්‍රොධාදි; බීජබීජං නාම පුබ්බණ්ණාපරණ්ණාදි; අග්ගබීජං නාම හිරිවෙරාදි; ඵළුබීජං නාම උච්ඡුනළාදි; තත්ථ මූලබීජාදීනි පඤ්ච බීජගාමෝ; තං නිබ්බත්තෙතා රුක්ඛලතාදිභූතගාමෝ. ඉදානි තෙසුබීජගාම භූතගාමසමාරමෙහා දුකකටං දස්සෙන්ති අපරඩෙන; භූතගාමවියෝජිතං බීජං ආරමෙහ දුක්කට"නන්ති සම්බන්ධෝ; භූතගාමතෝ වියෝජිත"නන්ති තපපුරිසෝ; බීජ"නන්ති භූමියං රොපිතමරොපිතමපි නිග්ගතවිදත්තිමත්තනපත්තවට්ටි පි මූලබීජාදි; ආරමෙහ"නි කිතකපචචයස්ස යොගෙ අවුත්තෙ කම්මනි ඡට්ඨුපපත්තියං විකප්පෙන උභයත්ථ දුතියා; ආරමෙහ"නි සමාරමෙහ, තස්මා ඉමං පුප්ඵං ඵලං වා ජාන ඉමං කප්පියං කරොහී"ති ආදිනා කපියවචනෙන භූතගාමතෝ වියෝජිතං බීජජාතං බීජගාමපරිමොචනත්ථං පුනකප්පියං කාරාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිතබ්බං; "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පළහි සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤ්ජිතුං අග්ගිපරිචිත්තං නඛපරිචිත්තං සත්ථපරිචිත්තං අබීජං නිබ්බත්තබීජඤ්ඤෙව පඨමනි "වුත්තෙනසු පඤසු නඛපරිචිතාදීනි තීණි දස්සිතානි;–

135) නිබ්බත්තබීජං නෝ බීජමකතාවාපි කපතනි
කටාහබ්බබීජානි බහිඩා වාපි කාරයෙ–

136) එකාබඩෙසු බීජෙසු භාජනෙ වාපි භූමියං
කතෙ ච කපපියෙකසමිං සබ්බෙසෙව කතාංහවෙ–

137) නිකඛිත්තෙන කපපියං කත්වා මූලපණ්ණානි ජායරුං
කපපියං පුනකාරෙය්‍ය භූතගාමෝ හි සෝ සදෘ–

138) සපණ්ණා වා අපණ්ණා වා සෙවාලොදකසම්භවෝ
චෙතියාදිසු සෙවාලෝ නිකඛන්තාවත්තිපත්තකෝ
භූතගාමෝ ච බීජම්පි මූලපණ්ණ විනිගතෙ–

---

135) ඉදානි අවසිට්ඨානි වෙ දසෙසතුං නිබ්බත්තබීජ"නති ආදිකං පඨමඩං ආහ; තත්‍ථ නිබ්බත්තබීජ"නති නිබ්බත්තනීයං නිබ්බත්තං; නිපුබ්බවතුවත්තනෙ"තිමසමා තපපච්චයො; නිබ්බත්තං බීජං යසස තං නිබ්බත්තබීජං; නිබ්බත්තෙතබ්බා විසුං කත්වා පරිභුජිතබ්බං අඔපනසාදි; නෝ බීජං නාම තරුණඔළාදි; ඉදානි බීජගාම භූතගාමෙසු කපපියකරණපකාරාදිවිසෙසං දසෙසතෙතා කටාහා"නි ආදිමාහ; තත්‍ථ කටාහෙන බඩ්ඩං බීජං යෙස"නති බාහිරත්‍ථෝ;–

136) භාජනෙ භූමියම්පි වා; එකාබඩෙසු බීජෙසු එකයම්ච කපපියෙ කතෙ "නි යොජනා; බීජෙසූ"නි බීජගාමභූතගාමෙසු භූතගාමෝ පි හි ඉධ බීජ"නති රුළහිවසෙන වුච්චති;–

137) නිකඛිත්තෙන"නි ඨපිතෙ; කපපියං පුන කාරෙය්‍ය"නි ජාතමූලපණ්ණභාවතො භූතගාමභාතා භූතගාමතො පරිමොචිතං බීජගාමපරිමොචනත්‍ථං පුන කපපියං කාරෙය්‍ය"නි අත්‍ථෝ; තෙනාහ භූතගාමෝ හි සෝ සදෘති; හි සද්දෙ හෙතුම්හි; තදෘ"නි මූලෙ ච පණ්ණ ච ජාත කාලෙ; සචෙ මූලමත්තං සඤ්ඤායති උපරිභාගෙ සචෙ අඛ්කුරෝ ජායති හෙට්ඨාභාගෙ ඡින්දිතුං වට්ටති; මූලමත්තෙසු වා පන පණ්ණ මත්තෙසු වා නිගතෙසු සචෙ පි රතනපපමාණා පි සාඛා නිකඛමන්ති බීජගාමසංගහිතා හොන්ති;–

138) උදකසම්භවෝ සෙවාලෝ ච චෙතියාදීසු සෙවාලෝ ච භූතගාමෝ වා"නි සඞ්ඛෙපා; ආදිසද්දෙන පාකාරාදිගහණං; යදි චෙතීනි පණ්ණානි න ජායන්ති අගහබීජසඞ්ගහං ගච්ඡති; සුකෙඛා පන සම්මජ්ජිතබ්බා; මූලපණ්ණෙ විනිගතෙ බීජෝ පි භූතගාමෝ වාති සඞ්ඛෙපා; පණ්ණෙ"නි ඉමිනා අඛ්කුරමත්තං පවිඛ්ඛිපති–

139) සටාදිපිටඨසෙවාලෝ මකුලං අභිඡත්තකං
දුක්ඛාටසෙසව වත්ථූනි ථුල්ලමබ්‍යවහාරිකං–

140) ලාඛානීයාසඡත්තානි අල්ලරුකෙඛ විකොපිය
ගණ්හතො තඤ්ච පාචිත්ති ඡින්දතො වාපි අකඛරං–

141) පිලෙතුං නාලිකෙරාදිං දුරුමක්ඛාටකාදිනං
ඡින්දිතුං ගණ්ඨිකං කාතුං තිනාදිං න ච කප්පති–

142) භූතගාමං වා බීජං වා ඡින්ද භිඤ්ඤවිණාහි වා
ඵාලෙහි විජ්ඣ පච වා නියමෙත්වා න භාසයෙ—

143) ඉමං කරොහි කප්පියං ඉමං ගණ්හදමාහරෙ
ඉමං දෙහි ඉමං සොධෙහෙවං වට්ටති භාසිතූ"නති–

---

139) සටාදිපිටෙඨ සෙවාලෝ ච අභිඡත්තකමකුළ ච දුක්ඛාට සෙසව වත්ථූනි සඞ්ඛෙපා; පිටෙඨ"ති ඉමිනා අඤ්ඤා අඛෙඛාහාරි කොනි දසෙසති; ථුල්ල"නති ථුල්ලිතං අභිවඡත්තකං; අබ්‍යවහාරික 'නති ආපත්තිවොහාරයොගඝං නහොතී"ති අත්ථා;–

140) අල්ලරුකෙඛ ලාඛානීයාසඡත්තානි විකොපිය ගණ්හ තො; තඤ්ච අකඛරං ඡින්දතො වා පි පාචිත්තී"නි සඞ්ඛෙපා; තඤ්ච 'නි අල්ලරුකෙඛ විකොපය"නති පොත්ථකෙසු පාඨො දිසති සො අපාඨො; පඨමන්නතාය කාරණාභාවතො; විකොපිය"ති පන පා ඨො ගහෙතබ්බා; විකොපිය"ති ඉමිනා විකොපෙත්වා ගහණෙ අනාපත්තී"නි දීපෙති–

141) දුරුමක්ඛාටකාදිනා"නි ආණි කොටෙත්වා දුරුයන්නං කත්වා තඤ්ච කණ්ටකං ඔලඹෙ"නති එතං දුරුමක්ඛාටකං නාම; ආදිසද්දෙන කණ්ටකං බඛ්ඛනාදීනං ගහණං; තිනාදිඡින්දිතුං ග ණ්ඨිකං කාතුඤ්ච න කප්පතී"නි යොජනා; ඡින්දිතු"නතිඡින්දනං;–

142) භූතගාමං වා"නි භූතගාමං වා; බීජං වා "නි බීජගාමං වා; ඡින්දවා"නි ආදිනා සබ්බත්ථ වාසද්දෙ යොජෙතබ්බා; පච වා "නි; පචනං කරොහී"නි වා; පටඉති වා පාඨො; තස්ස උප්පාදෙ නී"නි අත්ථො; ඉමං රුක්ඛං ඡින්දහී"නි ආදිනා පන වත්වා රුක්ඛං ඡින්ද"නි ආදිනා අනියාමෙත්වා වත්තුං වට්ටති–

143) ඉම"නති එතං රුක්ඛාදිං; ඉමං සොධෙහී"නි එත්ථ ඉති සද්දං කත්වා අත්ථො වත්තබ්බා"ති–

13 **සමණකප්පනිදෙදසො.**

14 භූමියොති.

144) සම්මුතුස්සාවනන්තා ච ගොනිසාදි ගහපපති
කපපියා භූම්මියො යාසු වුත්ථං පකකාසුව කපපති-

145) වාසත්ථාය කතෙ ගෙහෙ සංඝිකෙ වෙකසන්තකෙ
කපපියා කුටිලබ්බා සහසෙය්‍යපහොනකෙ-

---

144) යාසු වුත්ථමපකකාසුව කපපති තා කපපියා භූම්මියො සම්මුති ච සම්මුතිකුටි ච;-පෙ-ගහපති ච ගහපති කුටි චා''ති ඉමා වන්‍ථසා හොන්ති''ති යොජෙත්වා අත්‍ථො වෙදිතබ්බා; නත්ථ හෙසජ්ජකඛණ්ඩකෙ වුත්තාය සුත්තනිදානියකම්මවාචාය අපලොකනකම්මවසෙන වා සාවෙත්වා සම්මා සුත්තනිසම්පන්නානං කරියති''ති සම්මුති; ථම්භානං භිත්තිපාදානං වා උකමනං උද්ධං කත්වා ඨපනං කපපිය කුටිං කරොමා''ති වාචාය සාවනච අන්තං යස්සා; සා උස්සාව නන්තා; තථා ච වුත්තං ථම්භපතිට්ඨානසුව වචනපරියොසානසුව සමකාලං; වට්ටති''ති නිසාදනං පවිසනං සන්නිවෙසනං නිසාදෙ; ගුන්නං විය නිසාදෙ එතිස්සා''ති ගොනිසාදි; භික්ඛුං ඨපෙත්වා සෙසසහධම්මිකා සබ්බ ච දෙවමනුස්සා ඉධ ගහපතී''ති සාමඤ්ඤසුව න අධිප්පෙතා; එත්ථ පන ගහපතිසම්බන්ධිනී කුටි දීඝෙන; ගහපනියමපන කපපියභූම්මියං සහසෙය්‍යපහොනකෙ ගෙහෙ වුට්ඨන්ති අට්ඨකථාවචනතො යං සංඝො ආකංඛති විහාරං වා අඩ්ඪයොගං පාසාදං වා හම්මියං වා ගුහං වා ලෙනාදි වා තෙසම්පි සාමඤ්ඤසුව චනං විසුඤ්ඤයතී''ති තං තං ලකඛණපපත්තා සහසෙය්‍යපහොනකා ලෙණාදයො චතුසෙවව කුටීසු අන්තොගධා''ති වෙදිතබ්බං; ඉමා සු චතූසු සහසෙය්‍යපහොනකෙ පදෙසෙ යං සංඝිකං පුග්ගලිකං වා භික්ඛුසන්තකං එකරත්තම්පි අන්තොවුත්ථං අනුපසම්පන්නෙන පකකාසුව යාවකාලිකං යාමකාලිකව අන්තොවුත්ථඅන්තොපකක සංඛං න ගච්ඡති; කො පන වාදෙ ඉතරවයෙ, තම්පන අකපපිය භූම්මියම්පි වුත්ථං පකකාව වට්ටති, තෙන වුත්තං යාසු වුත්ථං පකක සුව කපපතීති-

145) වාසත්ථායකතෙ සංඝිකෙ වා එකසන්තකෙ වා සහසෙය්‍ය පහොනකෙ ගෙහෙ කපපියාකුටී ලබ්බා''ති සඞ්ඛො, තත්ථ වා සත්ථාය''ති ඉමිනා ආවාසත්ථාය කත,,නති වත්තෙතති, එකසන්ත ෂක,,නි එකස්ස භික්ඛුනො සන්තකෙ; කපපියකුටී,,නි භාවපධානො යන්නිදෙසො; න හි ගෙහෙ ගෙහං ලබ්භං යුජ්ජතී,,නි කපපියකු ටිකා,,නි අත්‍ථො; දීඝො පන ගාථාවසෙන; කප්පියකුටිකා,,නි වා

146) ගෙහෙ සංඝස්ස වෙතසස කරමාණෙව මීරියං
පඨමිඨකථමහාදිං ඨපෙය්‍යසසාවනනතිකා
කපපියකුටිකරොම කපපියකුටිං කරොමා''නි–

147) යෙහුය්‍යෙනාපරිකඛිත්තෙනා ආරාමො සකලො පි වා
වුච්චතෙ ගොනිසාදිනි සම්මුනිසංඝසමමතා–

148) භිකඛුං ඨපෙත්වා අඤඤෙහි දිනෙනා තෙසං වසනතකොා
අත්ථාය කපපකුටියා ගෙහො ගහපතී මතොා–

149) අකපපකුටියා වුත්තං සපපිආදිවිමිසසිතං
වජෙය්‍ය අනෙනාවුත්තතං පුරිමං කාලිකවයං–

150) තෙහෙව භිකඛුනා පඤඤා කපපතෙ යාවජීවිකං
නිරාමිසං ව සත්තාහං සාමිසෙ සාමපාකතා–

විසෙසනවසෙන දට්ඨබබං; සහසෙය්‍යපහොනකෙ,,නි එත්ථ සහසෙය්‍යපහොනකවාසාගාරලක්ඛණෙ වුත්තලක්ඛණං සෙනාසනං;–

146) ඉදානි නා කුටියොා කමෙන දසෙතුා තත්ථ පටිපජ්ජිතබබවිධානාය සබබථාපගමඤ්ච දසෙතුං ගෙහෙ,,නි ආදිමාහ; තත්ථ කපපියකුටිකරොම කපපියකුටිං කරොමා,,නි එවම්රිය,,නති සඞඛො, ඉට්ඨකා ච ථමහා ච ඉට්ඨකාථමහා,,නි වත්තබෙබ රසෙසා; ඉට්ඨකථමහා ආදි යසස භිත්තිපාදසසා,,නි බහුබ්බිහි; පඤ්ඤා පඨමසදෙදු නකම්මධාරයොා; ඨපෙය්‍ය වෙ; සා උසසාවනනතිකා,,නි එවං වෙසාස දෙදයොජෙත්වා අත්ථො වෙදිතබෙබා;–

147) සකලො අපරිකඛිත්තෙනා ආරාමොපි වා,,නි සඞඛො; සෙනාසනං පරිකඛිත්තනං වා හොතුඅපරිකඛිත්තනං වා; නතං පමාණං–

148) අඤඤෙහිකපපියකුටියා අත්ථාය දිනෙනා වා තෙසං සන්තකොවා,,නි යොජනා; අවිරොධභාවෙන කපපනියා කපපා කපපසාමඤ්ඤමිවෙචනසමා ඉඤ්ඡියං අපච්චයෙරූපං;–

149) න කපපා අකපපා ච සා කුටිවෙ,,නි අකපපකුටී; තා ය; සපපිආදී,,නි ඉමිනා සත්තාහකාලිකං යාවජීවිකඤ්ච ගහිතං;–

150) තෙහෙවා,,නි අකපපකුටියං වුත්තසපපිආදිහි එව සඞි සත්තාහකාලිකසංසට්ඨතාය සත්තාහං කපපතෙ,,නි වුත්තතා; සාමිසෙ,,නි ආමිසසංඛාතෙන පුරිමවයෙන සහිතෙ; සාමපාකතා,,නි සාමං අත්තනා පාකො එතසසා,,නි සාමපාකං; සත්තාහකාලිකෙන සහ පක්කං සාමිසං යාවජීවිකං; තසස භාවො සාමපාකතා; සසං පක්කානං අත්තනා සංසට්ඨතාය තම්පි ආමිසං සාමපාකගණිකං කරොතී,,නි තසස සාමපාකතා හොතී,,නි අධිපපායොා–

151) උසසාවනනත්තිකා යෙහි එමහාදීහි අධිට්ඨිතා
තෙසුයෙවාපනීතෙසු තදඤ්ඤුසු පි නිට්ඨති–
152) සබ්බසු අපනීතෙසු භවෙ ජහිතවත්ථුකා
ඉගානිසාදිපරිකප්පිතෙන සෙසා ඡදනවිබ්භමා,,නි.–

15 **උපජ්ඣාවත්තියවත්තානි,,නි.**

153) නිස්සායුපජ්ඣාචරියෙ වසමානො සුපෙසලො
දන්තකට්ඨාසනං තොයං යාගුකාලෙ දදෙ සදා–

---

151) අධිට්ඨීතා,,නි පනිට්ඨිතා; එවසද්දෙ නිට්ඨිතසද්දස්ස අ නෙත්තා දට්ඨබ්බා;–

152) සබ්බසු,,නි එමහාදීසු සකලෙසු ජහිතං වත්ථුකවිභූමී යස්සා ජහිතවත්ථුකා පරිකප්පිතෙන ජහිතවත්ථුකා,,නි සම්බන්ධො; සෙසා,,නි ඉතරා මෙකුටියෙ; ඡදනවිබ්භමා,,නි ඡදනස්ස විනාසා; එත්ථාපි ජහිතවත්ථුකා,,නි ආනෙතබ්බන්ති–

14 **භූමිනිද්දෙසො.**

---

153) ඉදං නයා දුක්කටං දුබ්භාසිත,,නන්ති ආදීනි වත්වා වොද නානෙ අත්තනො වජ්ජං අසරන්තස්ස සතුප්පාදනවසෙන සාර ණතො සම්මා පටිපත්තියං සාරණතො පවත්තාපනතො වා වජ්ජා වජ්ජං උපනිජ්ඣායති; භුසං චින්තෙතී,,ති උපජ්ඣා; උපජ්ඣා එව උපජ්ඣායො; එවං තයා බුද්ධවචනං සජ්ඣායිතබ්බං; එවං අභික්ක මිතබ්බං; එවං පටික්කමිතබ්බ,,නන්ති ආදිනා ආචාරසික්ඛාපනෙ ආ චරති පවත්තතී,,ති ආචරියො; සො ච නිස්සයපබ්බජ්ජාඋපසම්ප දුධම්මාචරියවසෙන චතුබ්බිධො; උපජ්ඣා ච ආචරියො ච උප ජ්ඣාචරියා; නෙ නිස්සාය වසමානො,,ති ඉමිනා නිස්සාය පබ්බජ්ජා උපසම්පදුධම්මනෙතවාසිකෙසු යො නිස්සාය වසති; තං දස්සෙ නි; චතූසු හි තෙසු නිස්සයනෙතවාසිකෙන යාව ආචරියං නිස්සා ය වසති; තාව සබ්බං ආචරියවත්තං කාතබ්බං; නෙතරෙහි; ඉත රෙහි නිස්සයමුත්තකෙහි පි යාවච්චරරජනං; තාව ච අරති විනො දනාදිකම්ව වත්තං කාතබ්බං; අනාපුච්ඡිත්වා පත්තචීවරදානාදිමනි ප න එතෙසං අනාපත්ති; සද්ධිවිහාරිකස්ස පන උපජ්ඣායානං යාව චීවරරජනං; තාව ච අරති විනොදනාදිකම්ව අකරොන්තස්ස නි සස්සයමුත්තකස්සාපි අමුත්තකස්සාපි ආපත්තියෙව; එකච්චස්ස පත්ත දානාදිතො පඨාය අමුත්තනිස්සයස්සෙව ආපත්ති; නෙසු මජ්ඣි මෙ ආචරියස්ස යාවජීවං භාරා; ඉතරෙ පන යාවසම්පෙ වසන්ති;

154) පතෙන වත්තං චරෙ ගාමපපවෙසෙ ගමනාගමෙ
ආසනෙ පාදපීඨෙ ච කථලොපාහණචිවරෙ–
155) පරිභොජනපානීයවච්චපස්සාවඨානිසු
විහාරසොධනෙ වත්තං පුන පඤ්ඤපනෙ තථා–

තාවදෙව; තස්මා ආචරියෙනාපි තෙසු සම්මා වත්තිතබ්බං; උප ජ්ඣායෙනසද්ධිවිහාරිකෙ වත්තබ්බමෙව නත්ථි; සුපෙසලොති පියං සීලමස්සාති පෙසලො වුඩ්ඪියලොපෙන ඊකාරස්ස අත්තකරණෙන; සුට්ඨු පෙසලො සුපෙසලො; සික්ඛාකාමොති අත්ථො; දන්තකට්ඨ නන්ති ආදි දදෙ, නිමස්ස කම්මං; දදෙ, නි සම්මා ආදරෙන යථාඩ පායං දදෙය්‍යා, ති අත්ථො; කාලෙ, නි තදනුරූපෙකාලෙ;–

154) පතෙන ච–පෙ–චිවරෙ ච වත්තං චරෙ, නි සම්බන්ධො; චරෙ, නි කරෙය්‍ය; තඤ්ච නිච්චං කත්වා සාඛුකං අපරිසංසනෙන ඔඛාවනං මුහුත්තං උණ්හ ඔතාපනං ඨපනට්ඨානං උපපරික්ඛිත්වා චම්මාදිනා කෙන චි අනන්තරහිතාය නික්ඛිපනං පතෙන වත්තං; ගා මං පවෙසන්තානං නිවාසනකායබන්ධනසංඝාටිදානං ධොවිත්වා සොද කපත්තස්ස දානං ගාමපපවෙසෙවත්තං, යදිආකංඛති පරිමඬලං නිවාසෙත්වා ච පාරුපෙත්වා ච නාතිදූරනච්චාසන්නෙන ගමනා පත්ත පරියාපන්නගහණං ච ගමනෙ වත්තං; නිවත්තෙන්තෙන පන පඨමත රං ආගන්ත්වා ආසනපඤ්ඤපනං පාදෙදකාදිඋපනික්ඛිපනං පත්ත චිවරං පටිග්ගහණං ආගමෙ ආගමනෙ වත්තං; භණ්ඩානානං අ න්තරකථා අන්නොපානනං සබ්බන්ති වත්තං; ආසනපඤ්ඤපනං උට්ඨි තෙසු ආසනඋද්ධරණං පාදපීඨකඨලා නං 2 උපනික්ඛිපනං පටිසාම නඤ්චආසනෙ පාදපීඨෙ පාදකඨලෙව වත්තං; ධොතපාදඨපනකං පාදපීඨං අඤ්ඤං කථලං; උපාහනා ච චිවරච, නි චෙත්‍ථ; තස්මිං; සුකඛඅල්ලලොලෙඛි පුඤ්ඣනං; 3 උපාහනාය වත්තං; සිනානචිවරස්ස මුහුත්තං ඔතාපනංවතුරඟුලං කණ්ණං උස්සාරෙත්වා චිවරසංහරනව චිවරෙ වත්තං–

155) පරිභොජනීය–පෙ–පස්සාවඨානීසු ච විහාරසොධනෙ ච පුන පඤ්ඤපනෙ ච වත්තං තථා"ති සම්බන්ධො; වච්චච පස්සා වෙ ච වච්චපස්සාවා; නිට්ඨති එත්ථා"ති ඨානී කුටී; වච්චපස්සාවා නං ඨානී"ති තප්පුරිසෙ; අථවා නිට්ඨන්ති එත්ථා"ති ඨානං; සො යෙව සමාසෙ; වච්චපස්සාවස්ස ච පතනට්ඨානං; තං අස්ස අත්ථී" ති ඉඬගෙහාදි; පරිභොජනීයඤ්ච පානීයඤ්ච වච්චපස්සාවඨානී ච ප

---

2 කථලානං— 3 පුඤ්ඣනං—කත්ථචි

156) න පපෙඵොටෙය්‍ය සොධෙනෙතා පටිවාතෙව පඞ්ගණෙ
විහාරං භික්ඛුපානීයසාමන්තා සයනාසනං-

157) නහානෙ ච නහානස්ස රඞ්ගපාකෙඵ ධොවනෙ
සිබ්බනෙ චිවරෙ ඵෙව රජනෙතා නවජෙඨිතෙ-

රි—පෙ—ඨානි; තාසු; තෙසු වා පාදෙදකඋණ්හසීතනහානොදක පටියාදපනං පරිභොජනීයෙ වත්තං; පානබ්බපානීයෙන පුච්ඡනං උපඨාපනඤ්ච පානීයෙ වත්තං; සම්මජ්ජනපානීයඋපට්ඨාපනං ච චවපස්සාවට්ඨානිසු වත්තං; පඨමං පත්තචිවරාදීනි හරාපෙත්වා එක මන්තෙ නික්ඛිපනාදිඋල්ලොකනතො පට්ඨාය මක්කටසන්තානං ඔ හාරෙත්වා සම්මජ්ජනඤ්ච විහාරසොධනෙ වත්තං; ඔතාපෙත්වා සො ධෙත්වා පඵෙඵොටෙත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ භූමත්ථරනාදිප ඤ්ඤාපනං පුන පඤ්ඤාපනෙ වත්තං; තථා"ති ඉමිනා චරෙ"ති ඉදං අතිදිසති-

156) විහාරං සොධෙන්තො භික්ඛු පටිවාතෙ වා අඞ්ගණෙ වා පානීයසාමන්තා වා සයනාසනං න පඵෙඵොටෙය්‍යා"ති සඞ්ඛෙ, පානීයසද්දෙන පරිභොජනීයඤ්ච සංගණ්හිතං; පටිවාතෙ"ති උපරිවා තෙ; අඞ්ගණෙ"ති බහූනං සමොසරණෙ චිවටප්පදෙසෙ; සයනාස නන්නාම භූමත්ථරණමඤ්චාදි-

157) නහානෙ වත්තඤ්චරෙ; නහාතස්ස කාතබ්බෙ චරෙ"ති; සම්බන්ධස්ස පුරිසාධිනතාය සඞ්ඛෙ වෙදිතබ්බා; චිවරපටිග්ගහ ණගත්තපරිකම්මකරණං නහානෙ වත්තං; කාතබ්බෙ චරෙ"ති ග ත්තතො උදකසම්මජ්ජනී නිවාසනදුනාදිකිඤ්චෙ පවත්තෙතය්‍යා"ති අත්ථෙ; වනපගුඞ්ගෙ"ති ආදීසු විය සිස්ස එකාරාදෙසං රූපං; ත සමා කාතබ්බං වත්තං චරෙය්‍යා"ති යොජෙත්වා වෙදිතබ්බං; වුඩ්ඨා පන නහානෙ නහානස්ස කාතබ්බෙ වත්තං චරෙ"ති යොජෙත්වා අත්ථං වදන්ති; එවං සති කාතබ්බසද්දස්ස කම්මසාධනත්තා වත්ත මෙව කාතබ්බං නාම"ති වත්තෙන වත්තං චරෙ"ති වුත්තං විය හොති"ති විරුජ්ඣති; නහානෙන නහානෙ නහානස්සා,,ති වා පාඨෙ; උදකෙ ගත්තපරිකම්මෙන ථෙරං පඨමං නහාපෙත්වා ස යම්පි නහානෙනා,,ති අත්ථෙ; පාළියම්පි නහානෙන පඨමතරං උ ත්තරිත්වා,,ති අත්ථි; අථ රඞ්ගපාකෙ ධොවනෙ සිබ්බනෙ ච වත්තං චරෙ,,ති සඞ්ඛෙ; රජනපාකෙ චිවරධොවනෙ චිවරසිබ්බනෙ චා ,,ති අත්ථෙ; රජනෙතා චිවරෙ ඵෙවෙ අඞ්ගෙ නවජෙ,,ති සඞ්ඛෙ; රජනෙනා,,ති චිවරං රජනෙතා; ඵෙවෙනි රජනබින්දූපි-

158) එකවචසස අනාපුචඡා පත්තං වා චීවරානි වා
න දදෙය්‍ය න ගණ්හෙය්‍ය පරිකඛාරංව කිඤ්චනං–

159) එකවචං පවඡතො කාතුං ගන්තුං වා තස්ස පවඡතෝ
පිණ්ඩපාතඤ නිහරාපෙතුමත්තනෝ–

160) කිචචයං පරිකම්මං වා කෙසඤෙඡදඤ අත්තනෝ
කාරාපෙතුං ච කාතුංවා අනාපුචඡා න වට්ටති–

161) ගාමං සුසානං නිසසීමං දිසං වා ගන්තුම්චඡතෝ
අත්තනෝ කිචචයං වාපි අනාපුචඡා න වට්ටති–

162) උපජ්ඣානං අරතිං දිට්ඨිං කුක්කුචචං වා විනෝදයෙ
කරෙය්‍ය වාපි උස්සුක්කං සංඝායත්තෙසු කම්මසු–

---

158) එකවචසස,,ති ආචරියුපජ්ඣායානං වෙරිනෝ පුග්ගලස්ස පත්තං වා චීවරානි වා කිඤ්චනං පරිකඛාරං වා නදදෙය්‍ය න ගණ්හෙය්‍ය වා,,නි සම්බන්ධෝ; තඤ්ච න දදෙය්‍ය න ගණ්හෙය්‍යා,,නි පටිසාමනත්ථාය පි න දදෙය්‍ය නගණ්හෙය්‍ය වා"ති අත්ථෝ; ආකිඤ්චන"නන්ති ආදිසු විය කිඤ්චනසද්දෝ දට්ඨබ්බෝ; නස්ස කිඤ්චි"ති අත්ථෝ; කිඤ්චන"න්ති වා පාඨෝ; කිඤ්චනං පරිකඛාර"න්ති යොජනා; පදසම්බන්ධෙනෙත්ථ න"න්ති නසද්දප්පයොගොකතෝ;–

159) පවඡතෝ කාතු"න්ති පවඡාසමණංකාතුං; තස්සා"ති එකචචස්ස; පවඡතෝ"ති පවඡාසමණෝහුත්වා; නිනෙනාතු"න්ති එකචචස්ස නීහරිතුං; සබ්බත්ථ අනාපුචඡා නවට්ටතීති යොජෙතබ්බං–

160) කිචචයං වා"නි වෙය්‍යාවච්චකරාදි යං කිඤ්චි කිචචං වා කිචචමෙව කිචචයං; කස්සචියෝ; සෙනියෝ"ති ආදිසුවිය; පරිකම්මං වා"නි පිට්ඨිපරිකම්මං; අත්තනෝ කාරාපෙතුං වා"නි එකවෙචන අත්තනෝ කාරාපෙතුං වා; කාතුං වා"නි නස්ස අත්තනා කාතුංවා;–

161) සීමතෝ නිග්ගතා බහිභූතා නිසසීමා; තං; ආචාරියුපජ්ඣා යෙසු අවත්ථා දූරං භික්ඛාචාරං ගතෙසු පි අපස්සන්තෙන ගාමෝ පවිසිතබ්බෝ; දිට්ඨාභාවතෝ පට්ඨාය පන ආපුචඡිතුං යෙව වට්ටති; අත්තනෝ කිචචයං වාපී"නි අත්තනෝ සීමාය පි පත්තපචනං චීවරරජනාදිකං සකං කරණීයං වා පි කාතුං–

162) අරති"නන්ති සාසනෙ අනභිරතිං; සංඝායත්තසු කම්මෙසූ"නි පරිවාසාදිනජ්ජනීයාදිසුසංඝපටිබද්ධෙසු කම්මෙසු; උස්සුක්කං වාපි"නි ආචරියුපජ්ඣායෙසු ගරු ධම්මං අජ්ඣාපනෙනාසු කම්මං රහෙසු ච කි"නන්නිත්‍රුඛෝ සංඝෝ පරිවාසං දදෙය්‍යා"ති ආදිනා උස්සාහං වාපි;–

163) ගිලානෙසු උපට්ඨෙය්‍යය වුට්ඨානං නෙසමාගමෙ
වත්තභෙදෙන සඞ්ඝත්ථ අනාදරෙන දුක්කට"නති-

16-වච්චපස්සාවට්ඨානික"නති

164) න කරෙය්‍ය යථාවුඩ්ඪං වච්චං යානානුපුබ්බියා
වච්චපස්සාවකුටියො නහානතිත්ථච ලඞ්ඝති-

---

163) ගිලානෙසු උපට්ඨෙය්‍යා"ති-"**පඨ කි ඡීකඛවෙ අගෙඡිඝ මනසාගතෙ ගිලානුපට්ඨකො අලං ගිලානුපට්ඨාතුං පබ්බ ලො හොති භෙසජ්ජං සංවිධාතුං සප්පායාසප්පායං ජානාති අස ප්පායං අප නාමෙති සප්පායං උප නාමෙති මෙත්තචිත්තො ගි ලානං උපට්ඨාති නො ආමිසන්තරො අජෙගුච්ඡිකො හොති උච්චාරපස්සාවං වා බෙලං වා වනතං වා නීහරිතුං පබ්බලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමා දපෙතුං සමුත්තෙජෙතුං සම්පහංසෙතු**,,නති,, එවං වුත්තපචඡසම නානාගතෙනඞ්ගුත්වා ගිලානෙසු උපට්ඨහෙය්‍යා,,ති අත්ථො;ඉමිනා සඞ්ඛ නි පිආචරිතබ්බං ගිලානවත්තං උපදිස්සති; වුට්ඨාන,,නති ගෙලඤ්ඤං උට්ඨිතං; ආගමෙ,,නි ආගමෙය්‍ය ඔලොකෙය්‍ය,,නි අත්ථො; උපජ්ඣා චරියෙහි ච සද්ධිවිහාරිකඅන්තෙවාසිකෙසු යදි නෙගිලානා හො නති ආදිතො පට්ඨාය විවරෙ රජනපරියොසානච අරහිවිනොද නාදිකඤ්ච වුත්තං; අගිලානෙසු පන උදෙසපරිපුච්ඡා ඔවාදානු සානියා අනුග්ගහො පත්තචිවරාදිදානචා,,නි සඞ්ඛංකාතඛ්බං;තෙනෙ වහෙට්ඨා වුත්තං තස්මා ආචරියෙන පි තෙසු සම්මා වත්තිතබ්බං උ පජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකෙසු වත්තඛ්බමෙව නඤ්ඤි-

15-උපජ්ඣාචරියවත්තනිදෙසො

---

164) වච්චපස්සාවට්ඨානික,,නති ඨානමහි ඨානෙ වා භවං වච්ච පස්සාවට්ඨානිකං යථාවුඩ්ඪං වච්චං න කරෙය්‍යා,,නි සම්බන්ධො; යෙ යෙ වුඩ්ඪා යථාවුඩ්ඪං ආගතපටිපාටිං හිත්වා වුඩ්ඪපටිපාටියා,,නි අත්ථො; වච්ච,,නති උපලක්ඛණමත්තං පස්සාවච නහානච න ක රෙය්‍යා,,නි අධිපායො; තදෙසමත්තෙ,,නි යානානුපුබ්බියා,,නි ආ දිනා; යානානුපුබ්බියා,,නි යානානං ගතානං අනුපුබ්බි අනුක්‍රමො යානානුපුබ්බි; තාය; වච්ච-පෙ-නිත්ථඤ්ච,,නි එතං තයං ලඞ්ඝති,, නි අත්ථො භික්ඛුනා,,නි විඤ්ඤාපයති-

165) පවිසෙය්‍යුඛහජීතඛා නො සඝසා පවිසෙය්‍ය ච
උකඛාසිතඛාවුඛහජෙය්‍ය පාදුකාසෙවසණ්ඨිතො-

166) න කරෙය්‍ය නිඤ්ඡුනං වචනං දන්තකට්ඨං ච ඛාදයං
වචනපඤ්ඤාවදෙණ්ණිනං න කරෙය්‍යුභයං බහි-

167) කූපෙ කට්ඨං නපානෙය්‍ය ඛෙලං පඤ්ඤාවදෙනියං
නාව ලෙඛෙය්‍ය එරුසෙනූහනාපි ධොවයෙ-

168) න නිඛඛමෙය්‍ය සහසා උඛහජීතඛා න නිඛඛමෙ
චපුචපු නාවමෙය්‍ය උකලාපව විසොධයෙ,,හි-

17-ආපුච්ඡකරණ,,නති

169) අනජ්ඣිට්ඨොව ථෙරෙණ පානිමොඛඛං න උද්දිසෙ
ධම්මං න කථයෙ පඤ්හං න පුවෙඡ නවිඤ්ඤපෙ

---

165) උඛහජීතඛා ච සහසා ච නො පවිසෙය්‍යා,,නි සඛන්ධො; උ ඛහජීතඛා,,නි චීවරං දූරතොව උකඛිපිතඛා; සහසා,,නි සීඝං; උකඛා සෙඛා පවිසෙය්‍යා,,නි යොජනා;

166) වචනපඤ්ඤාවදෙණ්ණිනං බහි,,නි සම්බන්ධො; උභය,,නති ව චනමපි පඤ්ඤාවමපි;-

167) කූපෙ,,නි වචනාමතෙ; කට්ඨ,,නති අවලෙඛනකට්ඨං; එ රුසෙනා,,නි ඛරෙන අවලෙඛනකට්ඨෙන; උහතොපී,,නි අත්තනා වා පරෙන වා; උහතොපි වචනමක්ඛිතොපී,,නි අත්ථො; ධොවයෙ ,,නි සති උදකෙ; උදකෙ අසති කට්ඨෙනාපි සොධෙය්‍ය-

168) න නිඛඛමෙනි න නිඛඛමෙය්‍ය; චපුචපූ,,නි අනුකරණං විඤ්ඤායං ඉතෙන චපුචපු කත්වා,,නි කිරියාවිසෙසනං; නාවමෙය්‍යා ,,නි න ඩොවෙය්‍ය සති පන උදකෙ ආවමිතබ්බං; අසති යෙන කෙන වි පුඤ්ඤිතඛා ගන්තබ්බං; සබ්බං සාධාරණට්ඨානෙ ච ආවමන කුම්භියා උදකං න සෙසෙතබ්බං; උකලාප,,නති කචවරං; විසොධ යෙ,,නි විහාරධොවනෙ විය වචනපඤ්ඤාවකුටියො පරිවෙණකොට්ඨ කෙ ච සම්මජ්ජෙය්‍ය; සබ්බත්ථෙව ච පන වත්තහෙදෙදුකකටං-

16-වචනපඤ්ඤාවට්ඨාණිඛානිදෙසො

17-ආපුච්ඡකරණ,,නති ආපුච්ඡාය කරණං;

169) අනජ්ඣිට්ඨොවා,,නි අනානත්තොව ආයාචිතො එව වා; න ව විස්සජ්ජෙ,,නි පුච්ඡිතපඤ්හං න විසජ්ජෙය්‍ය ච ආපුච්ඡිතා වා යාචිතො වා යථාවුත්තනමෙතං කාතුං ලභති,,නි අධිප්පායො

170) ආපුවජ්ජා කථෙන්නස්ස පුන වුඩ්ඪතරාගමෙ
පුන ආපුවජ්ජනාභාවභත්තගෙඝවානුමොදනෝ–
171) වසන්තා ච අනාපුවජ්ජා වුඩ්ඪෙනෙකවිහාරකෙ
න සජ්ඣායෙය්‍ය උද්දෙසං පරිපුවජ්ජං ච නො දදෙ–
172) ධම්මං න භාසයෙ දීපං න කරෙ න ච විජ්ඣාපෙ
වාතපානං කවාටං වා විවරෙය්‍ය ථකෙය්‍ය ච–
173) චංකමෙ චංකමන්තා පි වුඩ්ඪෙන පරිවත්තයෙ
යෙන වුඩ්ඪා සසංඝාටිකපාරුපනෙනං න ඝට්ටයෙ,නි

---

170) ආපුවජ්ජා කථෙන්නස්ස,,නි අත්තනො වුඩ්ඪං ආපුවජ්ජා ධම්මාදිකං භාසන්නස්ස; පුන වුඩ්ඪතරාගමෙ,,නි පුනඅඤ්ඤස්සවුඩ්ඪ තරස්ස ආගමනෙ සති,,නි අත්ථෝ; පුන ආපුවජ්ජනා නත්ථි,,නි; භා සිතබ්බං ථපෙත්වා පුන ආපුවජ්ජනකිච්චංනත්ථි,,නි අත්ථෝ; සංඝත්ථෙ රෙ අසති ආරද්ධම්පි අථපෙත්වා කථෙන්නස්සාපි එසෙවනයො; භ ත්තගෙඝ අනුමොදනෝ ච ආපුවජ්ජනා නත්ථි,,නි සඞ්ඛෙපෝ; අනුමෝ දනෝ,,නි දුයකෙහි ච යාචිතස්ස තං තං පුඤ්ඤානුමොදනවසෙන ධ ම්මකථං කරොන්තෙනා අනුමොදනව ථෙරාධෙය්‍යං;–"**අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා භත්තගෙඝ අනුමොදිතු**,,න්ති,, හි ව ත්තබ්බං;–සචෙ මනුස්සා අත්තනො අභිරුචිතෙන එකෙන අනු මොදනං කාරෙන්ති; නෙව තස්සානුමොදනෝ ආපත්ති; උපනිසි නත්තකථාය මෙව හි මනුස්සෙසු කථාපෙන්තෙසු ථෙරෝ ආපුවජ්ජින බ්බා,,නි අධිකථාය වුත්තං–

171) වුඩ්ඪෙන එකවිහාරකෙ වසන්තා චා,,නි සඞ්ඛෙපෝ; වුඩ්ඪෙ නා,,නි වුඩ්ඪෙන සද්ධිං; එකවිහාරකෙ,,නි සවත්තුපචාරෙ විහාරෙ; න මහාවිහාරෙ; කුවජ්ජනත්ථෙ හි කපපච්චයො; න සජ්ඣායෙය්‍යා,,නි සජ්ඣායනං නකුරෙය්‍ය;–

172) ධම්මං නභාසෙය්‍යා,,නි ආදිසු අනාපුවජ්ජා,,නි සඞ්ඛිප බ්බං; න ච විජ්ඣාපෙති න ච නිබ්බායෙය්‍ය; වාතපානච ආලොකස ඤ්ඤිලකං කවාටච චාරඤ්ඤිලකං වාතපානකවාමං න විවරෙය්‍ය; න ථකෙය්‍ය චා,,නි නඩාරෝ සබ්බත්ථ යොජෙතබ්බා,

173) එකවංකමෙ වුඩ්ඪෙන චංකමන්තෙනා පි යෙන වුඩ්ඪා; තෙන පරිවත්තයෙ,,නි යොජනා; යෙන තෙනා,,නි භුම්මත්ථෙ කර ණවචනං; යත්ථ වුඩ්ඪා තත්ථා,,නි අත්ථෝ; වුඩ්ඪං ඔහාය අඤ්ඤ තො න ගන්තබ්බ,,න්ති අධිප්පායො; සො,,නි නවකො; එත,,න්ති

18–නගෙහා,,නී

174) නගෙහා මගහං වජේ භුඤ්ජේ පිවෙ ඛාදෙ න සායයෙ
න ගණෙහ න දදෙ නෙව වඤ්ඤෙ වඤ්ඤයෙය්‍ය වා–

175) පරිකම්මං නකාරෙය්‍ය නකරෙ පටිචඡාදිසු.
පරිකමෙම දුවෙ වත්ථච්ඡාදිසබ්බත්ථ කපපියා,,නී

19–නහානකපෙපා,,නී

176) න ච නහායෙය්‍ය ථෙරානං පුරතොපරි වා තථා
දදෙය්‍ය ඔතරන්තානං මඡභුත්තරමානකොං–

177) කුඛ්ඛථමහතරුඨානෙ නහායමානො න ඝංසයෙ
කායං ගණ්ඨිබ්බහත්ථෙන කුරුවින්දකසුත්තියා–

වුඩ්ඪං; සබ්බත්ථ දුක්කටං, අයං හි ඛණ්ඩකධම්මතා යත්ථ නකාරෙ න පටිසෙධො; තත්ථ දුක්කටන්ති–

17–ඡුචඡකරණනිදෙඡසො–

---

174) වජේ,,නි ආදිසු නසඳෙ, සඞ්ඛිතබ්බං; තත්ථ පන යථා රූපභොජනාදිකං කම්මවචනඅජ්ඣාහරිත්වා භොජනං න භුඤ්ජේ,,නි ආදිනා අත්ථො වෙදිතබ්බා;

175) න කරෙ,,නි යත්ථ කම්මාදිකං පරිකම්මං සයම්පි නකරෙ ය්‍යා,,නි අත්ථො; පටිචඡාදිසු,,නි නිඛාරණෙ භුම්මං; ජනනාඝරුදක වත්ථපටිචඡාදිනං මඤ්ඤි”නිඅත්ථො; පරිකමෙම දුවෙ කපපියා,,නි සඞ්ඛෙපො;පරිකමෙම,,නි ජනනාඝරොදකෙපි උපජ්ඣායාදිනං කත්තබ්බ පරිකම්මං විය යෙන අභිවාදනාදිසු; දුවෙ,,නි ජනනාඝරුදකපටි චඡාදයො; ඡාදෙ,,නාති එතාය,,නි ඡාදි; වත්ථස්ස ඡාදි වත්ථච්ඡාදි; සබ්බත්ථා,,නි සබ්බකමෙමසු,,නි–

18–නගහනිදෙඡසො–

19–කපපනං කපපියතා කපෙපා නහානෙ කපෙපා නහාන කපෙපා;–

176) නවකො ථෙරානං පුරතො උපරි වා න ච නහායෙය්‍යා” නි සඞ්ඛෙපො; න වා,,නි න යෙව; පුරතො,,නි අභිමුඛෙ; උපරි,,නි න දියා උපරි;–

177) 178) 179) කුඛ්ඛථමහතරුඨානෙ කායං න ඝංසයෙ,, නි සඞ්ඛෙපො; තත්ථ කුඛ්ඛනනාම ඉට්ඨකදරුසිලා හිතත්; ථමෙහානා

178) මලුලකෙනාඤ්ඤමඤ්ඤං වා සරීරෙන න ඝංසයෙ
කපාලිට්ඨකඛඩ්ඩානි වඤ්චවටති ච වට්ටති-

179) සබෙබසං පුථුපාණී ච ගිලානස්සකතමලුලකං
පාසාණඵෙණකඨලා කපපියා පාදඝංසනෙ,,ති

20-අවන්දියා,,ති

180) උකඛිත්තානුපසම්පනෙනා නානාසංවාසඉත්ථියෝ
නවො ච ගරුකට්ඨා ච පණ්ඩකො ච අවන්දියා,,ති

ම නහානත්ථේ නිඛනිත්වා ඨපිතො; තරූ,,ති රුක්ඛෝ; අට්ඨන නාමං තවෙඡ්ඡා අට්ඨපදකාරෙන රාජියෝ ජිනිත්වා නහානත්ථේ නිඛානඵලකං; ගණ්ඩඛබහඤ්ඤෙන වා-පෙ-මලුලකෙන වා කායං සරීරෙන වා අඤ්ඤමඤ්ඤං න ඝංසයෙ,,ති සඛ්ඛෙපෝ; ගණ්ඩබබහඤ්ඤෙ නා,,ති දුරුමයහඤ්ඤෙන; කුරුවින්දකසුත්තියා,,ති, කුරුවින්දකපාසාණවුණ්ණානි ලාඛාය බන්ධිත්වා කතගුලිකාවලියා සුත්තෙන ආවුණිතසුත්තියා; මලුලකෙනා,,ති මකරදන්තකෙ ජිනිත්වා පදුමකණ්ණිකසණ්ඨානෙන කතමලුලකෙන; සරීරෙනා,,ති අත්තනෙ කායෙන; අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස අඤ්ඤමඤ්ඤං කිරියාකරණසංඛාතෙ කිරියාබ්‍යතිහාරෙ චිත්තං; කපාල-පෙ-පුථුපාණී ච සබෙබසං වට්ටතී,,ති සඛෙපෝ; කපාලඤ්ච ඉට්ඨකා ච තාසං ඛණ්ඩානි; පුථුපාණී,,ති පුථු නානාපාණී පුථුපාණී හත්ථපරිකම්මං රුළ්හිවසෙන; සබෙබස ,,නති ගිලානාගිලානානං; ගිලානස්ස අකතමලුලකං වට්ටතී,,ති සඛෙපෝ අකතමලුලකං නාම කතමලුලකවිපරීතං; ඵෙණං නාම යමුදඵෙණ,,නත්ථ-

19-නහානකපපනිදෙදසො

---

180) උකඛිත්තෙනා,,ති ආපත්තියා අදස්සනෙ අපපටිකම්මෙ ච උකඛිත්තකො පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිනිස්සග්ගෙ උකඛිත්තකො,,ති නිවිඩෙ උකඛිත්තකෙ; නානාසංවාසකො නාම ලද්ධිනානාසංවාසකො පි කම්මනානාසංවාසකො පි ගරුකට්ඨා වා,,ති පාරිවාසිකො මූලායපටිකස්සනාරහෙ මානත්තාරහෙ මානත්තචාරී අබ්භානාරහෙ ච ඉධ ගරුකට්ඨා,,ති අධිප්පෙතා; ඉමෙහි පන අඤ්ඤමඤ්ඤං වන්දිතුං වට්ටතී,,ති-

20-අවන්දියනිදෙදසො

21—චම්මං,,නන්ති—

181) මිගාවෙලකවම්මානි කප්පන්ති පරිභුඤ්ජිතුං
රොහිතෙණ්ණිපසදං ච කුරුඝාමිගජාතිකා-

182) අනුඤ්ඤාතත්තායා අඤ්ඤං චම්මං දුක්කටවත්ථුකං
ඵවිකොපාහණෙ චම්මං සබ්බං කප්පති මානුස"නන්ති-

22—උපාහනාවෙවා,,න්ති-

183) මජ්ඣිමදෙසෙ නකප්පන්ති ගණ්ඨිඝණ්ඨුපාහනා නවා
සබ්බස්ස කප්පන්නාරාමෙ සබ්බත්ථාකල්ලකස්ස ච-

184) සබ්බනීලකඔදාතපීතලොහිතකණ්හකා
මහාරහමහානාමරහරත්තාචුපාහනා-

---

181) මිගා ච අජා ච එලකා ච තෙසං චම්මානී,,ති සම්බන්ධො; අජෝ ඡකලකෝ එකෝ මෙණ්ඩකෝ; මිගෙ දස්සෙති රොහිතෙ,,නි ආදිනා; රොහිතාදිගහණං උපලක්ඛණමත්තං වාතම්ගම්ගමාතූ කාදිපි එත්ථෙව සංගයහ,,න්ති;

182) අනුඤ්ඤාතත්තායා,,ති අනුඤ්ඤාතයථාවුත්තචම්මත්තායතො අමානුසංව සබ්බං චම්මං ඵවිකොපාහනෙ කප්පති,,ති සම්බන්ධො; ඵවිකාසත්ථකාසකාදී,,නි

21-චම්මනිද්දෙසො

---

183) නවා ගණ්ඨිඝණ්ඨුපාහනා මජ්ඣිමදෙසෙ නකප්පන්ති,,ති සම්බන්ධෝ: නවා,,ති එකවාරම්පි අප්පටිමුඤ්චකා; තත්ථ ගණ්ඨිඝණ්ඨුපාහනා චතුපටලතො පට්ඨාය වුච්චන්ති; සබ්භවෙ ව්‍යභිචාරෙ ච විසෙසනං සත්ථකං භවති,,නි මජ්ඣිමදෙසෙ,,ති විසෙසනං; අමජ්ඣිමදෙසං ව්‍යභිචරති,,නි අමජ්ඣිමදෙසෙ ගණ්ඨිඝණ්ඨුපාහනා කප්පන්ති,,නි වෙදිතබ්බං තථා නවා,,ති ඉමිනා අනවා මජ්ඣිමදෙසෙ පි ඉමිනා පන වාක්‍යෙන මජ්ඣිමදෙසෙ පි එකවාරම්පි පටිමුඤ්චකා අඤ්ඤත්ථ තු සබ්බා පි ගණ්ඨිඝණ්ඨුපාහනා වට්ටන්ති න සෙසා,,ති ආපන්නං තථා පි,, **අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකපටලිකං උපාහනන්ති**,, වුත්තත්තා එකපටලිකා පි වට්ටති,,නි වෙදිතබ්බං; සබ්බස්සා,,නි මජ්ඣිමදෙසෙ පච්චන්තිමෙ පි ගිලානාගිලානස්ස සබ්බස්ස "**අනුජානාමි භික්ඛවෙඅජ්ඣාරාමෙ උපාහනං ධාරෙතු**,,න්ති හි සාමඤ්ඤෙන අනුඤ්ඤාතා; සබ්බත්ථා,,නි ගාමෙ වා අරඤ්ඤෙ වා ආරාමතො අඤ්ඤත්‍ර; අකල්ලකස්ස චා,,ති ගිලානසෙසෙව-

184) සබ්බ-පෙ-රත්තා ච උපාහනා සබ්බ-පෙ-විවජ්ජිකාළිකා

185) සබ්බමජ්ඣිකා චිත්‍රා නිලපීතාදිවද්ධිකා
තිත්තිරපත්තිකා මෙණ්ඩ අජවිසාණවද්ධිකා–

186) ඛල්ලබද්ධා පුටබද්ධා තූලපුණ්ණාචුපාහනා
පාළිගුණ්ඨිමකා මොරපිඤ්ඡන පරිසිබ්බිතා–

187) විචිකාළිකතාසීහබ්‍යගඤ්ඡුද්ධාජිනාදිපිනං
මජ්ජාරකාලකොළුකවමෙමහි ච පරිකඛිතා
පාදුකාසංකමණීයා කො චි ධාරෙය්‍යදුකකටං–

ච–පෙ–දීපිනං චමෙමහි ච; පරිකඛිත්තතත්තා ච උපාහනා සංකමනීයා පාදුකා ච කො චි ධාරෙය්‍ය දුකකටං,,නති යොජනා; ඔදාතාය පාළියා අට්ඨකථාය ච අභාවෙ පි අනුලොමවසෙනෙත්ථ වුත්තං විය දිස්සති; නීලකො ච ඔදාතකො චා,,ති ආදිනා චෙත්ථ; සබ්බව නීලක–පෙ–කණ්හකා යාස,,නතිසමාසො; මහාරහා,,ති ආදීසු අපපයුත්තෙ පි සබ්බසද්දෙ පකරණවසෙන යොජෙත්වා අත්ථො වෙදිතබ්බා–

අත්ථා පකරණා ලිඟා; ඔචිත්‍යතා කාලදෙසතො,
සද්දත්ථා විභජීයන්තෙ, න සද්දයෙව කෙවලා,,ති හි වුත්තං–

185) චිත්‍රා,,ති විචිත්‍රා; නීලපීතාදිවඩ්ඪයො යාස,,නති සමාසො; ආදිසද්දෙන ඔදාතාදීනං ගහණං; තිත්තිරපත්තසදිසො විචිත්තෙනා වණ්ණා තිත්තිරපත්තසද්දෙන ගහිතො; තමෙතෙසමත්ථී,,ති තිත්තිරපත්තිකා; මෙඬස්ස ච අජස්ස ච විසාණසදිසා වද්ධා යාස,,නති බාහිරත්ථො; තා පන කණ්ණිකට්ඨානෙ මෙඬකඅජවිසානසණ්ඨානෙ ච ද්ධා යොජෙත්වා කතා;එසනයො විචිකාළිකාදිසු;–

186) පණ්හිපිධානත්ථං ථලෙ ඛල්ලං බද්ධං යාස,,නති විගහො; ජංඝතො සබ්බපාදපටිච්ඡාදනකපටබද්ධං යාස,,නති බහුබ්බිහි, තූලං * පිවුපුණ්ණං යාස,,නතිඅඤ්ඤපදටෙථා; පලිගුණෙඨතී,,ති පලිගුණෙඨා උපරිපාදතලමත්තපටිච්ඡාදකබන්ධො තෙන යොජිතා කතා පාළිගුණ්ඨිමා විචිත්‍රා,,ති තද්ධිතවුත්ති

187) විචිකානං අළසදිසං නඛට්ඨසදිසං බද්ධමෙත්‍යාස,,නති විචිකාළිකා; සීහබ්‍යගඤ්ඡුද්ධා ජිනදීපිනංචමෙමහි චා,,ති පකරණතො අජිනා නාම මිගාඵළඛද්ධා පකඛිබිලාරා; සංකමන්ති ගච්ඡන්ති එතාහි,,ති සංකමනීයො;—

---

* තූලං–කත්ථචි–මථ තූලො තථා පිවු පාළිනිඝණ්ඩු අපිචඛොමර මමකඛරපොත්ථකෙ සබ්බත්ථ තූලනාමංතූල,,ඉති ලිඛිතාවදිස්සන්ති–

188) නීලාදිවණ්ණං සකලං පුච්ඡිත්වාවෙකදෙසකං
උපාහනා වලඤ්ජෙය්‍ය හාරෙත්වා ඛල්ලකාදිකා''නති–

23–අනොලොකිය''නති

189) සාරත්තෙනා ඉත්ථියා යොනිං මුඛං වා භික්ඛුදස්සියා
පරස්ස පත්තං උජ්ඣානසඤ්ඤී වා අත්තනොා මුඛං
ආදාසෙ උදපත්තෙ වා ඔලොකෙය්‍ය,ස්ස දුක්කටා''නති–

24–අඤ්ඤනී''නි–

190) වව්වාටඨසොළසංසා වා මට්ඨා වට්ටති අඤ්ඤනී
නිස්සෙසා පි මූලෙ ගීවායං ලෙඛා එකාව බන්ධිතුං–

---

188) නා පන නාලවණ්ණාදීහි කතා සංහාරියා සකලං එක දෙසං වා පුච්ඡිත්වා වා,,නි යොජනා; ඛල්ලකාදිකා,,නති ආදිසද්දෙන මණ්ඩවිසාණවද්ධකාදිකං සබ්බං සංගණ්හාති,,නි—

22–උපාහනානිදෙසො

---

189) සාරත්තෙනා''නි සංරත්තෙනා; සංජාතරාගචිත්තෙනා''නි අත්ථෝ; ඉත්ථියා''නි තදහුජාතාය පි පටිසන්ධිවසේන අනොකාසුපනිජ්ඣාය නෙ අන්තමසෝ තිරච්ඡානගතානමපි දුක්කටමෙව; භික්ඛුදස්සියා''නි උපලක්ඛණමත්තං; ඉත්ථි වා හොතු පුරිසෝ වා භික්ඛුදස්සනසමයෙ ආ සාරත්තෙනනාපි මුඛං න ඔලෙලාකෙතබ්බං; උජ්ඣානං ලාමකතො; සං චින්තනං කොපෝ; පත්තසඤ්ඤු අස්සා''නි උජ්ඣානසඤ්ඤී; ඉධ පන ගිලානෝ පි නමුච්චති; ආදාසෙ උදපත්තෙ''නි ඉමිනා සෙසෙසු කංසපත්තාදීසු කඤ්ජියාදීසු ච මුඛනිමිත්තං පඤ්ඤායති නෙසං සං ගහෝ; සංඡවි නු ඛෝ මෙ වණ්ණෝ නෝ''නි න ජිණ්ණෝ නු ඛෝ'' මහි නෝ''නි පන ඔලොකෙතුං වට්ටති, අස්සා''නි භික්ඛුනෝ—

23–අනොලොකිය නිදෙසෝ.

---

190) වට්ටා වා අට්ඨසොළසංසා වා මට්ඨා අඤ්ඤනී වට්ටති''නි යොජනා; අට්ඨ ච සොළස ච අංසා කොණා යස්සා සා''නි විග්ගහෝ; සොළසංසපපදෙසවිභත්තියා අට්ඨංසා සුනියා අට්ඨංසසඛ්ඛවිභත්තා චතුරංසා පි සාමත්තියා ගය්හති''නි ඤාතබ්බං; උජුකමෙව පන චතුර සා වා''නි අට්ඨකථායං වුත්තං; අඤ්ඤනී''නි අඤ්ඤනආළි; මූලෙ නි

191) යං කිඤ්චි රූපං මාලාදිකම්මං මකරදන්තකං
ගොමුත්තකඞ්ඝවණ්ඩාදිවිකාරං නෙත්ථ වට්ටති–

192) ලබෙහකවණ්ණසුත්තෙන සිබ්බිතුං ඵවිකා තථා
සිපාටිකුණ්ඩවිකා කොසා සලාකා පි අවිත්තකා–

193) සංඛනාභිවිසාණට්ඨි නළදන්තමයා තථා
ඵලකට්ඨමයා වෙළුලාඛා ලොහමයා පි ච–

194) අඤ්ඡනියෝ සලාකායෝ ධූමනෙත්තා ච ලබ්භරෙ
තථා සත්ථකදණ්ඩානි නත්ථුදන්තා ච තම්මයා"ති–

25–අකප්පියානිසයනානී"ති.

195) ආසන්දිතූලිපල්ලඞ්කා පටිකා ගොණචිත්තකා
පටලිවිකතිඋද්ද ලොමිඒකන්ත ලොමිකා–

සෙසා පි ලෙඛාවට්ටනානී"ති යොජනා; මූලෙ"ති බුන්දෙ හෙට්ඨතොති" වුත්තං හොති; ලෙඛා"ති වට්ටලෙඛා බන්ධිතුං ගීවාය එකා එකාලෙඛා වට්ටතී"ති සම්බන්ධො; බන්ධිතු"නති පධානබන්ධනත්ථං—

191) යං කිඤ්චිරූප"නති ඉත්ථිරූපාදි යං කිඤ්චිරූපං; මාලාදිකම්ම" නන්ති මාලාකම්මං ලතාකම්මං; අඞ්ඝවණ්ඩි"ති එත්ථාදිසද්දෙන අඟගිකා දිකං ගහිතං; එත්ථා"ති අඤ්ඡනියං.

192) ඵවිකා"ති අඤ්ඡනිඵවිකා; සිපාටී"ති ඛුරසිපාටිකා; සලා කා පි අවිත්තකා ලබ්භා"ති සඞ්ගණ්හං; සලාකා"ති අඤ්ඡනිසලාකා; න චිත්තාමෙනිස්සා"ති අවිත්තකා; නාදිසං පන ලභිත්වා උපාහනායෝ විය නාසිත්වා පරිභුඤ්ජිතබ්බං—

193) අට්ඨිසද්දෙන මනුස්සට්ඨිං ඨපෙත්වා යං කිඤ්චිඅට්ඨිගහිතං;

194) ධූමනෙත්තා"නි ධූමනාළිකා; නිස්සා ආකාරාදෙසවසෙන වුත්තං; සත්ථකදණ්ඩානී"නි සත්ථදණ්ඩා; නත්ථු දෙනත්ථි එතාසා"නි න ත්ථුදා; අනියමෙන හි, නදිදිතෝ වා ඒ; තෙහි සංඛනාභිආදීහි නි බ්බත්තා තම්මයා—

24–අඤ්ඡනීනිදෙදසෝ–

---

25 අකප්පියානි සයනානී"ති උච්චාසයනමහාසයනානි; පධානව සෙන පන සයනානී"ති වුත්තං; පීඨාදයෝ පි එත්ථෙව සංගය්හන්ති;–

195) ආසන්දිසද්දෙන සන්දිඅවසෙසානංචිය ආසන්දිච—පෙ—උභ තෝ රත්තූපධානකප්පෙච"ති එතානි අකප්පියානී"ති සඞ්ගණ්හං: නත්ථ

196) කුත්තනං කොසෙය්‍යකට්ඨිස්සං හත්ථිඅස්සරථත්ථරා
අජිනපපවෙණිකදලි මිගපවරපවත්ථරත්ථනං-

197) සලොහිතවිත්තානඤ්චූ භතොරත්තූපධානකං
අකපපියානි එතානි දුක්කටං පරිභුඤ්ජතො-

ආසන්දී"ති සුගතඞ්ගුලෙන අනිරෙකචතුරඞ්ගුලපාදකානි මඤ්චපීඨානි; නත්ථපීඨං නාම මඤ්චො විය නාතිදීඝං වුච්චති; නිවිධං තූලමෙති සඤ්ඤා අත්ථී"ති තූලි; පකතිතූලිකා; පල්ලඞ්කා"ති පාදෙසු වාළරූපානි ඨපෙත්වා කතො"ති ඨපනස්ස අට්ඨකථායං වුත්තත්තා ඨපනඤ්ච යථාකථඤ්චි හොති යුත්තති ච නහොති"ති තඤ්ඤෙව සීහරූපාදිං දස්සෙත්වා කතො පන වට්ටති"ති වදන්ති"ති යං ටීකායං වුත්තං තං කිම්,ති එවං වදන්ති"ති වත්වා පටික්ඛිපිතබ්බං; අකපපියරූපා තූලොමඤ්චො පල්ලඞ්කා නාම"ති හි සාසනසමයසෙමි ආසන්දි පල්ලඞ්කා උච්චාසයනං සෙසා මහාසයනං; පටිකා උණ්ණමයෝ සෙතත්ථරකොගොණෙ චතුරඞ්ගුලාධිකලොමෙ මහාකොජවෙ; චිත්තකා වාළච්චිත්‍රෝ උණ්ණමයත්ථරණෙ උණ්ණත්ථළකලොමං; පටලිකා ඝනපුප්ඵිකා, විකතී"ති සීහබ්‍යග්ඝාදිරූපාවිචිත්තෙතා; උද්දලොමී"ති එකතොඋග්ගතලොමෙ; එකන්තලොමිකා"ති උභතොඋග්ගතලොමෙ-

196) කුත්තනං සොළසන්නං නාටකිත්ථීනං ඨත්වා නච්චයෙගෙහා; කොසෙය්‍යං රතනපරිසිබ්බිතං කොසෙය්‍යසුත්තමයං පච්චත්ථරණං; කට්ඨිස්සං රතනපරිසිබ්බිතං කොසෙය්‍යකට්ඨිස්සමයං; හත්ථිඤ්ච අස්සා ච රථා චා"ති සෙනඞ්ගානං; බහුත්තෙන සමාහාරවසෙතු; හත්ථිඅස්සරථෙ නෙසං පිට්ඨි නීසු අත්ථීරා"ති තප්පුරිසො; අජිනපපවෙණී"ති අජිනානං අජිනමිගචම්මානං මඤ්චපපමාණෙන දුපට්ටනිපට්ටානි කත්වා සිබ්බිතා පවෙණී; කදලිමිගානං ඉදං කදලිමිගං; කින්නතං චම්මං; පවරො ච සෝ පච්චත්ථරෝ චා,ති පවරපච්චත්ථරෝ; සෝ ච තං සෙතවත්ථස්ස උපරි අත්ථත්ථ කදලිමිගඤ්චූ තං පවරපච්චත්ථරත්ථනා"ති සමාසෝ; පවරපච්චත්ථරණ සංඛාතං සෙතවත්ථස්ස උපරි පත්ථරිතං කදලිමිගපවරපච්චත්ථරණ"නති අත්ථෝ; තං කිර එවං කරොන්ති; ටීකායං පන යථාවුත්තනයෙන අත්ථතං මඤ්ඤමෙව කිඤ්චි වුත්තං තං නයුත්තං අජිනපපවෙණිධාරෙතබ්බානී"ති ආදිනා විසුං අත්ථරණානමෙව වුත්තත්තා තෙසු හි වුත්තෙසු තදත්ථතා වුත්තමෙව සියා තථා ච වුත්තං හෙට්ඨා විසුං පටිකාදික"නති,-

197) සලොහිතවිත්තාන" නති එතං උභතොරත්තූපධාන

198) ආසන්නදිත්තයා සෙසෙ ලබ්භතෙ ගිහිසන්තකෙ
ධම්මාසනෙ ච භත්තගෙහ ඝරෙ චාපි නිසීදිතුං
භූමත්ථරණසංඛෙපෙ සත්ථුඝාපි කප්පති–

ක" න්ති,මයස්ස විසෙසනං; ලොහිතවිත්තානෙන සහවත්තමාන"න්ති සමාසො; සෙතවිත්තානම්පි ඉච්ඡා අකප්පියපච්චත්ථරණෙ සති නවට්ට ති; රත්තං උපධානං සීසුපධානං පාදූපධානඤ්ච රත්තූපධානකං උභතොමණ්ඩලස්ස සීසපාදනික්ඛපනඤ්ච නෙ රත්තූපධානක"න්ති අලොපසමාසො; යම්පන එකමෙව උපධානං උභයපස්සෙසු රත්තාදිවණ්ණං විචිත්රං තං පමාණයුත්තඤ්චෙව වට්ටති; තත්රිදං පමාණං විත්ථාරතො තීසු කණ්ණෙසු චින්නං කණ්ණානං අන්තරං විදත්ථි චතුරඟුලං මජ්ඣෙ මුට්ඨිරතනං දීඝතො පන දියඩ්ඪා රතනං වා චිරතනං වා; පරිභුඤ්ජතො"ති ඉමිනා කරොන්තස්ස කාරාපෙන්තස්ස කප්පි ච ඡෙදනං පාචිත්තිය"න්ති දීපෙති,

198) ධම්මාසනෙ ච භත්තගෙහ ච ඝරෙ චාපි ආසන්නදිත්තයා සෙසෙ ගිහිසන්තකෙ ගිහිවිකටෙ සති නිසීදිතුං ලබ්භති"ති අජ්ඣාහාරො පදසම්බන්ධො වෙදිතබ්බා; ගිහිසන්තකෙ"ති ඉමිනා සංඝිකම්පි උපලක්ඛෙති; **"අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඨපෙත්වා තීණි ආසන්දිං ළලඞ්කං තුලිකං ගිහි විකට"න්ති** සාමඤ්ඤනෙ වුත්තං;සාමඤ්ඤතොපි දානය පන විසෙසෙපි අවට්ඨානතො ආසන්නදිත්තයා එව ධම්මාසණ ආසන්නදිත්තයා සෙසෙ"ත්ථ යොජෙත්වා අත්ථො වෙදිතබ්බා; අට්ඨකථායං හි ආසන්දිපල්ලංකො ගොණකො"ති ආදි පාළිඤ්ඤමෙ ආසන්නදිත්තයමාදිතො හිත්වා ගොණකාදීනි සංඝිකවිහාරෙ වා පුග්ගලිකවිහාරෙ වා මඤ්චපීඨෙසු අත්ථරිත්වා පරිභුඤ්ජිතුං නවට්ටනානි; ධම්මාසනෙ පන ගිහිවිකටනීහාරෙන ලබ්භනති; තත්‍රාපි නිපජ්ජිතුං නවට්ටති"ති වුත්තං; භත්තගඝං නාම විහාරෙ දානට්ඨානං; ධම්මාසනං පන යත්ථ කත්ථ චි; ඝරෙ"ති අනන්තරඝරෙ; නිසීදිතුං ලබ්භතෙ"ති ඉමිනා නිපජ්ජිතුං නවට්ටති"ති දීපෙති–

සංඛිපනං අන්තොකරණං සංඛෙපො; භූමත්ථරණෙ සංඛෙපො අස්ස සයනස්සා"ති සමාසො; තස්මිං භූමත්ථරණෙ අන්තොකරණභූමත්ථරතො භූමත්ථරණමෙවා"ති දට්ඨබ්බං; සත්ථුඤ්ඤා"ති අත්තනො කප්පියපච්චත්ථරණං අත්ථරිත්වා සයිතුංච; පරිභණ්ඩකතං භූමි වා භූමත්ථරණසෙනාසනං වා සංඝිකමඤ්චපීඨංවා අත්තනා සන්තකෙන පච්චත්ථරණෙනු පච්චත්ථරිත්වා ච නිපජ්ජිතබ්බ"න්ති හි අට්ඨකථායං වුත්තං; ඉදඤ්ච ආසන්දිනම්පි අඤ්ඤත්ථතකරණෙ පරිහොගෙ ලක්ඛණවචනං; වුත්තං හි භගවතා **"අනුජානාමි භි**

199) චතුරංසපීඨා සත්තඞ්ගපඤ්චඞ්ගා උච්චපාදකා
තූලොනඩ්ඩා ඤරෙ යෙව මඤ්චපීඨා නිසිදිතුං–
200) චොළවාකුණ්ණපණ්ණානං තිණ්ණානෙව පූරිතා
චිවරවජ්ඣායා පඤ්ච භිසි සබ්බත්ථ කපපියා–
201) තූලත්තයං භිසිගබ්භෙහා ලොමානි මිගපක්ඛිනං
බිඹොහනෙ අනුඤ්ඤාතං තූලවජ්ජා මසූරකෙ–

කඩවෙ ආසන්දියා පාදෙ භින්දිත්වා පතිහරඤ්ඤිතුං පල්ලඞ්කස්ස වා ලෙ භින්දිත්වා පතිහරඤ්ඤිතුං තූලියං විජටෙත්වා බිඹොහනං කාතුං අවසෙසං භූමත්ථරණං කාතුනන්ති–

199) චතුරස්සපීඨා ව–පෙ–පඤ්චඞ්ගා ව උච්චපාදකා කපපන්නී "ති අත්ථතො වචනං විපල්ලාසෙත්වා සඞ්ඛිතබ්බං; කපපියා"ති ඉමිනා වා සඞ්ඛො වෙදිතබ්බා; තත්ථ චත්තාරො අංසා කොණා" යෙසං තෙ ච තෙ පීඨා චාති සමාසො; තිණ්ණං අපස්සයානං චතුන්නන්නව පාදූනං වසෙන සත්තඅඞ්ගානි යෙස"න්ති සමාසො; එකාපස්සයස්ස වසෙන පඤ්චඞ්ගා; චතුරස්සපීඨානං විසුං කපපියභාවෙ වුත්තත්තා සත්තඞ්ගාදයො පන දීඝා"ති විඤ්ඤායන්ති; පාළියං සත්තඞ්ගස්ස එකයොගනිද්දිට්ඨත්තා එකයොගනිද්දිට්ඨානං සඟවා ව වත්ති සඟවා නිවත්තී"ති; ඤරෙ"ති ඉමිනා සත්තඞ්ගස්ස පි ගහණං; එවඤ්හි අට්ඨානපපයුත්තෙන්නා; තස්මා තූලොනඩ්ඩා මඤ්චපීඨා ඤරෙ වා සත්තඞ්ගෙ වා නිසිදිතුමෙව කපපන්නී"ති සඞ්ඛො; තත්‍රායං පාළි; නෙන ඛො පන සමයෙනමනුස්සා සත්තඞ්ගෙ අන්තරඤරෙ තූලොනඩ්ඩං මඤ්චමපි පීඨම්පි විඤ්ඤාපෙන්ති 1 භික්ඛූනුකූලවායන්තා නාතිනිසීදන්ති; භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං **"අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකටං අභිනිසිදිතුං; නත්වෙව අභිනිපජ්ජිතු"න්ති"** තෙ පන කරොන්තස්ස වා 2 උද්දාලනකං පාචිත්තියං;–

200) සානුලොමානං ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං ඡ විඤ්ඤාස"න්ති විඤ්ඤාො; පඤ්ච භිසී"ති චොළාදිතූලගණනාය පඤ්චකා වුත්තා; සබ්බත්ථා"ති විහාරමඤ්චපීඨාදීසු සබ්බත්ථ–

201) තූලත්තය,,න්ති සිඔලිරුක්ඛාදීනං ඛීරවල්ලිආදීනං එරකාදීනං තූලත්තයං; භිසිගබ්භෙහා චොළාදිකා පඤ්චවිධා භිසිගබ්භෙහා; මිගපක්ඛීනං ලොමානී"ති එතං සබ්බ"න්ති සෙසාෙ; මිගස්ස දෙඩනෙව සබ්බං පි සීහාදයො චතුපදා පක්ඛිසදෙඩන සඞ්ගහං පි හංසමොරාදයො ගහිතා; නනු ච භිසිගබ්භසදඩෙනාගමාය උණ්ණාය මිගපක්ඛිලොමානම්පි ගහණං සම්භාවෙ පි තෙසං විසුං ගහ

1–පඤ්ඤාපෙන්ති–සීහළ–අ–පොත්තකෙ
2–කරොන්තස්ස වා කාරාපෙන්තස්ස වා–සී–

202) මනුස්සලොමමුණ්ණායං පණ්ණ පුප්ඵං තමාලකං
සුඛං න ආසනවෙව ලබ්භමප්පටිවෙක්ඛිත,,න්ති–

26–සමානාසනිකොපිච”න්ති–

203) නිවස්සනන්තරානුඤ්ඤතං භික්ඛූනමෙකමාසනං
සත්තවස්සනිවසෙහි පඤ්චවසෙසා නිසීදති–

ණෙසති පුනරුත්ති දෙසෙ ආපජ්ජති”ති; නාපජ්ජති; මනුස්සලොමප රිවාගවිභාවනපයොජනසම්භාවනො; නනු ච එවම්පි දෙසෙ යෙව; මනුස්සලොමං උණ්ණායා”ති ආදිනා හිසිගබ්භානං උපරි නියමා නත්තා ගම්යතෙ බිඹොහනෙ පි අයමෙව හිසිගබ්භා”ති; සච්චං; තථා පි න දෙසෙ; ගම්යමානත්තස්ස සද්දස්ස පයොගමපතිකාමවා රො”ති; මසූරකෙ තුලවජ්ජාමනුඤ්ඤතා”ති විපරිනාමෙත්වා සඞ ඝිතබ්බං; මසූරකං නාම චම්මඡවිකා හිසී,,ති වදන්ති–

202) උණ්ණායං මනුස්සලොමඤ්ච පණ්ණ සුඛිනන්තමාලකඤ්ච පුප්ඵඤ්ච අපටිවෙක්ඛිතං ආසනං වෙව ලබ්භ”න්ති සඞ්ඛෙ; මනුස්ස ලොම”න්ති ඉමිනා න කෙවලං ඉධ එළකලොමමෙව උණ්ණා අථ ඛො කපඨියාකපඨියමංසජාතීනං පක්ඛිචතුප්පදානං ලොමම්පි”ති ද සෙසති; පුප්ඵ”න්ති පියඟුබකුලපුප්ඵාදි; තමාලකඝදෙනෙව උපචා රතො පත්තං ගහෙත්වා තමාලකන්ති වුත්තං; අපපටිවෙක්ඛිත”න්ති අනුපපරික්ඛිත්තං; කීදිසං පන පටිවෙක්ඛිතබ්බං කීදිසං න පටිවෙ ක්ඛිතබ්බන්ති; යං විනිච්ඡයතො විඤ්ඤුතං තං පටිවෙක්ඛිතබ්බං ඉතරං ගන්ථෙන පරාමසන්තෙන පටිවෙක්ඛිතබ්බං–

25–අකප්පියසයනනිද්දෙසා

---

203) නිවස්සනන්තරමෙකමාසනං භික්ඛූනං අනුඤ්ඤත”න්ති ස ඞ්ඛෙ; තඤ්ච එකස්මිං ආසනෙ පච්ඨදිකෙ ච්ඡන්නං ආසනං නිසී දනං එකමාසනං; මකාරො සන්ධිජෙ; කීදිස”න්ති ආහ නිවස්ස නන්තර”න්ති; තිණ්ණං වස්සානමනන්තරමෙව තස්සා”ති නිවස්සනන්තරෙ; ඒකි වස්සෙහි මහන්තන්තරෙ වා දහරතරෙ වා භික්ඛු; සෙ අස්ස අත්ථී”ති නිවස්සනන්තරං; නිවස්සනන්තරවන්ත”න්ති අත්ථෙ;යො පන එකෙන වස්සෙන මහන්තතරෙ වා දහරතරෙ වා එකවස්සො යෙ ව වා සම්බන්තනාය වත්තබ්බමෙව නත්ථි; අථවා නිවස්සනන්තර” න්ති කරණත්ථෙ උපයොගවචනං නිවස්සනන්තරෙන සඞ්ඝ”න්ති අත්ථෙ; තමෙව සමත්තෙන්ති සත්තවස්සෙසවචාදිනා;–

204) ඨපෙත්වාපඬකං ඉත්ථිං උභතොබ්‍යඤ්ජනංමුනි
දීඝාසනෙ අනුඝඤ්ඤසි සබෙබහෙව නිසීදිතුං–

205) අන්නං දීඝාසනං තිණ්ණං යං පහොති නිසීදිතුං
මඤ්චකෙ වා පි පීඨෙ වා ඒකන්තං ලබහං නිසීදිතුන්ති–

27–අසංවාසිකොවා"ති–

206) උක්ඛිත්තෙනානුපසම්පන්නෙනා භික්ඛුනී ඒකන්තමූලකෙ
නානාසංවාසනිස්සීමගතවෙහාසසඞ්ඝිතො
එකාදසඅභබ්බා ච අසංවාසා"ති දීපිතා–

---

204) මුනි අනුඝඤ්ඤසී,,ති සඞ්ඛෙ; සබ්බෙහෙවා"ති සමාන සනිකෙහි 1 සබෙබහෙව සඞ්ඛ;–

205) දීඝාසනං දස්සෙති අන්න"න්ති ආදිනා; යං තිණ්ණං නි සීදිතුං පහොති තං අන්නං දීඝාසන"න්ති සඞ්ඛෙ; අන්න"න්ති පච්ඡිමං; අදීඝාපනසමාසනිකා නිසීදිතුං ලබහන්ති"ති දස්සෙන්තො මඤ්චකෙ"ති ආදිමාහ; සබ්බත්ථ අයථාකරණතො දුක්කට"න්ති–

26–සමානාසනිකනිද්දෙසො–

206) උක්ඛිත්තෙනා"ති කම්මනානාසංවාසකසඞ්ඛාතො ආපත්තියා අදස්සනෙ අප්පටිකම්මෙ පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛි ත්තකො; අනුපසම්පන්නෙනා"ති සික්ඛමානසාමණෙරකසාමණෙරීසි ක්ඛාපච්චක්ඛාතසංඛාතො අනුපසම්පන්නෙනා; ඒකන්තමූලකෙ,,ති අ නන්තිමවත්ථුඅජ්ඣාපන්නෙනා; උක්ඛිත්තකෙසු ධම්මවාදිනො එතෙ"ති ලප්පනනාය ලද්ධියා නානාභූතො සංවාසො එතස්සා"ති නානාසං වාසො; උක්ඛිත්තානුවත්තකසඞ්ඛාතො ලද්ධිනානාසංවාසකො; සීම තො නිග්ගතා නිස්සීමා; සීමන්තරිකා බහිසීමා ච; තස්ථ හත්ථපා සෙ වෙ පිටිතො සිමානානාසංවාසකො නිස්සීමගතො; වෙහාස යෙ ඨිකාසෙ ඨිතො වෙහාසසඞ්ඝිතො; බන්ධනාගමෙන; තත්ථ නානා සංවාසො චා"ති ආදිනා සමාහාරවත්තෙ පි කම්මේ නපුංසකලිඞ්ගං බ්‍ය භිචරති"ති නපුංසකත්තනිද්දෙසො; යථාමග්ගමගෙහා"ති එකං කම්මං එකුද්දෙසො සමසිඛාතා"ති අයං තිවිධොපි සංවාසො නාම; සො යෙසං නත්ථි තෙ අසංවාසා; එතෙ හත්ථපාසතො බහිකරණවසෙන ව ජෙජතබ්බා; එතෙසු හි තිවිධෙ උක්ඛිත්තකෙ සති උපොසථාදිකං කම්මං කරොන්තස්ස පාචිත්තියං ඉතරෙ දුක්කට"න්ති–

---

1 සමානාසනිකඅසමාසනිකෙහි–සී.

28–**කම්ම**"නති–

207) වගෙහන අධම්මකම්මං සම්හගෙහන අධම්මිකං
වගෙහන ධම්මකම්මඤ්ච සම්හගෙහන ච ධම්මිකං
චතුත්ථං යෙවනුඤ්ඤතං සෙසකම්මෙසු දුක්කටං–

27–අසංවාසනිද්දෙසෝ–

207) වගෙහන අධම්මකම්මඤ්ච සම්හගෙහන අධම්මකම්මඤ්ච වගෙහන ධම්මකම්මඤ්ච සම්හගෙහන ධම්මකම්මඤ්චා"නි චත්තාරි කම්මානි හොන්ති"නි සෙසෝ; තත්ථ වගෙහන අධම්මකම්ම"නති ව ගෙහන සංඝෙනකරණීයං අධම්මකම්මං; එසනයෝ සබ්බත්ථ; වගෙහා"නි ච සමූහෝ වුච්චති; සෝ ච චතුවගහාදිකරණීයාදිසු යාවනිකානං කම්මපත්තානං අසම්මුඛීභාවෙන ඡන්දාරහානං ඡන්දාරහෙන සම්මුඛීභූතානඤ්ච පටිකොසනෙන තෙසු එකෙනාපි වා ඉධ අධිප්පෙතෝ; අධම්මකම්ම"නති එත්ථ පන ධම්මෝ නාම **"ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ කම්මෙ එකාය ඤත්තියා කම්මං කරොති නව කම්මවාචං අනුස්සාවෙති අධම්මකම්ම"**නති "ආදිනා එකායෙව ඤත්තියා තථා වීහි ඤත්තීහි එකායෙව වා කම්මවාචාය තථා වීහි කම්මවාචාහි"නි ආගතාය ච තථා පන අඤ්ඤථා කරණභාවෙන ඤත්තිකම්මං ඨපෙත්වා ඤත්තිචතුත්ථෙ ච කම්මෙ ආගතාය ච කම්මාරහස්ස තජ්ජනියපබ්බාජනීයපටිසාරණීයනිස්සයස්සතිවිධඋක්ඛෙපනීයානං සත්තන්නං කම්මානං කරණවසෙන කම්මාරහස්ස ච විරුද්ධත්තා කරණවසෙන ආගතාය ච පාළියා විපරිතා ච පාළි උපසම්පදාදිකම්මවසෙන ආගතා ච පාළි සම්මුඛාවිනය සතිවිනය අමූළ්හවිනය පටිඤ්ඤාකරණ යෙභුය්‍යසිකා තස්සපාපියසිකා තිණවත්ථාරක සංඛාතානං සත්තන්නං කම්මානං යථාලාභකරණවසෙන ආගතා ච පාළි තෙන කරණීයං අපලොකන ඤත්ති ඤත්තිදුතිය ඤත්තිචතුත්ථ සංඛාතං චතුබ්බිධං කම්මං ධම්මකම්මං; තප්පටිපක්ඛඅධම්මකම්මං; තබ්බිපරියායෙන සම්හගෙහා ධම්මකම්මඤ්ච වෙදිතබ්බං; ධම්මෝ යථාවුත්තා පාළි අස්ස අත්ථී ධම්මෙන කතං වා"නි ධම්මිකං; තබ්බිපරීතං අධම්මිකං; චතුත්ථං යෙවා"නි පෙසු චතූසු කම්මෙසු චතුන්නං සූරණං සම්හගෙහන ධම්මිකං; සෙසකම්මානං භාවෙන භික්ඛූනා දුක්කටස්ස භවනං ලක්ඛියති"නි සෙසකම්මෙසූ"නි භාවලක්ඛණෙ සත්තම්; දුක්කට"නන්ති කුපපානං අධම්මකම්මවගහකම්මානං කතත්තා දුක්කටං;–

208) චතුවගෙහා පඤ්චවගෙහා දසවීසතිවගහිකෙහා
අතිරෙකවීසතීවගෙහා පඤ්චසංඝා විභාවිතා-

209) චතුවගෙහා ච අබ්භානුපසම්පදපවාරණා
පචවගෙහා ච අම්භානං මජ්ඣිදෙසූපසම්පදං-

210) දසවගෙහා ච අබ්භානං ඨපෙත්වා සබ්බකම්මිකෙහා
ඉතරෙහා සබ්බකම්මෙසු කම්මපපත්තෙහා"ති දීපිතෙහා-

211) චතුවගෙහන කත්තබ්බෙ චත්තාරෙහා පනත්තකා
කම්මපත්තහා පරෙ ඡන්දාරහා සෙසෙපය්‍යනනයෙහා-

---

208) ඉදානි යදිදං සමගෙහන ධම්මිකං නාම තං යෙහි සංඝෙහි කාතබ්බං; තෙසං පභෙදං දසෙසතුං චතුවගෙහා"ති ආදිමාහ; චත්‍යාදීනං සංඛ්‍යෙය්‍යවුත්තනිත්තා චතු නනං වගෙහා"ති ආදිනා විඝහෙහ; දසවීසතිවගහිකෙහ"ති දසනනං විසතියා ච වගහභෙදව සෙන දසවීසතීනං වගෙහා"ති විඝහෙහ; ණිකෙහ සකත්‍ථෙ; වි සතියා වගෙහා අතිරෙකෙනසහිතෙහ වීසතිවගෙහා"තිවිඝහෙහ;-

209) 210) පඤ්චනනං කම්මං නියමෙති චතු"ති ආදිනා; අ බ්භානං උපසම්පදං පවාරණං ඨපෙත්වා චතුවගෙහා චා"ති ආදිනා යොජෙත්වා සබ්බකම්මෙසු කම්මපපත්තෙහා"ති දීපිතෙහා"ති යොජෙ තබ්බං; තත්‍ථ තත්‍ථ චසද්දෙ චතුවගහාදයෙ කම්මපපත්තිනිද්‍දිසායං ස මුච්චිනොති; ඉධ පන සබ්බසද්දෙ අබ්භානාදීනං කෙසඤ්චි ඨපිත තනා පදෙසසබ්බෙ ගයහති; කම්මපපත්තෙහා"ති කම්මං. පත්තෙහා යුත්තෙහා අනුරූපෙහ; ඉතරෙහා"ති වීසතිවගෙහා අතිරෙකවීසතිවගෙහා; සබ්බකම්මෙසු"ති එත්‍ථ පන සබ්බසද්දෙ සබ්බසබ්බෙ; නනු ච වීස තිවගහස්ස කම්මපත්තභාවෙ සති අති රෙකවීසතිවගහස්ස පගෙවා"නි විඤ්ඤායති; තථා සති සො කසමා වුත්තෙහා"ති; සච්චං; තථා පි සො චතුවගහාදිනා සංඛෙන කත්තබ්බකම්මං ඌණතරෙන න වට්ට නි අතිරෙකෙන පන වට්ටති"නි ඤාපනත්‍ථං වුත්තෙහා-

211) ඉදානි චතුවගහාදිකෙන ඡන්දහරණෙන පූරෙතබ්බා"නි දසෙසති චතු"නිආදිනා; පාරාජිකාදිභාවමනාපන්නත්තා පනනියා සභාවෙනෙව ඨිතෙහ අත්තනා යෙසං; පකතෙහ වා තතෙහ යෙවනමෙ සු අවිගතෙහ අත්තනා යෙසනෙහා"නිපකතත්තකා; පාරාජිකඋක්ඛිත්ත කලද්ධිනානාසංවාසකෙහි අඤ්ඤද; පරෙ"හි එකසීමට්ඨා තාදි සා යෙව අඤ්ඤද; සෙසෙපී"ති අවසෙසෙ පවවගහාදිකරණියෙ පි;-

212) චතුවගහාදිකත්තබ්බං අසංවාසකම්මාරහ
ගරුකඨෙයසඞ්ඝාදිසෙතරං කත්වානගණපූරකං
පරිවාසාදිකං කම්මං කතං කුපපච්ච දුක්කටං–

213) අධම්මකම්මං වාරෙය්‍ය අඤ්ඤතරායෙ දුවෙ තයෝ
දිට්ඨාවිමෙකෝ ඛිට්ඨානං වාරෙනෙවත්තනොධිකා–

214) කම්මාරහාඅසංවාසඛිත්තචිත්තදුබ්බලිතා *
එතෙසං සංඝමජ්ඣිමහි පටිකෙඛපෝ නරුහති–

215) පකතත්තෙකසීමට්ඨසමසංවාසභික්ඛුනෝ
ආරොචෙන්තස්සඤ්ඤතමසොඤ්ඤතරස්සාපි රුහති–

---

212. ඉදානි වත්තු ඤත්ති අනුසාවන සීමාදි විපත්තිතෝ කම්මවිපත්තීසු පරිසතෝ ච පටික්කොසතෝ ච කම්මස්ස කුපපාකුපපභාවං තඤ්ච ආපත්තිආදිදස්සෙතුං චතූ"ති ආදිමාහ; චතුවගහාදිකත්තබ්බං අසංවාසගණපූරකං වා කම්මාරහගණපූරං වාකම්මඤ්ච ගරුකඤ්ච ගණපූරං වා පරිවාසාදිකංකම්මඤ්චා"ති යොජනා; එත්ථ ච කම්මාරහො ගරුකඤ්ච තෝ අඤ්ඤතරාපත්තිකඛිත්තත්තෙතා පන ගරුකට්ඨෝ ගණපූරකෝ හොති යෙව;කතං"ති චතුවගහාදිනා කතං;–

213) වාරෙය්‍ය"නි අඤ්ඤතරායෙ අසති අඤ්ඤතමසෝ එකෝ පි වාරෙය්‍ය"නි අට්ඨෝ; අඤ්ඤතරායෙ"හි පාපෙහි කසිරමානෙ ජීවිත බ්‍රහ්මචරියඤ්ඤතරායෙ සති; අඤ්ඤතරාභිකා චෙ න වාරෙනති දුක්කටං; දිට්ඨාවි"නි අත්තනොා අත්තනොදිට්ඨිං ලද්ධිං අධම්මකම්මං ඉදං න සමෙඛමතී"නි අඤ්ඤමඤ්ඤආවිකරෙය්‍ය"නති සෙසොා; එකොඛිට්ඨා න"නති එකෝ භික්ඛු නමෙතං ඛමතී"නි අඛිට්ඨානං කරෙය්‍යා"නි සෙසොා; තතොධිකා"නි නීහි අධිකා;තෙන පන සංඝත්තා පහොනති අත්තනොා කම්මං නිත්තරිතුං–

214) ඛිත්තචිත්තෙතා නාම උම්මත්තකෝ; දුක්ඛදිතෝ"නි වෙදනට්ටා;† න රුහති"නි ගරහිතබ්බං න රොහති"නි අට්ඨෝ;–

215) අඤ්ඤතමසෝ අඤ්ඤතරස්සාපි ආරොචෙන්තස්ස පකත–
–පෙ–භික්ඛුනෝ"ති සඞ්ඛෙතා; එකසීමායං තිට්ඨති"නි එකසීමට්ඨෝ; සමෝ සංවාසෝ අස්සා"නි සමසංවාසෝ; එකසීමට්ඨෝ ච සෝ සම සංවාසෝ ච පකතත්තෙතා ච සෝ එකසීමට්ඨසමසංවාසෝ ච සෝ චායං භික්ඛු චා"නි සබ්බත්ථ කම්මධාරයෝ; හස්ස; එත්ථ පන විපන්නා

---

* දුබ්බට්ටිතා–ම.

† දුක්ඛට්ඨිතෝ"නි වෙදනට්ටෝ–ම. ථී

216) කොපෙතුංධම්මිකං කම්මං පටිකෙඛාසෙය්‍ය සම්මුඛා තිරොකඛා කායසාමගිං ඡන්දංනොදෙය්‍යදුක්කටං"නති-

29-**මිච්ඡාජීවවිවජ්ජනා"නි-**

217) දුරුං වෙළුං ඵලං පුප්ඵං චුණ්ණං නහාණමුඛොදකං මත්තිකා දන්තකට්ඨාදිං න දදෙ කුලසංගහා-

---

සීලෝ පකතත්තෝ"නි අධිප්පෙතෝ;ආරොචෙන්තස්සා"නි අත්තනෝ ලඞ්ඝං පකාසෙන්තස්ස; රුහතී"නි පටිකෙඛපෝ රුහති;-

216) ධම්මිකං කම්ම"න්ති ධම්මෙන කත්තබ්බං අපලොකනාදිකම්මං; පටිකෙඛාසෙය්‍ය"නි නිවාරෙය්‍ය; තිරොකඛා කායසාමග්ගිං වා ඡන්දං වා"ති වාසද්දං නෙත්වා අඤ්ඤෝ නෙතබ්බෝ; තිරොකඛා "නි පරම්මුඛා; සෝ සම්මුඛාසදේව විය නිපාතෝ; අථවා අකඛා ඉන්ද්‍රියවිසයතෝ තිරෝ; බහී"නි අඤ්ඤෝ"නි

28-**කම්මනිදෙදසෝ-**

---

29 ආගම්ම ජීවන්ති එතෙනා"නි ආජීවෝ; කෝ සෝ පච්චය පරියෙසනවායාමෝ; මිච්ඡාය ආජීවෝ; තස්ස විවජ්ජනා මිච්ඡාජීවවිවජ්ජනා; සා පනායං අත්ථතෝ ඉධ භික්ඛු පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නෝ"නි එවං පාතිමොක්ඛසංවරසම්පත්තියා පටිපත්තිදස්සනවසෙන ආගතෝ ආචාරෝ චෙව යථා කඛමෙන පාරාජිකසංඝාදිසෙසථුල්ලච්චයපාචිත්තිය 2 පාටිදෙසනීයදුබ්භාසිතදුක්කටානං කාරණභූතස්ස ආජීවහෙතු පඤ්ඤත්තානං අභූතාරොචනසඞ්ඛාතස්ස අඤ්ඤුපදෙසභූතාරොචනස්ස ච න පණීතභොජනවිඤ්ඤත්තිං භික්ඛුනීභොජනවිඤ්ඤත්තිං සූපොදනවිඤ්ඤත්තිං සික්ඛාපදානං වීතික්කමස්ස වකුහනලපනනෙමිත්තිකතා නිප්පෙසිකතා ලාභෙන ලාභං ජිගිංසනතා"නි එවමාදිනව පාපධම්මානං වසෙන පවත්තා මිච්ඡාජීවා විරතිසංඛාතං ආජීවපාරිසුද්ධිසීලඤ්ච; තස්සා පන කස්ස චි ඉධ දස්සනං යථා දස්සෙතුමාරබං පාතිමොක්ඛසංවරසංඛාතඅධිසීලසික්ඛාය චතුපාරිසුද්ධිපවත්තිආකාරවසෙන ආගතානං අධිචිත්තඅධිපඤ්ඤාසංඛාතානං චිත්තාභිසික්ඛානඤ්ච උපකාරකධම්මපරිදීපනත්ථං,,නති දට්ඨබ්බං; එවම්දිසං විඤ්ඤෙය්‍යං; තං දස්සෙති දුරු"නාතිආදිනා;-

217) තත්ථදුරු"නාති ආදීනි දදෙති එතස්ස පත්තිකම්මං; චුණ්ණං සිරීසචුණ්ණාදිනහානීයචුණ්ණං; නහානමුඛොදක"නති නහානඤ්ච මුඛඤ්ච තස්ස උදක"නති සමාසෝ; ආදිසද්දෙන පණ්ණාදිසංගණ්හාති කුලසංගහා"නි කුලසංගහකරණෙන-

---

2 ථුල්ලච්චයනිස්සග්ගියපාචිත්තිය-සී ටී.

218) පාරිහටිකතා 1 මුගහසුපපන්නවත්‍රුව්ජ්ජයං
පහෙණ්දූතකමේමන ජංඝපෙසනියෙන වා–

219) අනුප්පදානපතිපිණ්ඩවෙජ්ජකමේමනවා පුන
නාඤ්ඤන වාපි සඞ්ඝඩපටිකුටෙන්න ජීවයෙ–

220) විඤ්ඤත්තිනෙසනාභූතුල්ලපනාකුහනාදිහි
කුලදූසාදිනුප්පත්තිපච්චයෙ පරිවජ්ජයෙ"ති–

---

218) පරිහටති පරෙසං දූරකෙ පරිහරතී"ති පරිහටෝ; පරිහටස්ස කම්මං පාරිහටකෝ; සකත්‍රේ තමෙව පාරිහටිකතා;2අලංකරණාදිනා කුලදූරකපරිහරණත්‍රෙසනං නාමං; මුගහස්ස සූපෝ මුගහසූපෝ; සෝ යෙව මුගහසුපෙපා; යථා මුගහසුපෙප පච්චමානෙ කොචි දෙව මුඛෙහා න පච්චති අවසෙසා පච්චන්ති එවං යස්ස පුග්ගලස්ස වචනෙ කිඤ්චි දෙව සච්චං හොති සෙසං අලිකං අයං පුග්ගලෝ මුඛසුපසදිසතාය උපචාරෙන මුගහසුපෙපා"ති වුච්චති; තස්ස භාවෝ මුගහසුපපතා; සච්චාලිකෙන ජීවිතකපපනත්‍රෙසනං අධිවචනං; ඝරවත්‍රුආදිසම්බන්ධිනීවිජ්ජා වත්‍රුවිජ්ජා; පාරිහටකතා වා'ති ආදිනා වත්‍රෙ; නපුංසකත්තභාවෙ පාරි-පෙ-විජ්ජා; තාය; රත්‍රෙසා පන ගාථාබන්ධවසෙන; නථා දීඝෝ; පහීනානං තස්මිං තස්මිං කම්මෙ තෙසං තෙසං නිග්ගණ්හනානං පහෙණං; ආදරෙන දූතෙන කාරෙතබ්බං යං කිඤ්චි කම්මං දූතකම්මං; පිසනං පෙසනං; ජංඝාය පාදෙන පෙසනං ජංඝපෙසනං; තමස්ස අත්ථී"ති ජංඝපෙසනියං; තෙසං තෙසං ගිහීනං ගාමන්තරදෙසන්තරාදීසු සාසනපහිසාසනහරණත්‍රෙසනමධිවචනං–

219) ලාභාසාය ලාභෙ දූනං අනුප්පදානං; සඞ්ඝඩපටිකුටෙන්න බුද්ධගරහිතෙන අඞ්ගවිජ්ජා නක්ඛත්තවිජ්ජා සුපිනවිජ්ජා භූතවිජ්ජාදිනා අඤ්ඤන වා;–

220) අඤ්ඤතකානං අප්පවාරිතානං විඤ්ඤාපනං විඤ්ඤත්ති; යාචනවසෙන පවත්තෙතා කායවචීපයොගෝ; බුද්ධපටිකුටෙන්න මිච්ඡාජීවෙන පච්චයපරියෙසනා අනෙසනා; අභූතස්ස අත්තනි අවිජ්ජමානස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස උල්ලපනං කථනං අභූතුල්ලපනා; කුහනාදීහී"ති කුහනාලපනාදීහි; තත්‍රේ ලාභසක්කාරසිලොකසන්නිස්සිතස්ස පච්චයපටිසෙවනසාමන්තජප්පනඉරියාපථස්ණාපනවසෙන ජනවිම්හාපනා කුහනා; විහාරං ආගතෙ මනුස්සෙ කිමත්ථාය හොතෙනා ආගතා කිං භික්ඛූ නිමන්තෙතූ"නති වා මසි රාජා පස

---

1 පාරිහටකතා–ම. 2 පාරිහටකතා–ම චී.

30–**චතුත්ථ**”නති–

221) ආගන්තුකො න ආරාමං පවිසෙ ස උපාහනො
සඡත්තෙනා ගුණ්ඨිතො සීසෙ කරිත්වා වාපි චීවරං–
222) පානීයෙන න ධොවෙය්‍ය පාදෙ බුඩ්ඪතරෙ පි ච
ආවාසිකෙහිවාදෙය්‍ය පුච්ඡෙය්‍ය සයනාසනං–

නෙනා අසුකො ච අසුකො ච රාජමහාමත්තෙනා පසන්නෙනා”ති වා ආදිනා නයෙන ආලපනා ලපනා; ඛාදනීයං ගහෙත්වා ගච්ඡන්තෙන දිසවා කිං ඛාදනීයං ලභිස්සා”ති ආදිනා නයෙන නිමිත්තකරණාදි නෙමිත්තකතා; අසඤ්ඤා අප්පසන්නෙනා”ති ආදිනා නයෙන ගරහණා”ති ච එතං එස්ස කථෙථා”ති ආදිනා නයෙන වාචාය උක්ඛිපනාදිනා ච නිප්පෙසිකතා; අප්පෙන ලාභෙන බහුකං වඤ්චෙත්වා ගහෙතුං ඉච්ඡනලාභෙන ලාභං ජිගිංසනතා; කුලදූසනාදි”නි එත්ථාදිසදෙදනරූපියපටිග්ගහණා රූපියසංවොහාරා සංගය්හන්තී”නි

29–**ඉච්ඡාජීවචිවජ්ජනානිදෙදසො–**

---

221) සඋපාහනො–පෙ–චීවරං සීසෙ කරිත්වා වා ආගන්තුකො ආරාමං න පවිසෙ”නි සම්බන්ධො; සඡත්තෙනා”නි සීසෙ කතඡත්තෙන න සඡත්තෙනා; ඔගුණ්ඨිතො”නි සසිසං පාරුපිතො; පරික්ඛිත්තස්ස විහාරස්ස පරික්ඛෙපො අපරික්ඛිත්තස්ස පරික්ඛෙපාරහට්ඨානා”නන්ති වුත්තං උපචාරසීමාසම්පංති උපාහනා ඔමුඤ්චනාදිසම්බං කත්වා ආරාමො පවිසිතබ්බො”නි අයමෙත්ථ බ්‍යතිරෙකලද්ධා අත්ථො;–

222) පානීයෙන පාදෙ නධොවෙය්‍යා”නි සම්බන්ධො; පරිකම්මනං පත්වා එකමන්තෙන පත්තචීවරං නික්ඛිපිත්වා පතිරූපෙ නිසජ්ජ පුච්ඡිත්වා පානීයං පාතබ්බං;පරිභොජනීයෙන යථාවුත්තනං පාදා ධොවිතබ්බා”නි අත්ථපායො; වුඩ්ඪතරෙ ආවාසිකෙපි ච අභිවාදෙය්‍යා’’නි ඉමිනා වස්සං පුච්ඡිත්වා නවකෙන ආවාසිකෙන අභිවාදෙතබ්බ”මන්නි දීපෙති; පුච්ඡෙය්‍ය සයනාසන”නන්ති කතමං සෙනාසනං පාපුණාති අජ්ඣාවුත්ථං අනජ්ඣාවුත්ථං වා”නි සෙනාසනං පුච්ඡෙය්‍ය; ඉදඤ්ච පුච්ඡාය ලක්ඛණවචනං; තස්මා ආවාසිකවත්තෙන වුත්තනාමජ්ඣා වුත්ථාදිකඤ්ච පුච්ඡිතබ්බං; සබ්බෙ අනජ්ඣාවුත්ථ’’නන්ති වදන්ති කඨාටං අක්කොටෙත්වා මුහුත්තං ආගමෙත්වා 1 කඨාටං පණාමෙත්වා බහි සීතෙන උලෙල්ලාකෙන්වා පවිසිත්වා සබ්බං සෙනාසනවත්තං කාතබ්බං—

ආගන්තුකවත්තං–

---

1 මුහුත්වා ආගමෙත්වා–ම පී·

223) ගම්කෝ පටිසාමෙත්වා දුරුමත්තිකභණ්ඩකං
විහාරඤ්ච එකෙත්වාන ආපුච්ඡ සයනාසනං–

224) ආපුච්ඡිතබ්බෝ අසති සංගොපෙත්වාන සාධුකං
පඤ්ඤාමෙය්‍යඤ්ඤථා තස්ස පඤ්ඤාතුං න ච කප්පති–

225) ආවාසිකෝ පඤ්ඤාපෙය්‍ය බුද්ධාගතානුස්ස ආසනං
උපනික්ඛිපෙ පාදෙදපභුතිං පත්තචීවරං

226) පච්චුග්ගන්ත්වාන ගණ්හෙය්‍ය පාණියෙන ච පුච්ඡයෙ
ආගන්තුකෙහිවාදෙය්‍ය පඤ්ඤාපෙ සයනාසනං–

227) අජ්ඣාවුත්ථමවුත්ථං වා ගොචරාගොචරං වදෙ
වච්චපස්සාවඨානානි කතිකං සෙඛසම්මුතිං–

---

223) ගම්කෝ පඤ්ඤාමෙය්‍යා'ති සඞ්ඛෙපෝ, පටිසාමෙත්වා"ති ආදීනිමස්ස පුබ්බකිරියාපදානි, දුරුමත්තිකභණ්ඩ"න්ති එත්ථ මඤ්චපීඨාදිදුරුභණ්ඩං, රජනභාජනාදිමත්තිකාභණ්ඩං, පටිසාමෙත්වා"ති අත්ථි වෙ අනොවස්සකෙ සංඨපෙත්වා, එකෙත්වානා"ති චාරවාතපානෙ හි පිධාය,

224) සාධුකං සංගොපෙත්වානා"ති චතූසු පාසාණෙසු මඤ්චං පඤ්ඤාපෙත්වා මඤ්චෙ මඤ්චස්ස පීඨෙ පීඨස්ස ආරොපනෙන සෙනාසනස්ස උපරූපරි පුඤ්ඤකරණෙන සාධුකං සංගොපනං කත්වා, නවා"ති නෙව,–ගම්කවත්තං,

225) ආවාසිකෝ"ති ඉදං පඤ්ඤාපෙය්‍යා"ති ආදීනං කත්තුපදං, නවකම්මකරණාදි භාරනිච්චරණතාය ආවාසෙ විහාරෙ අස්සඅත්ථී"ති අවාසිකෝ, යස්ස පන කෙවලං විහාරෙ නිවාසනමත්තං අත්ථි සෝ නෙවාසිකෝ, උභෝ පි තෙ ඉධ ආවාසිකසද්දෙන සංගහිතා, පාදෙදපභුති"නන්ති එත්ථ පභුතිසද්දෙන පාදපීඨපාදකඨලිකානං ගහණං,

226) පච්චුග්ගන්ත්වාන පත්තචීවරං, ගණ්හෙය්‍යා"ති යොජනා, පඤ්ඤාපෙසයනාසන"න්ති එවං තුම්හාකං සෙනාසනං පාපුණාති"ති එවං සයනාසනං පඤ්ඤාපෙය්‍ය පකාසෙය්‍යා"ති වුත්තං හොති,

227) අජ්ඣා වුත්ථ"න්ති පුබ්බෙ භික්ඛූහි නිවුත්ථං, ගොචරාගොචරං වදෙ"ති භික්ඛාචාරගාමෝ දූරෝ ආසන්නොනා"ති වා කාලසෙසෙව භික්ඛාය චරිතබ්බං දිවා වා"ති එවං ගොචරච මිච්ඡාදිට්ඨිකානං වා ගාමෝ පරිජිනනහිකෙඛා වා"ති ආදිනා අගොචරඤ්ච වදෙය්‍යා"ති අත්ථෝ, වච්චපස්සාවඨානානී"ති ආදීනි පි වදෙ"ති ඉමසෙසෙව කම්මවචනානි, සෙඛසම්මුති"නන්ති යස්ස සද්ධස්ස කුලස්ස සංඝෝ සෙඛසම්මුතිං දෙති තං කුලච,

228) පවෙසනීකඛමෙ කාලං පරිභොජනීයපානීයං
නිසිනෙනායෙව නවකස්ස එතං සඛඛං සමාවදෙති–
31—චිකපපනා චෙවා"ති

228) පවෙසනීකඛමෙ කාල"නති කෙසඞ් ඨානෙසු වාළමිගා වා මනුස්සා වා හොා"නති ඉමං කාලං පවිසිතඛඛං; නික්ඛමිතඛඛං චා"නි එවං පවෙසනීකඛමෙ ච කාලං; එතං පන ආසනපඤ්ඤපනාදිකං සඛඛං වත්තං වුඞ්ඪතරෙ ආගතෙ චීවරකම්මාදිවා නා"නි ගිලානස්ස භෙසජ්ජංවා ඨපෙතුා පි කාතඛඛා; මහාගිලානස්ස පන භෙසජ්ජමෙව කාතඛඛං; චෙතියඝණවත්තං කරොන්තෙනාපි තස්ස වත්තං කාතුං ආරඛිතඛඛං, පණ්ඩිතො හි පණ්ඩිතො හි ආගන්තු ඛො කරොහි තාව භෙසජ්ජං චෙතියඝණං සම්මජ්ජාහී"ති ච වදෙ ය්‍ය, අපි ච චීජනෙන චීජිතඛෙබා, පාදුපිස්ස ධොවිතඛබා, තෙලෙ න මක්ඛිතඛබා පිට්ඨිමෙව අඟිලායති සම්පාදෙතඛබා, නවකස්ස ප න ආගන්තුකස්ස ඉදමාසනං, එත්ථ නිසීදු"නි ආදිනා ආ ඛ්‍යිනඛබ" නති දස්සෙන්තා නිසිනෙනා යෙවා"නි ආදිමාහ, නිසිනෙනායෙ වා"නි ඉමිනා ඨිතො යෙවා"නි ආදිං උපලක්ඛෙති, සමාවදෙ"නි ආදරෙන වදෙය්‍ය, ආවාසිකවත්තං; වත්ත"නති පන සාමඤ්ඤෙන නිදද්දිට්ඨත්තා න ථෙරො භික්ඛු අනිඅලලිසිත්වා නිසිදිතඛබං, මහා ථෙරස්ස නිසිනනාසනතො එකං චෙ ආසනානි ඨපෙත්වා නිසිදු"නි වුත්තෙන නිසීදිතඛබං, න නවා"නි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතඛබා, න සංඝාටිං අත්ථරිත්වා නිසිදිතඛබං, සද්දං අකත්වා උදකකිච්චං කාත ඛබං, යථාසුඛස්ස ඔකාසො හොති එවමත්ථාය ඔදනො ගණ්හිත ඛෙබා, ථෙරෙන භික්ඛුනා ඨපෙත්වා අපපකං ඔදනාදිකං සඛඛං ස ඛෙබසං සමකං සම්මා දෙති"නි වත්තබබං, න තාව ථෙරෙන භු ඤ්ජිතඛබං, භුත්තාවිනා න තාව උදකං පටිගහෙතඛබං, භත්ත ගහතො නිවත්තෙනන්ති යථානුරූපං නික්ඛම්ත්වා විරලාය පාළියා ග න්තඛබ"නති එවමාදිකඤ්ච තදනුරූපං සෙඛියවත්තඤ්ච සම්පාදෙ තඛබ"නති ඉදං භත්තඝගවත්තඤ්ච, සාධුකං අතරමානෙන ගා මෙ පවිසිතඛෙබා, ඉමිනා පවිසිස්සාමි ඉමිනා නික්ඛම්ස්සාමි"නි නි වෙසනං පවෙසනෙන්තන සල්ලක්ඛෙ තඛබං නා"නි සහසා පවිසිත ඛබං නා"නිසහසා නික්ඛමිතඛබං, නා"නිදූරෙ නාච්චාසනෙන ඨා තඛබං, නා"නිචිරං ඨාතඛබං, නා"නිලහුකං නිවත්තිතඛබං, දන්තු කාමනාකාරං ඤත්වා ඨාතඛබං, යො පඨමං ගාමතො පවිඤ්ඤාමති නෙන ආසනපඤ්ඤපනාදිසඛඛං කාතඛබං, යොපච්ඡාතෙන ආස නුද්ධරණාදිසඛඛං කාතඛබ"නති එවමාදිකඤ්ච තදනුරූපං සෙඛිය

229) සම්මුඛා පරම්මුඛා හෙදා දුවෙ වුත්තා විකපපනා
සම්මුඛාය විකපෙපනෙතා බ්‍යත්තසෙසකසස සන්තිකෙ
ඉමං චීවරං තුයහං විකපෙපමී"ති භාසයෙ

230) එත්තාවතා නිධෙතුං ව කපපති න ච කපපති
පරිභොගාදිකං තෙන අපච්චුඩ්ඨභාවතො—

(1) "මයහං සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා විස්සජ්ජෙහි වා යථාපච්චයං වා කරොහී"ති–

231) තෙන පච්චුඩ්ඩෙ යෙව පරිභොගාදි කපපති
අපරා සම්මුඛා වෙකා භික්ඛුසෙසකසස සන්තිකෙ
ගහෙත්වා නාමමෙකස්ස පඤ්චන්නං සහධම්මිනං–

වත්තව, සමපාදෙතබ්බ"න්ති ඉදං පිණ්ඩචාරිකවත්තම්ව කාතබ්බං, සෙනාසනට්ඨානෙ සබ්බං වත්තම්ව සමපාදෙත්වා තතො නික්ඛමෙත්වා සාඛ්‍යකං නිවාසෙත්වා පාරුම්පිත්වා ච අතරමානෙන ගාමෙ පවිසිත බ්බා"ති ආදිසබ්බං පිඩවාරිකවත්තං කාතබ්බං; පානියපරිභොජනීයඅග්ගිආරණ්‍යසහිතකත්තරදණ්ඩා උපට්ඨපෙතබ්බා; නක්ඛත්තපදානි සකලානි වා එකදෙසානි වා උග්ගහෙතබ්බානි; දිසාකුසලෙන භවිතබ්බ"න්ති ඉදං ආරඤ්ඤිකවත්තම්ව උද්දිට්ඨං යෙව හොතී"ති අවගන්තබ්බ"න්ති—

වණ්ණනිද්දෙසො.

229) සම්මුඛා පරම්මුඛා"ති සස්ස මුඛං පරස්ස මුඛ"න්ති විග්‍ගහො; සම්මුඛෙන පරම්මුඛෙනා"ති අත්ථො; සම්මුඛා විකපපනා පරම්මුඛා විකපපනා"ති හෙදා දුවෙ විකපපනා වුත්තා"ති යොජනා; හෙදා"ති විසෙසතො; අථවා සස්ස මුඛං මුඛසඞ්ඛිවවනං අස්සා විකපපනාය"ති සමාසො: තථා පරම්මුඛා; සම්මුඛා ච පරම්මුඛා ච තසෙසා හෙදා; තතො සම්මුඛාය සම්මුඛවිකපපනාඅ; බ්‍යත්තසස"ති විකපපනවිධානං පච්චුඩ්ඨරවිධානම්ව ඤාපෙත්වසස;–

230) තෙනා"ති යස්ස සන්තිකෙ විකපෙති තෙන භික්ඛුනා; පරිභොගාදික"න්ති පරිභොගං විස්සජ්ජනං අධිට්ඨානඤ්ච–

(1) 231) අපරා සම්මුඛා වෙකා"ති එත්ථ වාසදො පකඛන්තාරෙ; අථවා"ති අත්ථෙ; අපිසද්දත්ථෙ වා වාසදො, සො අපරාසද්දතො පරං දට්ඨබ්බා අපරාපි එකා සම්මුඛා විකපපනා අත්ථී"ති අත්ථෙ; කථ"න්ති ආහ භික්ඛුසස"ති ආදි; පඤ්චන්නං සහධම්මින"න්ති වුත්තතතා නිස්සස්ස භික්ඛුනො"ති ආදිසු නිස්සාය භික්ඛුනියා නිස්සාය සික්ඛමානාය නිස්සාය සාමණෙරියා නිස්සස්සසාමණෙරස්සා"ති පි විසඤ්ඤුතබ්බං–

(2) "ඉමං චීවරං නිස්සස්ස භික්ඛුනො නිස්සාය භික්ඛුනියා නිස්සස්ස සාමණෙරස්ස නිස්සාය සාමණෙරියා නිස්සාය සික්ඛමානාය විකපෙපමි"ති වත්තබ්බං–

(3) "තෙන භික්ඛුනා නිස්සස්ස භික්ඛුනො නිස්සාය භික්ඛුනියා නිස්සස්ස සාමණෙරස්ස නිස්සාය සාමණෙරියා නිස්සාය සික්ඛමානාය සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා විස්සජෙජහි වා යථාපච්චයං වා කරොහී"ති වත්තබ්බං–

232) පරම්මුඛා විකපනෙකස්සසන්තිකෙව මිරයෙ
ඉමං චීවරං තුයහ විකපපනත්ථාය දම්මිති–

(4) තෙනවත්තබ්බා කො තෙ මිත්තෙනා වා සන්දිට්ඨො වා"ති ඉතරෙන වෙවං වත්තබ්බං නිස්සො භික්ඛු"ති වා නිස්සා භික්ඛුනී"ති වා නිස්සො සාමණෙරො"නිවා නිස්සා සාමණෙරී"ති වා නිස්සා සික්ඛමානා"ති වා 1

(5) පුන තෙනාහං නිස්සස්ස වා භික්ඛුනො නිස්සාය වා භික්ඛුනියා නිස්සස්ස වා සාමණෙරස්ස නිස්සාය වා සාමණෙරියා නිස්සාය වා සික්ඛමානාය දම්මි"ති විකපෙපත්වා තෙනෙව නිස්සස්ස භික්ඛුනො නිස්සාය භික්ඛුනියා නිස්සස්ස සාමණෙරස්ස නිස්සාය සාමණෙරියා නිස්සාය සික්ඛමානාය සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා විස්සජෙජහි වා යථාපච්චයං වා කරොහී"ති පච්චුඩරිතබ්බං 2–

---

(2) (3)232) පරම්මුඛා විකපනා"ති පරම්මුඛෙන විකපපනෙන; පරම්මුඛාවිකපපනා"ති වා ගහෙතබ්බං පරම්මුඛා විකපපනා කථ' නති අත්ථො;–

(4) (5) මිත්තෙනා"ති දළහමිත්තෙනා; සන්දිට්ඨො"ති දිට්ඨමත්තමෙත්තෙනා; එත්ථ පන චීවරානං විකපපනානං කිං නානාකරණනති; සම්මුඛා විකපපනාය තාව සයං විකපෙපත්වා පරෙන පච්චුඩරාපෙති; තෙනෙව සම්මුඛා විකපපනා නාම ජාතා; පරම්මුඛා විකපපනාය පරෙනෙව විකපපාපෙත්වා පරෙනෙව පච්චුඩරාපෙති; තෙනෙව සා පරම්මුඛා විකපපනා නාම ජාතා"ති ඉදමෙත්ථ නානාකරණනති;–

---

1 ඉතරෙනවෙවං වත්තබ්බං නිස්සො භික්ඛු,,නි වා නිස්සා වා භික්ඛුනී,,නි; පුන තෙනාහං නිස්සස්ස නිස්සාය වා දම්මි,,ති විකපපිතෙ;

2 තෙනෙව නිස්සස්ස භික්ඛුනො නිස්සාය වා භික්ඛුනියා සන්තකං පරිභුඤ්ජ වා විස්සජෙජහි වා යථාපච්චයං වා කරොහී"ති පච්චුද්ධරිතබ්බං–ඉංගලිසි. මරමම. බුදසිකඛා.

233) දූරයනතීකතෙතෙකතතං බහුභාවං විඤාතීය
එතං ඉමං"නි එතානි ඉමානි තෙළු යොජයෙ–
234) දසාහං මාසමෙකං වා පඤ්ච වා කඨිනළුතෙ
පාරිපූරළුමූනස්ස පච්චාසාසති මාසකං
නුපපාදයති නිස්සගගිං නාධිට්ඨිතවිකපපිත"නති–

32 **නිස්සඤ්ඤා"නි–**

235) ඛ්‍යතතස්ස පච්චස්සස්ස නත්ථි නිස්සාය කාරියං
යාවජීවමපි අඛ්‍යතෙතා නිසසිතො යෙව ජීවති–

---

233) දූරයනතීකතෙතෙකතතා"නති එළු ආසනනදූරභාවො අදිට්ඨානෙ වුතතනයෙනෙව වෙදිතබබා;–

234) දසාහං–පෙ–පච්චාසාය සති මාසකං නාධිට්ඨිතවිකපපිතං නිස්සගගිං නුපපාදයති"නි සඹඤ්ඤා; දස අහානි සමාහටානි දසාහං සබබළු අවචනතසංයොගෙ දුතියා; තළු ඨං දිවසං චීවරං උපපනනං; තස්ස යො අරුණෙ යො උපපනනං දිවසං නිසසිතො තස්මා චීවරුපපාදදිවසෙන සඞ්ං එකාදසෙ අරුණුගහමනෙ නිස්සගගියං හොතී"ති ආහ දසාහ"නති; මාසමෙකංවා"නි අනළුතෙ කඨිනෙපි එකපච්ඡිම කතතිකමාස"නති වුතතත්තා කඨිනළුතෙ පඨමාසෙ"නි ලබභති; කඨිනං අළුතං යසමිං විහාරෙ"නි සමාසො; පාරිපූරළු "නති පාරිපූරිඅළුො යස්සා"නි විගගහො; කිරියා විසෙසනං පාරිපූරිපයොජනං කතො"නි අළුො; ඌනස්සා"නි යතතකෙන කසිරමානං අධිට්ඨානචීවරං පහොති තතතකතානාභාවතො ඌනස්ස එකාදසමාසසතතමාසසංඛාතෙ පිටඨිසමයෙ උපපනනස්ස මූලචීවරස්ස; පච්චාසාසතී"ති සංඝාදිතො යතො කුතො චි ලවහාමී"ති එවං සති යා පච්චාසායා"නි අළුො; උභයමපි යකාරලොපෙන නිදදිට්ඨං; ස නී"නි වා නිපාතො ලිඟවිපලලාසෙන වාහ; එළු පන ඛ්‍යතිරෙකවසෙන; දසාහානිකකමනාදිසු නිස්සගගියං පාචිතතියං වෙදිතබබ"නති,

31 **විකපපනානිදෙදසො–**

235) ඛ්‍යතතස්සා"නි කාරිය"නති කිතකයොගෙ කතතරි ඡට්ඨි; ව්‍යතෙතා ච නාම **"පවඤි භිකඛවෙ අඤෙඤි සමඤනාගතෙන ගිහිඛුනා අනිසසිතෙන වතතබබං ආපතතිං ජානාති අනාපතතිං ජානාති ලහුකං ආපතතිං ජානාති ගරුකං ආපතතිං ජානාති උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොකඛානි විසතාරෙන සඞාගතානි**

3 කඨිනෙ–ම·ථි.

236) එකංසංචීවරංකත්වා පග්ගණ්හිත්වාන අඤ්ජලිං
උක්කුටිකංනිසීදිත්වා වදෙයාවතතියකං–

(6) ආවරියොමෙභන්තෙගොති ආයසමතොනිස්සායවවජ්ජාම්'ති–

හොන්ති සුවිභත්තානි සුපවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො; ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහි අඟෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්තබ්බ"න්ති; එවං වුත්තබ්‍යත්තෙනා ච බහුස්සුතබ්‍යත්තෙනා ච වෙදිතබ්බා; තත්ථ සුවිභත්තානී"ති සුට්ඨු විභත්තානි පදපච්චාඨඤ්ඤංකරදොසවිරහිතානි; සුපවත්තීනි"ති පගුණානි වාචුග්ගතානි; සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො"ති ඛන්ධකපරිවාරතො ආහරිතබ්බසුත්තවසෙන සුට්ඨු විනිච්ඡිතානි; අනුබ්‍යඤ්ජනසො"ති අක්ඛරපදපාරිපූරියා සුවිනිච්ඡිතානි අඛණ්ඩානි අවිපරිතක්ඛරානි; එතෙන අඨ්ඨකථාදීපිතා; අට්ඨකථාතො හි එසවිනිච්ඡයො හොති"නි; බහුස්සුතබ්‍යත්තෙනා පන යෙන සබ්බන්තිමෙන පරිච්ඡෙදෙන මෙ මාතිකා පගුණා වාචුග්ගතා පක්ඛදිවසෙසු ධම්මසවණත්ථාය සුත්තානන්තතො චත්තාරො භාණවාරා සමජ්ඣත්තානං පරිකථත්ථාය අභිකවින්දමහාරාහුලොවාදඅම්බට්ඨසදිසො; එකො කථාමග්ගො සංඝභත්තමඟලාමඟලෙසු අනුමොදනත්ථාය නිස්සෙසා අනුමොදනා උපොසථපවාරණාදිජානනත්ථං කම්මාකම්මවිනිච්ඡයො සමණධම්මකරණත්ථං සමාධිවසෙන විපස්සනාවසෙන වා අරහත්තමග්ගපරියොසාන මෙකං කම්මට්ඨාන"න්ති රූපාරූපවිනිච්ඡයවෙ"ති එත්තකං උග්ගහිතං; සචායං වුච්චති නත්ථි නිස්සාය කාරිය"න්ති; ආවරියාදිං නිස්සාය වාසෙන කත්තබ්බං නත්ථි; නිස්සයකාරිය"න්ති වා පාඨො නිස්සයෙන කාරිය"න්නි සමාසො; ජීවස්ස යත්තකො පරිච්ඡෙදෙ යාවජීවං–

236) තෙන නිස්සාය වසන්තෙන එවං නිස්සයො ගහෙතබ්බා"ති දස්සෙතුං එකංස"න්ති ආදිවුත්තං–එකංස"න්ති එකො අංසො අස්ස චීවරස්සා"ති විග්ගහො; කිරියාවිසෙසනං වා භුම්මත්ථෙ වා උපයොගවචනං එකස්මිං අංසෙ"ති අත්ථො; අඤ්ජලිකරසුත්තෙඨා; යාවතතියකං වදෙ"ති උපසම්පදාය සඤ්ඨිවසෙසන සත්තතිවසෙසන වා පි බ්‍යත්තස්ස නවකස්ස සන්තිකෙ යාවතතියකං වචනං කරෙය්‍ය; යාවතතියො වාරො අස්සා"ති කිරියාවිසෙසනසමාසො;–

(6) ආයස්මතො"ති ආයස්මන්තං; වවජ්ජාම්"ති වසාම්; උපජ්ඣං ගණ්හන්තෙනාපි උපජ්ඣායො මෙ භන්තෙ හොහී"ති ගහෙතබ්බං තං පන ආචරියො"ති එත්ථ උපජ්ඣායො"ති වචනං විසෙසො"කි එ

237) පඤ්ඤත්තෙනපඤ්ඩසංඛ්‍යතෙන විඛ්‍යත්තෙනවාපිනිස්සයෝ
මරණණත්තුපජ්ඣාය සමොධානෙති සම්මති–

238) නිස්සාය නවසෙලජ්ජිං අපුබ්බංඨාන මාගතෝ
ආගමෙ චතුපවාහං ඤතුං භික්ඛුසභාගතං.–

එව වාචාභෙදතෝ න විසුං වුත්තතං; න කෙවලඤ්ච නිස්සයුපජ්ඣා යගහණෙ ගාමප්පවෙසනාදිසු පි එවමෙව කත්වා අහං ආවුසෝ"ති වා භනෙන"ති වා ගාමප්පවෙසනං ආපුච්ඡාම්"ති ආදිනා වත්තබ්බං;

237) නිස්සයපටිපස්සඞ්ං දස්සෙති පඤ්ඤත්තෙන"ති ආදිනා, පඤ්ඤත්තෙන"ති උපජ්ඣායෙන ආචරියෙන සඞ්ං විහාරිකෙ අන්තෙවාසිකෙ ච ගාමාදිසු යඤ්ච කඤ්ච වි ආපුච්ඡිතබ්බා වා අනාපුච්ඡිතබ්බා වා ගතෙ, තෙසු යෙන කෙන වි අසුකං නාම ගාමං ගච්ඡාම් වුත්තෙ තෙසු යෙව යෙන කෙන වි සාධූ"ති සම්පටිච්ඡිතෙ පි තං නියමං අතික්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙන පි අනාපුච්ඡා පන උපචාරසීමාතික්කමෙන පඤ්ඤත්තෙන පි නිස්සයෝ සම්මති පටිපස්සම්භති, පඤ්ඩසංඛ්‍යතෙන"ති තිණ්ණියපඤ්ඩසඞ්ඛ්‍යතෙන චාපි විඛ්‍යත්තෙන චාපි මරණෙන ච තංඛණඤ්ඤෙව පටිපස්සම්භති, ආණත්තිං නාම පණ්ණමෙමි ත"න්ති වා මා ඉධ පවිසා"ති ආදිකා නිස්සයපණ්ණමනා තාය පණ්ණමිතෙන ආචරියුපජ්ඣායා ඛමාපෙතබ්බා අඛමනෙතසු දණ්ඩකම්මං කත්වා ඨසම්ං විහාරෙ මහාථෙරෙ ගහෙත්වා පි සාමණෙරවිහාරෙ භික්ඛු ගහෙත්වා පි ඛමාපෙතබ්බා න ඛමන්ති වෙ ආචරියුපජ්ඣායානං සභාගානං සන්තිකෙ වසිතබ්බං යෙන කෙන වි කාරණෙන න සක්කා හොති තත්‍ර ආචරියුපජ්ඣායානං සභාගානං සන්තිකෙ වසිතුං තං යෙව විහාරං ආගන්ත්වා අඤ්ඤස්ස සන්තිකෙ නිස්සයං ගහෙත්වා වසිතබ්බං, තඤ්ච **"පඤ්ච ඉමෙ භික්ඛවෙ අගෙහි සමණනාගතං සඞ්ඝිභාරිකං අපණ්ණමෙ නෙනා උපජ්ඣායෙ සාතියාරෙ හොති, පණාමෙනෙනා අනතියා තරූ උපජ්ඣායමහි නාධිමත්තං පෙමං හොති නාධිමත්තා පසාදෙ හොති නාධිමත්තෙනා හිරි හොති නාධිමත්තෙනා ගාරවෙ නාධිමත්තෙනා භාවනා හොති ඉමෙඤ් ඛෙ භික්ඛවෙ පඤ්චහෙඤි–පෙ–හොති, පඤ්ච භික්ඛවෙ අගෙහි සමණනාගතං අනෙනවාසිකං අපණ්ණමෙනෙනා ආචරියෙ–පෙ–හොති"ති,,** වුත්තත්තා පන අසම්මා වත්තා නෙන අනෙනවාසිකසඞ්ඛ්‍යිවිහාරිකෙ අපණ්ණමෙන්තෙනා ආචරියුපජ්ඣායා දුක්කටං ආපජ්ජන්තී"ති වෙදිතබ්බං, භාවනා"ති මෙත්තාභාවනා, උපජ්ඣායසමොධානමපන තස්ස දස්සනසවණවසෙන වෙදිතබ්බං,—

238) අලජ්ජී"නන්තිසඤ්ඤිවව ආපත්තිං ආපජ්ජති ආපත්තිංපරිගූහති

239) අදඩ්ඪකස්ස ගිලානස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස ච
යාචිතස්ස අරඤ්ඤේ වා සල්ලකෙඛනෙනන ඵාසුකං
සභාගෙ දුයකෙ සන්තෙ වසිතුං නාව ලබ්භතී"ති–

අගතිගමනඤ්ච ගච්ඡති එදිසො වුච්චති අලජ්ජිපුග්ගලෝ"ති එවවු තතලකඛණඅලජ්ජිං නිස්සයං දෙන්තෙනාපි ලජ්ජිනො යෙව දාතබ්බං, **"න භික්ඛවෙ අලජ්ජිනං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සොදදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සා"**ති,,වුත්තං, අදිට්ඨපුබ්බස්ස කතිපාහං ආවාරං උපපරික්ඛිත්වා දාතබ්බං, අපුබ්බ"න්ති එත්ථ සඞ්ඛිසඳ්දත්තා පුබ්බ සද්දෙන පුබ්බවාසෝ ගහිතෝ, නත්ථි පුබ්බෝ අස්සා"ති අපුබ්බං න ව"න්ති වුත්තං හොති, චත්තාරි පව වා පරිමාණමෙතෙස"න්ති විග්ග හෝ, එත්ථ පන පරිමාණසද්දසන්නිධානෙන සංඛ්‍යෙයවාචිනොපි තෙ සංඛ්‍යාමත්තවාචිනෝ හොන්තී"ති චතුපඤ්චසංඛ්‍යාපරිමාණමෙව සං ඛ්‍යෙය්‍යමාහ,තස්මා විග්ගහපදද්වෙහි භින්නෙනා අඤ්ඤපදත්ථෝ සම්භ වති'ති සමාසෝ, වාසද්දස්ස යෝ විකප්පත්ථෝ තත්ථ චායං සම්භාසෝ චත්තාරි වා පඤ්ච වා චතුපඤ්චඅහානි තෙසං අහානං සමාහාරෝ ච තුපඤ්චාහං, භික්ඛුසභාගත"න්ති සමානො භාගෝ ලජ්ජිතා සංඛා තා කොට්ඨාසෝ යෙසං භික්ඛූහි සභාගෝ තෙසං භාවෝ භික්ඛු සභාගතා, තං, පෙසලභාව"න්ති අත්ථෝ, ථෙරෝ ලජ්ජීහි ඤාණෙන න පකතියා නිස්සයදානට්ඨානං ඥත්වා ච තදහෙව ගහෙතබ්බෝ එ කදිවසම්පි පරිහාරෝ නත්ථි, සචෙ ඔකාසෙ අලභන්තෙන පඤ්චසම යෙ ගහෙස්සාමි"ති සයති අරුණං උග්ගතං පි න ජානාති අනාපත්ති ලද්ධපරිහාරෙනාපි වසිතුං වට්ටතී"ති—

239) ලබ්භති"ති කම්මනි නිප්පන්නත්තා අවුත්තක්කත්තා"ති අ දඩ්ඪකස්සා"ති ආදිසු කත්තරි සාමිවචනං අදඩ්ඪෙකා"ති අ ාදිවුත්තං හොති; සල්ලකෙඛනෙනා"ති පන සරූපෙනෙව නිද්දිට්ඨං; වසිතු "න්ති වුත්තකම්මං, භාවෙ හි තුම්පච්චයෝ වාසෝ"ති අත්ථෝ, යාචි තස්සා"ති ගිලානුපට්ඨාකස්ස චා"ති එත්ථ විසෙසනං, සචෙ පන යා චාහිම"න්ති වුච්චමානෝ පි මානෙන යාචති ගන්තබ්බං, අරඤ්ඤෙ වා සල්ලකෙඛනෙනන ඵාසුක"න්ති යත්ථ වසන්තස්සපච්ලද්ධතරුණ සමථවිපස්සනා විසෙසභාගිත්තාවසෙන ඵාසු හොති තස්මා අරඤ්ඤෙ තාදිසං ඵාසුවිහාරං සල්ලකෙඛනෙනන අරඤ්ඤකෙන, දුයකෙ අස න්තෙ"ති පදච්ඡෙදෙ, නාවා"ති අවධිම්හි අඞ්කාදීහි යාව නිස්සයදුය කොනලබ්භති තාව, අරඤ්ඤකෙන පනපනිරූපෙනිස්සයදුයකෙසති නිස්සාය වසිස්සාමි"ති ආභොගං කත්වා යාව ආසාළ්හිපුණ්ණමා තා වා"ති අත්ථෝ, සචෙ පන ආසාළ්හිමාසෙ ආචරියෝ නාගච්ඡති යත්ථ

නිස්සයෝ ලබ්භති තස්මේ ගන්තබ්බං, අඤ්ඤාවසෙස පන නිබද්ධවා සං වසිතබ්බං නිස්සයෝ ච ගහෙතබ්බෝ"ති හි අට්ඨකථායං වුත්තං, අම්හාකං පන කෙ චි අඤ්ඤවාසිකත්ථේරා "**න භික්ඛවෙ වස්සං න උපගන්තබ්බං යො න උපගච්ඡෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සා**"ති ච න **භික්ඛවෙ නදහු වස්සූපනායිකාය වස්සං අනුපගන්තුකාමෙන සක්ඛිච්ච ආවාසෙ අනික්කමිතබ්බෝ යො අනික්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සා,,**"ති ච පාළිවචනතෝ කෙන චි කාරණෙන නිස්සයං අලභමානෙන පි න සක්කා අඤ්ඤාවසෙස වස්සං අනුපගන්තුං, අඤ්ඤාවසෙස පනා"ති ආදිසු පන සද්දෙ අච්චායත්ථෝ තස්මා තෙනාපි වස්සං උපගන්තබ්බමෙවා"ති වදිංසු මයං පනෙත්ථ එවමවොචුම්හ භගවතා අනුපගමනෙ දුක්කටං අනන්තරායිකසෙස වුත්තං, තෙනෙව කෙන චි අන්තරායෙන පුරිමිකං අනුපගතෙන පච්ඡිමිකා උපගන්තබ්බා"ති අට්ඨකථායං වුත්තං, අන්තරායෝ ව නාම අන්තරාවෙමජ්ඣෙ එතී"ති අන්තරායෝ, යො කොචි බාධකපච්චයතාය අධිපෙතො වුච්චති න ලබ්භන්ති පතිරූපං උපට්ඨාකං එසෙව අන්තරායෝ"ති පකාමිතබ්බ"න්ති ආදිසු චිය තස්මා බාධකපච්චයතා අධිපෙතා, නිස්සයලාභො පි අන්තරායෝ නෙව විඤ්ඤායති, සක්කා හි වත්තුං අන්තරායෝ වස්සූපගමො සන්නිස්සයතා තරුණසමථවිපස්සනාලාභීනං කතොකාසොවියා"ති තරුණසමථවිපස්සනාලාභීනමහි"ති කතොකාසො පි සචෙ පන ආසාළ්හිමාසෙ ආචරියෝ නාගච්ඡති යත්ථ නිස්සයෝ ලබ්භති තත්ථ ගන්තබ්බ"න්ති දළ්හං කත්වා අට්ඨකථාය වුත්තං, අම්හාකං ගරුනි ච සාරත්ථදීපනියං ආචරියං ආගමෙන්තස්ස සචෙ වස්සූපනායිකදිවසො නාගච්ඡති ගන්තබ්බං තත්ථ යත්ථ නිස්සයදායකං ලභතී"ති වස්සූපනායිකදිවසෙ නිස්සයත්ථාය ගමනමෙවවුත්තං, අථ ච පන මහාකාරුණිකො පි භගවා "**අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා නිස්සයං අලභමානෙන යාවියමානෙන අනිස්සිතෙනෙව වත්තු**"න්ති" ගිලානවිසයෙ පි නිස්සයං ගරුකං කත්වා පට්ඨපෙසි, යං පන අනිස්සයං තං අන්තරායං නිස්සයමුත්තකස්ස වස්සූපගමනං විය අපි ච නාවාය ගච්ඡන්තස්ස පන වස්සාගෙන ආගතෙ පි නිස්සයං අලභන්තස්ස අනාපත්තී"ති නාවාය ගච්ඡතො යෙව ආවෙණිකා අනාපත්තිකතා වුත්තා, තස්මා නිස්සයලාභො බාධකපච්චයො වස්සූපගමනස්ස වස්සූපගමනං නිස්සයස්සා"ති අන්තරායෙ යෙව නිස්සයාලාභෙ තතො යෙව පි කායං අඤ්ඤාවසෙස පන අනිස්සිතෙන වත්තුං නවට්ටතී"ති වු

33 **කායබන්ධන"**න්ති-

240) අකායබන්ධනෝ ගාමං දුක්කටං පවිසෙය්‍ය වෙ
බන්ධෙය්‍ය යඤ්ච සරති තඤ්චේවාසතියා ගතෝ-

241) පට්ටිකා සූකරන්න"න්ති දුවිධං කායබන්ධනං
දුස්සපට්ටෝ ච රජ්ජු ච එකා තදනුලෝමිකා-

242) මච්ඡකණ්ටකඛජ්ජූරිපත්තා මට්ඨාව පට්ටිකා
ලබ්භා දසා චතසෙසා පි අන්නෙ විගුණසුත්තකං-

තත්ථං, තසමා යෙව ච අන්නෝවසෙස පනා"ති ආදීසු නිස්සයදාය කෙ සති නිබ්බවාසං වසිතබ්බ ච නිස්සයෝ ගහෙතබ්බෝ ච හොති"ති ගමනාකිරියාඝං ඛියමානත්තා වසෙන වුත්තෙ, සමුච්චයෝ ගහෙතබ්බෝ—

240) බන්ධියති අනෙනා"ති බන්ධනං, කායස්ස බන්ධනං කායබන්ධනං, නත්ථි කායබ්බන්ධනමෙතස්සා"ති අකායබන්ධනෝ, දුක්කට"න්ති සම්චව වා පවිසෙය්‍ය වෙ දුක්කටං, අසතියා ගතෝ යඤ්ච සරති තඤ්චේව බන්ධෙය්‍යා"ති සම්බන්ධෝ, ගතෝ"ති අන්නෝගාමං ගතෝ, සරිත්වා යාව න බන්ධති න තාව පිණ්ඩාය චරිතබ්බං,—

241) පට්ටිකා"ති ආදිනා සබ්බසංගහකං කායබන්ධනං නිද්දිසති, පට්ටිකා"ති පකතිපට්ටිකා වා[1] මච්ඡකණ්ටඛජ්ජූරිපට්ටවාසිමා වා, සූකරානං අන්නං සූකරන්නං, ඉධ පන තං සදිසං වුච්චති, චතුරස්සං අනතිං සජ්ජිතං මුද්ධිකාකායබන්ධනං පි සංගහෙත්වා එකා රජ්ජූ"ති වුත්තං, තං පන රජ්ජුකං බන්ධන්තෙන එකගුණමෙව කත්වා බන්ධිතුං වට්ටති, මජ්ඣෙ භින්දිත්වා විගුණං කත්වා බන්ධිතුං න වට්ටති, විගුණං පන අකත්වා සත්තවාරම්පි පුනපපුනං ආවිජ්ඣිත්වා බන්ධිතුං වට්ටති, පාමංගසණ්ඨානමපන එකම්පි න වට්ටති, බහුරජ්ජුකෙ එකතෝ කත්වා එකෙන නිරන්තරං වෙඨෙත්වා කතං බහුරජ්ජුක"න්ති න වත්තබ්බං තං වට්ටති, තදනුලෝමිකා"ති තෙසං පට්ටිකා සූකරන්නානං චිත්තං වෙ ඉමෙ යථාකාමමනුලෝමිකා,—

242) පට්ටිකා කීදිසී වට්ටතී"ති ආහ මච්ඡා"ති ආදි, පට්ටිකා මච්ඡකණ්ටකඛජ්ජූරිපත්තා වා මට්ඨා වා ලබ්භා"ති සම්බන්ධෝ, කණ්ටකසදෙන ච පටකසදෙන ච තදාකාරෝ වුච්චති, උපචාරතෝ

---

1 පකතිවිකාවා-ම.ටී.

243) මාලාදිං කඤ්චිකටච්ඡාදිං දසෙත්වා ගුණසුත්තකං
කොට්ටිතා කුඤ්ජරවිච්ඡාදිං පට්ටිකා න ච කප්පති

244) ඝටකං මකරමුඛාදිං න කප්පන්ති දසාමුඛෙ
උභතෙන ඝටකා ලෙඛා විධෙ අඤ්ඤඤ්ඤව චිත්තකං

හි මච්ඡානං කණ්ටකාකාරෝ ච ඛජ්ජූරීනං පත්තාකාරෝ ච එති සසා"ති සමාසෙ, මට්ඨා"ති පකතිවිකා ථිකායමපන එතෙ මච්ඡ කණ්ටකාදයෝ මට්ඨා විකාරරහිතෝ පට්ටිකා ච තදුභෙනාගධා"ති අධිප්පායෝ"ති වුත්තං, කථුභෙනසමුභෙනාගධතා යතෝ තානි යෙව පට්ටිකා නාමානි, තථා ච වුත්තං අට්ඨකථායං පකතිවිතට්ටි කා වා මච්ඡකණ්ටකවාඩිමා වා පට්ටිකා වට්ටන්ති"ති, එත්ථ පන ම ච්ඡකණ්ටකෙ යෙව ඛජ්ජූරිපත්තං, පවිට්ඨච තස්සොපි දසා ලබ්භා "ති සම්බන්ධො, චතස්සොස"ති උක්කට්ඨපරිච්ඡෙදෙන වුත්තං, න සමා තතෝ ඌනා පි වට්ටන්ති, අනෙන"ති කායබන්ධනස්ස උභ යතෙන දිගුණසුත්තකං ලබ්භන්ති සඞ්ගණ්හා, ගුණෙ බන්ධනභූතං සුත්තකං ගුණසුත්තකං,

"ගුණෙපටලරාසිසු, ආනිසංසෙචබන්ධනෙ"ති හි අභිධානපදීපි කා, චිත්තං ගුණසුත්තකං සමාහාරෝ ච්ගුණසුත්තකං, තං දසාමු ඛස්ස පිරභාවාය කොට්ටෙතුං වට්ටති, න සොභණත්ථං—

243) තෙනාහ මාලාදි"න්ති ආදි, මාලාදිං කඤ්චිකටච්ඡාදිං කු ඤ්ජරවිච්ඡාදිඤ්ච දස්සෙත්වා ගුණසුත්තකකොට්ටිකා පට්ටිකා න කප්පති "ති සඞ්ගණ්හා, මාලාදි"න්ති ආදීසු ආදිසද්දෙන තාදිසං යං කිඤ්චි වි කාරරූපං ගය්හති, කඤ්චිකාගතං විය අච්ඡීනි තානි ආදීනි යස්සා "ති සමාසෙ, තථා කුඤ්ජරවිච්ඡාදි"න්ති,—

244) ඝටක"න්ති ඝටකාකාරවට්ටලෙඛරූපං, මකරමුඛාදි"න්ති එත්ථ මකරමුඛං නාම මකරමුඛස-ණ්ඨානං, බින්දු පන ආගමවසෙ න වුත්තෙත්තා, ආදිසද්දෙන දෙඩ්ඩුභසීසාදිවිකාරරූපං යං කිඤ්චි සංග යහති, දසාමුඛෙ"ති දසානං මුඛභූතෙ අන්තෙ එතානි න කප්ප න්ති"ති සඞ්ගණ්හා, විධෙ උභතෙන ඝටකා ලෙඛා අඤ්ඤං චිත්ත කව න කප්පති"ති සඞ්ගණ්හා, ඝටකා"ති ඝටකන්තෙ, ලෙඛා"ති ලෙ ඛාය පච්ඡිමයලොපො, විධෙ"ති කායබන්ධනස්ස පාසන්තෙ දසාමු ලෙ තස්ස පිරභාවත්ථං කත්තබ්බෙ දන්තවිසාණාදිමයෙ විධෙ,—

245) දෙඩඬුභකඤ්ච මුරජං මද්දවීණං කලාපකං 1
න කපපනනි දසාසු මෙ මජඣිමා යෙව කපපරෙ-
246) වෙළුදනතවිසාණඨීකටඨලාඛාඵලාමයා
සඞඛනාභිමයා සුත්තනාළලොහමයා පි ච
විධා 2 කපපනනි කපපියා 3 ගණඨියොචාපි තමමයා''නි-

පඨමකහාණවාරං.

---

245) දෙඩඬුභක''නනි උදකසපපසිසසදිසං, මුරජ''නනි නානා වණෙණහි සුතෙනහි මුරජවටටිසණඨානං වෙයෙනචා කතං, ටිකායං පනමුරජ''නනි බහුරජ්ජුකෙ එකතොා සංකඩඪිත්වා එකාය රජ්ජුයා පරිවෙයෙතවා කතරජ්ජු''නි වුත්තං, තං බහුරජ්ජුකෙ එකතොා නත්වා''නි ආදිනා හෙටඨා වුත්තඅටඨකථාවචනෙන විරුජඣති, මද්දවීණ''නනි පාමඟසණඨානං, කලාපක''නනි 4 බහුරජ්ජුකං නොසං නකපපනී''නි ඉමිනා සඛෙතා, මෙ මජඣිමා''නි මඤඤ භවා මුරජමද්දවීණසංඛාතවෙ;-
246) ගණඨියොා චාපි''නි චීවරසස ගණඨියොා වා පි, තමමයා''නි තෙහි වෙළුආදීහි නිබබත්තා පසඟෙන පනොතං මුත්තා''නනි

33-කාසඛඪිතනිදෙදසො-

සුමඩගලපසාදනියා නාම ටීකාය පඨමකහාණවාරවණණනා නිටඨිතා.

---

1 කලාබුකං-ඉං ම පාසො. 2 විධා-පීසා-සී.පාසො.
3 කපපනනි--සී පා 4 කලාමුක''නනි-ම. ටී.

247) ජාතාජාතා"නි දුවිධා සුද්ධමත්තිකපංසුකා
ජාතාදඞ්ඝා ච පඨවී බහුමත්තිකපංසුකා
චාතුමාසාධිකොවට්ට 1 පංසුමත්තිකරාසිව-

248) සුද්ධසක්ඛරපාසාණමරුමපකඨලවාළකා
දඞ්ඝා ච භූමි යෙභුය්‍යසක්ඛරාදිමහී පි ච
දුතියා වුත්තරාසී ච චාතුමාසොමවට්ට කෝ-

249) වෙ භාගා තීසු භාගෙසු මත්තිකා යස්ස භූමියා
යෙභුය්‍යමත්තිකා එසා සෙසෙසු පි අයං නයෝ-

---

247) ජාතාජාතාතිදුවිධා"නි ජාතාපඨවී අජාතාපඨවී"නි පඨවී දුවිධා"නිඅත්ථෝ; ඉමිනා ජානපඨවිං ච අජානපඨවිං ච දස්සෙති; තා සං විභාගං දස්සෙති සුඛා"නි ආදිනා; සුඛමත්තිකපංසුකා ච අදඞ්ඝා ච බහුමත්තිකපංසුකා ච චතුමාසාධිකොවට්ටපංසුමත්තිකරාසි ච ජානා පඨවී"නි සඞ්ඛෙපා; මත්තිකා ච පංසුකා"නි වත්තු සුද්ධඅපසක්ඛරාදිනාය මත්තිකා පංසවෝ යස්සා"නි බාහිරත්ථෝ; අදඞ්ඝා"නි උද්ධනපචනාදිවසෙන තථා තථා අදඞ්ඝා; සා පන විසුං නත්ථි සුද්ධමත්තිකාදීසු අඤ්ඤතරා වෙදිතබ්බා; චත්තාරෝ මාසා නෙහි සන්තෝ අතිරෙකෝ කාලෝ තස්මිං; ඔවට්ටෝ"නි සමාසෝ ඔවට්ටෝ"නි යෙන කෙන චි උදකෙන ඔවට්ටෝ; 2 බුද්ධා පන ආකාසතෝ වුට්ඨඋදකෙනෙව අඤ්ඤත්ථ පහරිත්වා පත්තබ්භූනා"නි වදන්ති; ඔවට්ටෝ"නි සාමඤ්ඤෙන වුත්තත්තා ච පොක්ඛරණියා ඛිත්තනුක්කමෙ වට්ටති; බහලෝ තු න වට්ටතී"නි වුත්තත්තා ච විනයවිනිච්ඡයෙ සම්පත්තෙ ගරුකෙ ඨාතබ්බ"න්ති විනයලක්ඛණතෝ ච න සංයුජ්ජතී"නි අම්හාකං ඛන්ති පංසුමත්තිකානං රාසි පංසුමත්තිකරාසි; චාතු-පෙ-වට්ටෝ පංසුමත්තිකරාසී යස්සා"නි අඤ්ඤපදත්ථෝ කම්මධාරයෝ වා-

248) වාළකා ච දඞ්ඝා ච යෙභුය්‍යසක්ඛරාදිමහී පි ච චාතුමාසෝ අවට්ටකෝ වුත්තරාසී ච දුතියා භූමී"නි සඞ්ඛෙපා; සක්ඛරා ච පාසාණා ච මරුමපා ච කථලා ච වාළකා චා"නි වත්තු; සුද්ධසක්ඛර-පෙ-වාළකා යස්සා"නි විග්ගහෝ; හත්ථමුට්ඨිනා ගහෙතබ්බපමාණා සක්ඛරා, තතෝ උපරි පාසාණා; කටසක්ඛරා මරුමපා කපාලඛණ්ඩානි කථලා"නි වෙදිතබ්බා; දුතියා"ති අජ්ඣාහා; වුත්තරාසී"නි වුත්තෙතා මත්තිකපංසුරාසි-

249) කීදිසී යෙභුය්‍යමත්තිකාදී"නි ආහ වෙ භාගා"නි ආදි;

---

1 වද්ධ-වට්ඨ-සී. පා. 2 ඔවට්ඨෝ.ම.ටී.

250) පාචිතති ඛණනෙ ජාතෙ ජාතසඤ්ඤිස්ස දුක්කටං
විමතිස්සා ජාතසඤ්ඤිස්ස නාපත්තානාපනෙ තථා–

251) පහාරෙ පහාරාපත්ති ඛණමානස්ස අත්තනා
එකායානත්තියා එකා නානාණත්තීසු වාචසො–

252) ඉමං ඨානම්මං ඛණ්ඩම්ඛ වාපිං ඛණෙඤ්ච
ජාලෙහඟි''නති වා වත්තුං නියමෙත්වා න වට්ටති–

253) එමහස්සිමස්සාවාටං වා මත්තිකං ජානමාහර
කරොහි කපපියං වෙති වචනං වට්ටතෙදිසං–

යස්සභූමියා''ති යස්සා භූමියා; සෙසෙසු පී''ති යෙභුය්‍යපංසු යෙභුය්‍යසක්ඛර යෙභුය්‍යපාසාණාදීසු–

250) පාචිත්තී''ති ආදිනා තස්ස විනිවිඡයං දස්සෙති; ජාතෙ ජාතසඤ්ඤිස්ස ඛණනෙ පාචිත්තී''ති සම්බන්ධො; ජාතෙ''ති ජාතෙ භූමිභාගෙ ලිඛවිපලුලාසො වා ජාතායා''ති වුත්තං හොති; ජාතෙ වෙළුහස්ස විමතිස්ස දුක්කට''නති සම්බන්ධො; ජාතෙ අජාතසඤ්ඤිස්ස අනාපත්තී; තථා ආණාපනෙ අනාපත්තී''ති යොජනා; අජාතසඤ්ඤිස්සා''ති අජාතා''ති සඤ්ඤා අජාතසඤ්ඤා, සා අස්ස අත්ථී''ති අජාතසඤ්ඤි; තස්ස–

251) එකායානත්තියා එකා''ති සමෙ සකිං ආණත්තෙනා දිවස මපි ඛණති; ආණාපකස්ස එකා එව ආපත්තී''ති අත්ථො; වාචසො ආපත්තී''ති සම්බන්ධො; වාචසො''ති විභත්‍යත්ථෙ සො; වාචාය වාචායා ''ති අත්ථො–

252) ඉමං ඨානං ඛණ වා''ති ආදිනා යොජෙතබ්බං; එත්ථ අගඟිං ජාලෙහි වා''ති යොජනා; වත්තු''නති ඉදං න වට්ටතී''ති ඉමස්ස කත්තුපදවචන''නති අත්ථො; අථවා ඉමං ඨානං ඛණ''ති ආදීපකාරෙ වචනාය න වට්ටතී''ති අත්ථො; නියමිත්වා ඉමිනාවාටං නඛණ්ඩාඛණඩං ඛණ''ති ආදිනා අනියමෙත්වා වත්තුං වට්ටති'' නි දීපෙති–

253) ඉමස්ස එමහස්ස ආවාටං ජාන වා කපපියං කරොහි වා ''නි ච මත්තිකංජාන වා මත්තිකං ආහර වා මත්තිකං කපපියං කරොහි වා''නි ච එදිසං වචනං වට්ටතී,,නි සම්බන්ධො; එතං විය දිස්සතී''ති එදිසං; කිත්තං මත්තිකං දෙහී''ති ආදිකං උපමෙය්‍යං; මත්තිකං ජානාහි ආදිකං පන උපමානං තෙසං උපමානොපමෙය්‍යානං යා කපපියසංඛාතා සමානධම්මතා; සා උපමා; තථා ච වුත්තං අම්හෙහි සුබොධාලංකාරෙ "**උපමානොපමෙය්‍යා නාංසධ්ධ**

254) අසම්බන්ධං පථවියා සුඛඛකදදමආදිකං
කොපෙතුං තනුකං ලබභමුසසිඤචනියකදදමං–

255) ගණ්ඩුපපාදං උපචිකාමත්තිකං මූසිකකකාරං
චාතුමාසාධිකොවට්ටං ලෙඩ්ඩාදිඤච න කොපයෙ–

256) පනීතෙ වාපි ආදීනං කූලෙ උදකසනතිකෙ
පාසාණෙවරජෙ ලඟෙ. පතිතෙ නවසොණ්ඩියා–

257) වමමිකෙ මහනිකාකුඩෙඩ අඛෙහාකාසුට්ඨිතෙ තථා
යෙභුය්‍යකථලට්ඨානෙ තිට්ඨ තිට්ඨකකුඩඩකොං–

මමපථං සිසොපමානි” අඤඤඤ

258) ථමහාදිං ගණ්හිතුං භූමිං සඛාලෙඛා වීකොපයං
ධාරාය භින්දිතුං භූමිං කාතුං වා විසමං සමං–
259) සම්මජ්ජනීහි ඝංසිතුං කණ්ටකාදිංපවෙසිතුං
දසෙඝසසාම්”නි භින්දනෙනා භූමිං වංකම්තුං පදං–
260) ඝංසිතුං අඟපච්චඞ්ගං කඛුරොගීතථාදිසු
හත්ථං වා ධොවිතුං භූමි ඝංසිතුං නවකපජනි–
261) ථමහාදිඋජුකුඛාරෝ පාසාණාදිපවට්ටනං
සාඛාදාහකඩ්ඪනං රුකඛලතාවෙජ්ඣනඵාලනං–
262) සෙකෝ පඨසාවආදීනං සුඛවිත්තසස වට්ටනි
අලුලහන්ථං ඨපෙඛා න රජඝහාහෝ ච භූමියා–
263) අඟගිසස අනුපාදුනෙ කපාලෙ ඉට්ඨකාය වා
පාතෙතුං ලබහතෙ අඟගිං භූමියං වා වසෙඝතී”ති–

258–259) සඛාලෙඛා භූමිං විකොපයං ථමහාදිං ගණ්හිතුං වා”නි සඞඛෙඛා; තඤ්ච විකොපය”නති කරණත්ථෙ පච්චත්තවචනං විකොපයතා”නි අත්ථෝ; අඤ්ඤථා කථමෙඤ්ච පඨමාපඝඝහෝ; පඨමා”නි භවනති වුත්තෙ සියා; න ච ගණ්හිතු”නති ආදීසු තුං පච්චයෙති වුත්තෙතා; කෝ චි අත්ථි; යදා භාවෙතුං පච්චයෝ තදා න කිඤ්චි වුත්තතං හොතී”නි; න කපජතී”නි පධානකිරියාය පි හෙට්ඨා වුත්තනායෙන ඛත්තා අඤ්ඤදා යෙවා”නි එවං සඞඛඤ්ච; තනියඤ්චෙතු සති ඉතෝ චිතෝ සඛාලෙඛා භූමිං විකොපයතා ථමහාදිං ගණ්හිතුං න කපජතී”නි අතීව යුජ්ජති; ධාරාය”නි පඝඝාවධාරාය; විසමං සමං කාතුං සම්මජ්ජනීහි ඝංසෙතුං වා”නි යොජනා; විසම”නති විඝමට්ඨානං; පදං දඝසිඝසාම්”නි භූමිං භින්දනෙනාවංකම්තුං වා”නි සඞඛෙඛා; භින්දනෙනා”නි භින්දනා–

260) කඛුරොගී වා කට්ඨාදීසු අංගපච්චඞ්ගං ඝංසිතු”නති යොජනා; කඛුරොඛී”ති කඛුරොගිනා, වසදෙ, අවධාරණෙ–

261–262–263) සුඛවිත්තඝඝා”නි පඨවිභෙදඛිඝඝාය විරහෙන පරිසුඛවිත්තඝඝ; අඟගිඝඝ අනුපාදුනෙ කපාලෙ වා අනුපාදුනාය ඉට්ඨකාය වා අඟගිං පාතෙතුං වා අවඝෙඝතිභූමම්පාතෙතුං වා ලබහතෙ”නි සඞඛෙඛා; උපාදුනමිඛිනං න උපාදුනං අනුපාදනං; තඝම්; වසෝ පභූතතං; වසෝ පභූතෙත ආයතෙත”නි හි නිඝඩ්ඩු; න වසෝ අවසෝ තඝම්ං අපපභූතෙත”නි අත්ථෝ; පතිතට්ඨානෙ යෙව උපාදුනං දත්වා අඟගිං කාතු වට්ටති සුකඛඛාණුකසුකඛ රුකඛාදීසු අඟගිං දාතුං න වට්ටති; සචෙ පන පඨවිඅපපත්තනමෙව

35 පරිකම්මාරෝ"ති

264) පවවණේණහි සුත්තෙහි අත්තා බහි ච සිබ්බිතුං
ගිරිකූටඩවාදිං ඡත්තෙනපණේණ ච ඡින්දිතුං–

265) ඝටකං වාළරූපං වා දඩෙ ලෙඛා න වට්ටති
වට්ටති දඩබුන්දමහි අභිවඡත්තකසාදිසං–

266) සිබ්බිතුං එකවණේණන පඤ්ජරං වා විනඬිතුං
පිරත්ථං වට්ටති ඡත්තෙන දණ්ඩෙ ලෙඛා ව බන්ධිතුං–

267) අත්තෙන පත්තා 1 මුඛෙ වාපි වෙණිසංඛලිකා පි වා
සූචිවිකාරමඤ්ඤං වා චීවරෙන ච කපපති
කපපබින්දුවිකාරමපි පාළිකණ්ණිකාදිකං–

නිබ්බාපෙන්තා ගමිස්සාමි"ති දෙති වට්ටති පවජ්ජා නිබ්බාපෙතුං න සක්කොන්ති අවිසයත්තා අනාපත්ති; භූමියං පාතෙහි"ති එවම්පි ව තතුං න වට්ටති"ති–

34–පඨවිනිදෙදසෝ

264) ඡත්තෙන අත්තා බහි ච පවවණේණහි සුත්තෙහි සිබ්බිතුව පණේණ ගිරිකූටඅඩවාදිං ඡින්දිතුව නවට්ටති"ති සඞ්ඛෙපෝ; ඡත්තෙන"ති තාලපණේණ ඡත්තෙන; ගිරිකූටං නාම මකරදන්තකං; ආදිසද්දෙන තාදිසං අඤ්ඤං විකාරරූපං සංගණ්හාති–

265) ඝටක"න්ති ගෙහථම්භෙසු විය කයිරමානං ඝටකං; ද ණ්ඩෙ"ති ඡත්තදණ්ඩෙ; ලෙඛා"ති තතිං තතිං දින්නා ලෙඛා; සාදිස "න්ති දීඝෙන නිද්දිට්ඨං; බුන්දමහි මූලෙ–

266) පිරත්ථං ඡත්තෙන එකවණේණන සිබ්බිතුං වා පඤ්ජරං වි නඬිතුං වා වට්ටති"ති සඞ්ඛෙපෝ; සිබ්බිතු"න්ති අත්තෙන බහි ච සි බ්බිතුං; එකවණේණන්ා"ති නීලාදිනා එකවණේණන, පඤ්ජර"න්ති ඡත්තදණ්ඩගාහකසලාකපඤ්ජරං; පිරත්ථ"න්ති ඉමිනා නවණ්ණමට්ඨ ත්ථායා"ති දස්සෙති; බන්ධිතුං දණ්ඩෙ ලෙඛා වට්ටති"ති සඞ්ඛෙපෝ; බ න්ධිතුං"ති වාතපහාරෙන අචලනත්ථං ඡත්තමණ්ඩලිකං රජ්ජුකෙහි ගහෙත්වා බන්ධනත්ථාය; ලෙඛාවා"ති වලයම්ව උක්කිරිත්වා කතා ලෙඛා එව, වට්ටති"ති යදි පි න බන්ධති රජ්ජුකෙහි බන්ධිතුං යුත්තට්ඨානත්තා වට්ටති–

267) චීවරෙ අත්තෙන වාපි පත්තමුඛෙ වාපි වෙණිපි වා සංඛ ලිකාපි වා අඤ්ඤං සූචිවිකාරං වා පාළිකණ්ණිකාදිකං කපපබින්දු

---

1 පට්ට–ඉතිපිපාඨෝ.

268) ගණ්ඨිපාසකපට්ටාපි චතුකොනාවඅගඝිකං
මුඝරෝ කඤ්චකටච්ඡාදිවිකාරං නෙළු වට්ටති–

269) කොණසුත්තා ච පිළකා දුවිඤ්ඤෙය්‍යා ව කපපරෙ
ගණ්ඩං තෙලං ව ලාඛං වා රජනෙන ච පක්ඛිපෙ–

විකාරමපි වා න ච කපපතී"ති සඞ්ඛෙපා; අත්තෙන"ති චීවරපරියනෙත; අත්‍රවාතෙ"ති වුත්තං හොති, පත්තමුඛෙ"ති පත්තකොටියං; ඡින්නානං පත්තානං සංසිබ්බනඤ්ච සන්ධායෙතං වුත්තං; වෙණී"ති වරඤසීසාකාරෙන සිබ්බනං; සංඛලිකා"ති බිළාලබන්ධනාකාරෙන සිබ්බනං; අඤ්ඤං සූචිවිකාරං වා"ති චීවරමණ්ඩනත්ථාය කරීයමානං අඤ්ඤං යං කිඤ්චි සූචිකම්මවිකාරංවා; ථිකායං පන සත්තපදිසදිසං අඤ්ඤං වා සූචිවිකාරං නකපපතී"ති සාමඤ්ඤෙන වුත්තං; චීවරමණ්ඩනත්ථාය නානා සුත්තකෙහි සත්තපදිසදිසං සිබ්බන්තා ආගන්තුකපට්ටං ඨපෙන්ති අඤ්ඤම්පි යං කිඤ්චි සූචිකම්මවිකාරං කරොන්ති සබ්බං න වට්ටතී"ති අට්ඨකථායං වුත්තත්තා පන නානා වණ්ණානි වා හොතු එකවණ්ණං වා හොතු චීවරමණ්ඩනත්ථාය සංසිබ්බන්තානං සූචිකම්මවිකාරං සන්ධාය වුත්තං"ති චීවරෙසු ඵාලිතට්ඨානස්ස පිරහාවත්ථං සත්තපදිසදිසම්පි සිබ්බිතුං වට්ටතී"ති අම්හාකං ඛන්ති; පාළිසදෙදන කණ්ණිකසදෙදන ච කපපසද්දලොපෙන වා උපචාරෙන වා පාළිකපපාදයො ව ගහිතා; පාළි ච කණ්ණිකා ච පාළිකණ්ණිකායො, තා ආදි යස්ස අඤ්ඤස්ස තාදිසස්සා"ති විග්ගහො, තත්ථ කීලාවළිආදිසණ්ඨානාය බින්දුපනතියා යථාසොභං හොති, තථා කයිරමානො පළිකපපො, තථෙව බින්දුසමූහෙ කත්වි ද සෙසවා කයිරමානො කණ්ණිකකපපො–

268) ගණ්ඨිපාසකපට්ටා"ති ගණ්ඨිනො ච පාසකස්ස ච පති ඨානට්ඨානෙ ඨපෙතබ්බා පට්ටා, වට්ටතී"ති එත්ථ ගණ්ඨිපාසකා"ති කත්වා චතුකොණංව වට්ටනතී"ති අත්ථතො වචනං විපල්ලාසෙත්වා යොජෙතබ්බං, අගඝික"නති චෙතියසණ්ඨානෙන සිබ්බනං, මූලෙ ච අග්ගෙ ච එකසදිසං කත්වා මුඝරාකාරෙන සිබ්බනං මුඝරෝ විකාරෝ ලිඟවිපල්ලාසෙන වුත්තං, එත්ථා"ති ගණ්ඨිපාසකපත්තෙසු–

269) කොණසුත්තා"ති නපුංසකනිද්දෙසො, ගණ්ඨිපාසකපට්ටානං කොණෙහි නිහටසුත්තකොටියො, පිළකා"ති නානි යෙව නිවත්තෙත්වා පිළකාකාරෙනකතානි, දුවිඤ්ඤෙය්‍යා වා"ති තෙසං අන්තෙසු එකවාරං ගණ්ඨිකරණෙන වා පුන නිවත්තෙත්වා සිබ්බනෙනවා දුවිඤ්ඤෙය්‍යා එව, ගණ්ඩං තෙලංවා"ති ගණ්ඩං වා තෙලං වා, කිඤ්චිකපිට්ඨඛලිකආදීනි නවට්ටනති,–

270) රත්තං සංඛෙන මණිනා සටෙවයසෙඤ්ඤන වා න ච
සංසෙය්‍ය දෙණියං කත්වා පහාරෙන ච මුච්ඡිනා–
271) කණ්ණකොණකසුත්තානි රත්තෙන ඡින්දෙය්‍ය චීවරෙ
ලෙඛා න වට්ටති ධම්මකරකෙ ඡත්තවට්ටියං–
272) ලෙඛං ඨපෙත්වා මණිකා පිළකා කුච්ඡියෙ ච
පිප්ඵලෙ ච පරිච්ඡෙදලෙඛා දණ්ඩමහි වට්ටති–
273) මාලාදයරණ්ණියං පත්තමඬලෙ භිත්තිකම්මච
හෙට්ඨා ලෙඛාචයං උච්චමහිච්ඡත්තකසාදිසං–
274) භිත්වා කත්තරයට්ඨිමහි සුච්ඡඩ්ඩසකෙ පි ච
යංකිඤ්චි ගිරිකූටාදිවණ්ණමට්ඨං න වට්ටති–

---

270) මණිනා"ති මසාරගල්ලාදිපාසාණෙන, න ච සටෙවය්‍යා"ති නෙවසටෙවය්‍ය, අඤ්ඤදන වා"ති මුග්ගරමුසලාදිනා, අංසවඩ්ඪකාය බන්ධනානි පන තථා කාතුං වට්ටති, දෙණියං කත්වා න ච සංසෙය්‍යා "ති පඤ්චරජනාකිරණදෙණියං ඨපෙත්වා භූමියං ජණ්ණුකානි නි හනිත්වා ඉතො චිතො ච ආවිජ්ඣිත්වා නෙව සංසෙය්‍යානිඅත්ථො–

271–272) කණ්ණකොණකසුත්තානී"ති චීවරරජනකාලෙ ලග්ග නත්ථාය අනුවාතෙ චතූසුකොණෙසු ච පාසකං කත්වා බන්ධිතානි සුත්තානි"යාති **"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කණ්ණසුත්තකානී"** එවං අනුඤ්ඤාතානි කණ්ණසංඛාතා කොණා කණ්ණකොණකා තෙසු සුත්තානි, ගණ්ඨිකපාසකපටෙසු කණ්ණකොණසුත්තානං දුවිඤ්ඤය්‍යානමෙව කපපියතො හෙට්ඨා වුත්තානි චීවරෙ රත්තෙන යෙව තෙසං ඡින්දිතබ්බතා නාපි කණ්ණකොණකසුත්තානං ඡින්දිතබ්බතාය වුත්තත්තා අනුවාතෙනි නික්ඛමිතසුත්තානි පි ඡින්දිතබ්බානී"නි වෙදිතබ්බං, ධම්මකරකෙ ඡත්තවට්ටියං, ලෙඛං ඨපෙත්වා ලෙඛානාව ට්ටතී"නි ඉයෝජනා; ඡත්තවට්ටියන්ති ඡත්තස්සමුඛවට්ටියං ලෙඛා උපරි වා හෙට්ඨා වා කුච්ඡියං වා අඤ්ඤා ලෙඛා කුච්ඡියෙ ච පිප්ඵලෙ ච මණිකා ච පිළකා ච න වට්ටති"නි සම්බන්ධො, මණිකා"නි එකා වට්ට මණි; පිළකා"නි සාසපමත්තිකා මුත්තරාජිසදිසා බහුවට්ටලෙඛා, දණ්ඩමහී"නි පිප්ඵලදණ්ඩකෙ–

273–274) අරණ්ණියං මාලාදි ච පත්තමඬලෙ භිත්තිකම්මච න වට්ටති"නි සඞ්ඛිපිතබ්බං, අරණ්ණිය"න්ති උත්තරාරණ්ණි අධරාරණ්ණි ධනුකඤ්ච සාමඤ්ඤෙන ගහිතං, පත්තමඬලෙ"නි නිපුණිසාදිමයෙ පත්තමඬලෙ, එත්ථ පන මකරදන්තකං වට්ටති, හෙට්ඨා"නි කත්තරයට්ඨියා හෙට්ඨා, උද්ධ"නන්ති තස්සා යෙව උපරි–

275) බිඹොහණෙ භිසිමළපියාදිසයනාසනෙ
සම්මූඤ්ජනිමහි සංකාරජඩ්ඩනෙ රහභාජනෙ-
276) පානීයභාජනෙ පාදපීඨෙ කථලිකාය ච
පත්තාධාරපිධානෙසු තාලවණ්ටෙ ච විජනෙ
යං කිඤ්චි මාලාකම්මාදිවණ්ණමට්ඨමවාරිතං-
277) සෙනාසනෙ පන චාරකවාටාදිපපභෙදනෙ
සොවණ්ණමයම්පි නුඤ්ඤතං 1 වණ්ණමට්ඨමහි කාකථා-
278) විසාණනාළිලාබාදිපපභෙදෙ තෙලභාජනෙ
පුම්ඵිරූපරහිතං වණ්ණමට්ඨමවාරිත"න්ති-

36-**භෙසජ්ජ"න්ති.**

279) ජනඤ්ඤ කාතුං භෙසජ්ජං දාතුං වත්තුං න ලබහති
භික්ඛාචරියවිඤ්ඤත්ති සකෙහි සහධම්මිනං-
280) පිතූනඤ්ච තදුපට්ඨාකභික්ඛුනිසිස්සිතහාණ්ඩුනං
ලබහං භෙසජ්ජකරණං වෙය්‍යාවච්චකරස්ස ච-

275-276-277-278) සම්මූඤ්ජනිමහි"ති සම්මූඤ්ජනියා ලිහව්පලුනාසෙ, අවාරිත"න්ති ඉත්ථිරූපං පන චාරිතං, සොවණ්ණමයම්පි "ති සුවණ්ණමයම්පි, විසාණනාළිනාම විසාණමයා නාළි, එත්ථ පන අවුත්තානි පි යානි කානි චි ආරඤ්ඤකදන්තකට්ඨඡෙදනපානීය ඝටපානීයඋළුංකචුණ්ණභාජනාදීනි වුත්තානං අනුලොමානී"ති වෙදිතබ්බානි, යො පනෙත්ථ විනයඤ්ඤූ තාදිසං පරික්ඛාරං දිස්වා ජීනෙය්‍ය වා ජීනූපෙය්‍ය වා අනුපවජ්ජා සො"ති වෙදිතබ්බ"න්ති-

35-පරික්ඛාර නිද්දෙසො

279-280) ජනඤ්ඤ භෙසජ්ජං කාතුං දාතුං වත්තුඤ්ච නලබහතී"ති සඞ්ඛිනියං, ලබහති"ති එත්ථ පන භික්ඛූනා"ති කත්තා භෙසජ්ජ"න්ති වුත්තනකම්මං, නනු ච කාතු"න්ති භාවසාධනත්තා තස්ස අවුත්තනකමෙනාපි භවිතබ්බං භාවෙ විහිතකිතකපපච්චයානං පයොගෙ කම්මකාරකස්සාපි ඉච්ඡිතබ්බත්තා"ති, සච්චං, තථාපි පධානභූතකම්මස්ස තතියා අභිධානෙ සති අපපධානකිතකකිරියාභිසම්බන්ධෙන ගුණභූතා කම්මසත්තිඅභිහිතා විය විඤ්ඤායති, තථා ච වුත්තං අමෙහි යොගවිනිච්ඡයෙ පධානකුයාගිතායඤ්ච ජනවොහාරාය පධානසත්තාභිධානෙ ගුණසත්ති අභිභිතා විය පකාසති"ති, ජනඤ්ඤා"ති ආගතා

---

1 මයංනුඤ්ඤතං-මපිනුඤ්ඤතං-ඉතිපිපාඨො.

281) මහාචූළපිතා මාතා භාතා භගිනී ආදිනං
තෙසං සකෙනාත්තනියෙ දාතබ්බං තාවකාලිකං-
282) කුලදූසනවික්ඛන්ත්‍ති හෙසජ්ජකරණාදි හි
මාතාපිතූහි සඞ්ඝික්ඛාතකෙසු නරූහති-

ගතජනස්ස, සහධම්මිනාව පිතූනාව තදුපට්ඨාකභික්ඛුනිසඤ්ඤිතභික්ඛු නාව වෙය්‍යාවච්චකරස්ස ච භික්ඛාචරියවික්ඛන්ත්‍ති සකෙහි හෙස ජ්ජකරණං ලබභන්ති සඞ්ඝෙඛා, තඤ්ච සහධම්මින"න්ති සහචරිත බෙබා ධම්මො සීලසඞ්ඛාපක්ඛන්දසංඛාතො සහධම්මො, සො එතෙසම ත්‍ථි"ති සහධම්මිනො, භික්ඛු භික්ඛුනී සික්ඛමානා සාමණෙරො සා මණෙරී"ති පච, තෙසං, පිතා ච මාතා ච පිතරො, එකදෙසනයෙන උභිනනං සාමඤ්ඤනිද්දෙසො වා, තෙසං, භික්ඛුනිසඤ්ඤිතො නාම යො විහාරෙ සබ්බකම්මානි කරොනෙතා භික්ඛුං නිස්සාය වසති, භ ණ්ඩු නාම යො පබ්බජ්ජාපෙක්ඛො යාව පත්තචීවරං පටියාදයති තාව විහාරෙ වසති, සො පඞ්ඩුපලාසො, වෙය්‍යාවච්චකරස්සා"නි අත්ත නො උපට්ඨාකස්ස, එතෙසු පන මාතාපිතරො සචෙ රජ්ජෙපි ඨිතා පච්චාසිංසන්ති අකාතුං නවට්ටති, මාතරං අනාමසනෙතන සබ්බං පරිකම්මං කාතබ්බං, පිතා පන සහත්‍ථෙන නහාපනසම්බාහනාදීනි කත්වා උපට්ඨාතබ්බෙබා,-

281) පිතා ච මාතා ච භාතා ච භගිනී වා"නි වත්තෙ, පිතා-පෙ-භගිනියො, මහනෙතා ච චූළෙලා ච මහාචූළෙලා ච තෙ පිතා,-පෙ-භගිනියො චා"නි කම්මධාරයො, තා ආදි යෙසං තෙ"නි අඤ්ඤපද ත්‍ථො, මහාචූළලසද්දා පිතාදිසද්දෙහි පවෙචකං යොජෙතබ්බා මහා පිතූනො"නි ආදිනා, ආදිසද්දෙන පනෙත්ථ පිතුච්ඡා මාතුලා තෙසං දසනනමපි යාවසත්තමාකුලපරිවට්ටා පුත්තපරම්පරඤ්ච සංගණ්හාති, තෙසං සකෙන හෙසජ්ජකරණං ලබභන්ති යොජනා, තෙසං මහා පිතාදීනං සන්තකෙ සති තෙන හෙසජ්ජකරණං ලබභති"නි අ ත්‍ථො, නා"නි නත්‍ථි ච, අත්තනියෙ"නි භික්ඛුනො අත්තනො සන්ත කෙ සති"නි අත්ථො, දාතබ්බං තාවකාලික"න්ති තාවකාලිකං කත්වා දාතබ්බ"න්ති අත්ථො, තෙ පන යචෙ පරිදෙන්ති ගහෙතබ්බං නො චෙ දෙන්ති න චොදෙතබ්බා, යාව තස්ස දානං නාම කාලො අස්සා "නි තාවකාලිකං ණ්‍ඨිකො සමාසනෙත-

282) හෙසජ්ජකරණාදීහි ආදිසද්දෙන අනාමට්ඨපිණ්ඩපාතාදීනං ගහණං හි සද්දෙ, හෙතුම්හි හි යස්මා එතෙසු කුලදූසනාදයො නරූහ න්ති තස්මා නෙසං හෙසජ්ජකරණං ලබභං අත්තනියෙ ච සති දාත බ්බන්ති එවමෙත්ථ අත්ථො දට්ඨබ්බෙබා, නරූහති"නි නරොහති නප්ප වත්තති නගොති ආපත්ති නජ්ජනෙති"ති අධිප්පායො,-

283) පිඬපාතෝ අනාමට්ඨෝ මාතාදීනමවාරිතෝ
ඤාතානං දුමරික 1 චොරස්ස දුතුම්සසරියස්ස ච-

තෙසං අත්ථාය සූනිසාමණේරෙහි වා හෙසජ්ජං ආහරාපෙතබ්බං අත්තනෝ අත්ථාය වා ආහරාපෙතා දුතබ්බං තෙහි පි උපඤ්ඣායාදීනං ආහරිස්සාමා"ති වත්තසිසෙන ආහරිතබ්බං, සචෙඅඤ්ඤෝපි යෙ ගිලානා හුත්වා විහාරං පවිසන්ති තෙසං සබ්බසම්පි අපච්චාසිංස නෙතන හෙසජ්ජං කාතබ්බං, සඩං කුලං හොති භික්ඛුසංඝස්ස මාතා පිතුට්ඨානියං තත්‍ර වෙ කොචි ගිලානෝ හොති තස්සත්ථාය භත්තෙ ඉත්ථන්නාමස්ස රොගස්ස කිං හෙසජ්ජං කරොන්තී"ති කපපියං කත්වා පුච්ඡන්තෙ ඉදං විදම ගහෙත්වා කරොන්තී"ති වට්ටති භික්ඛුනි අඤ්ඤමඤ්ඤං වා කථා කාතබ්බා,-

283) ඤාතානං මාතාදීනඤ්ච දුමරිකචොරස්ස ඉස්සරියස්ස අනාමට්ඨෝ පිඬපාතෝ දුතුං අවාරිතෝ"ති යොජෙතබ්බං, ඤාත"න්ති මාතාදීනං ඤාතානං, මජ්ඣෙ, මාතාදීන"නන්ති භික්ඛුනිසසිතං ඨපෙත්වා අවසෙසාදීනං පචනානං මාතාදීනං ඤාත"න්ති පන යොජනාය අත්ථ කථාය විරුජ්ඣති, තස්ථ හි මාතාපිතූන"න්ති ආදිනා භික්ඛුනිසසිතං ඔහාය සත්තෙනව වුත්තා. ආචරියබු දත්තත්ථෙරෙන ච තථෙව වුත්තං;

අනාමට්ඨෝ පි දුතබ්බෝ, පිඬපාතෝ විජානතා,
ඤාතානං මාතාපිතූනමපි, තදුපට්ඨායකස්ස ච,-
ඉස්සරස්ස පි දුතබ්බෝ, චොරදුමරිකස්ස ච
භඬුකස්සත්තනෝ චෙව, වෙය්‍යාවච්චකරස්ස පී"ති-

දුමකරිකචොරස්සා"ති රජ්ජං පත්ථයමානස්ස පාකටචොරස්ස, අනාමට්ඨෝ"ති අපබ්බජිතස්ස හත්ථතෝ ලද්ධෝ අත්තනා අඤ්ඤත්‍ර වා පබ්බජිතෙන අගහිතඅඤ්ඤෝ, අයං අනාමට්ඨපිඬපාතෝ පවිස්ස නොරෝ විහාරපපත්තං ආගන්තුකං වා දලිද්දං වා දිස්වා පානීයං පිවා"හි දුතබ්බං පාදමක්ඛනතෙලං දුතබ්බං කාලෙ ආගතස්ස යාගුභත්තං විකාලෙ ආගන්තුස්ස සචෙ තණ්ඩුලා අත්ථි තණ්ඩුලා දුතබ්බා, සයනට්ඨානං දුතබ්බං චොරානං පන සංකිතමපි දුතබ්බ"න්ති වුත්තෙතා, අවසෙසපරිසන්නෝරෝ පන අපච්චාසිංසනෙතන කාතබ්බා, තථා ධම්මපරියන්නොරෝ පි යස්ස කස්ස චි දාතබ්බාව-

---

1 දුමරි-ඉ. පා

284) තෙසං සුත්තොදකෙහෙව පරිත්තං කතිරානත්තනො 1
භණිතබ්බං භණාපෙනෙන පරිත්තං සාසනොගධං–
285) සීලං ධම්මං පරිත්තං වා ත්‍යාගනත්වා දෙතු භාසතු
දාතුං වත්තුං ච ලභති ගනත්වා කෙන චි පෙසිතො"ති–

37–උගහතො"තිආදි.

286) කම්මචෙතියසංඛ්‍යාදුප්‍පුගලස්ස ච ගණස්ස ච
දසභෙදම්පි රතනං උගහණ්හනත්ථාය දූකකථං–
287) නිස්සඟි තෙසු අත්තත්ථං ලීසු සෙසෙසු දූකකථං
අනාමසිත්වා වුත්තෙන තු ගණං සංඝඤ්ච පුග්ගලං–
288) චෙත්‍යස්ස නවකම්මස්ස දම්මි"ති නාපටික්ඛිපෙ
වදෙ කප්පියකාරානං වදන්තෙ ච මිමෙඉති–

---

284) තෙස"නති අඤ්ඤතකාදීනං ගිහීනං; කතිරා"ති භණථා"
ති වුත්තෙ කරෙය්‍ය; න කරොමා"ති වුත්තෙ සචෙ විප්පටිසාරිනො
භවිස්සන්ති කාතබ්බං; නත්තනො"ති අත්තනො සුත්තොදකෙහි න
කතිරා"ති යොජනියං; එවං සාමඤ්ඤෙන පරිත්තෙ පටිපජ්ජනවිධිං
දස්සෙත්වා ඉදානි ආටානාටියපරිත්තෙ පටිපජ්ජිතබ්බවිධිං දස්සෙතුං
භණිතබ්බ"නති ආදිමාහ; භණාපෙනෙන"ති භණථා"ති අජ්ඣෙසන
පුබ්බකං පයොජනෙත; පරිත්තං සාසනොගධ"න්ති පඨමමෙව ආටා
නාටියසුත්තං අභණිත්වා සාසනපරියාපනනං මෙත්තසුත්තං ඛජ්ජග
සුත්තං රතනසුත්ත"නති ඉමානි සුත්තානි සත්තාහං භණිත්වා යථා
පරිකම්මපරිත්තං ආටානාටියපරිත්තං භණිතබ්බ"න්ති යොජනා;–
285) ආගනත්වා සීලං දෙතු ධම්මං පරිත්තඤ්ච භාසතු"ති කෙන
චි පෙසිතො ගනත්වා සීලං වා දාතුං ධම්මං පරිත්තං වා වත්තුං ලභති
"ති සම්බන්ධො–

36 මහාසමජ්ජනිදෙදසෙ.

286) පුග්ගලසද්දමත්තෙන පත්‍යත්තෙන අත්තනො ගහණභාවො
සියා"ති බ්‍යභි චාරත්තං අඤ්ඤසද්දපයොගො සනිසම්භවෙ බ්‍යභිචා
රෙ විසෙසනං සත්ථකං හොති"හි; දසභෙදම්පි රතන"නති මුත්තා
මණි වෙළුරියො සංඛො සිලා පවාලං රජතං ජාතරූපං ලොහිත
ඞ්ගො මසාරගල්ල"නති එවං වුත්තං දසභෙදම්පි රතනං; උගහණ්හ
නත්ථාය"ති උගහණ්හනත්ථාය සම්පටිච්ඡනත්ථාය;–
287–288) තෙසු අත්තත්ථං උගහණ්හනත්ථාය ලීසු නිස්සඟී"ති

---

1 කරොනත්තනො–කරෙනාත්තනො–ඉ. පා.

289) ඛෙත්තං වත්ථුං තළාකං වා දෙන්තෙන දූසපඝාදිකං
පටික්ඛිපිත්වා ගණ්හෙය්‍ය කප්පියෙනු කමෙන ච
ඛෙත්තාදීනි විහාරස්ස වුත්තෙන දම්මී"ති වට්ටති-

සඞ්ඝස්ස; තෙසූ"ති තෙසු දසසු මඤ්ඤෙ; ඒසූ"ති රජතජාතරූපස ඛාතෙසු ඒසු නිස්සග්ගියවත්ථූසු; අත්තත්ථ"න්ති ඉමිනා නවකම්මාදී නං පඤ්චන්නං අත්ථාය දූත්‍යකට"න්ති දීපෙති; සෙසෙසු දූත්‍යකට"න්ති අවසෙසෙසු අට්ඨසු සබ්බෙසම්පි අත්ථාය උග්ගණ්හනත්‍ථස්ස දූත්‍යකට" න්ති අත්ථෝ; ගණ්හන්තූ සංඝස්ස පුග්ගලස්ස වා නාමං සිත්වා වෙත්‍යස්ස නව කම්මස්ස දම්මී"ති වුත්තෙන ච නපටික්ඛිපෙ"ති සඞ්ඛනීයං; නපටික්ඛි පෙ"ති ඉමිනා සංඝාදිං ආමසිත්වා වුත්තෙන පටික්ඛිපනං දීපෙති; පටි ක්ඛිත්තෙන කප්පියකාරකානං වා හත්ථෙ භවිස්සති මම පුරිසානං ම යහමෙව වා හත්ථෙ භවිස්සති කෙවලං තුම්හෙ පච්චයෙ පරිභුඤ්ජථා" ති වදති වට්ටති; චතුපච්චයත්ථාය ච දිනානං යෙන යෙන අත්ථෝ හොති තදත්ථං උපනෙතබ්බං; තෙසං චීවරත්ථාය දිනානං චීවරෙයෙ ව උපනෙතබ්බං; සචෙ චීවරෙන කාදිසෙ අත්ථෝ නත්ථි පිඬපාතාදී හි සංඝෙ කිලමති ස ඝසුට්ඨුතාය අපලොකෙත්වා තදත්ථාය පි උපනෙ තබ්බං; එසනයෙ පිඬපාතාගිලානපච්චයත්ථාය දිනෙනපි; සෙනා සනත්ථාය දිනානං පන ගරුභණ්ඩතා තථෙව උපනෙතබ්බං; සෙනා සනෙසු නස්සන්තෙසු ජග්ගනත්ථං මූලච්ඡේජ්ජං අකත්වා අවිස්සජ්ජෙ ත්වා යාපන මත්තං පරිභුඤ්ජිතබ්බං-

289) ඛෙත්තාදීනං කෙසඤ්චි දූත්‍යකට්ඨානං සම්පටිච්ඡනුපායං දස්සෙතුං ඛෙත්ත"න්ති ආදිවුත්තං; තත්ථ ඛෙත්ත"න්ති පුබ්බණ්ණ ඵරුහනට්ඨානං; වත්ථු"න්ති අපරණ්ණඋච්චුඵලාදීනං විරුහනට්ඨා නං; දූසපඝාදික"න්ති දූසපසුපුප්ඵාරාමඵලාරාමාදිකං; පටික්ඛිපිත්වා කප්පියෙන කමෙන ච ගණ්හෙය්‍ය"න්ති සඞ්ඛෙ; කප්පියෙන කමෙ න චා"ති එත්ථ කමසද්දෙ වොහාරපටිපාටියවචනෙ; තස්මා පරෙසං අත්තනො ච කප්පියවොහාරඤ්ඤමෙනා"ති අත්ථෝ; සො ච ඛෙත්ත වත්ථූසු තාව චත්තාරෝ පච්චයෙ පරිභුඤ්ජථා"ති වා කප්පියකාරකා නං හත්ථෙ භවිස්සතී"ති වා සංඝෙ කප්පියභණ්ඩං භුඤ්ජතූ"ති වා ස ම්මා දෙමා"ති වා පරෙහි වුත්තෙනා සාධුඋපාසක මිගපක්ඛිනො එත්ථ නිබ්භයා සුඛෙන ජීවිස්සන්තී"ති අත්තනො වා තළාකෙ යථාවුත්තෙන න වා උදකං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති භණ්ඩකං ධොවිස්සන්ති මිගපක්ඛිනො පිවිස්සන්ති පරෙහි වා සාධු උපාසක සංඝෙ පානීයං පිවිස්සති"ති ආදිනා අත්තනො වා දූසෙ ආරාමිකං දම්මි වෙය්‍යාවච්චකරං දම්මි

290) නවමානිකකෙදාර තළාකකිරියානවෙ
මත්තිකුඩාරණං 1 බන්ධා පිරකාරෝ ච ආළියා–
291) අතිරෙකභාගගහනං 2 කෙදාරෙ අනවෙ නවෙ
අපරිච්ඡිනනභාගෙ ච සසෙ දෙථෙත්තකෙ ඉති
කහාපණ්ඨාපනච සබ්බසමපි අකපපියං–
292) අවච්චා කසවපපිච්චාදෙත්තකාය 3 ච භූමියා
පතිට්ඨාපෙති භූමිං වා භාගෝ දෙය්‍යොති එත්තකෝ–
293) භූමිභාගෙ කතං සසසං එත්තකෙ ගණ්හාථෙත්තකං
ගණ්හනත්ථං වදන්නෙතවං පමාණං දඛරජ්ජුහි–
294) මිණනෙරකඛණෙ ඨත්වා ඛලෙ තං නීහරාපනෙ
කොට්ඨාදිපරිසාමනෙ තසෙසවෙතමකපපියං–

කපපියකාරකං දමම්”නි වා පසුසු පඤ්චගොරසපරිභොගත්ථාය දමමී නි ආරාමෙ වනං දමම්”නි එවමාදිනා වුත්තෙතා වෙදිතබ්බා; සචෙ පන කොචි අබ්‍යත්තෙතා අකපපියවොහාරෙන ඛෙත්තාදිං පටිග්ගණ්හා නි වා කාරෙති වා තං භික්ඛූහි නපරිභුඤ්ජිතබ්බං; තං නිසසාය ලද්ධං කපපියභණ්ඩං පි අකපපියමෙව; අබ්‍යත්තෙතන පන ලජ්ජීභික්ඛූනා කාරාපිතෙසු කිඤාපි පටිග්ගහණං කපපියං භික්ඛුසස පයොගපච්චයා උපපනෙනන මිසසතතා විසගතාපිඩපාතෙතා විය අකපපියමංසභොජ නං විය ච දුබ්බිනිභොගං හොති සබ්බසං අකපපියමෙව–

290–291) නව–පෙ–කිරියා ච අනවෙ මත්තිකුඩාරණඤ්ච බන්ධා ච ආළියා පිරකාරෝ ච අනවෙ කෙදාරෙ අතිරෙකභාගගහණඤ්ච න වෙ ච අපරිච්ඡිනනභාගෙ සසෙ එත්තකෙ දෙථාති කහාපණ්ඨාපනාපි සබ්බසමපි අකපපිය”නති සඞ්ඛෙතා; මානිකා ච කෙදාරෝ ච තළාකෝ චා”නි වත්තු; වාති–පෙ–තළාකා තෙසං කිරියා”නි සමා සෙ; අනවෙ”නි චතුපච්චයවසෙන පටිග්ගහිතෙ පුරාණතළාකෙ උදකවසෙන පටිග්ගහිතෙ පන සුඛවිත්තානං වට්ටති; බන්ධා”නි පා ළියා බන්ධා; ආළියා”නි මානිකාය; පොරාණිකෙදාරෙ නියමිතප කතිභාගත්තා ආහ අනවෙති; අපරිච්ඡිනනභාගෙ”නි එත්තකෙ භූමි භාගෙ එත්තකා භාගා දාතබ්බා”නි එවං අපරිච්ඡිනනභාගෙ–

292) කසවපඉච්චාදිං අවච්චා ච එත්තකාය භූමියා එත්තකා භාගා දෙය්‍යොති භූමිං වා පතිට්ඨාපෙති;–

293–294) තසෙසවෙතමකපපිය”නති සඞ්ඛෙතා; සා අවධාරණං

---

1 කුඩරණං. 2 භාගාදානං. 3 වපිච්චාදමෙත්තිකාය–ඉ. පා.

295) පටිසාමෙය්‍ය පාචිත්ති යං කිඤ්චි ගිහිසන්තකං
භඬාගාරිකසීසෙන සචෙ පි පිතුසන්තකං–

296) පිතූනඤ කපපියං වත්‍ථුං අවස්සං පටිසාමියං
අත්තනො සන්තකං කත්‍වා ලබ්භතෙ පටිසාමිතුං–

297) දෙහීති පටිසාමෙත්‍වා වුත්තෙන වා පි පටික්ඛිපෙ
පාතෙත්‍වා න ගතෙ ලබ්භං පළිබොධො"ති ගොපිතුං–

298) කම්මං කරොන්තා ආරාමෙ සකං වඩ්ඪකිආදයො
පරික්ඛාරං ව සයනභඬං වා රාජවල්ලභා–

299) දෙහි"ති පටිසාමෙත්‍වා වදන්ති යදි ඤාතතො

පනිට්ඨාපෙති"ති යො භික්ඛු පනිට්ඨාපෙති; තස්සෙවා"ති තස්ස පනි ට්ඨාපකභික්ඛුස්සෙව; එත"න්ති පනිට්ඨාපිතභූමිතො ලද්ධඨානං; එ තඤ්ච භූමිභාගෙ සඤ්ඤං කතං; එත්තකං ගණ්හථා"ති එවං වදන්තෙ පමාණං ගණ්හන්තෙ දඩරජ්ජුකෙ මිනනෙ වා ඛළෙ ඨත්වා රක්ඛනෙ වා තං නීහරාපනෙ වා කොට්ඨාගාරාදි වා පටිසාමනෙ වා එතං තස්සෙව අකප්පිය"න්ති සඤ්ඤිනියං; පනිට්ඨාපෙති චා"නි සො භික්ඛු පනිට්ඨා පෙති ච; කත"න්ති අමෙහෙ කතං; වදන්තෙව"න්ති කස්සකෙ වද න්තෙ; පමාණ"න්ති භූමිපමාණං; නීහරාපනෙ"ති ඛළතො ගෙහස්ස නීහරාපනෙ; එත"න්ති මිතලද්ධරක්ඛිතාදිකං; තස්සෙවා"නි මාණක රක්ඛ දිනො එව; අප්පඛ්‍යස්ස අනුප්පාදිතත්තා අඤ්ඤසං කප්පති" ති ආහ තස්සොවෙතමකප්පියන්ති–

295) පටිසාමනප්පසඟෙනාහ පටිසාමෙය්‍යා"ති ආදි; පිතුසන්ත කං පි ගිහිසන්තකං යං කිඤ්චී"ති සඞ්ඛෙපො; පිතුසන්තක"න්ති පිතා ච මාතාපිතරො තෙසං සන්තකං ගිහිසන්තක"න්ති ඉමිනා ච පඤ්ච නන්නං සහධම්මිකානං සන්තකං යං කිඤ්චි පරික්ඛාරං පටිසාමෙතුං වට්ටති"ති දීපෙති; යං කිඤ්චී"ති කප්පියං අකප්පියං වා අන්තමසො මාතුකඤ්ඤපිලන්ධනතාලපණ්ණම්පි; භඬාගාරිකසීසෙනා"ති සීසඝ ම්ව පධානං යංකිඤ්චි සීස"න්ති ඉධ උපචාරවසෙන වුච්චති තථා භඬා ගාරිකසඤ්ඤිපි භාවප්පධානො භණ්ඩාගාරිකො භණ්ඩාගාරිකත්තං සී සං පධාන"න්ති විසෙසනපරපදෙ කම්මධාරයො; තෙන; භණ්ඩා ගාරිකත්තස්ස පධානං කරණෙනා"ති අත්‍ථො;–

296–297–298–299) අවස්සං පටිසාමිය"න්ති අවස්සං සඤ්ඤාපෙ තබ්බං; වුත්තෙන පී"ති මාතාපිතූහි වුත්තෙන පි; වඩ්ඪකීආදයො වා රාජවල්ලභා වා සකං පරික්ඛාරං වා සයනභණ්ඩං වා පටිසාමෙත්වා

න කරෙය්‍ය භයා ඨානං ගුත්තං දසෙතු වටවති-

300) බලක්කාරෙන පාතෙන්‍ති ගතෙතු පටිසාමිතුං
භික්ඛුං මනුස්සා සංකන්‍ති නටෙ වත්‍රුමහි තාදිසෙ-

301) විහාරාවසථස්සනෙත්‍රා රතනං රත්‍නසම්මතං
නික්ඛිපෙය්‍ය ගහෙත්‍රා න මගෙහරඤ්ඤ පි තාදිසෙ
සාමිකානාගමං ඤත්‍රා පතිරූපං කරිස්සතීති-

38-දූසන"න්‍ති-

302) පුප්ඵං වෙළුං ඵලං චුණ්ණං දන්තකට්ඨං ච මත්තිකං
කුලසංගහත්‍රං දදතො කුලදූසනදුක්කටං-

303) ථුල්ලවච්‍යං ගරුභඩං ඉස්සරෙනෙව්ථසංඛිකං
දෙන්තස්ස දුක්කටාදීනි ථෙය්‍යාසංඝස්ස 1 සන්තකං-

දෙති"ති යදි වදන්‍ති ඡන්දතො පි භයා පි න කරෙය්‍යා"ති යොජ නා; පරික්ඛාර"න්‍ති වාසිඵරසුආදිඋපකරණභණ්ඩං; ඡන්දතො පි භ යා පී"ති වඩ්ඪකීආදීසු ඡන්දෙන රාජවල්ලභෙසු භයෙන පටිසාම් තුං වට්ටති"ති යොජෙ තබ්බං;-

300-301) සංකන්‍ති"ති යාදිසෙ පදෙසෙ භික්ඛූහි වා සාමණෙ රෙහි වා ගහිතං භවිස්සති"ති සංකං උපපාදෙන්‍ති තාදිසෙ විහාරෙ; ආවසථස්සනෙත්‍රා"ති යොජනීයං; විහාරාවසථස්ස"ති විහාරස්ස ච ආවසථස්ස රතන"න්‍ති දසවිධං රතනං; රත්‍නසම්මත"න්‍ති වඤ්ඤා දිකං; නික්ඛිපෙය්‍යා"ති සාමිකෙ දිට්ඨෙ නියමෙත්‍වා දාතුං එත්තකා කහාපණා"ති ආදිනානුරූපෙන මන්ත්‍රිකුලඤ්ඤාදිනිමිත්තෙන න වා සඤ්ඤාපනං කත්‍වා නික්ඛිපෙය්‍ය; ගහෙත්‍වා නා"ති තාදිසෙ අසති අත්ත නා ව ගහෙත්‍වා; තාදිසෙ"ති රතනෙ වා රත්‍නසම්මතෙ වා සති; සා මිකානාගමංඤත්‍වා"ති යදි අත්තනි ආසංකන්‍ති මගහා ඔක්කම්ම නි සීදිය පච්ඡා සාමිකානං අනාගමනං විඤ්ඤාය; පතිරූප"න්‍ති රතන සම්මතෙ පංසුකූලගහණං රතනෙ නිරුස්සුක්කගමන"න්‍ති එවරූපං භික්ඛූනං අනුරූපන්‍ති-

37-උග්ගහනිදෙදසො.

302) දදතො"ති සසන්තකං පරසන්තකඤ්ච දෙන්තස්ස; කුල දූසනදුක්කට"න්‍ති අත්තනො දුප්පටිපත්තියා කුලානං දූසනං පසාද විනාසනං කුලදූසනං තෙන දුක්කටං කුලදූසනදුක්කටං;-

303) එත්ථ සංඝිකං ගරුභඩං ඉස්සරෙන දෙන්තස්ස ථුල්ලවච

---

1 සංඝඤ්ඤ-සී. පා.

304) කුලසංගහත්ථං 1 රොපෙතුං රොපාපෙතුඤ්ච සඛ්ඛථා
ඵලපුප්ඵූපගං රුක්ඛං ජගහිතුඤ්ච භවථවති–
305) නිම්මිත්තොභාසතෝ කප්පවොහාරපරියායතෝ
අත්තනෝ පරිභොගත්ථං රොපාපනාදිලබ්භරෙ–

ය"නති සඞ්ඛෙපෝ; එත්ථා"ති එතෙසං පුප්ඵාදීනං; මජ්ඣෙඩ; ඉස්සරෙනා"ති තණ්හාලොභෙන වුත්තං ඉස්සරියෙන ඉස්සරවතායා"ති වුත්තොතා; දෙන්තස්ස නි කුලසංගහත්ථාය ඉස්සරවතාය දදතෝ; ථුල්ලච්චය"නති කුලසංගහත්ථාය දදතෝ කුලදූසනදුක්කටා"නති සාමඤ්ඤ විහිතදුක්කටෙන සඞ්ගං **"පඤ්චිමානි භික්ඛවෙ අවිස්සජ්ජනීයානි න විස්සජ්ජෙතබ්බානි සංඝෙන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විස්සජ්ජිතානි පි අවිස්සජ්ජිතානි හොන්ති යො විස්සජ්ජෙති ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස"ති** එවං වුත්තථුල්ලච්චය"නති අත්ථෝ; අඤ්ඤත්ථ ථුල්ලච්චයමෙව; සෙනාසනත්ථාය නියමිතෙ පි එසෙවනයෝ; **සංඝස්ස** සන්තකං ථෙය්‍යාදෙන්තස්ස දුක්කටාදීනී"ති සඞ්ඝිතබ්බං; දෙන්තස්ස"ති වුත්තනයමෙව; දුක්කටාදීනී"ති කුලසංගහත්ථාය දදතෝ කුලදූසනදුක්කටෙන සඞ්ගං **මාසකෙ වා ඌනමාසකෙ වා දුක්කටං අතිරෙකමාසකෙ වා ඌනපඤ්චමාසකෙ වා ථුල්ලච්චයං පඤ්චමාසකෙ වා අතිරෙකපඤ්චමාසකෙ වා පාරාජිකා"**නති එවං දුක්කටාදීනි හොන්ති"නි අත්ථෝ; අඤ්ඤත්ථ දුක්කටාදීනෙව–

304) 305) **කුලසංගහත්ථං** ඵලපුප්ඵූපගං රුක්ඛං සඛ්ඛථා රොපෙතුඤ්ච රොපාපෙතුඤ්ච ජගහිතුඤ්ච නවථවති"නි සඞ්ඛනියං; වසඥෙ ඔවිනිතුං ඔවිනාපෙතුං ගහපිතුං ගහාපෙතුන්ති ච අත්ථෝ; **නි** සමුච්චිනොෝ"නි; ඵලපුප්ඵාදිසම්පාදනවසෙන උපගච්ඡතී"ති ඵලපුප්ඵූපගං; සඛ්ඛථා"නි කප්පියවොහාරඅකප්පියවොහාරපරියායඔභාස නිම්මිත්තකම්මවසෙන සඛ්ඛප්පකාරෙනෙ ච; තත්ථ කප්පියවොහාරෝ නාම; ඉමං රුක්ඛං ජාන ඉමං ආවාටං ජාන ඉමං මාලාවච්ඡං ජාන එත්ථ උදකං ජානා"නි වචනං සුකඛමාහිකාය උජුකරණ්ඩ ත ඛ්බිපරියායෙන අකප්පියවොහාරෝ නාම; පරියායෝ නාම පඞ්තෙන මාලාවච්ඡාදයෝ රොපාපෙතබ්බා න චිරස්සෙව උපකාරාය සංවත්තන්තී"නි ආදිවචනං; ඔභාසෝ නාම කුද්දාලඛනිත්තාදීනි ච මාලාවච්ඡෙ ච ගහෙත්වා ඨානං; නිම්මිත්තකම්මං නාම කුද්දාලඋදකභාජනාදීනං ආහරිත්වා සම්පෙ ඨපනං ජගහිතු"නති වදන්ති උදකසෙවනාදීනි කත්වා; ගත්ථනගත්ථාපනෙසු පන සඛ්ඛා පි ඡ පුප්ඵවික

---

1 සංඝහා.ම–පා

306) වුත්තෑව වෙජ්ජකා 1 ජංඝපෙසනෙ ගිහිකම්මසු2
ඨපෙන්ති පිතරෝ භඬ්ගං වෙය්‍යාවච්චකරං සකං–

307) දූතකටං පදවාරෙන හරණෙ දූතසාසනං
සාසනං අගහෙන්ති පි පඨමං වදතෝ පුන–

308) උපපන්නපච්චයා එවං පඤ්ඤාපියා
අභූතාරොචනරූපිය 3 සංවොහාරුග්ගහාදිසා–

තියෝ වෙදිතබ්බා ගන්ථිමං වෙධිමං ඔපපිමං වෙඨිමං පුරිමං වා සිම'නති නාමවසෙනෙව පනෙතෙසං විසෙසෝ වෙදිතබ්බෝ; තම්පන කුලසංගහතෝ අඤ්ඤත්‍ර පි භික්ඛුස්ස කාතුම්පි අකප්පියවචනෙන කාරාපෙතුම්පි න වට්ටති; එවං ජාන එවං කතෙ සොභෙය්‍ය යථා එතානි ප්‍රජ්ඣානි න විකිරියන්ති තථා කරොහී"ති ආදිනා පන කප්පියවචනෙන කාරාපෙතුං විනා කුලසංගහං වට්ටති; රොපාපනාදීනි"ති අකප්පියපඨවියං රොපාපනසිඤ්චනාදීනි අඤ්ඤත්‍ර රොපාපනාදීනි–

306) 307) ඉදානි ප්‍රජ්ඣදානාදීසු අඨසු කුලසංගහවත්ථුස්ස අවසෙසානි වෙ දස්සෙතුං වුත්තා වා"ති ආදිමාහ; වුත්තාව ම්වජ්ජාව විවජ්ජනායං වුත්තා එව, ජංඝපෙසනෙ විනිච්ඡයෝ වුච්චති"ති පඨසෙසෝ; පිතරෝ භඬ්ගං සකං වෙය්‍යාවච්චකරං ඨපෙන්ති ගිහීක මෙව්සු දූතසාසනං හරණෙ පදවාරෙන දූතකට"නති සඞ්ඛෙපෝ; සඛඩම්ඡිකෙසු වත්තබ්බමෙවනත්ථී"ති පිතාදයොව වුත්තා; ගිහිකමෙම්සු"ති විසයසත්තම්; පදවාරෙනා"ති පදකකමෙන පදෙ පදෙ"ති අධිපාඉයෝ; පඨමං සාසනං අගහෙත්වා පි පුන වදතෝ දූතකට" නති යොජෙතබ්බං; පුනා"ති පච්ඡා අයංදානි සෝ ගාමෝ හන්ද නං සාසනං ආරොචෙම්"ති මඟ්ගා ඔක්කාමනත්තස්ස ච පදෙ පදෙ පදතෝ ච දූතකට"නති අධිපාඉයෝ; තස්ස පන සාසනං පටික්ඛිපිත්වා සයමෙව කාරුඤ්ඤං ඨිතෙන ගන්ත්වා අත්තනෝ පතිරූපං සාසනං ආරොචෙතුං මම වචනෙන භගවතෝ පාදෙ වන්දථා"ති ආදිකං ගිහීනං කප්පියසාසනං හරිතුඤ්ච වට්ටති–

308) අභූතාරොචනරූපියසංවොහාරුග්ගහාදිසා"ති අභූතාරොචනාය රූපියසංවොහාරෙච උග්ගහෙ උපපන්නපච්චයෙ ආදිස්ස නති කථෙන්ති පකාසෙන්ති"ති අභූතා–පෙ–හාදිසා; නං සද්දසන්ති වුත්තං හොති;

---

1 වෙජ්ජිකා– 2 කම්මිසු–ම.පා.
3 අභූතාරොචනාරූප–ඉතිපි–පා.

309) හරාපෙතා හරිතා පි පිකූනං සෙසඤාතීනං
පත්තානං වත්ථුපූජත්ථං දාතුං පුප්ඵානි ලබ්භන්ති-
මඬණත්ථඤ්ච ලිඛාදිපූජත්ථඤ්ච න ලබ්භන්ති-

310) තථා ඵලං ගිලානානං සම්පත්තිසාරියස්ස ච
පරිබ්බයවිහීනානං දාතුං සපරසන්තකා-

311) භාජෙත්වා එලපුප්ඵම්හි දෙය්‍යං පත්තස්ස කස්සචි
සම්මතෙනාපලොකෙත්වා දාතබ්බම්තරෙන තු-

312) විහාරෙ වා පරිවජ්ජෙ කත්වාන කතිකං තතෝ
දෙය්‍යං යථාපරිචෙජ්දං ගිලානසෙසතරස්ස වා
යාචමානස්ස කතිකං වත්වා රුක්ඛාව දස්සියා-

---

309) පිතූනං හරාපෙතා හරිතා පි පුප්ඵානි වත්ථුපූජත්ථං දාතුං සෙසඤාතීනං පත්තානං වත්ථුපූජත්ථං දාතු"නන්ති යොජනියං; හරාපෙතා හරිතා"නි වුත්තෙන පක්කොසෙත්වා පක්කොසාපෙත්වා වා"ති වුත්තමෙවසියා"නි න වුත්තං; පත්තානා"නන්ති පක්කොසකෙන පත්තා පි ගහිතා; වත්ථුපූජත්ථ"නන්ති රතනත්තයපූජනත්ථං; උපාසකානම්පි පන සම්පත්තානං වත්ථුපූජත්ථං දාතුං වට්ටති යෙව; ලිඛාදිපූජත්ථ"නන්ති සිවලිඟඛුබ්බිඞ්ඛාදිපූජනත්ථං;-

310) තථා ඵල"නන්ති ඉමිනා පුබ්බෙ වුත්තං සබ්බං අපදිසති; පරිබ්බයවිහීනානන්ති"පරිබ්බයං පාථෙය්‍යං විහීනං නට්ඨං යෙසං ආගන්තුකානා"නන්ති සම්බන්ධෙ; සපරසන්තී අත්තනො විඤ්ඤාසිකා; අට්ඨකථායම්පන අත්තනො සන්තකං යෙවා"ති වචනං ථුල්ලච්චයා දිව්භාගතො මොචෙත්වා වුත්තං;

311) සම්මතෙන දෙය්‍ය"නන්ති යොජනා;දෙය්‍ය"නන්ති වතුත්ථභාගං දාතබ්බං; ඉතරෙන තු අපලොකෙත්වා දාතබ්බ"නන්ති සම්බන්ධිතබ්බං; ඉතරෙන තු අසම්මතෙන පන;-

312) පරිවජ්ජෙ"නි එත්තකානි ඵලානි දාතබ්බානී"නි එවං ඵලපරිචෙජ්දෙන වා; ඉමෙහි රුක්ඛෙහි දාතබ්බානී"ති එවං රුක්ඛපරිචෙජ්දෙන වා පරිවජ්ජිත්වා; තතෝ"නි පරිවජ්ජිතඵලතෝ රුක්ඛතෝ වා යාචමානස්ස ගිලානසෙසතරස්ස වා"ති සම්බන්ධනියං; රුක්ඛාවදස්සියා"නි ඉධ ඵලානි සුන්දරානි ඉතෝ ගණ්හථා"ති අවත්වා ඉතෝ ගහෙතුං ලබ්භතී"නි රුක්ඛා වා දසෙසතබ්බා:-

313) සිරිසවුණ්ණකසවාදිවුණ්ණෙ සෙසෙසු නිවත්තයො
යථාවුත්තනයො යෙව පණ්ණමෙපඤ්ච පවෙසයෙ"ති–
39 වස්සූපනායිකාවෙවා"ති,–

314) පුරිමිකා පච්ඡිමිකා දුවෙ වස්සූපනායිකා
තඤ්ඤාලයපරිගහාහො වච්ඡෙදෙව එදිසෙ–

315) ඉමස්මිං විහාරෙ ඉමං තෙමාසං වස්සං උපෙමි
ඉධ වස්සං උපෙමී"ති චිත්තුපපාදෙපි ආලයො–

---

313) ඉදානි අට්ඨසු පුප්ඵාදීනං චතුන්නං විනිච්ඡයං දස්සෙතුං යථාවුත්තඵලපුප්ඵවිනිච්ඡයං අවසෙසෙසු චතූසු අපදිස්සන්තො සිරිසා"ති ආදිමාහ සිරිසවුණ්ණකසවාදිවුණ්ණ"ති කසාවං යං කිඤ්චි ආදි යස්ස තමෙව වුණ්ණං සිරිසවුණ්ණඤ්ච කසාවාදිවුණ්ණඤ්ච"ති සමාසො; සිරිසවුණ්ණං වා අඤ්ඤං වා කසාවන්ති"ති අට්ඨකථාය වුත්තං; කසාවාදි"ති වත්තබ්බෙ රස්සෙන වුත්තං; සෙසෙසූ"ති වෙ එආදීසු නිසු; පාළියා අවුත්තස්සා පි අට්ඨකථාසං වුත්තත්තා ආහ පණ්ණමෙපඤ්ච පවෙසයෙ"ති; එත්ථා"ති පුප්ඵාදිසූ"ති

38–දූසනානිද්දෙසො

314) 315) පුරිමිකා පච්ඡිමිකා ඉති වස්සූපනායිකා දුවෙ"ති සම්බන්ධා; ආසාළ්හිපුණ්ණමාය අනන්තරෙ පාටිපදදිවසෙ උපගන්තබ්බා පච්ඡිමිකාය පුරෙ භවා"ති පුරිමා සා එව පුරිමිකා; තතො පච්ඡා භවා අපරාය පුණ්ණමාය අනන්තරෙ පාටිපදදිවසෙ උපගන්තබ්බා පච්ඡිමිකා; උපනයනං පාපුණනං උපගමනං උපනායිකා; වසන"න්ති වුට්ඨි; ඉධ පන වස්සකාලං වසන්ති උපචාරෙන ගහෙත්වා න එ වාසො උපචාරෙනෙව වස්සන්ති වුච්චති; වස්සස්ස වස්සාවාසස්ස උපනායිකා වච්ඡෙදවසෙන වා ආලයකරණවසෙන වා උපගමනං වස්සූපනායිකා; තඤ්ඤාලයපරිගහාහො වච්ඡෙදෙ චා"ති පුරිමා පච්ඡිමිකා වස්සූපනායිකා දුවෙ ආලයපරිගහහො වච්ඡෙදෙ චා"ති පච්ඡිමිකා වස්සූපනායිකා දුවෙ"ති සම්බන්ධිතබ්බං; තඤ්ඤා"ති තාසු ද්වීසු; තදුභයං දස්සෙතුං එදිසො"ති ආදිවුත්තං; සො ආලයපරිගහාහො වච්ඡෙදෙ ච ඉමස්මිං විහාරෙ ඉමං තෙමාසං වස්සං උපෙමි ඉධ වස්සං උපෙමී"ති එදිසො එතාදිසො"ති අත්ථො; එත්ථ කම්මපතිඅනාදරා වච්ඡෙදෙ පඨමවුත්තෙනා උභයථා වස්සං උපගන්තුං වට්ටති; තෙනෙව අට්ඨකථාසං සවෙපි ඉධ වස්සං වසිස්සාමී"ති ආලයො අත්ථි අසනියා ච පන වස්සං න උපෙති ගණ්ඨිපදෙනාසනං සුඛ

316) නොපෙතුකාමො ආවාසං තදහුනිකඛමේය්‍ය චා
භවෙය්‍ය දුඤකටාපත්ති ජානං වානුපගච්ඡතො–

317) දුතියං උපගචෙජය්‍ය ඡිනනවසෙසානුපාගතො
නපඤකමෙය්‍ය තෙමාසං අවසිත්වා න චාරිකං

318) මාතාපිතූනමඤ්ඤාය පඤ්ඤනනං සඛඩම්මිනං
ගිලානතදුපඨාකහත්තමෙසිසසමොසධං–

319) පුවජිසසාමි උපඨිසසං ගනත්වානාභිරතිං අහං
වූපකාසෙසසං කුකකුචචං දිට්ඨිං ගරුකමාදිකං–

320) කරිසසං වා පි කාරෙසසං විනොදනව 1 විවෙචනං
වුට්ඨානං වා පි උසසුකකං ගනතුමිචෙවවමාදිනා
ලබහං සත්තාහකිචෙචන පහිතෙ පහිතෙ පි වා–

හිතං ඡිනනවසෙසා නහොනි පවාරෙතුං ලහති; විනා පි හි වචිහෙදං ආලයකරණමත්තෙනන පි වසසං උපගතමෙව හොති"නි වුත්තං: නාවාසඤ්ඤජෙසු පන පරියෙසිත්වා සෙනාසනං අලභනෙතන ආලයකරණමත්තෙනෙව උපගනතබ්බං උපගච්ඡනෙතන ච විහාරං පටිජගිත්වා පානීයපරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙත්වා සබබං චෙතියඝනනාදිසාමීචිකමමං නිට්ඨාපෙත්වා උපගනතබ්බං; ආලයපරිගහෙ ආලයං දසෙසතුං චිත්තුපපාදෙඤ්ඤ ආලයො"නි ආහ; එත්ථා"නි චිසු–

316) තදහූති තසමිං වසසූපනායිකදිවසෙ; ජාන"නති අජ්ජ වසසූපනායිකා"නි ජානනෙනතා; අනුපගච්ඡතො"නි, මසස විසෙසනං,

317) දුතිය"නති පච්ඡිමිකං අනුපගතො"නි කෙන චි අනතරායෙන පුරිමිකං අනුපගතො; තෙමාස"නති පුරිමං වා තෙමාසං පච්ඡිමං වා තෙමාසං; වසසං උපගනත්වා පන අරුණං අනුට්ඨාපෙත්වා පි තදහෙව සත්තාහකරණීයෙන පක්කමනතසසාපි අනෙතාසත්තාහෙ නිවත්තෙනතසසා පි අනාපත්ති–

318)–319)–320) මාතාපිතූනං පවනනං සඛඩම්මිකානඤ්ච අඤ්ඤාය ගිලානානං තදුපඨාකහත්තං ඔසධඤ්ච එසිසසං වා පුවජිසසාමි වා උපට්ඨිසසංවා ගනත්වා අහං නාභිරතිං වූපකාසෙසසං වා කුකකුචචංවිනොදනඤ්ච දිට්ඨිං විවෙචනඤ්ච ගරුකාදිකංවුට්ඨානං වා පි උසසුක්කං වා පි කාරෙය්‍යං වා පි කරෙය්‍යං වාපි"ති එවමාදිනා සත්තාහකිචෙචන පහිතෙ පි වා අපහිතෙ පි වා ගනතුං ලබහතී යොජනා, එත්ථ පන ලබහමා

---

1 විනොදනඤ්ඤ–නොදනඤ්ඤ–ඉ.පා.

321) සංඝකමෙවම වජේ ධම්මසවණඤ්ච නිමන්තිතෝ
ගරුකි පණිතෝ වා පි ගරූනං වා පි පසසිතුං–

නකවසෙන යොජේතබ්බා චක්ඛුමානතාසෙන අඤ්ඤෝ වෙදිතබ්බෝ, මා නාදිසු"නි යා තෙ යෙව ගිලානසද්දෙන ගයහන්ති තෙසං උපට්ඨාකා තදුපට්ඨාකා ගිලානා ච තදුපට්ඨාකා ච තෙසං භත්ත"න්ති සමාසෝ, ඔසධ න්ති තෙසං යෙව ගිලානානං හෙසජ්ජං, එසිසස"න්ති පරියෙසිස්සාම්, පුච්ඡිස්සාම්"ති තෙ යෙව සත්තජනෙ ගිලානෙ පුච්ඡිස්සං, උපට්ඨිසස"න්ති තෙ යෙව ගිලානෙ උපට්ඨහිස්සාම්, අභිරමන්ති"ති අභිරතෝ විසභාගරූපාදිදස්සනෙන සාසනෙ න අභිරතෝ නාභිරතෝ, අභිරමණං වා අභිරතං නත්ථි අභිරතමස්සා"ති නාභිරතෝ, තං, සභධම්මිකෙසු යෝ නාභිරතෝ තං වූපකාසෙස්සං විකෙපහරණඤ්ඤං අඤ්ඤඤ්ඤ නාසිස්සාම්, කුහකුවව"න්ති පචනානං යෙව උපපනානං විනයකුකුච්චං, කිතකයොගෙ විකපෙපන දුතියා, දිට්ඨි"න්ති තෙසං යෙව මිච්ඡාදිට්ඨියා, ගරුකමාදික"න්ති ගරුකං ආදි යස්සා"ති විගහෝ, ආදිසද්දෙන සාමණෙරානං වස්ස පුච්ඡනං සික්ඛාසමාදයි තුකාමතාතජ්ජනීයාදිකම්මකරණං සංගහිතං, වුට්ඨාන"න්ති භාකබ්බ නෝ ගරුකාපත්තියා පරිවාසමානත්තදානාදීහි වුට්ඨානං, උසසුක්ක, 'න්ති වස්සපුච්ඡනාදිඋසසුක්කං, එවමාදිනා"ති එත්ථ ආදිසද්දෙන දිඝිගතාදීනං ධම්මකථාකරණාදිං සංගණ්හාති, ගන්තුං ලබ්භ"න්ති **එත්ථ ගච්ඡනෙනන අඤ්ඤා උපචාරසීමායං ඨිතෙනෙව අඤ්ඤා සත්තාහෙ අගච්ඡිස්සාමී"ති අභොගං කත්වා ගන්තබ්බං සචෙ අභොගං අකත්වා උපචාරසීමං අතික්කමන්ති ඡින්නවසෙසා හොති' 'ති** වදන්ති, සත්තාහකිච්චෙනා"ති සත්තාහස්ස ලබ්භමානකං වුත්තං වක්ඛමානව සංඝකම්මාදිකිච්චං සත්තාහකිච්චං සත්තාමඅරුණම තත සෙසව විහාරෙ උඤාපනියත්තා සත්තාහස්ස සාකලෙලන ගහණං,–

321) සංඝකමෙම වජේ"නි' සංඝකිච්චෙ උපොසථාගාරාදීසු සෙනාසනෙසු වා චෙතියඡත්තවෙදිකාදීසු වා අන්තමසො පුඝගලික සෙනාසනෙසු වා පි කත්තබ්බං නිම්මතං වජේය්‍ය"නි අඤ්ඤෝ, ධම්මස වණඤ්ඤං නිමන්තිතෝ වා පි වජේ ගරුකි පෙසිතෝ වා පි වජේ ගරූනං පසසිතුං වා පි වජේ"නි යොජේතබ්බං, නිමන්තිතෝ"නි එත්ථ සචෙ පඨමං යෙව කතිකා කතා හොති අසුකදිවසං නාම සන්නිපතිතබ්බ"න්නි නිමන්තිතෝ යෙව නාම හොති, ගරුකි"නි ආචරියුපජ්ඣායෙහි, පහිණතා"නි භණ්ඩොවනාදි අත්ථාය පෙසිතෝ, පසසිතු' 'න්නි අගිලානෙ පි භණ්ඩ–පෙ–දස්සනෙන වජේ"නි යොජනීයං, එත්ථා පි නිම්මතඤ්ච සත්තාම්–

322) නහඩ්ඩොවනුද්දෙසඤ්ඤතුපට්ඨාකදස්සනෙ
ලබ්භං නපාපුණෙය්‍යජෙජවාගම්ස්සනන්ති දූරගො–
323) සෙසඤ්ඤතීහි පහිතෙ භික්ඛුනිසඝිනාකෙන ච
උපාසකොපාසිකාහි නිදඳිසිත්වාව පෙසිතෙ–
324) වස්සවෙජ්දෙ අනාපත්ති අනන්තරායෙ සතන්තනො
සංඝසාමග්ගියා වා නො ජිනනවසෙසා පවාරයෙ–
325) අබ්භොකාසෙ ච රුක්ඛස්ස සුසිරෙ විටපෙ පි වා
ජවකුවිජ්තනවාපීසු උපගනතුං නවට්ටති–
326) අසෙනාසනිකෙනාපි උපගනතුං නවට්ටති
පවාරෙතුඤ්ච ලහති නාවාසඤ්චවජ්ජ්‍ය පගො"නි–

40–අවෙහගිය"නන්ති–

---

322) භඩ්ඩං නාම චීවරං, ඤාතිමාතාපිතූහි අඤ්ඤෙ උපට්ඨාකා ඤාතුපට්ඨාකා, අජෙජව ආගම්ස්සනන්ති අදූරගො න පාපුණෙය්‍ය ච ලබ්භ "නන්ති සඞ්ඝෙ, ලභ"නන්ති ඉමස්ස අපාපුණනවත්තනකම්මං, අජෙජ වාගම්ස්සනන්ති සාමන්තවිහාරං ගන්ත්වා පුන ආගච්ඡන්තස්ස අන්තරා මග්ගෙ සවෙ අරුණුග්ගමනං හොති වස්සවෙජ්දෙ පි නාහොනි රත්තී වෙජ්දදුක්කටව නත්ථී"ති වදන්ති—

323) සෙසඤ්ඤතීහී"ති මාතාතූහි අවසෙසඤ්ඤතී"ති නිදඳිසිත්වා වා"ති ඤාතධම්මසවණාදීනි, පහිතෙ පෙසිතෙ"ති වෙත්ථ ලබ්භ" නන්ති අනුවත්තනීයං—

324) අත්තනො අනන්තරායෙ සති"ති චොරසිරිංසපවාළජීවිතබ්‍ර හ්මචරියන්තරායෙ, අන්තමසො හෙසජ්ජලාභපතිරූපඋපට්ඨාකලා හෙ පි වස්සවෙජ්දකාරණම්පි සත්තාහකරණීයං සියා"ති කෙ වි පෙ රුණ්ණ වදන්ති තං යුත්ත මිව දිස්සති සබ්බට්ඨා වස්සවෙජ්දෙන බහි වාසාය අනුඤ්ඤාතකාරණං සත්තාහමත්තං බහි වීතිනාමෙත්වා අ න්තොවිහාරෙ යෙව වාසෙන වස්සවෙජ්දකාරණං නට්ඨං නාම න සි යාති, ජිනනවසෙසා නො පවාරයෙ"ති සඞ්ඝෙ —

325)–326) අසෙනාසනිකෙනා"ති ඉමිනාව විඤ්ඤායමානත්ත ත්තෙ පි අබ්භොකාසෙ 1 වා"ති වචනං අහං අබ්භොකාසිකො භිං මෙ සෙනාසනෙනා"ති වාසා නිවත්තනත්ථං වුත්තනං, රුක්ඛස්ස සුසිරෙ,, නි සුද්ධ රුක්ඛසුසිරෙ; මහන්තස්ස පන සුසිරස්ස අන්තො පදර චජ්දනකුටිකං කත්වා පවිසනාචාරං යොජෙත්වා උපගන්තුං වට්ටති;

---

1 අඤ්ඤාකාසෙ–ම ථී.

327) ආරාමාරාමවත්ථූනි විහාරෝ තස්ස වත්ථු ච
මළෝ පීඨං භිසි බිම්බොහනාදිසයනාසනං–

328) ලොහකුම්භී කටාහෝ ච ලොහභාණකවාරකෝ
කුඨාරී වාසි එරසු කුද්දලෝ ච නිඛාදනං–

329) වල්ලි වෙළු නිණ්ණං පණ්ණං මුඤ්ජබබ්බජමත්තිකා
දාරුමත්තිකභණ්ඩානි පඤ්චෙතෙ අවිභාජියා–

330) ථුල්ලච්චයං භාජයතෝ භාජිතාපි අභාජිතා
ගරුභණ්ඩානි වුච්චන්ති එතෙවිස්සජ්ජියානි ච[1]–

විටපෙපි අට්ඨකංබ්භිත්තා"ති ආදිවුත්තනයමෙව, තථා ඡත්තචාටිසු පි තදනුරූපෙන වෙදිතබ්බං, ඡවකුටි නාම ටංකිතමඤ්චාදිහෙට්ඨකුටි, තස්ස තං ටංකිතමඤ්චෝ නාම දීඝෙ මඤ්චපාදෙ මජ්ඣෙ විජ්ඣිත්වා අට්ඨ නියෝ පවෙසෙත්වා කතෝ චතුන්නං පාසාණානං උපරිපාසාණං අ ත්ථරිත්වා කතමපි ටංකිතමඤ්චෝ; අසෙනාසනිකෙනා"ති යස්ස නිණ්ණ පණ්ණ ඉට්ඨක සිලා සුධා සම්භාතානං පඤ්චන්නං ඡදනානං අඤ්ඤ තරෙන ඡන්නං යොජිතවාරබන්ධනං සෙනාසනං නත්ථි තෙන, ඉදං පන වචීභෙදං කත්වා අධිට්ඨානං සන්ධාය වුත්තං"නත්ථි වද න්ති තදයුත්තං, තථා ච සති නාවාදිසු විය විසුං විධානෙන භවි තබ්බ"න්ති, නාවාසත්ථවජ්ජපඤ්ඤෝ"ති ඉමිනා අසෙනාසනිකෙන නා වාදිසු වස්සං උපගන්තුං වට්ටතී"ති දීපෙති, තස්ථ ච කුටිකං පරියෙසි ත්වා ලබ්භාමෙනෙන තත්ථ පවිසිත්වා විහාරාභාවතෝ විහාරෙ"ති අවත්වා ඉ ධ වස්සං උපෙමී"ති නිකඛිත්තුං වත්තබ්බං අලභනෙනෙන ආලයෝ කාතබ්බෝ, පවාරෙතුවා"ති වස්සදෙන වස්සවෙජ්ජනිමිත්තාය ආප ත්තියා අභාවං සම්පිඬෙති වජෙ සත්ථෙ නාවාය"න්ති තීසු ඨානෙසු නත්ථි වස්සවෙජ්ජෙ ආපත්ති පවාරෙතුව ලභති"ති අට්ඨකථායං වු ත්තං වස්සවෙජ්ජෙ"ති ච **"අනුජානාමි භික්ඛවෙ යෙන වජෙ තෙන ගන්තු"න්ති**,,වුත්තත්තා සත්ථස්ස නාවාය ච ගමනසභාවෙනෙව ඨිත ත්තා ච වස්සූපගට්ඨානෙ අවසිට්ඨා අඤ්ඤත්ථං සන්ධාය වුත්ත"න්ති වෙ දිතබ්බ"න්ති—

39–වස්සූපනායිකනිද්දෙසෝ–

---

327)–328)–329-330) ආරාමා–පෙ–මත්තිකභණ්ඩානී"ති එතෙ ප ච අවිභාජියා"ති සඞ්ඛිපිතබ්බං, පඨා"ති ආරාමාරාමවත්ථූනි එකං"ති ආදිනා රාසිවසෙන පඨ සරූපවසෙන පනෙතානි පණ්ණං නිණ්ණ පක්ඛිපිත්වා පඨවීසති විධානි හොන්ති තථා වාහ—

---

1 විස්සජ්ජියානව–ම.පා.

331) වලලිඞ්ඝ 1 බාහුමත්තාපි වෙළුඅට්ඨඟුලායතෝ
තිනාදිමුට්ඨිමත්තමපි පණ්ණමෙකන්ති මත්තිකා–

332) පාකතා පචවණ්ණාවා සුධාකුඛකුට්ඨ2ආදිකා
තාලපක්කපපමාණාපි දිනනා වා තළු ජාතකා–

333) රක්ඛිතා සංඝිකා රජ්ජුයොත්තාදි ච අභාජියා
නිට්ඨිතෙ භාජියා කමෙම සංඝිකෙ චෙතියඝස වා–

විසංගහානි වෙ හොන්ති,තතියං චතුඝඟහං,
චතුත්ථං නව කොට්ඨාසං, පචමං අට්ඨභෙදනං–
ඉති පඨමි රාසීහි, පචනිමමලලොචනෝ,
පඤ්චවිසවිධං නාථෝ, ගරුභඬං පකාසති"ති–

තළු ආරාමෝ නාම පුප්ඵාරාමෝ වා ඵලාරාමෝ වා; ආරාමව ත්ථූනාම තෙසං යෙව පතිට්ඨානොකාසෝ විනාථෙථසු වා තෙසු පොරාණකභූමිභාගෙ විහාරෝ නාම පාසාදාදි යං කිඤි සෙනාසනං; ලොභකුමඤි නාම කාලලොභෙන වා තඹලොභෙන වා කතකුමඤි කටා භාදිසු එසෙවනයෝ; එළු භාණක"නති අරඤ්ඤරෝ වුච්චති වාරකෝ" නි ඝටෝ; රාසිං අපෙක්ඛිත්වා එතෙඝි පුලලිඝනිද්දෙසෝ; අවිභාජියා" නි මූලච්ඡෙජ්ජවසෙන අවෙභඝියා; පරිවත්තනවසෙන පන පරිභූ ජනතඝස විඝසඡෙජ්ජනතඝස අනාපත්ති; අවිඝසජ්ජියානි චා"නි චස ඳදන අවෙභඝියානි චා"නි අවුත්තනං සම්පිණ්ඩෙති එකන්තගරුභණ්ඩත්තා.

331–332–333) ආදිතෝ තයෝ රාසි ඨපෙත්වා චතුත්ථරාසිතෝ පට්ඨාය ගරුභණ්ඩගරුභණ්ඩෙ විභජිතුං වලලී"නි ආදිආරඛං; අඞ්ඝබා හුමත්තාපි වලලි ච අඤ්ඤුලා, යතෝ වෙළු ච මුඤිමත්තම්පි තිණාදි ච එකම්පි පණ්ණඤ්ඤ පාකතා වා පඤ්චවණ්ණා වා තාලපක්කපපමා නාපි මත්තිකා ච තාලපක්කපපමාණාපි සුධා ච තාලපක්කපපමාණාපි කුංකුඵඇාදිකා ච දිනනා වා තළු ජාතකා වා සංඝිකා රක්ඛිතා අභා ජියා රජ්ජුයුත්තාදි ච දිනනා සංඝිකා අභාජියා"නි යොජනා; වෙළු පරිනාහතෝ පණ්ණසුවිදඛමත්තෝ ගහෙතබ්බා; තිණං මුඤ්ජං බ බබජඤ්ඤ ආදිසද්දසංගහිතං ඨපෙත්වා අවසෙසං යං කිඤි තිණං ප ණ්ණා අට්ඨඟුලපමාණෙ රිත්තපොත්ථකෝ ගරුභඬමෙව; පාකතා "නි පකතියා ජාතා; පඤ්චවණ්ණා"නි රත්තසෙතාදිපඤ්චවණ්ණා; සුධාකුඛකුට්ඨාදයෝ මත්තිකා ගහණෙන ගහිතා; කුඛකුට්ඨාදිකා "නි ආදිසද්දෙන සජ්ජුරසජාතිඝිඟුලකාදීනං ගහණං; දිනනා"නි සං ඝසස දිනනා; තළු ජාතා"නි සංඝිකභූමියං ජාතා; රජ්ජුයොත්තාදී"

---

1 වලලිද්ධ–ඉ. 2 කංකුට්ඨ–ඉ. පා.

334) පත්තාදි භික්ඛුසාරූපං තථා විප්පකතාකතං
භාජියං ලොහභණ්ඩෙසු වාරකං පාදගණ්හණං–
335) වෙළුමහි භාජියා තෙලනාළිකාතතරදණ්ඩකෝ
ඡත්තදණ්ඩසලාකායෝ තතෝපාහනදණ්ඩකෝ–
336) අනුසංඝතවාසිදණ්ඩෝ කරණ්ඩෝ පාදගණ්හකෝ
අරණ්ඤනිසිහාදිභික්ඛුපකරණංතථා–

ති සුත්තමකවිවාකනාළිකෙරභිරවමමමයාරජ්ජු ච යොත්තාදි ච; ආදිසද්දෙන මකච්චිවාකාදිකෙ වථෙවතිා කතා එකවවථා ගහිතා; බ්‍යතිරෙකවසෙන පනෙත්ථ චතුත්ථරාසිමහි ඉතරෙ භාජියා"නි වෙදිතබ්බා; සංඝිකෙ කමෙම චෙතියසස වා කමෙම නිට්ඨිතෙ භාජියා"නි යොජනියං–

334) ලොහභණ්ඩෙසු භික්ඛුසාරූපා පත්තාදි වා තථා විප්පකතා කතං ලොහභණ්ඩං තථා පාදගණ්හණං වාරකං භාජිය"න්ති යොජනා; පත්තාදී"නි අයොපත්තෙතා අයථාලකං තම්බලොහථාලකං අජනිසලාකා කණ්ණමලහරණී සූචි පණ්ණසූචි බුද්දකා පිප්පලකා බුද්දකං ආරකණ්ටකං කුච්ඡිකාථාලාදි; විප්පකත"න්ති අපරිනිට්ඨිතං; අකත"න්ති සබ්බසෝ අකතං; පාදගණ්හණ"න්ති සීහළදීපෙ පාදගණ්හණකං; පාදෙ නාම චතුත්ථංසෝ මගධනාළියා පඤ්චනාළිමත්තා මගධනාළි ච නාමෙසා ඌනපඤ්චපසථා වෙදිතබ්බා; තථා ඝටකෝ තෙලභාජනඤ්ච යාගුවාසියා ථපෙත්වා දන්තකට්ඨවෙජ්ඣනං වා උච්ඡුතචජ්ඣනං වා අඤ්ඤං මහාකම්මං කාතුං නසක්කා අයං භාජියා සම්මුඤ්ජනිදණ්ඩඛණනනාණ්ටකං පන අදණ්ඩකං තාලමත්තමෙව යං සක්කාසිපාටිකාය පක්ඛිපිත්වා පරිහරිතුං අයං භාජනීයා; නිපුකොට්ටක උපකරණෙසු නිපුචෙජ්ඣනකසත්ථකං සුවණ්ණකාරූපකරණෙසු සුවණ්ණචෙජ්ඣනකසත්ථකං චම්මකාරූපකරණෙසු චම්මඡින්දනිකාඛුදකසත්ථං නහාපිතතුණ්ණකාරූපකරණෙසු ථපෙත්වා මහාකත්තරිං මහාසඩාසඤ්ච මහාපිපලිකඤ්ච සබ්බානි භාජනීයභණ්ඩානි; තථා කුච්ඡිකා වුත්තාවිපල්ලාසෙන පන ලොහභණ්ඩෙ අභාජියා"නි වෙදිතබ්බා

335) වෙළුමහී"නි ආදිනා දුරුහඛ්ඩානි දස්සෙති; දුරුහඛ්ඩෙන පන සංගහෙත්වා සබ්බාපි දුරුවෙළුවමමූපාහනාදිවිකතිවෙදිතබ්බා; ඡත්තදණ්ඩෝ ච සලාකාවා"නි වත්තෙ; උපාහනාය දණ්ඩකෝ උපාහනදණ්ඩකෝ–

336) අනුසංඝතවාසියා"නි අනුසංඝතවාසියා; අරණ්ඤනිසිගාදි"නි ආදිසද්දෙන අඤ්ඤනිසලාකා ඡත්තං මුට්ඨිපණ්ණං උපාහනා

337) තවජිනානිඞීතං දුරුභඞං දනතව භාජීයං
භික්ඛූපකරණෙ පාදඝටකෝ මතතිකාමයෝ–
338) භාජීයං කපපියං චමමං තෙලචමමමභාජීයං
ගරුනා ගරුභඞව ථාවරං ථාවරෙනව–
339) ථාවරං පරිවතතෙතයය තථාකතවා ච භුඤජතු
වලලාදිං ථානිකමෙමන ගණෙඝ සෙසමභාජීය''නති
41 පකිණණකා''නති.
340) සචාරබඞනෙ ථානෙ සොදුකඛලකපාසනෙ
සයනෙනන දිවා චාරං බනධෙයය පරිවතතකං

ධමමකරකෝ පාදගණභනාකතෝ අනානිරිතතං ආමලකතුඞං ආම ලකඝටෝ ලාබුකතුඞං ලාබුකඝටෝ විසාණතුඞ''නති ඉදං සංග ණහාති–

337) යථාවුතතතතෝ අඤඤං දුරුභඞෙසු ගරුභඞං; මතතිකා මයෝ පාදඝටකෝ භාජීයෝ''නි යොජනා; පාදඝටකෝ''නි පාදසස පහොනකෝ ඝටකෝ''නි ඉමිනා මතතිකා භඞං උපලකෙඛ''නි; ත සමා පනෙතා ථාලකං කුඞිකා''නි ඉමිනා භාජනීයා''නි; වුතතාවසෙ සා අභාජීයා–

338–339) ගරුනා ගරුභඞඤච ථාවරඤච පරිවතෙතතයය ථාව රෙන ච ථාවරමපි පරිවතෙතතයය''නි යොජෙතබබං; ගරුනා; මඤච පීඨාදිනා; ථාවර''නනි ආරාමාදි; පඨමරාසිවයං තථා කතවා ච භු ඤිතුං''නි එවඤච පරිවතෙතතවා තතෝ ආහනං කපපියභඞං පරිභු ඤෙජය්‍ය''නි අනෙථා; විධිමහි අයං තුංපචචයෝ; පාතිකමෙමන වලලා දිංගණෙහ''නි සඞඛනීයං; ථානිකමමං නාම සමකං වා අතිරෙකං වා තදඤඤකං වා වඩ්ඪිකමමං; සෙස''නති පඨමරාසිනික''නති–

40–අවෙහඨියනිදෙදසෝ.

---

340) සචාරබඞනෙ සොදුකඛලකපාසකෙ ථානෙ දිවා සයනෙන පරිවතතකං චාරං බනධෙයය''නි සඞඛෙපෝ; චාරව චාරබඞනව චාරබඞනානි; මජෙඣ පදලොපවසෙන බඞනසදෙදනෙව වා චාර බාහාවුවචනති; සහචාරබඞනෙහි''නි සචාරබඞනං ථානං; හෙට්ඨා උදුකඛලකව උපරි පාසකෝ ච සහ උදුකඛලපාසකෙහි''නි සමාසෝ; තාදිසෙ ථානෙ පාකාරාදිපරිකෙඛපෙන භවිතබබ''නති පරිකඛ

341) සනෙතවිඤ්ඤඤ්ඤමහි පුරිසෙ ආහොගෙ චාපි කපපති
සවසෙ තං විනාකාරං සයනෙතා දුක්කටං ථුසෙ–
342) රතනානිඤ්ජිරූපානි ඛඤ්ඤඤ්ඤමිඤ්ජිපසාධනං
තූරියා1වුධභණ්ඩානි ආමසනතස්ස දුක්කටං–
343) සිඤ්ඤතෙලොදතෙලෙහි එණහත්ථඑණෙහි වා
කොවෙජ්ජන වාපි යො කෙසෙ ඔසණෙහයය්‍යස්ස දුක්කටං–

තෙනා"ති විඤ්ඤඤ්ඤයති; සො ච උච්චතො සහසෙය්‍යාපපහොනකෙ වුත්තනයො"ති වදනති; සයනෙතනා"ති පාදෙ භූමිතො මොචෙත්වා නිපජ්ජනෙතන; පරිවත්තක"නති සංවරණවිවරණවසෙන ඉතො චිතො ච පරිවත්තනයොගගං; වාර"නති අනතමසො දුස්සසානිවාරං පි බන්ධෙය්‍යා"ති සබ්බනතිමෙන විධිනා යාවතා සීසං නපවිසති; තාවතා පි බන්ධෙය්‍ය; සංවරෙය්‍යා"ති වුත්තං හොති–

341) ආහොගො චාපි"නි එස ජගහිස්සති"නි ආහොගො චාපි; වසදෙතන වාරං ජගහාති"නි වචනමපි සමුච්චිනොති; සවසෙ තං ආකාරං විනා"නි සස්ස අත්තනො වසෙ ආයත්තෙන ඨානෙ; යඤ්ච පන බහූනං සමරත්තා වාරං සංවුතං පි සංවුතඨානෙ න තිට්ඨති; වාරං අලභනතා පාකාරං අභිරුහිත්වාපි විචරනති; තාදිසෙ පරිවෙණෙ සංවරණකිච්චං නත්ථි; අථවා සස්ස වසො ආයත්තෙතා න යක්ඛාදීනං තෙහි ගහිතකත්තස්ස බන්ධිතා නිපජ්ජාපිතස්ස ච අභාවෙනා"නි සවසො තස්මිං සති පුබ්බෙ වුත්තවාරං සංවරණආහොගකරණවචන සංඛාතං ආකාර"නති අත්ථො–

342) රතනානී"ති මුත්තාදීනි දසවිධානි; තත්ථ පන ජාතිඵලිකං උපාදාය සබ්බා පි මණිවෙළුරියා පි ලොහිතඞ්කා මසාරගලෙලා ච ධොතා පි අධොතවිද්ධා පි අණුමාසා; කාචමණී ච පානීය සංඛා ධොතා අධොතා පි අණුමාසා; සීලාධොතවිද්ධා සුවණ්ණන සඞ්ඛා පවිතා මුගගවණ්ණා ච අණුමාසා; චෙතියඝරොපකානං සුවණ්ණචෙතියෙ කචවරමෙව හරිතුං වට්ටති; භාරකූටලොහමපි පානරූපපකතිකමෙව; ඉඤ්ජිරූපානී"නි අනතමසො පිට්ඨමයඉඤ්ජිරූපානිපි; ඛඤ්ඤ"නති අනතමසො තත්ථ ජාතකමපි මඤ්ච පසාරිතමපි සත්තවිධං ඛඤ්ඤං; කීළාවසෙන අපරණ්ණානි තාලඵලාදිනි පි අනාමාසානි; පසාරිතමපි න මද්දනෙතන ගන්තබ්බං; අසති මඤ්ච මඤ්ඤං අධිට්ඨාය ගන්තබ්බං; ඉත්ථිපසාධන"නති අනතමසො පිලන්ධනත්ථාය ඨපිතං නිවාසනතාලපණ්ණමුද්දිකාදිකමපි–

343) සිඤ්ඤතෙලොදතෙලෙහි"නි මධ්‍යසිඤ්ඤනීයාසාදිසු යෙන කෙන චි තෙලමිස්සකසිලෙසෙන ච උදකමිස්සකතොලෙන ච; එණ

---

1 තූරියා–ම–පා.

344) නෙකපාපූරණා එකඤ්ඣරණා වා තු වට්ටයුං
තථෙකමෙව භුඤ්ජය්‍යුං එකසම්මිං චාපි භාජනෙ–

345) චතුරඟුලතෝ ඌනමධිකට්ඨඟුලං තථා
දන්තකට්ඨං න ඛාදෙය්‍ය ලසුණං න ආකලුලකෝ–

346) භික්ඛුකථෝහි උක්කට්ඨං භිනං වා ජාතිආදිහි
උච්චං වාඤ්ඣුපදෙසෙන වදෙ දුබ්භාසිතං දවා–

347) දීඝෙ නඛෙ ච කෙසෙ ච නාසා1 ලොමෙ න ධාරයෙ
න ලභෙ 2 වීසතීවට්ටං සඞ්ඛෙ ලොමහාරණං–

හඤ්ඵණෙහි"ති එණමෙව එණං අඟුලිහි එණකිච්චකරණෙන හ තෙඵා යෙව එණං දන්තමයාදි යං කිඤි එණචෙව හඤ්ඵණචා"ති වදෙදු; ඔසණෙහය්‍යා"ති ඔලසිත්වා සංනිසීදුපෙය්‍ය–

344) එකපාපූරණා වා එකඤ්ඣරණා වා න තු වට්ටයුං එකමෙව න තු වට්ටය්‍යු"න්ති යොජනා; එකං පාපූරණං එකං අඤ්ඣරණං එතෙ ස"න්ති විඤ්ඤායෙ; න තු වට්ටය්‍යු"න්ති න නිපජ්ජෙය්‍යුං; එකසම්මිං භාජනෙ වා පි න භුඤ්ජෙය්‍යු"න්ති යොජෙතබ්බං–

345) මනුස්සානං පමාණඟුලෙන අට්ඨඟුලා නියස්ස අධිකං අට්ඨ ඟුල"න්ති සමාසෙ; ලසුණං මගධෙසු ජාතං ආමලාකඛණ්ඩිකං ලසු ණං න ඛාදෙය්‍යා"ති සඞ්ඛෙ; ආකලුලකෝ"ති ගිලානෝ–

346) භික්ඛුකථෝහි ජාතිආදීහි උක්කට්ඨං වා භිනං වා උච්චං වා අඤ්ඣුපදෙසෙන වා දවා වදෙ දුබ්භාසිත"න්ති සඞ්ඛෙ; ජාතිආදී හි"ති ජාතිනාමගොත්තකම්මසිප්පආබාධලිඞ්ගකිලෙසආපත්තිඅකෙඛා සෙහි; උක්කට්ඨ"න්ති ජාත්‍යාදීහි යෙව උක්කට්ඨං උපසම්පන්නං අනුපසම්පන්නං වා; දවා"ති කෙළිහසාධිප්පායතාය; උච්චං වා"නි ච ඛාලොසී"ති ආදිනා නයෙන; අඤ්ඣුපදෙසෙන වා"නි සන්ති ඉධෙ කචෙව චඩාලා"ති ආදිනා නයෙන–

347) දීඝෙ නඛෙ"ති මංසප්පමාණතෝ දීඝෙ; කෙසෙ"ති වඟුල තෝ; සචෙ පි න දීඝා; දුමාසතෝ එකදිවසම්පි අනික්කාමෙතුං නල භති; දීඝෙ නාසලොමෙ"ති නාසතෝ බහිනික්ඛන්තෙ; වීසතිම්ට්ට" න්ති වීසතියා නඛානං මට්ටචෙ; සම්බාධෙ"ති උභොසු උපකච්ඡකෙසු මුත්තකරණෙ ච ලොමහාරණෙ ච න ලබ්භාති සම්බන්ධනියං; න ල බභා"ති එතෙ මට්ටාදයෝ න ලබ්භන්ති"ති අත්ථෝ; නිපාතෝ වා ල

---

1 නාසා–ම. පා. 2 ලභෙය්‍ය–ඉ. පා.

348) යථාවුඩ්ඪං නබාධෙය්‍ය සංසුද්ධදිට්ඨං ව සංඝිකං
අධොතඅලූලපාදෙහි නකකමෙ සයනාසනං
සුධොතපාදකං වාපි තථෙව සවුපාහනොං–

349) සංඝාටියා නපලූලනේ භිත්තාදිං නදපස්සයෙ
පරිකම්මකතං සත්තෙන උදකෙ නොනආවමෙ–

350) අකම්පියසමාදානෙ දවාසිලාපවිජ්ඣනෙ
දෙසනාය සභාගාය ආචිකමෙම ච දුකකටං–

බහානි; ආබාධපච්චයා පන සබ්බාධෙ ලොමං සංහරිතුං වට්ටති–

348) සංසුද්ධදිට්ඨං වා සංඝිකං වා සයනාසනං යථාවුඩ්ඪං නබාධෙය්‍ය"නි යොජනා; සංඝස්ස උදිට්ඨං සංසුද්ධදිට්ඨං සංඝං උද්දිස්ස කත"නති අධිප්පායො; යො යො වුඩ්ඪො යථාවුඩ්ඪං; වුඩ්ඪපටිපාටියා"නි අත්ථො; නබාධෙය්‍යා"නි න පටිබාහෙය්‍ය; අලූලපාදා නාම යොහි අකකන්තට්ඨානෙ උදකං පඤ්ඤායති; සයනාසන"නති මඤ්චපීඨාදි ඉමිනා පරිභණ්ඩකතා භූමි"නි පි උපලක්ඛිතා; සුධොතපාදකං වාපි සලූපාහනොං තථෙවා"නි සම්බන්ධො; සුධොතපාදක"නති ධොතපාදෙගෙව අකකමිතබ්බට්ඨානං ධොතපාදා යස්ස අකකමනස්සා"නි කිරියාවිසෙසනසමාසො; යදි පන තන්ථ නෙවාසිකා අධොතපාදෙහි පි වලඤ්ජන්ති තථෙව වලඤ්ජතුං වට්ටති; තථෙවා"නි පරිභණ්ඩක තභූමියෙනාසනං වා නකකමෙ"නී අත්ථො–

349) සංඝාටියා"නි අධිට්ඨිතසංඝාටියා; පාදෙ පරිඝට්ටිතා ආසනං පලූලනේ පලූලත්ථං කරොන්ති"නි පලූලාදිධාතුස්ස පලූලත්ථේ"නි රූපං විහාරෙ පි අඤ්ඤතරස්මිං පි පලූලත්ථිකාය න නිසීදෙය්‍යා"නි අධිප්පායො; පරිකම්මකතං භිත්තාදි"නති යොජනා; පරිකම්මකත"නති සෙතවණ්ණෙන වා චිත්තකම්මෙන වා කතපරිකම්මං; ආදිස්ස දේ‍ව වාරවාතපානාදිසංගණ්හාති; න අපස්සයෙ"නි චීවරාදිනා අපටිච්ඡාදෙත්වා අපස්සනං නාකෙරෙය්‍ය; නො න ආවමෙ"නි නෙව න ආවමෙ, ආවමෙය්‍යා"නි අත්ථො; වෙ පටිසෙධා පකතියත්තං ගමෙන්ති"නි; සත්තෙන"නි ඉමිනා උදකෙ අසත්තෙන අනාපත්ති"නි දීපෙති–

350) අකප්පියසමාදානෙ"නි භික්ඛූනං සාමණෙරානං අකප්පියෙ සමාදානෙ; දවා"නි නිපාතො; කීළාධිප්පායෙනා"නි අත්ථො; සිලාපවිජ්ඣනෙ"නි අත්තනාපි හත්ථයත්තෙන පි සකකරිකාය පි ඛිපනෙ සභාගාය දෙසනාය ආචිකමෙම ච දුකකට"නති යොජෙතබ්බං; සභාගාය"නි වත්තුවසෙන සමානො භාගො එතිස්සා ආපත්තියා"නි විග්‍ර

351) පටිසඤවවිසංවාදෙ සුඛචිත්තසස දුක්කටං
පටිසඤවක්ඛනෙ යෙව පාචිත්තී ඉතරසස තු–

352) න රුක්ඛමභිරුහෙය්‍ය සති කිචෙවච පොරිසං
ආපදසු යථාකාමං කපපති අභිරුහිතුං–

353) විනාඩානං වජ්ජනසස දුක්කටං පරිසඤාවනං
යාචමානසස අඩානෙ අදෙන්තසසාපි දුක්කටං–

354) ථුල්ලවචයං ථුසෙ අඟජාතචෙජ්දෙනදුක්කටං
ආබාධපපවචයාඤඤත්‍ර සෙසඟෙ අත්තඝාතනෙ–

355) චිත්තපොඤ්ඵකරූපානි න කරෙ න ච කාරයෙ
න වුට්ඨාපෙය්‍ය භුජ්ජනතං ආරාමාරඤඤගෙහසු–

හෙ; චසද්දෙ තාදිසියා පටිගහණමන්තනං සමුච්චිනොති–

351)ප ටිසඤවො නාම උභො පි මයං ඉධ වසඤං වසසිසඤාම එකතො උද්දිසඤාපෙමා"ති ආදිපටිඤාතනං; තසස විසංවාදෙ පච්ඡා අකරණං පටිසඤවවිසංවාදෙ; තසමිං නිමිත්තනතෙ භුම්මං; සුඛචිත්තසසා"ති කථනසමයෙ කරිසඤාමි චෙව පවත්තචිත්තසස; ඉතරසසා"ති අඤඤසස අසුඛචිත්තසස–

352–353–354) කිචෙව"ති සුක්ඛකට්ඨාදිගහණකිචෙව සති එව පොරිසං පුරිසපමාණං අභිරුහෙය්‍යා"ති සඛ්‍යෙඛා; ආපදසු"ති වා ලම්ඝදඤඤනාදීසු; පරිසඤාවනං විනා"ති සඛ්‍යෙඛා; අඩානං"නති හෙට්ඨිමන්තාන අඩ්ඨයොජනසංඛාතං අඩානං; සචෙ නහොති පරිසඤාවනං වා ධම්මකරකො වා; සංඝාටිකණ්ණා පි අධිට්ඨාතබ්බා; යාචමානසසා"ති පරිසඤාවනං යාචන්තසස, ආබාධපපචචයා අඤඤත්‍ර සෙසංගෙ ච අත්තඝාතනෙ ච දුක්කට"නති යොජනා; සෙසංගෙ"ති අඟජාතතො කණ්ණනාසාදිඅවසෙසෙ අවයවචෙජ්දනෙ, අත්තඝාතනෙ"ති ආහාරූපචෙජ්දාදිනා අත්තනො මරණෙ–

355) තුලිකාය කසිරමානං ඉත්ථිපුරිසාදිකං චිත්තෙන චෙව පොඤ්ඵකම කට්ඨාදිසු කසිරමානං චිත්තපොඤ්ඵකානි; තානි යෙව රූපානී"ති සමාසො; ජාතකාදීනි පන පරෙහි කාරාපෙතුං ලබ්භන්නි මාලාකම්මාදීනි සඟම්පි කාතුං ලබ්භන්ති; ආරාමාරඤඤගෙහෙසු භුජ්ජනතං න උට්ඨාපෙය්‍යා"ති යොජෙතබ්බං; විහාරසංඛාතො ආරාමො ච අරඤඤ ච අනන්තරඝරසංඛාතං ගෙහ වා"ති වදෙ; ආරාම–පෙ–ගෙහෙසූ"ති වත්තබ්බ එකාරසස අකාරකරණෙන ගාථාබන්ධවසෙන වුත්තං; ඔකාසෙ කතෙ පන පවිසථා"ති වුත්තෙන ච පවිසිතබ්බං; උපනිසීදිතබ්බව–

356) යානානි පුමයුත්තානි සිවිකං හත්ථවට්ටකං
පාටංගිව 1 ගිලානස්ස කප්පතෙ අභිරුහිතුං–

357) බුද්ධං ධම්මඤ සංඝඤ ආරබ්භකරණෙ දවං
දුක්කටං පරිසං වාපි අඤ්ඤස්ස උපලාලනෙ–

358) කායං උරුං නිමිත්තං වා භික්ඛුනීනං නදස්සයෙ
විවරිත්වා න සිවෙය්‍ය තා කද්දමුදකාදිනා–

359) නගණ්හතොා ච2 ඔවාදං න පවාහරතොා පි ච
බාලං ගිලානං ගමියං වජ්ජයිත්වාන දුක්කටං–

---

356) පුමයුත්තානි යානානි ච සිවිකඤ්ඤව හත්ථවට්ටකඤ්ඤව පාටංගිව අභිරුහිතුං ගිලානස්ස කප්පතෙ"ති සඞ්ඛෙපා; පුමයුත්තානී"ති අස්සගවාදිපුරිසයුත්තානි; නඩෙනුයුත්තානි; සාරථි පන ඉත්ථී වා හොතු පුරිසා වා වට්ටති; හත්ථවට්ටකෙ පි එසෙවනයා, යානානී"ති රථසකටාදිනි, සිවික"නති කතසිවිකං; පීතකසිවිකං පීතක යාන"නති අත්ථා; පාටඞී"ති අඞ්ගොලිකා; ගිලානස්සා"ති එත්ථ ගිලානා නාම න අප්පකෙන පි සීසාබාධාදිමත්තෙන වෙදිතබ්බා; යා පන නස්සක්කාති විනා යානෙන ගන්තුං එවරූපා වෙදිතබ්බා; තථා හි යානං අනුජානන්නෙන භගවතා කොසලෙසු ජනපදෙසු භගවන්තං දස්සනාය සාවත්ථිං ගච්ඡන්තං අඤ්ඤතරං ගිලානං භික්ඛුං ගන්තුමසක්කුණෙය්‍යතාය අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසින්නං දිස්වා මනුස්සෙහි තං පවත්තිං සුත්වා එහි භන්තෙ ගම්ඝස්සාමා"ති වුත්තෙ නාහං ආවුසො ගම්ස්සාමි ගිලානොම්හි"ති වුත්තවත්ථුස්මිං අනුඤ්ඤාතං තථා වදන්තා ච සා භික්ඛු ගමනුපචෙජ්දසාධකමෙව ගෙලඤ්ඤං සඞ්ගාහා"ති විඤ්ඤායති අධිපෙතත්තානිපත්තියා උපච්ඡින්නත්තා; අපි ච යානෙන එකපරිච්ඡෙදස්ස උපාහනාපරිච්ඡෙදං ඨපෙන්නෙන අට්ඨකථාචරියෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඵපාහනෙනා"ති එත්ථ ගිලානා නාම යා න සක්කොති අනුපාහනෙන ගාමං පවිසිතු"නති අට්ඨකථායං වුත්තං; තස්මා යථාවුත්තගිලානොව ගිලානා"ති නිට්ඨමෙත්ථගන්තබ්බං;

357) දවං කරණෙ"ති කෙළියා කරණෙ; අඤ්ඤස්සා"ති අන්නා මසා දුස්සීලස්සා"පි චීවරං දස්සාමි"ති ආදිනා

358) චීවරෙත්වා; දස්සයෙ"ති සඞ්ඛනියා; තා භික්ඛුනියා–

359) ඔවාද"නති භික්ඛුනීහි තෙරසියා චාතුද්දසියා වා ආගන්ත්වා උපොසථං පුච්ඡිත්වා චාතුද්දසා"ති ආදිනා භික්ඛුනා ආචික්ඛිතෙ පු

---

1 පාටඞිච–පා. 2 අගණ්හතොාච–ම. පා.

360) ලොකායතං න වාචෙය්‍ය එළිතං න ච ගාහයෙ
පෙළාය පි න භුඤ්ජය්‍ය න කීළෙ කඤි කීළනං–

361) පාරුපෙ න නිවාසෙය්‍ය ගිහිපාරුතනිවාසනං
සංවෙල්ලියං නිවාසෙය්‍ය දුයං වා ලිම්පයෙය්‍ය වා–

න නාහි උපොසථදිවසෙ සමාගතත්තා ඔවාදූපසංකමනයාචනං නං පාතිමොක්ඛුද්දෙසකස්ස ආරොචෙත්වා තෙන කතසන්නිට්ඨානං ගහෙත්වා පාටිපදෙ පච්ඡා හරිතබ්බ"න්ති අජානනකං බාලඤ්ච තථා කාතුං අසමත්ථං ගිලානඤ්ච පාටිපදෙ ගන්තුකාමං ගමියඤ්ච වජ්ජෙත්වා අඤ්ඤස්ස ගහණපච්ඡාහරණාදී අකාතුං න වට්ටති; තෙන වුත්තං න ගණ්හතො"ති ආදි–

360) ලොකායන"න්ති නිරත්ථකාකාරණපටිසංයුත්තං නිත්තියස්ථං; නිරච්ඡානවිජ්ජා ච ඉමිනාව උපලක්ඛිතා; න වාචෙය්‍ය"නි පරෙසං නවාචෙය්‍ය; ඉමිනාව අත්තනො පරියාපුණනමපි පටික්ඛිත්තං; ලොකායතනිරච්ඡානවිජ්ජා"ති ච රාගදොසමොහවඩ්ඪනී බුද්ධාදිගරහිතා සඝභොක්ඛානං තිරො තිරියතො අඤ්ඤිතා ගතා පවත්තා කපපනාවකාදිකා සබ්බාපි විජ්ජා අනුලොමවසෙන වා විනයපරියං පත්වා ගරුකෙ ඨානබ්බ"න්ති විනයයුත්තතොා පි සංගහිතා"ති වෙදිතබ්බා; එවව නොා ගරුනමුපදෙසොා; පෙළාය පී"නි යඤ්ච පානීං ඨපෙත්වා සුඛිනොා භුඤ්ජනන්ති තණ්හලොභෙන රජකෙන වා කතාය තාය ආසිත්තකූපධානසංඛාතාය පෙළාය ඨපෙත්වා–

361) පාරුතඤ්ච නිවාසනඤ්ච ගිහීනං හත්ථිසොඬාදිවසෙන පාරුතනිවාසනං යස්ස පාරුපනස්ස නිවාසනස්සා"ති කිරියාවිසෙසන සමාසොා; ගිහිපාරුතනිවාසනං න පාරුපෙ න නිවාසෙය්‍යා"නි සම්බන්ධොා; සංවෙල්ලියං න නිවාසෙය්‍ය"නි මල්ලකමමකාරාදයො විය කච්ඡං කත්වා න නිවාසෙය්‍ය; එවං නිවාසෙතුං ගිලානස්සාපි මඟඵල විපන්නස්සාපි න වට්ටති; යමපි මඟඵං ගවේසන්තා එකං වා දෙ වා ඝොණෙ උක්ඛිපිත්වා අන්තරවාසකස්ස උපරිලඟන"න්ති; න වට්ටති; එවං අපාරුපෙත්වා අනිවාසෙත්වා ච නිබ්බිකාරං පරිමණ්ඩලං පාරුපිත්ත ඛණං තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙන්තෙන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතබ්බඤ්ච තථා අපාරුපිත්වා අනිවාසෙත්වා ච ආරාමෙ වා අන්තරඝරෙ වා අන්තරෙන යං කිඤි විකාරං කරොන්තස්ස දුක්කටං; දුය"න්ති වත්තං; නා ලිම්පයෙය්‍යා"නි සබ්බූපකරණානි විනාසෙන්තූ"නි වා ඛිඩ්ඩාධිප්පායෙන වා නාලිම්පයෙය්‍ය–

362) වඩ්ඪිං පයොජයෙ යාවෙ නො ඤාතිකපවාරිතෙ
අත්තනො පරිභොගත්ථං දිනනමඤ්ඤස්ස නො දදෙ
අඥං ගහෙත්වා භුත්වා වා කතිපාහං පුනො දදෙ–

363) උද්දිස්ස යාචනෙ රක්ඛං ඤාතා ඤාතාව දණ්ඩනං
ගීවාස්ස දණ්ඩතෙ දණ්ඩො සයං දණ්ඩපනෙ පන
දණ්ඩස්ස අඥහෙදෙන ඤෙය්‍යා පාරාජිකාදිනා–

364) හරන්නෙනසු පරික්ඛාරං චොරො චොරො"ති භාසිනෙ
අනත්ථායෙස ගණ්හන්තෙ දණ්ඩං ගීවාස්ස තත්තකං–

365) විඤ්ඤුචාරසංකාරමුත්තතං ඡඩ්ඩෙය්‍ය දුක්කටං
බහිපාකාරකූඩාගාරං වලඤෙ නාවලොකිය
හරිතෙ වාපි වීහාදිනාළිකෙරාදිරොපිමෙ–

---

362) වඩ්ඪිං නො පයොජයෙ අඤ්ඤාතකපවාරිතෙ නො යාවෙ"ති යොජනා; අඤ්ඤස්සා"ති සහධම්මිකස්සා පි; කතිපාහං භුත්වා වා"ති යොජනීයං; පුනො"ති නිපාතො–

363) දණ්ඩනං ඤාතා වා උද්දිස්ස රක්ඛං යාචනෙ දණ්ඩිතෙ දණ්ඩො අස්ස ගීවා"ති යොජනා; දණ්ඩං ගණ්හති"ති පචචයන්තස්ස දණ්ඩිනං දණ්ඩගහණ"න්ති අත්ථො; උද්දිස්සා"ති අම්හාකං විහාරෙ අසුකෙන ච අසුකෙන ච ඉදං නාම කත"න්ති කරිස්සන්ති වා එවං අතීතං වා අනාගතං වා ආරබ්භ; යාචනෙ"ති වොහාරිකෙසු යාචනෙ සති; දණ්ඩිතෙ"ති තෙහි දණ්ඩෙ ගහිතෙ සො දණ්ඩො අස්ස යාචකස්ස භික්ඛුනො ඝීවා ඉණං හොති"ති අත්ථො; වොහාරිකෙහි පන කෙනා"ති වුත්තෙ අසුකෙනා"ති වත්තුං අම්හාකං න වට්ටති; තුම්හෙ යෙව ජානිස්සථ කෙවලං හි මයං රක්ඛං යාචාම; තං නො දෙථ; අවහටහඩ්ඪුව මං ආහරාපෙථා"ති වත්තබ්බං; එවං අනොදිස්ස ආචික්ඛණා හොති සා වට්ටති; පාරාජිකාදිනා"ති පාරාජිකථුල්ලච්චයදුක්කටානි–

364) හරන්නෙනසු පරික්ඛාරං; චොරො චොරො"ති භාසිතෙ අනත්ථායෙසං ගණ්හන්තෙ"ති පාඨෙහි භවිතබ්බං; එවං හි සති හරන්නෙසූ"ති බහුවචනෙන සහ ඝටතෙ, පරික්ඛාරං හරන්නෙනසු එසං අනත්ථාය චොරො චොරො"ති භාසිතෙ දණ්ඩං ගණ්හන්තෙ තත්තකං අස්ස ගීවා"ති යොජෙතබ්බං; හරන්නෙනසූ"ති චොරෙසු ගහෙත්වා ගච්ඡන්නෙනසු; එස"නති චොරානං, ගණ්හන්තෙ"ති වොහාරිකජනෙ ගණ්හන්තෙ; යත්තකං ගහිතං තත්තකං අස්ස භික්ඛුනො ගීවා භණ්ඩදෙය්‍යං හොති"ති අත්ථො–

365) පාකාරකූඩාගාරං බහි වලඤ්ඤා වාපි වීහාදිනාළිකෙරාදි

366) යොජාපෙතුංපයොජෙතුං පයුත්තානි ච පසසිතුං
නලබභං ධම්මයුත්තමපි නච්චගීතංච වාදිනං
උපහාරං කරොමා"නි වුත්තෙන වා සම්පටිච්ඡිතුං–

367) රාජාගාරං පොක්ඛරණිං උය්‍යානං චිත්තාගාරකං
කීළත්ථං ගච්ඡතො දසුං ආරාමං ද්‍රුක්කටං කතං–

368) නවෙ න පටිබාහෙය්‍යාසනෙනුණ්ණෙ න චීවරං
නිද්දගෙය්‍ය 1 ඛමාපෙය්‍ය ගරූනා ච පණාමිතො–

රොපිමෙ හරිතෙ වාපි විඤ්ඤුච්චාරසංකාරමුත්තතං නාවලොකිය ඡඩ්ඩෙය්‍ය ද්‍රුක්කට"නති සඞ්ඝො, වලඤ්ජ නාවලොකියා"නි ච ඉමිනා ඔලොකෙතා වා අවලඤ්ජ වා විඤ්ඤාදීනි ඡඩ්ඩෙන්තස්ස අනාපත්ති"ති දීපෙති, වීහි ආදි යෙසං සාලිආදිනං තෙ වීහාදයො; නාළිකෙරා ආදි යෙසං අඞ්ගපනසාදීනං; තෙ නාළිකෙරාදයො; වීහාදයො ච නාළිකෙරාදයො චා"ති වත්තෙ; තෙසං රොපො තෙන නිබ්බත්තං වීහාදි–පෙ–රොපිමං හරිතෙ"නි හරිතඤානෙ; විඤ්ඤාසො නාම උච්චිට්ඨොදකවලකාදි–

366) ධම්මයුත්තමපි නච්චඤ්ච ගීතඤ්ච වාදිතඤ්ච යොජාපෙතුඤ්ච පයොජෙතුඤ්ච පයුත්තානි පසසිතුඤ්ච උපහාරං කරොමා"නි වුත්තෙන සම්පටිච්ඡිතුං න ලබභන්ති සඞ්ඝො; ධම්මයුත්තමපි"ති රතනත්තයගුණූපසංහිතත්තාය අන්නමසො ධම්මෙන අඤ්ඤෙන සංයුත්තමපි; නච්ච"න්ති අන්නතමසො මොරසූකරමක්කටාදීනං නච්චමපි; ගීත"න්ති අන්නතමසො ගීතස්ස පුබ්බභාගෙ කරියමානං දන්තගීතමපි; වාදිත"න්ති අන්නතමසො උදකභෙරිවාදිතමපි; යොජාපෙතු"න්ති අඤ්ඤෙහි කාරාපෙතුං; පයොජෙතු"න්ති අත්තනා කාතුං; ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මම්පි භාසිතුං න වට්ටති, පයුත්තානී"නි පරෙහි යෙහි කෙහි චි කතානි; පසසිතු"න්ති ඉමිනා අනොලොචනදස්සනම්පි ගහිත"න්ති සොතු"න්තිපි අත්ථො විඤ්ඤායති; අන්තරාරාමෙඝිතස්සපස්සතො අනාපත්ති, විපියං ඨත්වා ගීවං පරිවත්තෙත්වා පස්සතො පි ආපත්තියෙව, යෙන කෙන චි කරණීයෙන ගතට්ඨානෙ පස්සති සුණාති වා අනාපත්ති, සම්පටිච්ඡිතු"න්ති සාධු"නි සම්පටිච්ඡිතුං, උපහාරකරණං නාම සුන්දර"න්ති වත්තුං වට්ටති, වාසදේඝ සමුච්චයෙ–

367) කීළත්ථං කතං රාජාගාර"නති ආදිනා සඞ්ඛිපිතබ්බං, චිත්තෙන විචිත්තකං ආගාරං චිත්තාගාරකං–

368) ආසනෙන නවෙ න පටිබාහෙය්‍ය"නි යොජනා; ආස

---

1 නිඩ්ඩගෙය්‍ය–ඉ.පා.

369) අකෙකාසනෙ පරම්මුඛා ආපත්තිහි ච සත්තාහි
භික්ඛුම්පාසකං වාපි අඤ්ඤත්‍රෙව ච දුක්කටං–

370) නලබභං විනිපාතෙතුං සඩ්ඩාදෙය්‍යඤ්ච චීවරං
ලබභං පිතූනං සෙසානං සුත්තීනම්පි න ලබභති–

371) වස්සං වුට්ඨෝ සුඤ්ඤතෝසුඤ්ඤත්‍රා භාගං ගණ්හෙය්‍ය දුක්කටං
පටිදෙය්‍ය නට්ඨෙ ජීණ්ණෙ ගීවා නෝ දෙය්‍ය චොදිතෝ
ධුරනික්ඛෙපතෝ තෙසං හොති භඞ්ගඝකාරියෝ–

372) නසන්තරුත්තරෝ ගාමං කලෙල්ලා වා සවුපාහනෝ
පවිසෙය්‍ය න ධාරෙය්‍ය චාමරිමකසච්චජනි–

ණෙනා"ති ආසනතෝ; න පටිබාහෙය්‍යා"ති න වුට්ඨාපෙය්‍ය; ඵණෙඝ චීවරං න නිද්දහෙය්‍යා"ති යොජනීයං; න නිද්දහෙය්‍යා"ති අධිකං න නිද්දහෙය්‍ය; ගරුනා"ති ආචරියුපජ්ඣායෙන පණාමිතෝ "ති මා ඉධ පවිසා"ති ආදිනා නිකඛිත්තෝ–

369) සත්තාහි ආපත්තීහි ච භික්ඛුං වා පි අඤ්ඤත්‍රෙව ච උපාසකං වා පි පරම්මුඛා අකෙකාසනෙ දුක්කට"න්ති යොජෙතබබං; ආපත්තීහි චා"ති වසද්දෙ අවධාරණෙ; අඤ්ඤත්‍රෙව චා"ති එත්ථ එව චා"ති නිපාතසමුදයෝ; එකෝ එව වා අවධාරණෙ වුත්තතෝ අඤ්ඤත්‍රෙව ආසද්දෙ"ති ආදිනා"ති අත්ථෝ; පරම්මුඛා"ති නිපාතෝ, තස්ස අසම්මුඛෙ"ති අත්ථෝ; සම්මුඛා වදන්තස්ස පාචිත්තියං; පාපගරහවසෙන පන වදතෝ අනාපත්ති–

370) සඩ්ඩාදෙය්‍යං සඩ්ඩෙය දාතබබං; චීවරඤ්ච වසද්දෙන අවසෙසම්පි විනිපාතෙතුං නාසෙතුං න ලබභං; පිතූනං ලබභ"නාති සම්බන්ධෝ; සුත්තීනං පී"ති පිසද්දෙ සම්භාවනෙ–

371) අඤ්ඤත්‍රා වස්සං වුට්ඨෝ අඤ්ඤතෝ භාගං ගණ්හෙය්‍ය දුක්කට"න්ති සම්බන්ධෝ; අඤ්ඤත්‍රා"ති අඤ්ඤසම්මිං විහාරෙ අඤ්ඤතෝ අඤ්ඤවිහාරතෝ; පටිදෙය්‍යා"ති ගහිතට්ඨානෙ දදෙය්‍ය; ගහිතෙ තස්මිං වත්ථුස්මිං නට්ඨෙ වා ජීණ්ණෙ වා තස්ස ගීවා හොතී"ති සම්බන්ධෝ; චොදිතෝ නෝ දදෙය්‍ය, තෙසං, ධුරනික්ඛෙපතෝ භඞ්ගඝකාරියෝ හොතී"ති යොජනා, චොදිතෝ"ති වත්ථුසාමිකෙහි දෙති "ති වුත්තෙනා; තෙස"නාති තස්මිං විහාරෙ ලාභීනං භික්ඛූනං–

372) සන්තරුත්තරෝ වා කලෙල්ලා සඋපාහනෝ වා ගාමං න පවිසෙය්‍ය; චාමරිමකසච්චජනී න ධාරෙය්‍යාති යොජනීයං; අන්තර ච උත්තරච සහ අන්තරුත්තරෙන සන්තරුත්තරෝ; අඤ්ඤලුහූ

373) අගිලානො න ජීවෙය්‍ය කෙසෙ කත්තරියා බහී
ආරාමතො න ධාරෙය්‍ය ඡත්තං ලබහති ගුත්තියා–

374) ගාහෙය්‍ය 1 නුභතො කාජං එකන්තරිකකාජකං
සීසකඨඤ්ඣකටිභාරෙ හරේථාලඹෙ ච ලබහති–

375) ආපත්තියා අනොකාසකතං චොදෙය්‍ය දුක්කටං
සුඛස්ස ච අවත්‍ථුස්මිං තථා ඔකාසකාරණෙ–

තෙන විහාරෙ සංඝාටි නික්ඛිපිත්වා ගන්තුං වට්ටති; අරඤ්ඤකෙන පන භණ්ඩිකඛලිකාය පක්ඛිපිත්වා පාසාණරුක්ඛසුසිරාදීසු පටිච්ඡන්නෙසු ඨපෙත්වා ගන්තබ්බං; අන්තරුත්තරානං නික්ඛිපෙ අයමෙව නයො; කාලේලා"ති අගිලානො; මක්ඛානං විජනී; චාමරිනං වා ළෙඟි කතා මක්ඛවිජනී"ති සමාසො–

373) ආරාමතො බහී"ති සඞ්ඛනීයං; ආරාමතො"ති ආරාමූ පචාරතො; න ධාරෙය්‍ය"ති අගිලානො න ධාරෙය්‍ය; යස්ස පන කායදුහො වා පිත්තකොපො වා හොති චක්ඛු වා දුබ්බලං අඤ්ඤං වා කොචි ආබාධො විනා ඡත්තෙන න උපපජ්ජති; තස්ස ගාමෙ වා අරඤ්ඤෙ වා ඡත්තං වට්ටති; ගුත්තියා ලබහතී"ති තස්ස චීවර ගුත්තත්තං චාලමිගචොරභයෙසු අත්තගුත්තත්තමපි ලබහතී"ති අත්‍ථො; එකපණ්ණඡත්තං පන සබ්බත්‍ථෙව වට්ටති–

374) උභතොකාජං නගාහෙය්‍ය"ති සඹණ්හො; උභතො දඩ්ඪ සස උභයකොටියං භාරබන්ධකාජං අලොපතපපුරිසො; එකන්තරිකකාජක"න්ති අන්තරමෙ ව අන්තරිකං එකන්තඅන්තරිකං වා"ති වත්තු; එකන්තරිකෙ භාරබන්ධකාජ"න්ති තපපුරිසො, එකතොකාජකං අන්තරිකකාජක"න්ති වුත්තං හොති; හරේථ ඔලම්බො අස්ස භාරස්සා"ති සමාසො–

375) අනොකාසකත"න්ති කරොතු මෙ ආයස්මා ඔකාසං අහං තං වත්තුකාමො"ති එවං චොදකෙන ඔකාසෙ කාරාපිතෙ නත්ථි ඔකාසො කතො අනෙන චුදිතකෙනා"ති බහුබ්බිහි, චොදෙය්‍යා"ති චාවනඅක්ඛොසකමමවුට්ඨානාධිපපායෙන චොදෙය්‍ය; උපොසථප වාරණට්ඨපනඅනුවිජ්ජධම්මකථාදිපපායෙසු ඔකාසකම්මං නත්ථි; සුඛස්සා"ති අනාපත්ති කතාය සුඛස්ස; අවත්‍ථුස්මි"න්ති අකාරණෙ; තථා"ති දුක්කටං අතිදිසති; කරොනෙනනාපි භූතමෙව නුඛො ආපත්තිං වදති අභූත"න්ති එවං උපපරික්ඛිත්වා කාතබ්බා; "අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුඝභලං තුලඹිත්වා ඔකාසං කාතු"න්ති හි"වුත්තං;

---

1 චාහෙය්‍ය–වහෙය්‍ය–ඉ.පා.

376) අඨඟුලාඩිකං මව පටිපාදං න ධාරයෙ
පකතඟුලෙන සත්තානං මචං වා උච්චපාදකං–

377) මූගබ්බතාදිං ගණ්හයා දුකඛතං තිත්ථියබ්බතං
ඛුරභණ්ඩං පරිහරෙ තථා නහාපිතපුබ්බකෝ–

378) යං කිඤ්චී යාචිතුං හත්ථකම්මං තදනුසාරතෝ
ලද්ධංගහෙතුං නිකකාමමයාචිත්වා පි කපපති
කාරෙතුමාහරාපෙතුං යං කිඤ්චිපරසන්තකං–

379) ගිහීනං ගොපකෙ දෙන්තෙ ගහෙතුං දෙති යත්තකං
ලබ්භං යථාපරිවෙජදං සංඝවෙතියසන්තකෙ–

---

376) සත්තානං පකතඟුලෙන අඤ්ඤඟුලාඩිකං මච්චපටිපාදං වා උච්චපාදකං මචං වා න ධාරයෙ"ති යොජනා; පකතියා අඟුලං පකතඟුලං; තච වඩ්ඪකීඅඟුලං වෙදිතබ්බං; අඤ්ඤ ච තානි අඟුලානි ච නෙහි තමධිකං යස්සා"ති සමාසෙ; මචානං පටිපාදෙ යස්ස මව පාදෙ නික්ඛිප"න්ති අට්ඨඟුලතෝ; උච්චපාදෙ යස්සා"ති බහුබ්බිහි–

377) මූගබ්බතාදි"න්ති මූගානම්ව තුණ්හීභාවසංඛාතං වතං ආදි යස්ස ගොවතාදිනෝ තිත්ථියවතස්සා"ති සමාසෙ, ඛුරමෙව භණ්ඩං ඛුරභණ්ඩං, පුබ්බෙ නහාපිතෝ නහාපිතපුබ්බකෝ විසෙසනස්ස පර නිපාතෙ,–

378) හත්ථකම්ම"න්ති හත්ථෙන කාතබ්බං වඩ්ඪකිආදීනං කම්මං, අනුස්සරණං කපපියත්තං මෙයෙනයාචිතං අමෙහි ඉමස්ස දාතබ්බ" න්ති එවං චිත්තපවත්තිඅනුසාරෙ තස්සා යාචනාය අනුසාරෙ තදනුසාරෙ තතෝ ලද්ධං යං කිඤ්චි ගහෙතු"න්ති යොජනා, කම්මතෝ නිග්ගතෝ නික්කාමෙමා, විස්සාසදීසංතං අයාචිත්වා පි කාරෙතු"න්ති සම්බන්ධෝ, ආහරාපෙතු"න්ති අරඤ්ඤතෝ ආනෙතුං, අපරසන්තක" න්ති දාරුනිණ්ණපලාලාදිකං අපරපරිග්ගහිතං,–

379) ගිහීනං යත්තකං දෙන්ති ගොපකෙ දෙන්තෙ ගහෙතුං ලබ්භං සංඝවෙතියසන්තකෙ යථාපරිවෙජදං ගහෙතුං ලබ්භං"ති යොජනා, දෙන්ති"ති ගොපකෝ භික්ඛූනං දෙති; ගහෙතුං"ති තත්තකං ගණ්හතුං, සංඝවෙතියසන්තකෙ"ති වත්තෙන ගොපකෙහි දීයමානෙ සංඝස්ස වෙතියස්සච සන්තකෙ, යථාපරිවෙජද"න්ති යං තෙසං සංඝෙන අනුඤ්ඤාතං හොති දිවසෙ දිවසෙ එත්තකං නාම ධාදථා"ති තං පරිවෙජදං අනතික්කමම, සංඝිකෙ ච වෙතියසන්තකෙ ච කෙණ්ඩියා ගහෙත්වා අරඤ්ඤන්තස්සෙ ව හි දානෙ පරිවෙජදෙනන්ති–

380 ඒහාපජ්ජය්‍ය ආපත්තිං කායවාචාහි වා ඡහි
අලජ්ජිඝඤ්ඤණකුක්කුච්චපකතත්තතා සත්තිපලවා
අකප්පියෙ කප්පියෙ වා කප්පාකප්පියසඤ්ඤිතා-

---

380) කායවාචාහි ඒහි ආපත්තිං ආපජ්ජය්‍යා"ති යෙහුය්‍යවසෙන වුත්තං මෙථුනධම්මෙ පරූපක්කමෙ සති සාදියන්තස්ස අකිරිය සමුට්ඨානභාවසබ්භාවතො, ඡහි වා"ති ආපත්ත්‍යුපත්තිකාරණසංඛාතෙහි ඡහි සමුට්ඨානෙහි වා ආපත්තිං ආපජ්ජය්‍යා"ති සම්බන්ධො; සබ්බාපත්තීනං හි කායො වාචා, කායවාචා;කාය චිත්තං, වාචාචිත්තං, කායවාචාචිත්ත"න්ති ඡසමුට්ඨානානි, තත්ථ පුරිමානි තීනි අචිත්තකානි, පච්ඡිමානි සචිත්තකානි, තිධා එකසමුට්ඨානා, පඤ්චධා ච්සමුට්ඨිතා, ච්ධා තිචතුත්ථසමුට්ඨානා, එකධා ඡසමුට්ඨිතා, තත්ථචතුත්ථෙන පඤ්චමෙන ඡට්ඨෙන ච සමුට්ඨානතො එකසමුට්ඨානා තිධා, පඨමචතුත්ථෙහි ච දුතියපඤ්චමෙහි ච තතියඡට්ඨෙහි ච චතුත්ථඡට්ඨෙහි ච පඨමඡට්ඨෙහි ච සමුට්ඨානතො ච්සමුට්ඨිතා පඤ්චධා, පඨමෙහි ච තීහි සමුට්ඨානතො තිසමුට්ඨානා ච්ධා, පඨමතතිය චතුත්ථඡට්ඨෙහි ච දුතියතතියපඤ්චමඡට්ඨෙහි ච සමුට්ඨානතො චතුසමුට්ඨානා ච්ධා,ඡහි පි සමුට්ඨිතො ඡ සමුට්ඨානා එකධා අලජ්ජි-පෙ-සඤ්ඤිතාය වා"ති ඉමෙහි ඡහි වා අපත්තිං ආපජ්ජය්‍යා"ති සම්බන්ධො, යො සංවිච්ච ආපත්තිං ආපජ්ජති, ආපත්තිං පරිගූහති, අගතිගමනඤ්ච ගච්ඡති,එදිසො වුච්චති අලජ්ජිපුග්ගලො අලජ්ජී ච අඤ්ඤඤ්ඤෙ ච කුක්කුච්චපකතො ච කුක්කුච්චෙන අභිභූතො"ති වචනෙ; භාවෙ තප්පච්චයො, තත්ථ යො අකප්පියභාවං ජානන්තො යෙව මද්දිත්වා විනික්කාමං කරොති, අයං අලජ්ජිතා ආපජ්ජති, යො මන්දෙ මොමූහෙ කත්තබ්බාකත්තබ්බං අජානන්තො අකත්තබ්බං කරොති;කත්තබ්බං විරාධෙති, අයං අඤ්ඤඤ්ඤතත්තා ආපජ්ජති; කප්පියාකප්පියං නිස්සාය කුක්කුච්චෙ උප්පන්නෙ විනයධරං අපුච්ඡිත්වා මද්දිත්වා විනික්කාමති අයං කුක්කුච්චපකතත්තතා ආපජ්ජති;සතියාපලවො සමෙමාහො සත්තිපලවො, සහ සෙය්‍යනිවිවරවිප්පවාසාදීනි සත්තිපලවා ආපජ්ජති, කප්පඤ්ච අකප්පියඤ්ච කප්පාකප්පියං, කප්පාකප්පියෙ සඤ්ඤා අස්ස අත්ථී"ති කප්පා-පෙ-සඤ්ඤිතස්ස භාවො"ති තාප්පච්චයො, යලොපෙන පන සඤ්ඤිතා"ති වුත්තං, කරණත්ථෙ වා පච්චත්තවචනං. තෙ ච අකප්පියෙ"ති ආදීනං යථාක්කමෙන යුජ්ජනතෙ, තත්ථ යො අච්ඡමංසං සූකරමංස"න්ති ඛාදති, විකාලෙ කාලසඤ්ඤිතාය භුඤ්ජති, අයං අකප්පියෙ කප්පිය සඤ්ඤිතාය ආපජ්ජති, යො පන සූකරමංසං අච්ඡමංස"න්ති ඛාදති

381) අලජ්ජිඤ්ඤුණ්හාපත්තිං කායවාචාහි ඡාදයෙ
ලිඟෙසංඝෙ ගණෙකසම්ං චතුධාපත්ති වුට්ඨති–

382) පරිකථොභාසවිඤ්ඤත්ති න ලබ්භා පච්චයවයෙ
විඤ්ඤත්තියෙව තත්තියෙ සෙසෙ සබ්බම්පි ලබ්භති–

383) නරුහතච්චයෙ ඤානං පචනානං සහධම්මිනං
සංඝසෙසව ච තං හොති ගිහීනං පන රුහති–

384) භික්ඛු වා සාමණෙරො වා කාලං කයිරාථුපස්සයෙ
භික්ඛුසංඝො ච ඤයජෙථා තස්ථ සෙසෙප්‍යයනනයො–

කාලෙ විකාලසඤ්ඤාය භුඤ්ජති, අයං කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤිතාය ආපජ්ජති,–

381) අලජ්ජිඅඤ්ඤුණ්හාය කායවාචාහි ආපත්තිං ඡාදයෙ"ති යොජනා, ලිඟෙ"ති ලිඟපරිවත්තනනිමිත්තනං ලිඟෙ සංඝෙ ච ගණෙ ච එකසම්ිං"ති ආපත්තී වුට්ඨාති චතුධා හොතී"ති සෙසො·–

382) පච්චයවයෙ"ති චීවරෙ පිඩපාතෙ ච, පරිකථොභාසවිඤ්ඤත්තී"ති අසිලාපමත්තමෙතං, සහ චරිතස්ස පන නිමිත්තකම්ම සාපි එතෙන්ව සංගහො වෙදිතබ්බා, තස්ථ පරියායෙන කථනං පරිකථා උජුකමෙව අවත්වා යථා අධිප්පායො විඤ්ඤතෙ හොති එවං ඔභාසනං ඔභාසො පච්චයෙ උද්දිස්ස යථා අධිප්පායො ඤ්ඤයති එවං විඤ්ඤපනං විඤ්ඤත්තති, නිමිත්තකරණං නිමිත්තකම්මං, තත්තියෙ"ති සෙනාසනෙ, සෙසෙ"ති ගිලානපච්චයෙ,–

383) පචනානං සහධම්මිනං අච්චයෙ ඤානං න රුහති"ති සඞ්ඝෙ, අච්චයෙ ඤන"නති මමච්චයෙන මය්හං සන්තකං උපජ්ඣා යස්ස හොතූ"ති ආදිනා එවං අත්තනො අපගමෙ ඤානං, ත"නති අච්චයෙන දිනානං චීවරාදිකං සංඝසෙසව ච හොති, න භික්ඛුනො'ති අධිප්පායො,ගිහීනං පන"ති ගිහීනං අච්චයෙ ඤානං පන, ඉදමෙව්ඤ ඤානගහණලක්ඛණං, ඉදං තුය්හං දම්ම්"ති ආදිනා සම්මුඛා වා ඉත්ථන්නාමස්ස දෙම්"ති ආදිනා පරම්මුඛා පි දිනානං යෙව හොති'තුය්හං ගණ්හාහී"ති වුත්තෙ මය්හං ගණ්හාම්"ති වදති,සුදිනානං සුග හිතව, තවසන්තකං කරොහි, තවසන්තකං කරොතු තව සන්තකං හොතී"ති වුත්තෙ මම සන්තකං කරොම්, මම සන්තකං හොතු; මම සන්තකං කරිස්සාම්"ති වදන්ති, සුදිනානං සුගහිතව, සචෙ පන තව සන්තකං කරොහී"ති වුත්තෙ සාධු භන්තෙ මය්හං ගණ්හිති"ති ගණ්හති සුගහිත"නති,–

384) භික්ඛු වා සාමණෙරො වා උපස්සයෙ භික්ඛුනීනං විහාරෙ

385) පුරිමසෙසවිමං දිනනං දෙහි නෙවාසුකසසිති
පවජිමසෙසව දමම්,, ති දිනනං ඤතවා ඉමං විධිං
ගණෙහ විසසාසගාහං වාධසෙ මතකචිවරං–

386) ලොහහණෙඩ පහරණිං දරුහණෙඩ ච දරුජං
පතතං පාදුකපලලංකං ආසන්දිං මතතිකාමයෙ
ඨපෙතවා කපපති සබබං කතකං කුමහකාරිකා"නති–

කාලං කතිරාඵ යදි කාලං කරෙයය තසස තසමිං උහිනනං ස නතකෙ භිකඛුසංඝො එව දුයජෙජා සාමි හොති"ති සෙසො, සෙ සෙසී"ති අවසෙසෙ භිකඛුතීසිකඛමානසාමණෙරීසනනකෙපි, අයං නයො"ති යදි තෙ භිකඛුනං විහාරෙ කාලං කරෙයයුං නෙසං ස නතකෙ භිකඛුනීසංඝො එව දුයජෙජා"ති අයමෙව නයො"ති අතථො–

385) ඉමං නෙවා අසුකසස දෙහි දිනනං යාව පරසස හතථං, න පාපුණාති තාව පුරිමසෙසව යො පහිනති තසෙසවා"ති අතථො; දමම්"ති ඉසථනනාමසස දෙම්"ති දිනනං පන පවජිමසෙසව යසස පහියති තසෙසව සනතක"නති අතථො; ඉමං විධිං වුතතනයෙන ඉමෙ සාමිනො හොනතී"ති එතං පකාරං ඤතවා විසසාසගාහං වා ගණෙහ මතකචිවරං වා අධිටෙඨ"ති යොජනා, විසසාසගාහ"නති සාමීසු ජීවමෙනසු විසසාසෙන ගාහං ගහෙතවා මතකචිවරං අධිටෙඨසු තෙසු මතෙසු අඤඤෙ චෙ භිකඛු න සනති මයහං තං පාපුණාති"ති මතකචිවරං අධිටෙඨය්‍ය, අඤඤසං අදතවා දූරෙ ඨපිතම තකපරිකකාරා පන තසථ තසථ සංඝසෙසව හොනති, භිකඛුමහි කාලං කතෙ සංඝො සාමි පතතචිවරෙ අපි ච ගිලානුපටඨාකා බහූප කාරා සංඝෙන නිවිවරඤව පතතඤව ගිලානුපටඨාකානං දතබබං, යං තසථ ලහුභණ්ඩං ලහුපරිකකාරං තං සම්මුඛීභූතෙන සංඝෙන භාජෙතබබං, යං තසථ ගරුභණ්ඩං ගරුපරිකකාරං, තං ආගතානාගතචාතුද්දිසසසංඝසස අවිසසජ්ජියං අවෙභඞ්ගියං, ගිලානුපටඨකො නාම ගිහී වා හොතු පබබජිතො වා, අනතමසො මාතුගාමො පි සබබ භාගං ලබභනති, බහු වෙ සබබ සමගඝා හුත්වා උපටඨහනති සබබසං සමභාගො දාතබබා, යො පනෙත්ථ විසෙසෙන උපටඨහති, තසස විසෙසො කාතබබා,–

386) ලොහහණෙඩ පහරණිං ඨපෙතවා සබබං කපපති"නි ආදිනා යොජෙතබබං, පහරණී"නති ආවුධං; පාදුකා ච සංකමනියො පලලංකො චා"නි වදෙ, මතතිකාමයෙ කතකං කුමහකාරිකඤව ඨපෙතවා සබබංකපපති"නි යොජනීයං, ඛනියසෙසව සබබමතතිකා මය කුටි කුමහකාරිකා"ති–

42-දෙසනා"නි-

387) චාගෝ යෝ භික්ඛුභාවස්ස සා පාරාජිකදෙසනා
යථාවුත්තෙනන උට්ඨානං ගරුකාපත්ති දෙසනා-

388) උක්කුටිකං නිසීදිත්වා පග්ගණ්හිත්වාන අඤ්ජලිං
ථුල්ලච්චයාදිං දෙසෙය්‍ය එවමෙකස්ස සන්තිකෙ-

(7) අහං භන්තෙ එකං ථුල්ලච්චයාපත්තිං ආපජ්ජිං තං තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමී"ති වත්වා තෙන පස්සසි ආවුසෝ තං ආපත්ති"න්ති වුත්තෙ ආමභන්තෙ පස්සාමී"ති වත්වා පුන තෙන ආයතිං ආවුසෝ සංවරෙය්‍යාසි"ති වුත්තෙ සාධු සුට්ඨු භන්තෙ සංවරිස්සාමී"ති වත්තබ්බං-

---

41-පකිණ්ණකනිද්දෙසෝ.

387)-388) ඉදානි දෙසනා නිද්දිසනබ්‍යාසෙන හෙට්ඨා අවුත්තානි කානි චි සික්ඛාපදානි උපදිසිතුං චාගෝ"ති ආදිමාහ; භික්ඛුභාවස්ස යෝ චාගෝ; සා පාරාජිකදෙසනා"ති සඞ්ඛෙපෝ; භවති අනෙනා"ති භාවෝ; සද්දපවත්තිනිමිත්තං, භික්ඛුනෝ භාවෝ භික්ඛුස්ස පවත්තිනිමිත්තං භික්ඛුකිච්චං භික්ඛුභාවෝ; තස්ස; දිස උච්චාරණෙ උච්චාරණා පකාසනා දෙසනා; **"ජානනමතිවස්සති චිවටං නතිවස්සති***"ති,,වුත්තං; ඉධ පන භික්ඛුභාවපරිච්චාගෝ යෙව පාරාජිකාය පකාසනා නාම පාරාජිකාය දෙසනා; යෝ"ති වුත්තත්තා, සෝ"නි වත්තුං යුත්තං, තථා"පි සබ්බාදී"නි වුත්තස්ස වා ලිඞ්ගාදීය්‍යතෙ වක්ඛමානස්ස වා"නි වක්ඛමානදෙසනාපෙක්ඛාය සා"නි වුත්තං,යථා යෙන පකාරෙන ඤාදෙති; ජානමාපන්න"න්ති ආදිනා වුත්තං යථා වුත්තං; තෙන, වුත්තමනතික්කමමා"නි අබ්‍යයීභාවවසෙන වා අත්ථෝ වෙදිතබ්බෝ; ඉධාපි ගරුකාපත්තියා වුට්ඨානානතික්කමෙනෙව පකාසනා දෙසනා සියා"නි වුට්ඨානං ගරුකාපත්ති දෙසනා"ති වුච්චති, ඉදානි වත්තබ්බං සඞ්ඛාය එන"න්ති වුත්තං, එකස්සා"නි එකස්ස භික්ඛුනෝ-

(7) තුම්හමූලෙ"නි තුම්හාකං මූලෙ සම්පෙ; පටිදෙසෙමී"නි පකාසෙමි; සංවරෙය්‍යාසී"නි සංයමෙය්‍යාසි; සංවරෙ පතිට්ඨෙය්‍යාසී"නි අත්ථෝ;

---

* විවටං නාතිවස්සති-ක්‍රිසම්පි.

(8) අහමහනෙන වෙ ථුලලවචයාපත්තියො ආපජ්ජිං, අහමහනෙන සම්බහුලා ථුලලවචයාපත්තියො ආපජ්ජිං, තා තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමී"ති, වත්තබ්බං–

(9) නිස්සගිඅයෙසු පන, ඉදමෙම භනෙන චීවරං දසාහතික්කනන්තං නිස්සගියං, ඉමාහං ආයසමතො නිස්සජාමී"ති, ඉමානි මෙ භනෙන චීවරානි දසාහතික්කනන්තානි–පෙ–එතමෙම භනෙන චීවරං–පෙ–එතානි මෙ භනෙන චීවරානි දසාහතික්කනන්තානි නිස්සගියානි, එතා නාහං අයසමතො නිස්සජාමිති–

389) නිස්සජ්ජිත්වාන දෙසෙය්‍ය, ආපත්තිං තෙන භික්ඛුනා
පටිග්ගහෙත්වා ආපත්තිං දෙය්‍යං නිස්සට්ඨචීවරං–
"ඉමං ඉමානි එතං එතානි චීවරානි ආයසමතො දමී"ති–

(10) ඉදමෙම භනෙන චීවරං රත්තිවිප්පවුත්ථං අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුස මුතියා නිස්සගියං–

(11) ඉදමෙම භනෙන අකාලචීවරං මාසානික්කනනං නිස්සග්ගියං

(12) ඉදමෙම භනෙන පුරාණචීවරං අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා

---

(8)–(9)–389) නිස්සජ්ජිත්වානා"ති එකබහුභාවං සන්නිහිතාස න්නිහිතභාවං ඤත්වා ඉදං මෙ භනෙන චීවර"න්ති ආදිනා නිස්සජ්ජිත්වා; තෙනා"ති යස්ස චීවරං නිස්සට්ඨං; තෙන, ඉමං–පෙ–දමී"ති නිස්සට්ඨචීවරං දෙය්‍ය"න්ති සඞ්ඛිපිතබ්බං; ඉදං චීවරං දසාහතික්කනන"න්ති ආදිනා යොජෙතබ්බං,—

(10) චීවර"න්ති තිචීවරාධිට්ඨානනයෙන අධිට්ඨිතෙසු සංඝාටිආදිසු යං කිඤ්චි චීවරං; විප්පවුත්ථ"න්ති විප්පයුත්තෙනන වුත්ථං–

(11) අකාලචීවර"න්ති අනත්ථතෙ කඨිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමමාසංඨපෙත්වා සෙසෙ එකාදසමාසෙ අත්ථතෙ කඨිනෙ පඨමාසං හෙමන්තිකෙ චත්තාරො මාසෙ ච ඨපෙත්වා සෙසෙ සත්තමාසෙ උප්පන්නං කාලෙ පි සංඝස්ස වා ඉදං අකාලචීවර"න්ති එකපුග්ගලස්ස වා ඉදං තුය්හං දමී"ති උද්දිසිත්වා දිනනං; ඉතරමපන කාලචීවරං, මාසානික්කනන"න්ති අකාලචීවරෙ උප්පනෙන ඌනස්ස පාරිපූරියා සංඝගණාදිතො සතියා පඨවාසාය මාසමෙකං පරිභාරො ලබ්භති; තං මාසං අතික්කනනතං;—

(12) පුරාණචීවර"න්ති යං අන්තමසො උස්සීසකං කත්වා නිප්පන්නා චීවරනනාම ඡන්නං අඤ්ඤතරං විකප්පනුපගං; එසෙවනයො සබ්බෙසු වක්ඛමානචීවරපටිසංයුත්තනසික්ඛාපදෙසු;—

ධොවාපිතං නිස්සග්ගියං–

(13) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතො පටිග්ගහිතං අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා නිස්සග්ගියං–

(14) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං අඤ්ඤාතිකං ගහපතිකං අඤ්ඤත්‍ර සමයා විඤ්ඤාපිතං නිස්සග්ගියං–

(15) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං අඤ්ඤාතිකං ගහපතිකං තදුත්තරිං අඤ්ඤත්‍ර සමයා විඤ්ඤාපිතං නිස්සග්ගියං–

(16) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතං අඤ්ඤාතිකං ගහපතිකං උපසංකමිත්වා විකප්පං ආපන්නං නිස්සග්ගියං–

(17) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතෙ අඤ්ඤාතිකෙ ගහපතිකෙ උපසංකමිත්වා විකප්පං ආපන්නං නිස්සග්ගියං–

(18) ඉදමේම භන්තෙ චීවරං අතිරෙකතික්ඛත්තුං චොදනාය අතිරෙකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන අභිනිප්ඵාදිතං නිස්සග්ගියං–

(19) ඉදමේම භන්තෙ සත්ථතං කොසියමිස්සකං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං–

---

(13) අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා"නි අන්තමසො ඔරතක්ඛඬ්ඩෙන පි පාරිවට්ටං විනා–

(14)ගහපතික"නති භික්ඛුසු අපබ්බජිතකං, අඤ්ඤත්‍ර සමයා"නි අවඡින්නවීවරනට්ඨවීවරසමයං විනා, අවඡින්නවීවරෙඡි පන සාඛාපලාසං අත්තනා භඤ්ඣා පි වාකාදීනි ගණ්හිත්වා පි නිවාසෙතුං වට්ටති, පගෙවවිඤ්ඤත්තිං–

(15) චීවරං විඤ්ඤාපිත"නති සඞ්ඝෙඩා; කා,නති ආහ අඤ්ඤාතික"නති ආදි; තදුත්තරි"නති තතො වුත්තපපමාණතො උත්තරි; අවඡින්නවීවරෙන භික්ඛුනා කායෙන වා වාචාය වා අභිහරිත්වා පවාරිතෙ චීවරතො තීසු නට්ඨෙසු වෙ සාදිතබ්බානි; තීසු නට්ඨෙසු; එකං සාදිතබ්බං; පකතියා සන්තරුත්තරෙන චරන්තෙන තීසු නට්ඨෙසු වෙ යෙව සාදිතබ්බානි; එකසම්ං නට්ඨෙ එකං යෙව සාදිතබ්බං; ඔසස එකං යෙව හොති; තසම්ං නට්ඨෙ වෙ සාදිතබ්බානි–

(16) අප්පවාරිත"නති ගහපතිනා වා ගහපතානියා වා, විකප්ප"නති පඨමඅඩිපෙපතතතො මූලං වඩ්ඪාපෙන්තො සුන්දරකාමතාය අායතං වා"නි ආදිනා විසිට්ඨකප්පං අධිකවිධානං–

(17) අඤ්ඤාතිකෙ ගහපතිකෙ"නි බහූනං වසෙන වුත්තමත්තමෙව පුරිමතො විසෙසො–

(18)–(19) චොදනාය"නි අඤ්ඤා මෙ ආවුසො චීවරෙනා"නි

(20) ඉදමෙම භනෙන සුඔකාලකානං එලකලොමානං සඤතං කාරාපිතං නිස්සගගියං–

(21) ඉදමෙම භනෙන සඤතං අනාදියිත්වා තුලං ඔදතානං තු ලං ගොචරියානං කාරාපිතං නිස්සගගියං–

(22) ඉදමෙම භනෙන සඤතං ඌනඡබ්බස්සං කාරාපිතං අ ඤඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සගගියං–

(23) ඉදමෙම භනෙන නිසීදනසඤතං අනාදියිත්වා පුරාණසඤත ස්ස සාමනතා සුගතවිදත්ථිං කාරාපිතං නිස්සගගියං–

(24) ඉමානි මෙ භනෙන එලකලොමානි තියොජනපරමං අති ක්කමිතානි නිස්සගගියානි–

(25) ඉමානි මෙ භනෙන එලකලොමානි අඤඤතිකාය භික්ඛුනි යා ධොවාපිතානි නිස්සගගියානි–

(26) අහමහනෙන රූපියං පටිගහෙසිං ඉදමෙම භනෙන නිස්ස ගගියං ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සජ්ජාමී"ති–

(27) අහමහනෙන නානපපකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාප

වොදනාය; ඨානෙනා"ති කායවොදනමාහ; රාජාදීහි පෙසිතෙන හි දූතෙන වෙය්‍යාවච්චකරස්ස හත්ථේ චීවරවෙතාපනෙන නික්ඛිත්තෙ නිස්සෝ වොදනා අනුඤඤතා වොදනාය විගුණං ඨානං; තස්මා ස චෙ චොදෙ"ති යෙව න නිට්ඨාති; ඡවොදනා ලබ්භන්ති; සචෙ නිට්ඨ හි යෙව; න වොදෙති චාදසඨානානි ලබ්භන්ති; සචෙ උභයං කරොති; එකාය වොදනාය වෙ ඨානානි භාපෙතබ්බානි–

(20) සුඛානි ච තානි කාලකානි ච ඤාතියා රජනෙන වා–

(21)–(22) තුලනෙති චතූහි තුලාහි කාරෙතුකාමතං සන්ධාය වු ත්තං; අඤ්ඤතො පන යත්තකෙහි එලකලොමෙහි කාතුකාමො හොති; තෙසු චෙ කොට්ඨාසා කාලකානං එකො ඔදතානං එකො ගොචරියානං ගහෙතබ්බා; තුලා නාම පලසතං; ගොචරියා නාම කපිලවණ්ණා–

(23) ඉදං මෙ සඤතං කාරාපිත"නති යොජනා–

(24)–(25)–(26)–(27) නියොජනපරම"නති ගහිතට්ඨානතො තීණි යොජනානි පරමො අස්ස අතික්කමනස්සා"ති භාවනපුංසකව සෙන අත්ථො වෙදිතබ්බා; අතික්කමිතානී"ති අනනාමසො සුත්ත කෙන පි හණ්ඩිකනහණ්ඩිහරණං විනා අනනාමසො වාතාබාධපටි කරණත්ථං කණ්ණවජ්ජිදෙ පකප්පිතානි අතික්කාමිතානි–

ජීං ඉදමෙම හනෙත නිස්සග්ගියං ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සජ්ජාමි"ති-

390) නිස්සජ්ජිත්වාන ආපත්තිං, දෙසෙය්‍යාථ ගිහිං වදේ
ජානාහිම"නති ඉමිනා සෝ වදෙය්‍ය හරාමි කිං-

391) අවත්ථා' ම"නති තෙලාදිං වදේ භික්ඛුනකප්පියං
යං ආහරති සොතෙන පරිවත්තෙත්වාන කප්පියං-

392) ලබ්භං ඨපෙත්වා වෙපෙතෙ සෙසෙහි පරිභුඤ්ජිතුං
තතොඅඤ්ඤෙසඤ්ච ලබ්භා පි භාගා තෙසං න කප්පති-

393) රුක්ඛච්ඡායාපත්‍යනතමසෝ තන්නිබ්බත්තනා න කප්පති
නිස්සට්ඨපරිලද්ධම්පි ආදිතෝ සත්තතන්තයං-

394) නෝ වෙ ලභෙථ එවං සෝ ඉමංඡබ්බෙහි සංසියෝ
එවම්පි භික්ඛු ඡබ්බෙය්‍ය නෝ වෙ ලභෙය්‍ය සම්මතෝ-

---

390) නිස්සජ්ජිත්වානා"ති වුත්තනයෙන වත්ථූනි නිස්සජ්ජිත්වා අථා"ති දෙසිතානන්තරං; ඉමං ජානාහී"ති ගිහිංවදේ"ති යොජනා; සෝ"ති ආරාමිකාදිකෝ ගිහි ඉමිනා කිං හරාමි"ති වදෙය්‍යා"ති සම්බන්ධෝ; වදෙය්‍යා"ති යදි වදති-

391) ඉමන්ති අවත්ථා"ති ඉමං ආහරා"ති අවත්ථා භික්ඛූනං කප්පියං තෙලාදි"නන්ති වදෙති සම්බන්ධෝ; ආදි"නන්ති සප්පිවසෙන නිග්ගහිතං; තෙන පරිවත්තෙත්වාන සෝ යං කප්පියං ආහරතී"ති යොජනා; තෙනා"ති නිස්සග්ගියවත්ථූනා-

392) වෙ පෙතෙ ඨපෙත්වා"ති එතෙ රූපියපටිග්ගාහකරූපියසංවොහාරකෙ වෙ ඨපෙත්වා සෙසෙහි පරිභුඤ්ජිතුං ලබ්භන්ති සම්බන්ධෝ; පරිභුඤ්ජිතු"න්ති තං භුඤ්ජිතුං; තතෝ"ති පරිවත්තිතකප්පියතෝ; අඤ්ඤෙසඤ්ච"ති අනන්තමසෝ ආරාමිකෙනාපි; තෙස"න්ති වුත්තානං භික්ඛූනං භික්ඛූනන්ති-

393) අනන්තමසෝ තං නිබ්බත්තනා රුක්ඛච්ඡායාපී"ති සම්බන්ධෝ; තන්නිබ්බත්තනා"ති නිස්සට්ඨවත්ථූනා කිඤ්චිත්වා ගහිතආරාමෙ රුක්ඛච්ඡායා තන්නිබ්බත්තනා හොතී"ති තතෝ නිබ්බත්තනා"ති සමාසෝ; ආදිතෝ සත්තතන්තය"න්ති ආදිම්හි; කොසියසුද්ධිකාලකවෙභාගස්ස සත්තතන්තයං-

394) එවං වෙ නෝ ලභෙථා"ති එවං පරිවත්තෙත්වා කප්පියකාරකෝ නෝ වෙ ලභෙය්‍ය; සෝ ගිහි ඉමං ඡබ්බෙහී"ති සංසියෝ වත්තබ්බෝ; එවං රූපියඡබ්බකෝ ගිහි නෝ වෙ ලභෙය්‍ය; සම්මතෝ භික්ඛු ඡබ්බෙය්‍යා"ති සම්බන්ධෝ; සම්මතෝ"ති යෝ ච ඡන්දගතිං න

395) එතානි දුනියං පත්තං සංඝෙ සෙසානි ලබහරෙ
සංඝෙකයම්ං ගණෙ වත්තුං ලබහං භාසන්තරෙන පි–

(28) අහමහන්තෙන නානපපකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජිං ඉදමෙම භන්තෙ නිස්සග්ගියං–

(29)අයං මෙ භන්තෙ පත්තො දසාහනික්කන්තෙනා නිස්සග්ගියො–

(30) අයං මෙ භන්තෙ පත්තො ඌනපඤ්චබන්ධනෙන පත්තෙන චෙතාපිතො නිස්සග්ගියො ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සජ්ජාමී"ති–

396) නිස්සජ්ජිත්වාන දෙසෙය්‍ය ආපත්තිං පත්තගාහකං
සම්මන්නිත්වාන සංඝස්ස පත්තන්තං තස්ස දාපයෙ–

ගවෙජ්ඣය්‍යා"ති ආදිනා වුත්තපවඟසමන්නාගතො රූපියඡඩ්ඩකසම්මුතියා සම්මතො භික්ඛු–

395) එතානී"ති පටිග්ගහිතපරිවත්තිතරූපියානි දුතියං පත්තා"නති ඌනපඤ්චබන්ධනෙ සති විඤ්ඤාපිතපත්තං සංඝෙ වත්තුං ලබහරෙ"ති පදසම්බන්ධො; වත්තු"න්ති අහං භන්තෙ රූපියං පටිග්ගහෙසි"න්ති ආදිනා වත්තුං; සෙසානි අවසෙසනිස්සග්ගියවත්ථූනි සංඝෙ එකසම්ං ගණෙ ච වත්තුං ලබහරෙ"ති යොජනා; භාසන්තරෙන පි වත්තුං ලබහති නකෙවලංපාළිභාසායමෙව සීහළාදිභාසාය පි නිස්සජ්ජිතුං ලබහති"ති අත්ථො–

(28)–(29) නානපපකාරක"න්ති චීවරාදීනං කප්පියභණ්ඩානං වසෙන අනෙකඅනෙකවිධං; කයො ගහණං; වික්කයො දානං; කයො ච වික්කයො ච කයවික්කයං–

(30) ඌනපඤ්චබන්ධනෙනා"ති යස්ස තෙන ඉත්ථම්භූතලක්ඛණෙ කරණවචනං යථා කථඤ්චි පන පඤ්චබන්ධනො පත්තො පඤ්චබන්ධනොකාසො වා සො අපත්තො අඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙතුං වට්ටති–

396) සම්මන්නිත්වානා"ති පදභාජනියෙ වුත්තඤත්තිදුතියකම්මෙන සම්මන්නිත්වා; සංඝස්ස පත්තන්තන්ති"න්ති අන්තසද්දෙන පත්තානං අන්තෙ භවො ලාමකො පත්තො යෙව ගහිතො නිස්සට්ඨපත්තස්ස විජ්ජමානගුණං වත්වා ථෙරං ථෙරස්ස පත්තං දුතිය ථෙරං ගාහාපෙත්වා එතෙනෙව උපායෙන යාවසංඝනවකං ගාහාපෙත්වා යො තස්ස සන්තිපතිතසංඝස්ස පත්තෙසු පරියන්තො පත්තො තං පත්ත"න්ති; තස්සා"ති කතනිස්සජ්ජනස්ස භික්ඛුනො; දාපයෙ"ති සම්මතෙන පත්තගාහාපකෙන දාපෙය්‍ය–

(31) ඉදමේම භනෙන හෙසජ්ජං සත්තාහාතික්කන්තං නිස්ස ග්ගියං–

(32) ඉදමේම භනෙන වස්සිකසාටිකචීවරං අතිරෙකමාසෙ සෙ සෙ ගිම්හානෙ පරියිට්ඨං අතිරෙකඩ්මාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ කත්වා පරිදහිතං නිස්සග්ගියං–

(33) ඉදමේම භනෙන චීවරං භික්ඛුස්ස සාමං දත්වා පුන අවජි නනං නිස්සග්ගියං–

(34) ඉදමේම භනෙන චීවරං සාමං සුත්තං විඤ්ඤුපෙත්වා තන්න වායෙහි වායාපිතං නිස්සග්ගියං–

(35) ඉදමේම භනෙන චීවරං පුබ්බෙ අපවාරිතො අඤ්ඤතක ස්ස ගහපතිකස්ස තන්නවායෙ උපසංකම්ත්වා විකපපං ආපනනං නි ස්සග්ගියං–

(36) ඉදමේම භනෙන අවෙචකචීවරං චීවරකාලසමයං අතික්කම් තං නිස්සග්ගියං–

---

(31) හෙසජ්ජ''නත් හෙසජ්ජකිච්චං කරොතු වා මා වා එවං ලද්ධවොහාරං සපපිආදිකං සත්තාහකාළිකං–

(32)ගිම්හානස්ස පඨිමමාසෙ පුරිමො අද්ධා මාසො පරියෙසන කාරණානං ඛෙත්තං පඨිමද්ධමාසො පරියෙසනකාරණා නිවාසනා නං ඛෙත්තං වස්සිකමාසාචත්තාරොපි අඩ්ඪමාසෙන සහ චතුනන මපි ඛෙත්තං ඉමෙ යෙවපඤ්ච මාසා කුච්ඡිසමයෙ; ඉතරසත්තා මාසා පි පිට්ඨිසමයො පිට්ඨිසමයෙ පරියෙසනස්ස නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං; කුච්ඡිසමයෙ ච අතිරෙකඩ්මාසෙ කත්වා පරිදහතො නිස්සග්ගියං පාචි ත්තියං, තෙන වුත්තං අතිරෙකමාසෙසෙසෙති,–

(33)–(34)–(35) සාමං දත්වා''ති වෙය්‍යාවච්චාදීනි පච්චාසිංසමා නොසයමෙව දත්වා, අවජිනන''න්ති තං අකරොනනං දිස්වා සකසඤ්ඤ ය අවජිනනං භික්ඛුනොපි චීවරං ඨපෙත්වා අඤ්ඤං පරිකඛාරං අනුප සම්පනනස්ස ච යං කිඤ්චි පරිකඛාර අවජිඤ්ඣතො දුක්කටං, පරිච ජිත්වා දිනනං සකසඤ්ඤං විනා අවජිඤ්ඣනෙනා හණ්ඩගෙඝන කාරෙ තබ්බා, විකපප''නත්‍ථි ආයතච කරොහි විත්ථතචා''ති ආදිකං අධික විධානං,–

(36) අවෙචකචීවර''න්ති ගම්භගිලානගබ්භිනී අභිනවුප්පනන සද්ධානං අඤ්ඤතරෙන පවාරණාමාසස්ස ජුණ්හපක්ඛපඨම්තො පට්ඨා ය වස්සාවාසකං දස්සාමී''ති දිනනං අවවාසිකචීවරං, අවෙචකචීවරස්ස

(37) ඉදමෙම භනෙන චිවරං අනිරෙකඡාරත්තං විපවුත්ථං අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සග්ගියං–

(38) ඉදමෙම භනෙන ජානං සංඝිකං ලාභං පරිනතං අත්තනෝ පරිනාමිතං නිස්සග්ගියං ඉමාහං ආයස්මතෝ නිස්සජ්ජාමී"ති–

397) සෙසං සබ්බං යථායොගං ආදිමහි විය යොජයෙ–

(39) අහමභනෙන එකං පාචිත්තියාපත්තිං ආපජ්ජිං මෙ–පෙ–සම්බහුලා පාචිත්තියාපත්තියෝ ආපජ්ජිං–

(40) ගාරය්හං භනෙන ධම්මං ආපජ්ජිං අසපපායං පටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී"ති නෙන පස්සසි ආවුසෝ තං ධම්ම"න්ති වත්තබ්බං–

(41) අහමභනෙන එකං දුක්කටාපත්තිං ආපජ්ජිං මෙ–පෙ–සම්බහුලා දුක්කටාපත්තියෝ ආපජ්ජිං—

(42) අහමභනෙන එකං දුබ්භාසිතාපත්තිං ආපජ්ජිං මෙ–පෙ–සම්බහුලා දුබ්භාසිතාපත්තියෝ ආපජ්ජිං තා තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමී"ති-

(43) අහමභනෙන මෙ නානාවත්ථුකා ථුල්ලච්චයාපත්තියෝ ආපජ්ජිං සම්බහුලා නානාවත්ථුකා ථුල්ලච්චයාපත්තියෝ ආපජ්ජිං තා තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමී"ති වත්වා තෙන පස්සසි ආවුසෝ තා ආපත්තිංයෝ"ති වුත්තෙ ආම භනෙන පස්සාමී"ති වත්වා පුන තෙන ආයතිං ආවුසෝ සංවරෙය්‍යාසී"ති වුත්තෙ සාධු සුට්ඨු භනෙන සංවරිස්සාමී"ති වත්තබ්බං–

අනත්ථතෙ කඨිනෙ එකාදසදිවසාධිකෝ මාසෝ අත්ථතෙ කඨිනෙ එකාදසදිවසාධිකා පඤ්චමාසා චීවරකාලසමයෝ තං අතික්කාමෙන්තස්ස නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං, තෙන වුත්තං චීවරකාලසමයං අතික්කාමිත" න්ති, කාලෝ ච සෝ සමයෝ ච චීවරස්ස කාලසමයෝ තං–

(37) සපපටිභයෙ අරඤ්ඤකසෙනාසනෙ වස්සං උපගන්ත්වා විහරන්තෙන භික්ඛුනා තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං පුරිමිකාය උපගන්ත්වා මහාපවාරණාය පවාරිතෙන කත්තිකමාසතෝ පඤ්චඛනුසනිකපච්ඡිමපපමාණයුත්තසෙනාසනතෝ ආසංකසපපටිභයතෝ"ති එවං වුත්තචතුරඟසමපත්තියා අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිත්වා සති පච්චයෙ ඡාරත්තපරමතාය චීවරෙන විපපවසිතබ්බං; තතෝ වෙ උත්තරිං විපපවසෙය්‍ය; නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං; තෙන වුත්තං අතිරෙකඡාරත්ත"න්ති ආදි–

(38) 397)–(39)–(40)–(41)–(42)–(43) ජාන"න්ති ජානනතෝ; ආදීමහිමියා"ති පඨමනිස්සග්ගියෙ විය අනන්තරඝරං පවිට්ඨාය භික්ඛුනියා ඝ

398) අදෙසනාගාමිනියං අනාපත්තිඤ්ච දෙසිතං
නානාසංවාසනිස්සීමට්ඨිතානං චතුපඤ්හි
මනසා පකතත්තානං නානෙකා"නි න දෙසයෙ"නි—

43-ඡන්දදානාදි"නි-

399) භෙරිං ගණ්හිං පතාලෙත්වා කම්මපපත්තෙන සමාගතෙ
සංඝෙ හරෙය්‍ය ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං පවාරණං-

400) එකං භික්ඛුමුපාගම්ම නිසීදිත්වාන උක්කුටිං
අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වාන දදෙ ඡන්දං විචක්ඛණෙ-

ස්ථතො ඛාදනීයාදිපටිග්ගහණෙ ච භික්ඛූසු කුලෙසු භුඤ්ජන්තෙසු ඉ ධ පුවං සූපං දෙථා"නි ආදිනා නයෙන වොඝාසසමානාය භික්ඛුනි යා අනපඝාදනෙ ච සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු පුබ්බෙ අනිමන්ත සඝ ඛාදනීයාදීනං පටිග්ගහණෙ ච සපපටිභයෙ අරඤ්ඤකසෙනාස නෙ විහරන්තස්ස පුබ්බෙ අපටිසංවිදිතඛාදනීයාදිපටිග්ගහණෙ ච පා ටිදෙසනීයං නාම ආපත්තිනිකායො වුත්තො; තෙන වුත්තං ගාරය හ "නති ආදි-

398) අදෙසනාගාමිනිය"නති ආදි; න දෙසයෙ"නි එත්ථ කම්මං; පාරාජිකා සංඝාදිසෙසා ච අදෙසනාගාමිනියො නාම; න ආපත්ති අනාපත්ති නං; කතදෙසනං දෙසිතං නානාසංවාසනිස්සීමට්ඨිතානං න දෙසයෙ"නි සඹන්ධො; එවං චතුපඤ්චහි න දෙසයෙ මනසා න දෙසයෙ නානා එකා"නි න දෙසයෙ"නි කෙවලං චිත්තෙනෙව නා නා"නි බහුකා ආපත්තියො එකා"නි වත්වා-එකං පන ආපත්තිං සඹ හුලා"නි දෙසෙතුං වට්ටති"නි-

42-දෙසනානිදෙදසො-

---

399) කම්මපපත්තෙ"නි උපොසථාදිනො කම්මස්ස පත්තෙ යුත්තෙ අනුරූපෙ; සංඝෙ සමාගතෙ"නි චතුවග්ගාදිකෙ සංඝෙ එකජ්ඣං සන්නිපතිතෙ; එත්ථ ච ඡන්දහාරකෙනාපි සඹිං චතුවග්ගාදිකො වෙ දිතබ්බො-

400)-(44)-(45) ඡන්දදානාදිවිධිං දස්සෙතුං එකා"නති ආදිමාහ; උ පාගම්ම"නි සන්තිං ආපත්තිං පකාසෙත්වා; නතො පච්ඡා උපගන්ත්වා; ඡන්දං දදෙ"නි වක්ඛමානෙසු තීසු එකෙන පි බහි උපොසථංකත්වා ආගතො ඡන්දං දදෙය්‍ය කෙන චි කරණීයෙන සන්නිපාතනඤ්ඤං

(44) ඡන්දං දමේ ඡන්දං මෙ හර ඡන්දං මෙ ආරොචෙහී"ති වත්තබ්බං–

(45) පාරිසුද්ධිං දෙන්තෙන පාරිසුද්ධිං දමේ පාරිසුද්ධිං මෙ හර පාරිසුද්ධිං මෙ ආරොචෙහී"ති වත්තබ්බං–

401) පාරිසුද්ධිපදඤ්ඤෙන සම්පාදෙති උපොසථං
සංඝස්ස අත්තනොා චාපි සෙසකම්මං විබාධති–

402) ඡන්දඤ්ඤෙන සංඝස්ස වයං සාධෙති නත්තනොා
තස්මා ඡන්දං දදන්තෙන ඤාතබ්බා පාරිසුද්ධිපි–

403) හරෙය්‍යෙකොා බහූනම්පි පරම්පරා න හාරයෙ
පරම්පරාහටා ඡන්දපාරිසුද්ධි න ගච්ඡති–

ගණ්හිත්වා කායසාමග්ගිං අදෙන්තොා පන පාරිසුද්ධිං දෙන්තොා ඡන්දං දදෙය්‍ය උභින්නං දුන්නෙ කිං පයොජන"න්ති ආහ පාරිසුද්ධී"ති ආදි–

401) පාරිසුද්ධිපදඤ්ඤෙන සංඝස්ස අත්තනොා චාපි උපොසථං සම්පාදෙතී"ති සඞ්ඛ්‍යා; පරිසුද්ධි එව පාරිසුද්ධි; තස්ස පදඤ්ඤං; තෙන; නනු ච පාරිසුද්ධිතා පදඤ්ඤමත්තමෙව උපොසථකම්මං නාමා"නි පාරිසුද්ධිපදඤ්ඤං අත්තනොා උපොසථං සම්පාදෙතූ කථං සංඝස්සා"ති; වුච්චතෙ; පාරිසුද්ධිඤ්ඤස්ස ධම්මකම්මතා සම්පාදනෙන සංඝස්සාපි උපොසථං සම්පාදෙතී"ති එත්ථ පන චතූසු එකස්ස ඡන්දපාරිසුද්ධිං ආහරිත්වා තයොා පාරිසුද්ධිං උපොසථං කරොන්ති; තීසු වා එකස්ස ඡන්ද පාරිසුද්ධිං ආහරිත්වා වෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසන්ති අධම්මෙන වග්ගං උපොසථකම්මං; චත්තාරොා පාරිසුද්ධිඋපොසථං කරොන්ති; තයොා වා ඉෙ වා පාතිමොක්ඛං උද්දිසන්ති; අධම්මෙන සමග්ගං; චතූසු එකස්ස ආහරිත්වා තයොා පාතිමොක්ඛං උද්දිසන්ති තීසු වා එකස්ස ආහරිත්වා වෙ පාරිසුද්ධි උපොසථං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගං සඞ්ඝෙ පන ච තත්තාරොා සන්නිපතිත්වා පාතිමොක්ඛං උද්දිසන්ති තයොා පාරිසුද්ධිඋපොසථං වෙ ඤත්තිදුතියකම්මාදිං පාරිසුද්ධිඋපොසථං කරොන්ති; ධම්මෙන සමග්ගං; පවාරණාකම්මෙසු පි පවසු එකස්ස පවාරණං ආහරිත්වා චත්තාරොා ගණඤත්තිං ඨපෙත්වා පවාරෙන්ති චතූසු තීසු වා එකස්ස ආහරිත්වා තයොා වෙ වා සංඝඤත්තිං ඨපෙත්වා පවාරෙන්ති; අධම්මෙන වග්ගං පවාරණාකම්ම"නාහි ආදිවුත්තනයමෙව; සෙසකම්මං විබාධතී"ති අවසෙසසංඝකිච්චං විබාධෙති අලද්ධාධිපත්තතා"නි අධිපායො–

402) වය"නාහි උපොසථං කරණං වෙව අවසෙසකිච්චඤ්ච අත්තනොා න සාධෙතී"ති සඞ්ඛ්‍යානියං–

403) හරෙය්‍ය"නි පුබ්බෙ වුත්තං සුද්ධිකඡන්දං වා ඉමං වා ඡන්ද පාරිසුද්ධිං හරෙය්‍ය; පරම්පරා න හාරයෙ"ති පරම්පරා න ආහරෙය්‍ය;

404) සබ්බූපචාරං කත්වාන එවං දෙය්‍යා පවාරණං–

(46) **පවාරණං දමම් පවාරණං මෙ හර පවාරණං මෙ ආරෝ වෙහි මමත්ථාය පවාරෙහී"ති වත්තබ්බං–**

405) ආරොවෙත්වාථ සො සංඝං පවාරෙය්‍යෙවමාගන්තා–

(47) **ඉත්ථං නාමෝ භන්තෙ සංඝං පවාරෙමි දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා වදතු නං සංඝෝ අනුකම්පං උපාදාය පස්සන්තෝ පටිකරිස්සතී"ති–**

406) ගහෙත්වා පාරිසුද්ධිං වා ඡන්දං වාපි පවාරණං
හාරකෝ සංඝමුපගන්ත්වා විඛ්‍යාපෙය්‍ය මරෙය්‍ය වා–

407) සාමණේරාදිභාවං වා පටිජානෙය්‍ය නාගතා
පත්තා සංඝං තථා හෙය්‍ය ආහටා හොති හාරකෝ–

408) සංඝං පත්තෝ පමත්තෝ වා සුත්තෝ නාරොචයෙය්‍ය වා
අනාපත්ති ච සංවිච්ච නාරොචෙන්තස්ස දුක්කට"න්ති–

කසමා"ති ආහ පරම්පරාහටා"ති ආදි; කෙනා"ති පඨමතෝ ගණිතඡන්දපාරිසුද්ධිකෙන පරම්පරාහටා"ති යථා බිළාලසංඛලිකාය පඨමං වලයං දුතියං පාපුණාති; තතියං න පාපුණාති; එවං දුතියස්ස ආගච්ඡති; තතියස්ස න ආගච්ඡති; පරම්පරාහතා ඡන්දපාරිසුද්ධි න ගච්ඡති" ති; වා පාඨෝ–

404)–(46)–405)–(47) සබ්බූපචාර"න්ති එකංසං චීවරං කත්වා"ති ආදිසබ්බං උපචාරං; සො ආගන්තා ආරොචෙත්වා සංඝං පවාරෙය්‍යා"ති යොජනා; අථා"ති අනන්තරත්ථේ; ආගන්තා"ති පවාරණං ගහෙත්වා ආගන්තා භික්ඛු ආරොචෙත්වා"ති භික්ඛුසංඝස්ස ආරොචෙත්වා; එව" න්ති වක්ඛමානනයමෙන–

406–407) ගහෙත්වා හාරකෝ"ති සඞ්ඛේපෝ; නාහටා"ති ආහටා ව න හොති"ති අත්ථෝ; හාරකෝ සංඝං පත්වා තථා හෙය්‍ය; ආහටා හොති"ති යොජනා; තථා හෙය්‍ය"ති විඛ්‍යාපෙය්‍යාදිකෝ භවෙය්‍ය–

408) සංඝං පත්තෝ පමත්තෝ වා සුත්තෝ වා නාරොචයෙය්‍ය අනාපත්ති චා"ති සඞ්ඛේපෝ; වසද්දෙ ඡන්දපාරිසුද්ධිහාරණං සමුච්චෙති"ති–

44-උපොසථෝ"ති

409) දුවෙ උපොසථා චාතුද්දසො පණ්ණරසො ඉති
සුත්තුද්දෙසමඩ්ඩිඨානපාරිසුද්ධිවසා තයො-

410) සුත්තුද්දෙසොව සංඝස්ස අඩ්ඩිඨානඋපොසථෝ
පුග්ගලස්සෙව සෙසානං පාරිසුඩ්ඩිඋපොසථෝ-

411) පුබ්බකිවෙව පුබ්බකරණෙ පත්තකල්ලෙ සමානිතෙ
සුත්තං උදිස්සතී සංඝො පඤ්චධා සො විභාවිතෝ-

---

409) දුවෙ උපොසථා"ති සුලාභපත්තිවසෙන වුත්තං; තයෝ පන දිවසවසෙනෙව උපොසථා චාතුද්දසිකෝ පන්නරසකෝ සාමගිකෝ"ති; තත්ථ හෙමන්තගිම්හවස්සානානං තිණ්ණං උතූනං තතිය සත්තමපක්ඛෙසු වෙ වෙ කත්තිකා ච චාතුද්දසිකා; සෙසා පණ්ණරසිකා" ති එවං එකසංවච්ඡරෙ චතුවීසතිඋපොසථා; ඉදං තාව ලොකස්ස පකතිචාරිත්තං; ආගන්තුකෙහි ආවාසිකානං අනුවත්තිතබ්බ"නති ආදිවචනතො පන තථාරූපපච්චයෙසති අඤ්ඤදියම්පි චාතුද්දසෙ උපොසථං කාතුං වට්ටති-

410) සුත්තුද්දෙසො සංඝස්සෙවා"ති යොජනා; අඩ්ඩිඨානඤ්ච තං උපොසථෝ චා"ති කම්මධාරයෝ; සෙසාන"න්ති චිත්තානං තිණ්ණං වා; දුවෙ"ති ආදිනා ච චාතුද්දසො පණ්ණරසො සාමග්ගී"ති දිවසවසෙන සුත්තුද්දෙසො අඩ්ඩිඨානං පාරිසුඩ්ඩි"ති කරණපකාරෙන සංඝුපොසථෝ ගණ්ඨුපොසථෝ පුග්ගලුපොසථෝ"ති පුග්ගලවසෙන චා" ති නව උපොසථා දීපිතා හොන්ති-

411) පුබ්බකිවෙව"ති-ඤත්තිපාරිසුඩ්ඩිඋතුඤ්ඤානං; භික්ඛුගණනා ච ඔවාදෙ; උපොසථස්ස එතානි; පුබ්බකිච්ච"න්ති වුච්චති"ති-එවං අට්ඨකථාචරියෙහි වුත්තෙන පුබ්බකරණානන්තරං කත්තබ්බෙ පුබ්බකිවෙව, පුබ්බකරණෙ"ති-සම්මජ්ජනී පදීපො ච; උදකං ආසනෙන ච; උපොසථස්ස එතානි; පුබ්බකරණ"න්ති වුච්චති"ති-එවං අට්ඨකථාචරියෙහෙව වුත්තෙන සබ්බපඨමං කත්තබ්බෙ කිච්චෙ පුබ්බකරණෙ; පත්තකල්ලෙ"ති උපොසථාදීනං චතුන්නං අඟානං සඞ්ගහවෙන පත්තෙ කාලෙ ඉමස්සා"ති පත්තකාලං; පත්තඤ්ඤාලමෙවපත්තකල්ලං; කි"න්ති උපොසථාදිකම්මං; තම්පන චතූහි අඟෙහි සංගහිතං; යථාහු අඞ්ඛ ථාචරියාච-උපොසථෝ යාවතිකා ච භික්ඛු; කම්මප්පත්තා සහාගාපත්තියො ච; නච්ඡන්දා ච පච්ඡන්දියා ච පුග්ගලා තස්මිං න හොන්ති ප ත්තකල්ල"න්ති වුච්චති"ති-සමානිතෙ"ති සම්මාආනීතෙ; පවත්තිතෙ

412) විනානන්තරායං සංඛෙපෙනුද්දෙසෝ විනිවාරිතෝ
ථෙරොව ඉස්සරෝ ච්ඡු උද්දෙසෙසෙළු නිසු වා
ච්සදෙසූ"ති වුත්තත්තා අවත්තනෙන පි වට්ටති–

413) ආගචෙය්‍යුං යදි සමා උද්දිසනෙනථ ථොකිකා
උද්දිට්ඨං තං සුඋද්දිට්ඨං සොතබ්බමවසෙසකං–

414) උද්දිට්ඨමත්තෙන සකලායෙකවාය්‍යුට්ඨිතාය වා
පාරිසුඞ්ං කරෙය්‍යෙසං සත්තිකෙ බහුකාථ වෙ
කත්තා සබ්බවිකපෙපසු පුබ්බකිච්චංපුත්‍රුද්දිසෙ–

"ති අත්ථෝ: සෝ"ති සුත්තුද්දෙසෝ; පඤ්චවධා"ති නිදානුද්දෙසෝ පාරාජිකුද්දෙසෝ සංඝාදිසෙසුද්දෙසෝ අනියතුද්දෙසෝ විත්ථාරුද්දෙසොති" එවං පඤ්චධා–

412 විනානන්තරාය"නති රාජන්තරායෝ චොරන්තරායෝ අග්ගන්තරාඝාතෝ උදකන්තරායෝ මනුස්සන්තරායෝ අමනුස්සන්තරායෝ වාළන්තරායෝ සිරිංසපන්තරායෝ ජීවිතන්තරායෝ බ්‍රහ්මචරියන්තරායෝ"ති වුත්තෙසු දසසු යං කිඤි අන්තරායං විනා; සංඛෙපෙනා"ති විනා විත්ථාරං; එළු ච්සු තීසු වා උද්දෙසෙසු ච්සදෙසු ථෙරොව ඉස්සරෝ"ති වුත්තත්තා අවත්තනෙනපි වට්ටති"ති යොජනා; එළූ"ති පචසු උද්දෙසෙසු; අවත්තනෙන"ති ථෙරස්ස විත්ථාරෙන අවත්තමානෙ අපපගුණෙ; වට්ටති"ති සංඛිත්තෙනන උද්දිසිතුං පි වට්ටති; ඉම්නාව යස්ස කස්ස වි උද්දෙසස්ස අවත්තනෙන පි වට්ටති"ති විඤ්ඤායති; ච්සු වත්තමානෙසු ඉස්සරත්තේ අධිකෙ වත්තබ්බමෙවනත්ථී"ති දස්සනත්ථං තීසූ"ති වුත්තං; ථෙරොව ඉස්සරෝ"ති ආදිනා ඉදං පරිදීපෙති වෙ අඛඩෘසු විසදෘ වාචුග්ගතා ථෙරාධෙය්‍යං පාතිමොක්ඛං සවෙ පන එත්තකම්පි විසදං කාතුං නසක්කොනි බ්‍යත්තස්ස භික්ඛුනො ආයත්තං හොති නසමා සයං උද්දිසිතබ්බං; අඤ්ඤං වා අජ්ඣෙසිත බ්බොනි–

413) උද්දිසනෙන සමා වා අථ ථොකිකා වා යදි ආගචෙය්‍යූ"නති සඞ්ඛනීයං; උද්දිසනෙන ආවාසිකෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසමානෙ; සමා වා ථොකිකා වා"ති ආවාසිකෙහි සමා වා ථොකිකා වා ආගන්තුකා භික්ඛූ; අවසෙසකං සොතබ්බ"නති ඉම්නා එත්තාවතාපි උපොසථෝ කතො යෙව නාවා"ති දීපෙති–

414) උද්දිට්ඨමත්තෙන"ති උද්දිට්ඨං යෙව උද්දිට්ඨමත්තං; මත්තසද්දෙ අවධාරණෙ; සකලාය එකවාය වා උට්ඨිතාය සමා වා ථොකිකාවා යදි ආගචෙය්‍යූ"නති යොජනා; සකලාය"නි සබ්බාය පරිසාය; එසං

415) ආවාසිකානං පණ්ණරසො ඉතරානං සවෙතරො
සමොනෙතරෙනුවත්තන්තු පුරිමානං සවෙධිකා
පුරිමා අනුවත්තන්තු තෙසං සෙසෙප්‍යයං නයො–

416) ආවාසිකානං පාටිපදෙ ඉතරානං උපොසථො
සමථොකානං සාමගිං මූලට්ඨාදෙනු කාමතො
බහිගණඛානා කාතබ්බා නො වෙ දෙන්ති උපොසථො–

සන්තිකෙ පාරිසුඛ්ඛිං කරෙය්‍යු"න්ති එසං ආවාසිකානං සම්පෙ තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු පාරිසුඛ්ඛිඋපොසථං කරෙය්‍යු"න්ති අත්ථො; අථ බහුකා වෙ සබ්බ විකපෙපසු පුබ්බභිවචං කත්වා"ති යොජනීයං: විකපිය"න්ති පරිකපපියන්ති"ති විකපපා; අවසෙසසවනපාරිසුඛ්ඛිඋපොසථ විධානා සබ්බෙ ච තෙ විකපපා වෙ"ති සබ්බවිකපපා; තෙසු; පුනුද්දිසෙ"ති පුන පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය–

415) ඉතරාන"න්ති ආගන්තුකානං ඉතරෙ"ති චාතුද්දසො; එඤ්ච පන යෙසං පණ්ණරසො; තෙ අතීතං උපොසථං චාතුද්දසිකං අකංසූ"ති වෙදිතබ්බා; අයමෙත්ථාධිපපායො; නාදිසෙ පචචයෙ සති චාතුද්දසිකස්ස කත්තුතා තෙසං යථාවුත්තනතියස්සත්තමපක්ඛසංඛාතවාතුද්දසිකෙ සම්පත්තෙ තෙරසී චාතුද්දසීකත්තබ්බත්තා අනුපොසථත්තා පන තස්ස උපොසථො න කතො"ති චාතුද්දසො යෙව පණ්ණරසො ජාතො; සමොනෙතරෙ"ති සමං ඌනා ඉතරෙ"ති පදවෙජ්ජෙ; ඉතරෙ"ති ආගන්තුකා; පුරිමානං අනුවත්තන්තු"ති ආවාසිකෙහි අජ්ජුපොසථො පණ්ණරසො"ති පුබ්බකිචෙව කසිරමානෙ පුරිමානං ආවාසිකානං අනුවත්තන්තු"ති අත්ථො; සවෙධිකා"ති යදි ආගන්තුකා බහුකා හොන්ති; පුරිමා"ති ආවාසිකා; තෙසං අනුවත්තන්තු"ති තෙසං ආගන්තුකාන අජ්ජුපොසථො චාතුද්දසො"ති පුබ්බකිචෙව කසිරමානෙ අනුවත්තන්තු; සෙසෙපී"ති ආගන්තුකානං පණ්ණරසවාරෙපි; අයං නයො"ති ආගන්තුකානං පණ්ණරසො;ඉතරානං සවෙතරො"ති ආදිකො අයමෙව නයො; එඤ්ච පන යෙසං පණ්ණරසො; තෙ නිරොරට්ඨතො වා ආගතා අනීතං වා උපොසථං චාතුද්දසිකං අකංසූ"ති වෙදිතබ්බා–

416) අතීතුපොසථස්ස චාතුද්දසියං කත්තුතා චාතුද්දසියං පණ්ණරසුපොසථො කතො"ති පණ්ණරසී ආවාසිකානං පාටිපදෙ ජාතො"ති ආහ ආවාසිකානං පාටිපදෙ"ති; ඉතරාන"න්ති ආගන්තුකානං; උපොසථො"ති පණ්ණරසො උපොසථො; සමථොකාන"න්ති අත්තනා සමානං වා ථොකානං වා ආගන්තුකානං; මූලට්ඨා"ති ආවාසිකා

417) දෙය්‍යානිවජ්ජාය සාමග්ගිං බහුස්සු බහි වා වජේ
ආගන්තුකානං පාවිපදෙ එවමෙවනයංනයෙ–

418) සාවෙය්‍ය සුත්තං සංවිච්ච අසාවෙන්තස්ස දුක්කටං
සම්මජ්ජිතුං පදීපෙතුං පඤ්ඤපෙතුඤ්ච ආසනං
නකරෙය්‍ය තථා කල්ලෝ මහාථෙරෙන පෙසිතෝ–

419) සම්මජ්ජිත්වා පදීපෙත්වා පඤ්ඤපෙත්වා ඒකාසනං
ගණ්ඨිත්වානං ඨපෙත්වෙවං කත්තබ්බෝ තෙහුපොසථෝ–

(48)සුණන්තු මෙ ආයස්මන්තා අජ්ජුපොසථෝ පණ්ණරසෝ1
ඉදානිසම්මන්නානං පත්තකල්ලං මයං අඤ්ඤමඤ්ඤං පාරිසුද්ධි උපොසථං කරෙය්‍යාම–

420) එකංසං උත්තරාසංගං කත්වා ථෙරෙන උක්කුටිං
නිසීදිත්වාඤ්ජලිං තෙවං පඝඨෙය්‍ය සමුද්දිරියා–

"පරිසුද්ධෝ අහං ආවුසෝ පරිසුද්ධෝ'ති මං ධාරෙථා"
ති වදෙ යාවතතියකං–

421 සමන්තපාසාදිකෙන තෙ නවෙනෙව මිරියා–
"පරිසුද්ධෝ අහං භන්තෙ පරිසුද්ධෝ"ති මං ධාරෙථා"ති
වදෙ යාවතතියකං–

422) ඒසු ථෙරෙන කත්තබ්බං කත්වෙව මිරියෝ නවෝ–
"පරිසුද්ධෝ අහං ආවුසෝ පරිසුද්ධෝ"ති මං ධාරෙහි"
ති තික්ඛත්තුං වත්තබ්බෝ–

423) නවෙන ථෙරෝ තික්ඛත්තුං එවමස්ස උදිරියෝ–
"පරිසුද්ධෝ අහං භන්තෙ පරිසුද්ධෝ"ති මං ධාරෙථාති–

424) පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා අධිට්ඨෙය්‍යෙවමෙකකෝ–

කාමතෝ දෙන්තු"ති අත්තනෝ ඉච්ඡාය දෙන්තු; නෝ වෙ දෙන්ති" ති යදි ආවාසිකා කාසඤ්ඤාමග්ගිං න දෙන්ති; තෙසඤ්ඤපන ආවාසිකානං ඡන්දස්සා උපොසථස්ස කතත්තා අජ්ජුපොසථකරණං නත්ථි–

417) බහුස්සු අනිවජ්ජාය කාසඤ්ඤාමග්ගි දෙය්‍යා"ති යොජනා; බහුස්සූ"නි ආගන්තුකෙසු බහුකෙසු; බහි වා වජේ"ති ආවාසිකහිඤ්ඤ පරිසා නිසීමං වා වජෙය්‍යා"ති අත්ථෝ–

418) සාවෙය්‍ය සුත්ත"න්ති පාතිමොක්ඛසංඛ්‍යාතසුත්තං වායමිත්වා සාවෙය්‍ය; සම්මජ්ජිතුං–පෙ–උදකාසනං පඤ්ඤපෙතුඤ්ච මහාථෙරෙන පෙසිතෝ කල්ලෝ න කරෙය්‍ය තථා"ති සම්බන්ධෝ; කල්ලෝ"ති අගිලානෝ; තථා"ති දුක්කටං අනිදිසන්ති; ආසනෙසු අසති අඤ්ඤතරෝ සාඛාභඟම්පි කප්පියං කාරාපෙත්වා පඤ්ඤපෙතබ්බං; තෙලෙ අසති කපල්ලෙ අඟ්ගිපි ජාලෙතබ්බෝ–

419)–(48)420–421–422–423–424) උපට්ඨපෙත්වා දකාසන"න්ති

---

1 එත්ථ චාතුද්දසිකස්ස පුබ්බකිච්චෙ "අජ්ජුපොසථෝ චාතුද්දසෝ නි වත්තබ්බං–අට්ඨකථා.

"අජ්ජමේ උපොසථෝ පණ්ණරසෝ"ති වා චාතුද්දසෝ"ති වා අධිට්ඨාමී"ති චත්තබ්බං නෝ වෙ අධිට්ඨෙය්‍ය දුක්කටං–

425) යඤ්ච වසනති චත්තාරෝ තයෝ වා යදි වා දුවෙ
පාරිසුඬිං හරිත්වාන එකෙකසසීතරීතරෙ
තං තං උපොසථං කයිරුං සියා ආපත්ති දුක්කටං–

426) වගෙග සමගෙග වගෙගා"ති සඤ්ඤිනෝ විමතිසස වා
දුක්කටං කරොතෝ භෙදාධිප්පායෙන ථුල්ලච්චයං
වගෙග සමගෙගතාපත්ති සමගෙගා ඉති සඤ්ඤිනෝ–

පරිභොජනීයපානීයොදකඤ්ච ආසනඤ්ච සන්නිහිතං කත්වා; ගණ්හතූ තති"නති ඉදානි වත්තමානං ගණෙන ඨපෙතබ්බං ඤත්තිං–තෙ"ති අ සෙසසු දුවෙ භික්ඛූ; සමත්තපුබ්බාරම්භොනා"ති සමත්තෙනා නිට්ඨිතෙ පුබ්බෙසු උත්තරාසඟං එකංසකරණාදීසු ආරම්භෝ යසසා"ති නිපදබ හුබ්බීහි, නවෙන තෙ එව මිරියා"ති සම්බන්ධෝ; තෙ"ති ඉතරෙ වෙ කත්තබ්බං කත්වා පුබ්බකිච්චාදිකං සමාදෙත්වා නවෝ එවං ඊරියෝ' ති යොජනා–

425) යත්ථා"ති යසමිං විහාරෙ එකෙකසස පාරිසුඬිං හරිත්වානා" ති සම්බන්ධෝ; එකෙකසසා"ති එත්ථ විච්ඡායං ඒතතං; කිරියාය ගුණෙ න දබ්බෙන වා හිතෙන අත්ථේ බ්‍යාපිතුං ඉච්ඡා විච්ඡා; එත්ථ පන ඡන්ද පාරිසුඬි හරණසංඛාතාය කිරියාය චතූසු තීසු ච ඒසු ච භින්නමෙකෙ කං බ්‍යාපිතුං සම්බන්ධිතුං ඉච්ඡා"ති විච්ඡා; ඉතරීතරෙ"ති එත්ථ කරණකිරියාවසෙන වෙදිතබ්බං; තයෝ වෙ එකෝ වා තං තං සංඝු පොසථං ගණ්හුපොසථං පුග්ගලුපොසථං වා"ති වුත්තං හොති; අයමෙ ත්ථ අධිප්පායෝ; චතූසු එකසස ආහරිත්වා තයෝ පාරිසුඬිඋපොසථං කරොන්ති තීසු වා එකසස ආහරිත්වා වෙ සංඝුපොසථං කරොන්ති අධමෙමන වග්ගං උපොසථකම්මං, අථ පන එකසස ආහරිත්වා තයෝ සංඝුපොසථං කරොන්ති එකසස ආහරිත්වා වෙ පාරිසුඬිඋපොසථං ක රොන්ති, අධමෙමන වග්ගං නාම හොති"නි යදි පන චත්තාරෝ පි සන්නිපතිත්වා පාරිසුඬිඋපොසථං කරොන්ති, තයෝ වා වෙ වා සංඝු පොසථං කරොන්ති; අධමෙමන සමග්ගං නාම හොති"නි තබ්බිපරියා යෙන ධමෙමන සමග්ගං වෙදිතබ්බං–

426) වගෙග සමගෙග වා වගෙගා"ති සඤ්ඤිනෝ විමතිසස වා ක රොතෝ දුක්කට"නති සම්බන්ධෝ, වගෙග" ති වග්ගසංඤෙ, විමතිසසා 'ති වගෙගා නුඛෝ සමගෙගා"නි එවං වෙමතිකසස, ඉමිනාව කුක්කු ච්චපකතිවාරොපි උපලක්ඛිතෝ, කරොතෝ"නි උපොසථං කරෝ

427) උක්ඛිත්තසස ගහට්ඨස්ස සෙසානං සහධම්මිනං
පාරාජිකස්සාභබ්බස්ස සික්ඛානික්ඛිත්තකස්ස ච–

428) නිසින්නපරිසායච සභාගාපත්තිකෝ තථා
ඡන්දෙන පරිවුත්ථේන පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙ–

නත්තස්ස භෙදාධිප්පායෙන කරොතොති යොජනා, එත්ථ පන පාපස්ස බලවතාස ථුල්ලවච්චයං වුත්තං, සඤ්ඤාදිනොති සඤ්ඤාසීසෙන චිත්තං වුත්තං, චිත්තවතොති අත්ථො–

427) උක්ඛිත්තසස්සාති ආදිනා වජ්ජනීය පුග්ගලෙ දස්සෙති, උක්ඛිත්තස්සාති කත්තුඅත්ථෙ සාම්වචනං නිසින්නාසදස්ස කම්මසාධනත්තා උක්ඛිත්තාදීහි කත්තුහි භවිතබ්බත්තා, සෙසානානති, විසෙසනසස භික්ඛූනං බ්‍යභිචාරෙන සත්ථකත්තා, අභබ්බස්ස පඬ්ඩකාදිඑකාදසවිධස්ස අභබ්බස්ස–

428) නිසින්නපරිසායඤ්ච පාතිමොක්ඛං න උද්දිසෙති සම්බන්ධො, සභාගාපත්තිමෙකා තථා න උද්දිසෙති යොජෙතබ්බං, විකාලෙභොජනාදිවත්ථුතො සමානො භාගො කොට්ඨාසො එතිස්සාති සභාගා සා ආපත්ති අස්සා නිබ්බබ්බිහි, ඡන්දෙන පරිවුත්ථෙනාති එත්ථ චතුබ්බිධං පාරිවාසියං පරිසපාරිවාසියං රත්තිපාරිවාසියං ඡන්දපාරිවාසියං අජ්ඣාසයපාරිවාසියන්නානි, තත්ථ භික්ඛූ කෙන චි දෙව කරණීයෙන සන්නිපතිතා හොන්ති, අථ මෙඝුට්ඨාදිනා කෙන චි දෙව කරණීයෙන අන්නොකාසෙ අථ අඤ්ඤත්ථ ගච්ඡාමාති ඡන්දං අවිස්සජ්ජිත්වාව උට්ඨහන්ති, ඉදං පරිසපාරිවාසියං නාම, 1 කිඤාපි පරිසපාරිවාසියං ඡන්දසස පන අවිස්සජ්ජනතා කම්මං කාතුං වට්ටති, යාව පන සබ්බෙ සන්නිපතන්ති තාව ධම්මං සුණිස්සාමාති එකං අජ්ඣාසන්ති, තස්මිං ධම්මකථං කථෙන්තෙ යෙව අරුණෙ උග්ගච්ඡති, සබෙ වා තුදසිකං කාතුං නිසින්නා පණ්ණරසොති කාතුං වට්ටති, සබෙ පණ්ණරසිකං කාතුං නිසින්නා පාටිපදෙ අනුපොසථෙ උපොසථං කාතුං නවට්ටති, අඤ්ඤමපන සංඝකිච්චං කාතුං වට්ටති, ඉදං රත්තිපාරිවාසියං නාම; එවං පන නිසින්නෙන කො චි නකඛත්තපාඨකො භික්ඛු අජ්ජ නකඛත්තං දූරුණං, ඉමං කම්මං මා කරොථාති වදති, තෙ තස්ස වචනෙන ඡන්දං විස්සජ්ජිත්වා තථෙව නිසින්නා හොන්ති, අථඤ්ඤෙ ආගන්ත්වා නකඛත්තං පතිමානෙන්නානං අත්ථො කාලං උපවවගා'ති වත්වා කිං නකඛත්තෙනත්ථ කරොථාති වදති, ඉදං ඡන්දපාරිවාසියඤ්චෙව අජ්ඣාසයපාරිවාසියඤ්ච, එතස්මිං පාරිවාසියෙ පුන ඡන්දපාරිසුද්ධිං ආනෙත්වා කම්මං කාතුං වට්ටති,–

---

1 ඉදං පරිසුට්ඨාපකං පරිසපාරිවාසියං නාම—කත්ථචි

429) අදෙසයිත්වා වාපන්නානං නාවිකත්වා ච වෙමතිං
අනුපොසථෙපි වා කාතුං පොසථං න ච කපපති–

430) අධිසිතොපොසථා වාසා නවජෙ තදහු විනා
අන්තරායං ච සංඝං වා, ඩිට්ඨානුං සීමමෙව වා"ති–

45—පවාරණා"නි

431) චින්නානං තින්නානං චතුන්නාච අඤ්ඤමඤ්ඤපවාරණ
එකස්ස ච අධිට්ඨානං සෙසා සංඝපවාරණ–

---

429) ආපන්නාව වෙමතිකාව අදෙසයිත්වා වා නාවිකත්වා වා උ පොසථං කාතුං න ච කපපති"නි සඹන්ධො, නාවිකත්වා"නි ගරුකාප ත්තිං අනාවිකත්වා, න චා"නි නෙව–

430) අධිසිතොපොසථා"නි අධිසිතො අවිසථො උපොසථො ය සමි"න්ති බහුබ්බීහි, තදහු"නි තසමිං උපොසථදිවසෙ, අන්තරායං වා සංඝං වා විනා අධිට්ඨානුං සීමමෙව වා න වජෙ"නි යොජනා, අධිට්ඨා නු"න්ති ඉමිනා ගණුපොසථම්පි උපලක්ඛති, සීම"න්ති ඉමිනා නදිම්පි.

44—උපොසථනිද්දෙසො.

---

431) අඤ්ඤමඤ්ඤපවාරණාත්‍යාදීනං අඤ්ඤමඤ්ඤානි කාතබ්බා පවාරණා, තස්ථ තිණ්ණං චතුන්නාව ගණඤ්ඤතානිං ඨපෙත්වා අඤ්ඤම ඤ්ඤපවාරණා චින්නමපන අඨපෙත්වා' ව, අධිට්ඨානපවාරණා, යුපප ච්චයන්නානං භාවෙ නියතනපුංසකත්තා අධිට්ඨාන"න්ති වුත්තං, සෙසා පවාදීහි කාතබ්බා අවසෙසා සංඝපවාරණා සංඝවසෙන ඤත්තිං ඨපෙත්වා කාතබ්බා, එතෙන නවසු සංඝපවාරණාදයො තිස්සො දස්සි න්තා, නවහි පවාරණා චාතුද්දසී පණ්ණරසී සාමග්ගී"නි දිවසවසෙන තෙවාචි වෙවාචි එකවාචි"නි කත්තබ්බාකාරවසෙන සංඝෙ පවාරණා ගණෙ පවාරණා පුග්ගලෙ පවාරණා"නි කාරකවසෙන ච, තත්ථ පුරි මවස්සං වුත්තානං පුබ්බකත්තුකපුණ්ණමා තෙසං යෙව සවෙ භණ්ඩන කාරකෙහි උපද්දුතා පවාරණං පවුක්කාඩ්ඪන්ති, අථ කත්තුකාමස ස්ස කාලපක්ඛවාතුද්දසො වා පච්ඡිමකත්තුකපුණ්ණමා වා පච්ඡිමව ස්සං වුත්තානාව පච්ඡිමකත්තුකපුණ්ණමා එව, ඉදං පන පකතිවාරිත්තං තථාරූපපපච්චයෙ සති චින්නං කත්තුකපුණ්ණමානං පුරිමෙසු වාතුද්ද සෙසු පි පවාරණං කාතුං වට්ටති, භින්නස්ස පන සංඝස්ස සාමග්ගියං

432) පුබ්බකිච්චෙ පුබ්බකරණෙ පත්තකල්ලෙ සමානිතෙ
ඨපෙත්වා ඤත්තිං සංඝෙන කත්තබ්බෙවං පවාරණා–

(49) සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෝ අජ්ජපවාරණා 1 ගදිසංඝ සස පත්තකල්ලං සංඝෝ පවාරෙය්‍යා"ති–

433) එකංසං චීවරං කත්වා නිසීදිත්වාන උක්කුටිං
ථෙරෙන අඤ්ජලිං සංඝෝ පග්ගය්හ සමුදීරියෝ–

(50) සංඝං ආවුසෝ පවාරෙමි දිට්ඨෙනවා සුතෙන වා පරිසංකාසාවා වදන්තු මං ආයස්මන්තෙනා අනුකම්පං උපාදාය පස්ස න්තෙනා පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි ආවුසෝ සංඝං පවාරෙමි–පෙ–තතියම්පි ආවුසෝ සංඝං පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමී"ති–

යෝ කෝ චි දිවසෝ පවාරණදිවසොහොති, ඉමා දිවසවසෙන තිස්සෝ පවාරණා, කත්තබ්බාකාරවසෙන පන වක්ඛමානනයෙන විඤ්ඤූ තබ්බා–

432)–(49)–433)–(50) පුබ්බකිච්චෙ"ති ආදිසු–
සම්මජ්ජනී පදීපොච,උදකං ආසනෙන ච,
පවාරණාය එතානි, පුබ්බකරණ'න්ති වුච්චති–
ඡදපවාරණා උතුක්ඛානං, භික්ඛුගණනා ච ඔවාදෙ,
පවාරණාය එතානි, පුබ්බකිච්ච"න්ති වුච්චති–
පවාරණා යාවතිකා ච භික්ඛූ කම්මප්පත්තා සභාගාපත්තියෝ ච,
නවිජ්ජන්ති වජ්ජනීයා ච පුග්ගලා තස්මිං නහොන්ති පත්තක
ල්ලං"න්ති වුච්චති"ති

එවං අට්ඨකථායං වුත්තා පුබ්බකිච්චාදයෝ වෙදිතබ්බා, ඤත්ති"න්ති ඉදානි වක්ඛමානං සාමඤ්ඤං සංඤ්ඤත්තිං, එවං පන ඤත්තියා ඨපිතාය කාරණෙ සති තෙවාචික වෙවාචික එකවාචික සමානවස්සික වසෙන පි පවාරෙතුං වට්ටති, අයමෙව පන ඤත්ති සංඝෝ පවාරෙය්‍යා" ති එත්ථ සංඝෝ තෙවාචිකං පවාරෙය්‍ය, සංඝෝ වෙවාචිකං පවාරෙය්‍ය, සංඝෝ එකවාචිකං පවාරෙය්‍ය, සංඝෝ සමානවස්සිකං පවාරෙය්‍යා"ති පි ඨපෙතුං වට්ටති චාතුද්දසියං පන සාමග්ගියච චාතුද්දසී සාමග්ගී"ති වත්තබ්බං,–

---

1 එත්ථ චාතුද්දසිකාය අජ්ජපවාරණා චාතුද්දසී"ති එවං පුබ්බකිච්චං කාතබ්බං පණ්ණරසිකාය අජ්ජපවාරණා පණ්ණරසී"ති–අජ්ජපවාරණා සාමග්ගී"ති එවං වෙත්ථ පුබ්බකිච්චං කාතබ්බං— අට්ඨකථා.

434) පවාරෙන්තෙසු ථෙරෙසු නිසජ්ජුකකුටිකං නවෝ
පවාරෙති සයං යාව උකකුටිකොව අච්ඡතු
පුබ්බාරම්භං සමාපෙත්වා නවෝ සංඝමුදීරයෙ–

(51) සංඝං භන්තෙ පවාරෙමි දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා වදන්තු මං ආයස්මන්තෙත්‍රා අනුකම්පං උපාදාය පස්සන්තෙත්‍රා පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි භන්තෙ සංඝං පවාරෙමි–පෙ–තතියම්පි භන්තෙ සංඝං පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමි"ති

435) දුතෙන ධම්මසාකච්ඡා කලහෙහි ච රත්තියා
තෙවාචිකාය ඔකාසෙ'සති ඛෙපිතභාවනෝ
අනන්තරායෙ දසවිධෙ ඤත්තිං වත්වානුරූපතෝ–

(52) සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෝ මනුස්සෙහි දුතං දෙන්තෙහි භික්ඛූහි ධම්මං සාකච්ඡන්තෙහි කලහං කරොන්තෙහි සෙහුස්සන්න රත්ති ඛෙපිතා සචෙ සංඝෝ තෙවාචිකං පවාරෙස්සති අප්පවාරිතොව සංඝෝ භවිස්සති ආථාසං රත්ති විභාසිස්සති"ති වා අයං රාජන්තරායෝ–පෙ–අයං බ්‍රහ්මචරියන්තරායෝ සචෙ සංඝෝ තෙවාචිකං පවාරෙස්සති අප්පවාරිතොව සංඝෝ භවිස්සති අථාසං බ්‍රහ්මචරියන්තරායෝ භවිස්සති යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සඝෝ මෙ වාචිකං එකවාචිකං සමානවස්සිකං පවාරෙය්‍යා"ති–

---

434)–(51) ථෙරෙසු උකකුටිකං නිසජ්ජ පවාරෙන්තෙසු නවෝ යාව සයං පවාරෙති, තාව උකකුටිකෝ එව අච්ඡතූ"ති යොජනා, අච්ඡතූ"ති නිසීදෙය්‍ය,–

435 –(52) ධම්මසාකච්ඡා ච කලහෝ චා"ති වත්තෙ, රත්තියා ඛෙපිතභාවතෝ තෙවාචිකාය ඔකාසෙ අසති දසවිධෙ වා අනන්තරායෙ සති සුණාතු මෙ–පෙ–සමානවස්සිකං පවාරෙය්‍යා"ති අනුරූපතෝ ඤත්තිං වත්වා යථාඨපිතඤත්තියා අනුරූපෙන පවාරෙය්‍යා"ති සඞ්ඛෙපෝ වෙදිතබ්බෝ, අනුරූපතෝ"ති සුණාතු මෙ–පෙ–දුතං දෙන්තෙහි රත්ති ඛෙපිතා සචෙ–පෙ–රත්තී විභාසිස්සති යදි සංඝස්ස පත්තකල්ල"නාති ආදිනා තෙන ඛෙපිතරත්තියා අනුරූපෙන, සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෝ, අයං රාජන්තරායෝ, සචෙ සංඝෝ තෙවාචිකං–පෙ–සංඝෝ භවිස්සති, අථායං රාජන්තරායෝ භවිස්සති, යදිසංඝස්ස පත්තකල්ල"නාති ආදිනා රාජන්තරායාදීනං අනුරූපෙන වා"ති අත්ථෝ, අථායං බ්‍රහ්මචරියන්තරායෝ භවිස්සතී"ති පන පෙය්‍යාලවසෙන අන්තෙ වුත්තං බ්‍රහ්මචරියන්තරායං ගහෙත්වා වුත්තං, තෙවාචික"නාති ආදිකං පන විසුං විසුං වත්තබ්බම්පි ලංඝනා කමෙන සම්පිණ්ඩෙත්වා වුත්තං, වචනසමයෙ පන තෙවාචිකං පවාරෙය්‍ය ඉච්චාදිනා වත්තබ්බං–

436) පවාරෙය්‍යානුරූපෙන යථාඨපිතසඤ්ඤිතියා
ආගමෙය්‍යුං යදි සමා ආදිකා චෙව ආහරේ
එවංතිවතුවඝෙහා සෝ සඤ්ඤිතිං වත්වා පවාරයෙ–

(53) සුණන්තු මෙ ආයස්මන්තා අජ්ජ පවාරණා පණ්ණාරසී[1]ය දුයස්මන්තානං පඨමකල්ලං මයං අඤ්ඤමඤ්ඤං පවාරෙය්‍යාමා"ති–

437) එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කත්වා ථෙරෙන උක්කුටිං
නිසීදිත්වාඤ්ජලිං තෙවං පග්ගය්හ සමුදීරියා–

(54) අහං ආවුසෝ ආයස්මන්තෙන පවාරෙමි දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා වදන්තු මං ආයස්මන්තා අනුකම්පං උපාදාය පස්සන්තෙනා පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි–පෙ–තතියම්පි අහං ආවුසෝ ආයස්මන්තෙන පවාරෙමි දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා වදන්තු මං ආයස්මන්තා අනුකම්පං උපාදාය පස්සන්තෙනා පටිකරිස්සාමි"ති–

නවෙනාපි" අහම්හන්තෙන ආයස්මන්තෙති පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි–පෙ–පටිකරිස්සාමි–තතියම්පි අහම්හන්තෙන ආයස්මන්තෙන පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමි"ති—

438) වීසු ථෙරෙන කත්තබ්බං නවෝ කත්වෙව මිරියෝ—

(55) අහං ආවුසෝ ආයස්මන්තානං පවාරෙමි දිට්ඨෙන වා සුතෙන වා පරිසංකාය වා වදතු මං ආයස්මා අනුකම්පං උපාදාය පස්සන්තෙනා පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි–පෙ–තතියම්පි–අහං ආවුසෝ ආයස්මන්තානං පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමී'ති–නවෙනාපි අහම්හන්තෙන ආයස්මන්තානං පවාරෙමි–පෙ–පටිකරිස්සාමි–දුතියම්පි–පෙ–තතියම්පි–පෙ–පටිකරිස්සාමි"ති—

---

436)–(53) ආගමෙය්‍යුං යදි සමා ආදිකා චා"ති ආගමෙය්‍යුං යදි සමා ඉච්චාදයෝ උපොසථෙ වුත්තා ගාථායෝ ච, එත්ථා"ති එතිසඤ්ඤං පවාරණායං අථ මෙව ච ආහරණකකමෙ; ආගමෙය්‍යුං යදි සමා, පවාරෙන්තන්ථ ථොකිකා, පවාරිතා තෙසු පවාරිතා අඤ්ඤඤ්ඤ හි පවාරියපවාරිතෙසු සකලායෙකච්චායුටිතාය වා පවාරෙය්‍යුං ච තෙ තෙසං සන්තිකෙ බහුකා සමෙ කත්වා සබ්බවිකපෙපසු පුබ්බකිච්චං පුනුදදිසෙ–ආවාසිකානං පණ්ණරසෙ"ති ආදිකා ගාථායෝ පන එත්ථාපි සමානා ඤඤ්ඤඤ්ඤං වත්වා"ති වක්ඛමානගණඤ්ඤඤ්ඤං වත්වා,

437)–(54) සමුදීරියා"ති අඤ්ඤඤ්ඤ වෙ තයෝ වා වක්ඛමානකකමෙන වත්තබ්බා,–

438)–(55) කත්තබ්බං කත්වා"ති යොජෙතබ්බං, කත්තබ්බ"නති

---

1 එත්ථ චාතුද්දසිකාය අජ්ජ පවාරණා චා තුද්දසී"ති එවං පුබ්බකිච්චං කාතබ්බං–අට්ඨකථා.

439) පුබ්බකිච්චං සමාපෙත්වා අධිට්ඨෙය්‍යෙවමේකකෝ–

,,අජ්ජ මේ පවාරණා චාතුද්දසී"ති වා පණ්ණරසී"ති වා අධිට්ඨාමී"ති වත්තබ්බං—

440) යස්මිං වසන්ති වා පච චත්තාරෝ වා තයෝ දුවේ
පවාරණං හරිත්වාන එකෙකසඞ්ඝිතරිතරෙ—

441) තං තං පවාරණං කයිරුං සියා ආපත්ති දුක්කටං
සෙසා උපොසථේ වුත්තා ගාථායෝ වෙත්ථ ආහරේ–

442) පවාරිතෙ ව සංඝම්හි පාරිසුද්ධිඋපොසථං
කරෙය්‍ය ඡින්නවසෙසා ව අවුත්ථෝ වානුපාගතෝ—

443) චාතුමාසිනියා වාපි කතෙ සංඝෙනුපොසථේ
වුත්ථවස්සා පවාරෙය්‍යුං සවෙ අප්පතරා සියු"න්ති

පුබ්බකිච්චාදිකං, නවෙනපි අහං භන්තෙ–පෙ–පවිකරිස්සාමි"ති ථෙරෝ ඒරියෝ"ති යොජෙතබ්බං, එව"න්ති ඉදානි වක්ඛමානං පරාමසති; යස්මි"න්ති ආදි වුත්තනයත්තා උත්තානමෙව,

439)–440)–441)–442)–443) ගාථායෝ"ති වශෙන සමශෙන වශෙන ”නි සඤ්ඤිනෝ"නි ආදිකා හෙට්ඨා වුත්තගාථායෝ වා, අයං පනෙත්ථ විසෙසෝ, කරොතෝ"ති එත්ථ පවාරණං කරොතෝ"නි අත්ථෝ ගහෙතබ්බා; තතියගාථාය පානිමොක්ඛං න උද්දිසෙ"ති අපනෙන්තා නෝ කරෙය්‍ය පවාරණ"නන්ති පදං පක්ඛිපිතබ්බං, චතුත්ථගාථාය අනුපොසථෙ"ති ආදි ගාථාබන්ධං අපනෙන්තා නෙව පවාරණෙ කාතුං සා කපත්ති පවාරණා"නි පක්ඛිපිතබ්බං, පඤ්චමගාථාය අට්ඨිතොපොසථා වාසා"නි අපනෙන්තා පවාරණාඨිතා වාසා"නි පක්ඛිපිතබ්බං, සංඝ මහි පවාරිතෙ වා"නි පුරිමවස්සූපගතෙ සංඝම්හි පවාරිතෙ එව, පාරිසුද්ධිඋපෙ සථං කරෙය්‍යා"නි න එකස්මිං උපොසථග්ගෙ වෙ ඤ්ඤතියෙ ඨපෙතබ්බා"නි අධිප්පායෝ, පච්ඡිමිකාය උපගතත්තා උපරි නිට්ඨිතවසෙසා අවුත්ථෝ, අනුපාගතෝ"නි වස්සං අනුපාගතෝ, අයමෙත්ථාධිප්පායෝ, පුරිමිකාය වස්සං උපගතා පච වා අතිරෙකා වා පච්ඡිමිකාය උපගතා තෙහි සමා වා ඌනතරා වා පුරිමිකාය වා උපගතෙහි පච්ඡිමිකාය උපගතා ථොකතරා වෙව හොන්ති සංඝපවාරණාය ගණං පූරෙන්ති, සංඝපවාරණාවසෙන ඤත්තිං ඨපෙත්වා, අථ ච උභොපි එකතො හුත්වා සංඝං න පූරෙන්ති ගණං පන පූරෙන්ති, ගණඤත්තිං ඨපෙත්වා පවාරෙතබ්බං, පච්ඡා නෙසං සන්තිකෙ පාරිසුද්ධිඋපොසථෝ කාතබ්බෝ, යදි පන පුරිමිකා

46-සංවරෝ"තිආදි-

444) චක්ඛුසොතාදිභෙදෙහි රූපසද්දාදිගොචරෙ
අභිජ්ඣාදෙමනස්සාදි පාපධම්මෙ නිවාරයෙ—

445) නිග්ගණ්හිය්‍ය සකං චිත්තං කිට්ඨාදිං විය දුප්පසුං
සතිමා සම්පජානොව චරෙ සබ්බිරියාපථෙ"තී-

ය එකො පච්ඡිමිකාය එකො, එකෙන එකස්ස සන්තිකෙ පවාරෙතබ්බං, එකෙන පාරිසුද්ධිඋපොසථො කාතබ්බො, සචෙ පුරිමෙහි වස්සූපගතෙහි පච්ඡා වස්සූපගතා එකෙන පි අධිකා සංඝං පූරෙන්ති පඨමං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිත්වා පච්ඡා තෙසං සන්තිකෙ පවාරෙතබ්බන්ති, ගණෙපි එසෙවනයො, එවමුපරි පි යථායොගං විනිච්ඡයො, චාතුමාසිනියා"තී අපරකත්තිකපුණ්ණමායං, සංඝෙනා"ති පඨමං වස්සූපගතෙන සංඝෙන, වුට්ඨවස්සං යෙහි තෙ වුට්ඨවස්සා පච්ඡිමවස්සූපගතා, සචෙ අපපතරාසියූ"නන්ති ඉමිනා යදි අධිකතරා වා සමසමා වා හොන්ති, පවාරණක්ඛන්ධකං ඨපෙත්වා පච්ඡිමවස්සූපගතෙහි පඨමං පවාරිතෙ පච්ඡා ඉතරෙහි පාරිසුද්ධිඋපොසථො කාතබ්බා"ති දීපෙති"නි—

45-පවාරණානිද්දෙසෙ-

46 සංවරණං චක්ඛුචාරාදීනං සතිකවාටෙන පිදහනංසංවරෝ, තඤ්ච කිඤ්චාපි චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරෝ නත්ථි, නහි චක්ඛුපසාදං නිස්සාය සති උප්පජ්ජති නෙව භවඞ්ගසමයෙ ආවජ්ජනාදීනං අඤ්ඤතරස්මයෙ, ජවනක්ඛණෙ පන උප්පජ්ජතී"ති තදා සංවරෝ හොති එවං හොන්තෙත පන සො චක්ඛුචාරාදීනං සංවරෝ"ති වුච්චති,—

444) චක්ඛුසොතාදිභෙදෙහී"ති චක්ඛු ච සොතඤ්ච ඝානඤ්ච ආදි යෙසං තෙ ච භෙදා චා"ති තෙහි මාරෙහී"ති සම්බන්ධො, අභිජ්ඣාදිපාපධම්මා අචලනෙනාපකාරකත්තා කරණභූතෙ චෙත්ථ තනියා, එතෙන චක්ඛුසොතඝානජිව්හාකායමනසංඛ්‍යානි මාරානි වුත්තානි, රූපසද්දාදිගොචරෙ"නි රූපසද්දගන්ධරසපොට්ඨබ්බධම්මසංඛාතෙ විසයෙ, අභිජ්ඣාදෙමනස්සාදිපාපධම්මෙ"නන්ති එත්ථ පරසම්පත්තිඅභිමුඛජ්ඣායනී"නි අභිජ්ඣා, බලවතණ්හා, ආදිසද්දෙන මිච්ඡාදිට්ඨිආදයො අනෙකෙ අකුසලා ධම්මා සංගහිතා,—

445) සකං චිත්තං කිට්ඨාදිං දුප්පසුං විය නිග්ගණ්හිය්‍යා"ති සම්බන්ධො, කිට්ඨ"නන්ති කිට්ඨඛාදනෙ උප්පන්නං සස්සං ගහිතං, කිට්ඨං

47-සුද්ධි"නි

446) දෙසනා සංවරෝ එටසි පවවවෙකඛණ හෙදතෝ
සුඞි චතුඛඛිධා පානිමොකඛසංවරසමමතං
දෙසනාය විසුඩතතා දෙසනාසුඞි වුචචති—

447) න පුනෙවං කරිසසනති චිතතාධිටඨානසංවරා
වුතතෝ සංවරසුඞි"නි සුඡඛතින්ද්‍රියසංවරෝ—

448) පහායානෙසනං ධමෙමනුපපාදෙනතසස එටසියා
සුඩතතා එටසිසුඞි"නි වුතතමාජීවනිසසිතං—

449) යොනිසෝ පටිසංඛාය චීවරං පටිසෙවති
එවමාදි යථාවුතතපවවෙකඛණසුඡඛනා
පවවෙකඛණසුඞි"නි වුතතං පවවයනිසසිත"නති-

අදති"නි කිටඨාදි, තං, සමපජානෝ"නි සඵඛකසපපායගොචරඅසමෙමා හසංඛාතෙන චතුසමපජඤඤෙන සමමාපජානෝ, ඉමිනා ඉන්ද්‍රිය සංවරසීලං කථිතං,—

46 සංවරනිදදෙසෝ.

---

446)-447)-448)-449)- දෙසනා සංවරෝ එටසි පවවවෙකඛණ "නති හෙදතෝ සුඞි චතුඛඛිධා"නි සඞඛෙඛා, පවවවෙකඛණං හෙද තෝ"නි වතතබබෙ නිගගහිතලොපෝ දටඨබබෝ, දෙසනාසුඞි සංව රසුඞි පරියෙටසිසුඞි පවවවෙකඛණසුඞි චතුඛඛිධා"නි වුතතං හොති, තඤ සුඡඛති"නි සුඞි, යථාධමමං දෙසනාය සුඞි දෙසනාසුඞි; වුටඨානසසාපි වෙඤ දෙසනාය එව සංගහෝ දටඨබබෝ, මූලාප තතීනං පන අභිකඛුතා පවිඤඤුව දෙසනා"නි හෙටඨා වුතතා, සා වසස පාරාජිකාපනනසස විසුඞිනාම හොති, අයං හි යසමා පාරාජි කං ආපනෙනා, තසමා භිකඛුභාවෙ ඨතා අභබබෝ කිඤාදීනි අධි ගනතුං, භිකඛුභාවෝ හිසස සගගනනරායෙ වෙව හොති මගගනනරා යෙ ච-වුතතං හෙතං-**සාමඤඤඤඤං දුපපරාමට්ඨං, නිරයායූපපත්තියා**" ති-අපරමපි වුතතං-"සඪිලෝ හි පරිබබාජෝ, **භිඤ්ඤෝ ආකිරතෙ රජ**" නති-ඉවවසස භිකඛුභාවෝ විසුඞි නාම නහොති, යසමා පන ගිහී ආ දිකෝ හුතවා දුනසරණසීලසංවරාදීහි සගගමගගං වා ඤානවිමෙ කඛං මගගං වා ආරාධෙතුං භබබෝ හොති, 1 තසමාසස ගිහි ආදි භාවෝ විසුඞි නාම හොති, අනධිටඨානවිසිටෙඨන සංවරෙන විසුදධි සංවරවිසුඞි, ධමෙමන සමෙන පවවයානං එටසියා සුඞි එටසිසුඞි, ච තූසු පවවයෙසු පවවවෙකඛණෙන සුඞි පවවවෙකඛණසුඞි, චතුඛඛිධා

---

1 ආරොවෙතුං භබබෝ හොනි-සී.ටී.

48 සනෙතාසෝ"තී

450) අපෙන අනවජ්ජන සනතුටෙඨා සුලභෙන ච
මත්තඤ්ඤූ සුභරෝ හුත්වා චරෙ සඩ්ඩමගාරවෝ–

451) අතීතං නානුසොචනෙනා නපජප්පමනාගතං
පච්චුප්පනෙනන යාපෙනෙනා සනතුටෙඨා'ති පවුචමනී'තී

49 චතුරාරකඛා"තී

452) බුඩ්ඪානුස්සති මෙත්තා ච අසුභං මරණස්සති
ආරකත්තාදිනාරහං සම්මාසම්බුද්ධතෝ–

පානී"නි ආදිසු පාතිමොකඛසංවරසමත"නති පාතිමොකඛසංවරෝ 'ති සමතං සීලං, චිත්තාධිඨානසංවරං සුඤඤතීනි ඉන්ද්‍රියසංවරෝ සංවරසුඛීති වුත්තෙනා"නි යොජනා, අනෙසනං පහාය ධමෙමන උ පපාදෙනතස්ස එටඨියා සුඛත්තා ආජීවනිසසිතං එටඨිසුඛී"නි වුත්ත නති සඛතෙඛා; උපපාදෙනතස්සා"නි පචචයෙ උපපාදෙනතස්ස; පචච වෙකඛණසුඤඤතා"නි හෙතුමහිපචමිති–

47 සුඛනිද්දෙසෝ.

---

450)–451) පංසුකූලං පිඛ්‍යාලොපෝ රුකඛමූලං සූනිමුත්තහෙ සජ්ජං"නි ඉමෙ චත්තාරෝ පචචයා අපපඤඤතාකථාය අපපා වෙව කස්ස චි පි ආලයාභාවෙන අනවජ්ජා ච ගතගතට්ඨානෙ ලබ්භනතා ය සුලභා චා"නි වුචචන්නි තෙනාහ අපෙපනා"නි ආදි; මත්තඤ්ඤූ "නී පරියෙසනපටිගගහණපරිභොගවිසසජ්ජනෙසු චතූසු මත්ත ඤ්ඤූතාවසෙන පමානඤ්ඤූ, කථං සනතුටෙඨා"නි ආහ; අතීත" නති ආදි; පච්චුප්පනෙනන යාපෙනෙනා"නි යථාලාභයථාබලයථා සාරුප්පවසෙන පච්චුප්පනෙනන යථාවුත්තචතුබ්බිධපචචයෙන යා යාපෙනෙනා"නි–

48 සනෙතාසනිද්දෙසෝ.

---

452) බුඩ්ඪානුස්සති–පෙ–මරණස්සති"නි ඉමා චතුරාරකඛා නාමා" නි සෙසෝ; ආරකත්තාදිනා"නි ආරකඛාභාවෙ ආරකත්තං; තං ආදි යස්ස අරීනං හතත්තා"නි ආදිස්ස තං ආරකත්තාදි; තෙන තෙන මගෙන සබ්බසනානං අරීනං හතත්තා ආරකා සබ්බකිලෙසෙහි සු විදූරවඩිතෝ; ආකාරස්ස රස්සත්තං කකාරස්ස හකාරං සානුනාසි කං කත්වා අරහ"නති පදසිද්ධිවෙදිතබ්බා; ආරකා"නි ච වුත්තෙ සාම

453) සම්මාසම්බුද්ධඉති වානුස්සතියා පුනප්පුනං
නව හෙදෙ භගවතො බුද්ධානුස්සති සා ගුණෙ...

454) සීමට්ඨසංඝෙ සීමට්ඨදෙවතාසු ච ඉස්සරෙ
ජනෙ ගොචරගාමම්හි තද්ධිපාදයමානුසෙ-

455) සබ්බසත්තෙසු සුඛිතා හොන්තාවෙරා"නි ආදිනා
පරිවජ්ජය පරිවජ්ජ භාවනා මෙත්තභාවනා-

456) වණ්ණසණ්ඨානඔකාසදිසතො පරිවෙජ්දතො
වවත්ථපෙතා කෙසාදිඅොට්ඨාසෙ අනුපුබ්බතො-

ඤඤවොදනාය විසෙසඅවට්ඨානතො විසෙසට්ඨිනා ව විසෙසයස්ස අනුපපයොජෙතබ්බතඤ්ච කිලෙසෙහි"නි ලබ්භති; සම්මා"නි අවිපරිතං; සාම"න්ති සයමෙව අපරනෙය්‍යො හුත්වා"ති අත්ථො; සම්බුද්ධො"ති හි එත්ථ සංසද්දෙ, සය"න්ති එතස්ස අත්ථස්ස බොධකො දට්ඨබ්බො; බුද්ධ තො"ති භාවපධානොයංනිද්දෙසො බුද්ධත්තා"ති අත්ථො;

453) අරහං ඉති වා සම්මාසම්බුද්ධො ඉති වා භගවතො නව හෙදෙ ගුණෙ යා පුනප්පුනං අනුස්සති;සා බුද්ධානුස්සති"නි යොජනා; සම්මාසම්බුද්ධො ඉති"ති වත්තබ්බෙ අකාරො සන්ධිවසෙන ආගතො ඉති සද්දෙ, පනෙත්ථ ආදිඅත්ථො ඉච්චාදී"නි අත්ථො; නවහෙදෙ"නි අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී"ති එකතො ගහෙත්වා, එත්ථපන උපචාරො උපපජ්ජති; න අපපණ්ණ; තථා මරණානුස්සතියං, ඉතරෙසු පන උභයම්පි උපපජ්ජති"නි වෙදිතබ්බං-

බුද්ධානුස්සති.

---

454)-455)- සීමට්ඨා"ති ආදිනා මෙත්තාභාවනං දස්සෙති; සීමට්ඨසංඝෙ"ති සීමායං තිට්ඨති"ති සීමට්ඨා; සොව සංඝො; ගොචරගාමම්හි ඉස්සරෙ ජනෙ"ති සම්බන්ධො; තත්ථ මානුසෙ උපාදාය සබ්බසත්තෙත්‍ථූ"ති යොජෙතබ්බං; තත්ථා"නි තසම්ං ගාමෙ; සුඛිතා හොන්තු අවෙරා"ති පදවෙජ්දෙ; ආදිනා"ති අබ්‍යාපජ්ඣාහොන්තු අනීඝාහොන්තු සුඛිඅත්තානං පරිහරන්තු"නි ඉමිනා; පරිවජ්ජය පරිවජ්ජ ඉමස්මිං විහාරෙ සබ්බ භික්ඛූ"ති ආදිනා එවමපි පරිවජ්ජිත්වා පරිවජ්ජිත්වා-

මෙත්තාභාවනා.

---

456) ඉදානි අසුභං නිද්දිසන්තො සබ්බපඨමං සාධෙතබ්බං සත්තවිධං උග්ගහකොසල්ලං වණ්ණාවාදිනා දස්සෙති; සත්තවිධං හි

457) නාතිසීඝං නාතිසනිකං විකෙඛපං පටිබාහයං
පණ්ණතතිං සමතිකකමම මුවනනතසසානුපුබබතෝ.

458) වණ්ණාසයසණ්ඨානගන්ධොකාසෙහිභාවනා
පටිකකූලා"ති කොට්ඨාසෙ උද්ධමාතාදිවත්ථුසු
ගහෙත්වා අසුභාකාරං පවත්තා භාවනාසුභං–

තං නියමතෝ ආගතං වාචාය සජ්ඣායමානසස සජ්ඣායෙහි සද්ධිං; තත්ථ පඨමං වාචාය සජ්ඣායනෙන න චත්තාරි තවපචකාදීනි පරිචිත්තිදිතා අනුලොමපටිලොමවසෙන කාතබබං; යථා පන වචසා තථෙව මනසාපි සජ්ඣායෙ කාතබ්බා, වචසා සජ්ඣායෙ හි මනසා සජ්ඣායසස පචචයෙ සෙ පන ලකඛණපටිවෙධසස පචචයෙ; තත්ථ වණ්ණෙ නාම කෙසාදිනං වණ්ණෙ; සණ්ඨානං තෙසං යෙව සණ්ඨානං; ඔකාසෙ තෙසං යෙව පතිට්ඨාතොකාසෙ; දිසා නාභිතෙ උද්ධං උපරිමදිසා අධෙ හෙට්ඨිමා; පරිවෙහදෙ නාම අයං කොට්ඨාසෙ හෙට්ඨා ච උපරි ච තිරියඤ ඉමිනා නාම පරිවජ්ජනෙනා"ති; එවං සභාගපරිවෙහදෙ, වෙව කෙසා න ලොමා; ලොමා න කෙසා"ති එවං අමිසසකතාවසෙන විසභාගපරිවෙහදෙ ච; කෙසාදිකොට්ඨාසෙ ව වත්ථපෙත්වා"ති සඞ්ඛෙ; වවත්ථපෙත්වා"ති වුත්තනයෙන වවත්ථපෙත්වා; එවං වවත්ථපෙනෙතන යථාවුත්තං සත්තවිධං උග්ගහකොසල්ලං සම්පාදෙත්වා අට්ඨාරසවිධං මනසිකාරකොසල්ලං සම්පාදෙත්ව බබ"නති දසෙසතුං අනුපුබබතෝ"ති ආදිමාහ; තත්ථ අපපනාතෝ තයෙ ච සුත්තනනා"නි ඉමෙවත්තාරෙ පි නයතෝ වා ගතෙ නා"ති සීඝාදිසු පක්ඛිපිත්වා දසවිධතා වෙදිතබබා; අනුපුබබතෝ"ති අඤ්ඤා යකාරණතෝ පට්ඨාය අනුපටිපාටියා–

457) නාතිසීඝං නාතිසනිකං කත්වා"ති කිරියාවිසෙසනං; විකෙඛපං පටිබාහය"නති කම්මට්ඨානං විසසජෙජත්වා බහිධා පුථුත්තා රම්මණෙ චෙතසෙ විකෙඛපං පටිබාහනෙනා; පණ්ණත්තිං සමතිකකාමමා"ති යාගුං කෙසා ලොමා"ති පණ්ණත්තිං; තං අතිකකමිත්වා; පටිකූලනති චිත්තං ඨපෙත්වා"ති අධිප්පායෙ; අනුපුබබතෝ මුවනනසසා"ති යෙ යෙ කොට්ඨාසෙ උපට්ඨාති; තං තං අනුක්කමෙන මුවතෝ; තසස භාවනා"ති ඉමිනා සඞ්ඛෙ; එවං උභයකොසල්ලං සම්පාදෙත්වා සබබකොට්ඨාසෙ වණ්ණාදිවසෙන වවත්ථපෙත්වා වණ්ණාදිවසෙනෙව පඨමා පටිකූලතා වවත්ථපෙතබබා"ති දසෙසතුං වණ්ණා"ති ආදිමාහ–

458) වණ්ණ-පෙ-ඔකාසෙහි කොට්ඨාසෙ පටිකූලා"ති භාවනා අසුභ"නති යොජනා; තත්ථ කෙසාව පකතිවණ්ණෙන කාළ

459) මරණං මෙ භවිස්සති ජීවිතං උපරුජ්ඣති
මරණං මරණං වා' නි භාවයිත්වාන යොනිසො–

460) වධකසෙවුපට්ඨානා සම්පත්තීනං විපත්තිතො
උපසංහරතො කායබහුසාධාරණා තථා–

කා අද්ධරිට්ඨකවණ්ණා; සණ්ඨානතො දීඝවට්ටතුලාදණ්ඩසණ්ඨානා; දිසතො උපරිමදිසාය ජාතා; ඔකාසතො උභොසු පස්සෙසු කණ්ණ චුලිකාහි පුරතො නලාටන්තෙන පච්ඡතො ගලවාටකෙන පරිච්ඡින්නා සීසකටාහවෙඨනඅල්ලවමමං කෙසානං ඔකාසො; පරිච්ඡෙදතො කෙසා සීසවෙඨනවමෙ වීහඟගමත්තං පවිසිත්වා පතිට්ඨිතෙන ඔභට්ඨා අත්තනො මූලනලෙන උපරිආකාසෙන තිරියං අඤ්ඤමඤ්ඤෙන පරිච්ඡින්නා වෙ කෙසා එකතො නත්ථී"ති අයං සභාගපරිච්ඡෙදෙ, කෙසා නලොමා, ලොමා නකෙසා"ති එවං අවසෙසඑකතිංසකොට්ඨාසෙහි අමිස්සකතා කෙසා නාම පාටියෙක්කා එකො කොට්ඨාසො"ති අයං විසභාගපරිච්ඡෙදෙ, ඉමං කෙසානං වණ්ණාදිතො නිච්ඡයනං, ඉදමපන නෙසං වණ්ණාදිවසෙන පවඩ්ඪා පටිකූලතො නිච්ඡයනං කෙසා නාමෙතෙ වණ්ණතො පි පටිකූලා ආසයතො පි සණ්ඨානතො පි ඔකාසතො පි පටිකූලා"ති එවං සෙසකොට්ඨාසා නම්පි යථායොගං වෙදිතබ්බං, උද්ධුමාතාදිවත්ථූසූ"ති උද්ධු මාතක විනීලක විපුබ්බක විච්ඡිද්දක විකඛායිතක විකික්ඛිතක හතවිකික්ඛිතක ලොහිතක පුලවක අට්ඨික සංඛානෙසු දසසු අවිඤ්ඤාණ අසුභවත්ථූසු අසුභාකාරං ගහෙත්වා පවත්තා භාවනා වා අසුභන්ති සඞ්ඛො–

අසුභභාවනා–

---

459) මරණං මෙ භවිස්සති"ති වා ජීවිතං මෙ උපරුජ්ඣති"ති වා මරණං මරණ"න්ති වා යොනිසො භාවයිත්වා"නි යොජනා; ජීවිත"න්ති රූපජීවිතින්ද්‍රියඤ අරූපජීවිතින්ද්‍රියම, යොනිසො"නි උපායෙන, එවං පවත්තයතො යෙව හි එකච්චස්ස නීවරණානි විකඛම්භන්ති, මරණාරම්මණා සති සණ්ඨාති උපචාරප්පත්තමෙව කම්මට්ඨානං හොති, යස්ස පන එත්තාවත්තා නහොති, තෙන වධකපච්චුපට්ඨානාදීහි අට්ඨහාකාරෙහි මරණං අනුස්සරිතබ්බ"න්ති දස්සෙතුං වධක සෙවා"නී ආදිමාහ,–

460) වධකස්ස ඉව උපට්ඨානා"කි ඉමස්ස සීසං ඡින්දිස්සාමි" නි අසිං ගහෙත්වා ගීවාය සඤ්චරයමානස්ස වධකස්ස විය මරණස්ස උපට්ඨානතො, සම්පත්තීනං විපත්තිතො"නි හොගසම්පත්තියා ජීවිතස

461) ආයුදුබ්බලතො කාලවවත්ථානස්ස භාවතො
අඛානස්ස පරිවෙජ්ජ භාවනා මරණස්සතී''ති–

මපතනියා ච විනාසමරණසංඛාතවිපත්තිතො, උපසංහරතො''නි යසමහන්නතතො පුඤ්ඤමහන්නතතො ඨාමමහන්නතතො ඉද්ධිමහන්නතතො පඤ්ඤාමහන්නතතො පච්චෙකබුද්ධතො සම්මාසම්බුද්ධතො''නි ඉමෙහි සත්තහාකාරෙහි අත්තනො උපසංහරණතො, කායබහුසාධාරණා''නි අසීතියා කිමිකුලානං අනෙකසතානං රොගානං බාහිරානඤ්ච අභිවිත්තිකාදීනං මරණස්ස පච්චයානං සාධාරණතො,–

461) ආයුදුබ්බලතො''නි අස්සාසපස්සාසූපනිබන්ධිත්තඉරියාපථූ පනිබන්ධිත්තාදිනා ආයුනො දුබ්බලත්තා, කාලවවත්ථානස්ස අභාවතො''නි ඉමස්මිං යෙව කාලෙ මරිතබ්බං, න අඤ්ඤස්මි''නති එවං කාලවවත්ථානස්ස අභාවතො, අඛානස්ස පරිවෙජ්ජදෙ''නි මනුස්සානං ජීවිතස්ස නාම එතරහි පරිත්තතා අඛා යො චිරං ජීවති සො වස්සසතං ජීවතී''ති එවං අඛානස්ස කාලපරිවෙජ්ජදතො, එත්ථ පන කම්මට්ඨානං භාවෙතා විපස්සනාය සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පත්තුකාමෙන බුද්ධපුත්තෙන යං කාතබ්බං, තං ආදිකම්මිකස්ස කුලපුත්තස්ස වසෙන ආදිතො පට්ඨාය සංඛෙපෙනොපදිස්සාම, චතුබ්බිධං තාව සීලං සොධෙතබ්බං, තත්ථ තිවිධා විසුද්ධිනා අනාපජ්ජනං ආපන්නවුට්ඨානං කිලෙසෙහි ච අපතිකිළනං, එවං විසුද්ධසීලස්ස හි භාවනා සම්පජ්ජති; යදිදං චෙතියඅඞ්ගණවත්තාදිනා වසෙන ආභිසමාචාරිකසීලං වුච්චති, තම්පි සාධුකං පරිපූරෙතබ්බං, තතො–ආවාසො ච කුලං ලාභො, ගණො කම්මඤ්ච පඨමං, අඛානං ඤාති ආබාධො, ගන්ථො ඉද්ධි නෙ දසා''නි –එවං වුත්තෙසු දසසු පලිබොධෙසු යො පලිබොධො, සො උපච්ඡින්දිතබ්බො, එවං උපච්ඡින්නපලිබොධෙන,–පියො ගරුභාවනීයො, වත්තා ච වචනක්ඛමො, ගම්භීරඤ්ච කථං කත්තා, නො ච ඨානෙ නියොජකො''නි–එවං වුත්තලක්ඛණං ආචරියං උපසඞ්කම්මා කම්මට්ඨානං උග්ගහෙතබ්බං, තං දුවිධං හොති සබ්බත්ථකකම්මට්ඨානඤ්ච පාරිහාරියකම්මට්ඨානඤ්ච, තත්ථ සබ්බත්ථකකම්මට්ඨානං නාම සිනාඛු සංඝාදීසු මෙත්තාමරණස්සනි ච අසුභසඤ්ඤ''ති පි එකො; එකං පන තයා සබ්බත්ථ අත්ථයිතබ්බං ඉච්ඡිතබ්බ''නති කත්වා අධිප්පෙතස්ස ච යොගානුයොගකම්මස්ස පදට්ඨානත්තා සබ්බත්ථකකම්මට්ඨාන''නති වුච්චති, අට්ඨතිංසාරම්මණෙසු පන යං යස්ස චරිතානුකූලං, තං තස්ස නිච්චං පරිහරිතබ්බත්තා යථාවුත්තෙනෙව නයෙන පාරිහාරියකම්මට්ඨාන''නති වුච්චති, තත්ථ–මහාවාසං නවාවාසං, ජර වාසඤ්ච ප

50 විපස්සනා"නි

462) නාමරූපං පරිගහෙත්වා තතෝ තස්ස ච පච්චයං
හුත්වා අභාවතෝ නිච්චා උදයබ්බයපීළනා–
463) දුක්ඛා අවසවත්තිත්තා අනත්තා ති,,නිලක්ඛණං
ආරොපෙත්වාන සංඛාරෙ සම්මසන්තෝ පුනප්පුනං
පාපුණෙය්‍යානුප්පබ්බෙන සබ්බසංයොජනක්ඛය"නති–

ඤ්ඨිං, සොඬිං පණ්ණඤ්ච පුප්ඵඤ්ච ඵලං පතිතමෙව ච,–නගරං දරුණඛෙත්තං, විසභාගෙන පට්ඨානං, පච්චන්තසීමසපරායං, යත්ථ මිත්තෝ න ලබ්භති–අට්ඨාරසෙනානි ඨානානි, ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතෝ, ආරක්ඛා පරිවජ්ජෙය්‍ය, මග්ගං පටිභයං යථා"ති–වුත්තඅට්ඨාරසසෙනාසනදෝසවජ්ජිතං–ඉධ පන භික්ඛවෙ ඉසනාසනං නාතිදූරං නවාසනනං ගමනාගමනසම්පන්නං දිවා අප්පාකිණ්ණං රත්තිඅප්පසද්දං අප්පනිග්ඝාසං අප්පඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සං ඛෝ පන හොති, තස්මිං පන සෙනාසනෙ විහරන්තස්ස අප්පකසිරෙනෙව චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා හොන්ති, තස්මිං ඛෝ පන සෙනාසනෙ ථෙරා භික්ඛූ විහරන්ති බහුස්සුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනයධරා 1 මාතිකාධරා, තෙ කාලෙන කාලං උපසංකම්මා පරිපුච්ඡන්නිපරිපඤ්හන්ති ඉදං භන්තෙ කථං ඉමස්ස ඛෝ අත්ථෝ"ති තස්සතෙ ආයස්මන්තෝ අවිවටඤ්චෙව විවරන්ති අනුත්තානීකතඤ්ච උත්තානි කරොන්ති අනෙකවිහිතෙසු කංඛාඨානියෙසු ධම්මෙසු කංඛං පටිවිනොදෙන්ති, එවං ඛෝ භික්ඛවෙ සෙනාසනං පඤ්චහසම්පන්නාගතං හොති"නි–වුත්තපඤ්චඟ සම්පන්නාගතං සෙනාසනං උපගම්ම තත්ථ වසන්තෙන දීඝානි කෙසලොමනඛානි ඡින්දිතබ්බානි, ජිණ්ණචීවරෙසු අග්ගලඅනුවාතපරිභණ්ඩනාදිනා දළ්හිකම්මං වා තන්නවෙජ්ජදිසු තුන්නකම්මං වා කාතබ්බං, කිලිට්ඨානි රජිතබ්බානි සචෙ පත්තෙ මලං හොති, පත්තො පචිතබ්බො, පඤ්චවිධාදීනි සොධෙතබ්බානී"ති එවං වුත්තඋපච්ඡින්නබුද්ධසාසනපළිබොධෙන කතහත්තකිච්චෙන භත්තසම්මදං විනොදෙත්වා රත්තත්තයගුණානුස්සරණෙන චිත්තං සමුජ්ජාසෙත්වා ආචරියුග්ගහතො එකපදම්පි අසම්මුයහන්තෙන මනසිකාතබ්බ"නති—

49—චතුරාරක්ඛනිද්දෙසො–

462—463) නාමරූප"නති චිත්තචෙතසිකසංඛාතං නාමඤ්ච අට්ඨවිසතිවිධං රූපඤ්ච, නමනලක්ඛණං නාමං, රූපනලක්ඛණං රූපං,

---

1 ධම්ම විනයධරා—කිසම්වි.

464) අධිසීලාධිචිත්තානමධිපඤ්ඤාය සික්ඛණා
භික්ඛුකිච්චමතොබ්‍රුදසික්ඛායං සමුදාහටා–
465) මහතො කිත්තිසද්දස්ස යස්ස ලොකවිචාරිනො
පරිස්සමො නසමෙහාති මාළුතසෙසව නිච්චසො–

නාමරූපතො අඤ්ඤදූ අත්‍ථාදිකො කොචි අත්‍ථී"ති එවං ඤාණලාභී වෙ ඤාණතො උධ්‍ධාය ඤාණගතං වා විපස්සනායානිකො වෙ පකිණ්ණකභූතං නාමරූපං පරිග්ගහෙත්වා පාතිමොක්ඛසංවරාදිසීලවිසුද්ධි චතුරාරක්ඛවසෙන දීපිතා සොපචාරසමාධිසංඛාතා චිත්තවිසුද්ධි ච වුත්තනාව නාමා"නි ඉමිනා දිට්ඨිවිසුද්ධි කථිතා, තතො තස්ස පච්චයඤ්ච පරිග්ගහිත්වා සඞ්ඛෙපා, තස්ස පච්චය"නති පටිසන්ධික්ඛණෙ නාමරූපවයමෙව අවිජ්ජාතණ්හා උපාදානකමෙමහි උපපජ්ජති, න ඉස්සරාදිකාරණෙනා"නි ආදිනා තස්ස කාරණං, ඉමිනා කංඛාවිතරණවිසුද්ධි දස්සිතා, හුත්වා අභාවතො අනිච්චා"නි සබ්බෙපි නාමරූපසංඛාරා උපපජ්ජිත්වා අභාවූපජ්ජනතො අනිච්චා, උදයබ්බයපීළනා දුක්ඛා"නි උපාදානිරොධවසෙන පීළනතො දුක්ඛා, අවසවත්තිතතා අනත්තා නාම අත්තනො වසෙන අවත්තනතො අනත්තා"නි එවං සංඛාරෙහි සඞ්ගං ලක්ඛණං ආරොපෙත්වා පුනපපුනං සම්මසනෙනා"නි යථාවුත්තනයෙන සම්මසනෙනා සමථයානිකො විපස්සනායානිකො ච යොගාවචරො, ඉමිනා මග්ගාමග්ගඤාණදස්සනවිසුද්ධි පටිපදාඤාණදස්සනවිසුද්ධි ච දස්සිතා, සංඛාරානමෙවහි උදයබ්බපාදිනානුපස්සනතො උදයබ්බයභඞ්ග භයආදිනවනිබ්බිදාමුඤ්චිතුකම්‍යතා පටිසංඛානුපස්සනාසංඛාරුපෙක්ඛාඤාණසංඛාතස්ස අට්ඨවිධස්ස ඤාණස්ස වසෙන සික්ඛාපත්තං විපස්සනාඤාණං පටිපදාඤාණදස්සනවිසුද්ධි නාම, අනුපුබ්බෙන සබ්බසංයොජනක්ඛයං පාපුණෙය්‍යා"නි ඉමිනා ඤාණදස්සනවිසුද්ධි දස්සිතා, සබ්බසංයොජනක්ඛය"නති ඔරම්භාගියානං පඤ්චන්නං සංයොජනානං හෙට්ඨා මග්ගත්තයෙන ඛෙපිතත්තා ඉතරාසං උද්ධම්භාගියානං සංයොජනානං ඛෙපිතත්තා ච සබ්බෙසං සංයොජනානං ඛයතෙන ජාතං අරහත්තමග්ගං,–

464) යස්මාකාරණා සික්ඛාමානා අයං භික්ඛුකිච්චං, අතො තස්මා කාරණා"නි අත්‍ථො–

465) නිච්චසො ලොකවිචාරිනො"නි නිච්චං ලොකෙ විචාරතො මාළුතසෙසව පරිස්සමො නසමෙහාති"නි යොජනා; මාළුතසෙසවා"නි වාතස්ස ඉව, න සමෙහාති"නි නහොති,–

466) තෙන ධම්මසිරිකෙන තඔපණණියකෙතූනා
ථෙරෙන රචිතා ධම්මවිනයඤ්ඤූපසංසිතා–

467) එත්තාවතායං නිට්ඨානං ඛුද්දසිකඛා උපාගතා
පඤ්චමත්තෙහි ගාථානං සතෙහි පරිමාණතො"ති–

ඛු ද සි කඛා
නිට්ඨිතා.

466–467) තඔපණණි එව තඔපණණියො, කෙතුවිය කෙතු තඔපණණියෙ කෙතූ"ති තපපුරිසො, තෙන රචිතා ධම්මවිනයඤ්ඤූපසංසිතා අයං ඛුද්දසිකඛා පරිමාණතො ගාථානං පඤ්චමත්තෙහි සතෙහි එත්තාවතා නිට්ඨානමුපාගතා"ති සඔඤ්ඩා–

ඉති සුමඞ්ගලප්පසාදනී නාම
ඛුද්දසිකඛාය ටීකා
සමත්තා.

1 කාරාපිතෙ'නිරුවිරෙ පවරෙ විහාරෙ
මානාධිකාරිපුරිනා 1 ගරුනා ගු ණෙන
වස්සං වසං දම්ලසො චිවහෙ මකාසි
අංකංඛරීකම්නිසාසනසමපබුඩිං–

2 පුඤ්ඤඤ්ඤන සඤ්ඤරවනා ජනිතෙන තෙන
සඞ්ඝඩසාසනවරොදයකාරණෙන
ලොකාම්සෙසු පන මෙසමනාමපලගෙහා 2
සඞ්ඝඩසාසනවරොදයමාචරෙය්‍යං–

3 අඤ්ඤසු අක්ඛරපදෙසු විනිවිඡයෙසු
පුබ්බාපරෙසු ඛලිතං චලිතං යදත්ථි
ඔහාය ඛනතුමරහන්ති වදන්තු සන්තො
දිට්ඨාපරාධමථ වා කිමුලාලනෙන–

4 යෙ'නඤ්ඤතනන්තරතනාකරමද්දනෙන 3
මන්ථා ව ලොලුලසිතඤ්ඤණවරෙන ලඛා
සාරමමතා, 4 නිසුඛිතා සුඛයනති ව'ඤ්ඤ
තෙ මෙ ජයන්ති ගුරවො ගුරවො ගුණෙහි–

5 පරඤ්ඤසම්පාදනතො පුඤ්ඤඤ්ඤාධිගතෙන'හං
පරඤ්ඤසම්පාදරතො භවෙය්‍යං ජාතිජාතියං–

සිසෙසා ආහං.

6 පරමපජිවිජ්ජතානෙකසත්තොසොපසමෙසිනං 5
සුවිසලෙලඛවුත්තීනං සද'රඤ්ඤනිවාසිනං–

7 සාසනුජ්ජොතකාරීනං ආචෙරත්තමුපාගතං
උදුම්බරගිරිකඛ්‍යාතයතීනං 6 යතිපුඞ්ගවං–

8 මෙධංකරොඉතිඛ්‍යාතං 7 නාමධෙය්‍යං තපොධනං
ථෙරං පිරදයාමෙධානිධානං සාධුපූජිතං–

9 සිස්සං සහායමාගම්ම මිත්තං කල්‍යානමත්තනො 8
සොධෙතුං සාසනං සත්ථු පරක්කමමකාසියො–

---

1 සුරිනා– 2 සුපිනමෙසමලංඅලගෙහා–
3 මන්ථනෙන– 4 සාරාමතා–
5 විසෙසුපසමෙසිනං–
6 උදුම්බරගිරිඛ්‍යාතායතනං–
7 මෙධංකරොනිආඛ්‍යාතං–මෙධංකරඉතිඛ්‍යාත–
8 සිස්සං සහායමාගම්ම කල්‍යානමිත්තමත්තනො–
නිස්සාය පියපියනතං මිත්තං කල්‍යානමත්තනො–

10 සුසද්දසිඞ්ගං යො යොගනිච්චයං සබ්භිවණ්ණිතං
අකා සුබොධාලංකාරං වුත්තෝදයමනාකුලං–

11 සංඝරක්ඛිතනාමෙන මහාථෙරෙන සීමතා
නිවාසභූතෙනා'නෙකගුණා න'පිච්ඡතාදිනං–

12 තෙනායං රචිතා සාධු සාසනොදයකාරිනා
බුද්ධසික්ඛාය ටීකා පි සුමඞ්ගලපසාදනී.

---

13 සම්බුඩපරිනිබ්බාණා ච්සහස්සවතුස්සතෙ
චත්තාළීසාධිකෙ වසෙ අතික්කන්තෙ තු සීහලෙ–

14 නගරෙ ගාලුනාමස්මිං දූනගෙහාකඛ්‍යගාමකෙ
ජයවඩ්ඪනආරාමෙ වසතා සන්තවුත්තිනා–

15 සුමනසාමිනා නාමෙන ථෙරෙන මුනිසූනුනා
සද්ධිකාබුද්ධසික්ඛා'යං ලිපිදෙසෙහ්‍යපාහටා–

---

16 ඩී.ඩී.පේදිස්සමඤ්ඤෙ ච ඇන්.ඇස්.ප්‍රනැන්ඩුනාම්කො
එච්.තිදෙරිස් ප්‍රනැන්ඩු ච ඇම්.මාගිරිස් ප්‍රනැන්ඩුව–

17 ඩී.සී.පේදිස් ච නීතිඤ්ඤැ.සී.පේමිස්මැතිවු අථො
ජී.ඒ.ප්‍රනැන්ඩුනාමො ච ඒ.සසිමොන් ප්‍රනැන්ඩුව–

18 ජයසෙඛර ආරච්චි.ඒ.ඇස්.ඇෆ්.අකඛරාදිකො
ඒච්.පී.ප්‍රනැන්ඩු.සී.පීරිස්ප්‍රනැන්ඩුනාම්කොපි ච–

19 හරමානිස් ප්‍රනැන්ඩු ච ඉවෙවතෙ බුඩමාමකා
විසුතා දෙසදෙසෙසු.මුද්‍රාපෙසුං ඉමං සුභං–

20 අසම්ං පමාදහමමොහවිකම්පිතෙහි
සඤ්ඤානදෙසමවසෙසමපානුදිනා
පාපෙන්තු සුඛිමථ තෙන බුධාත්වෙදී
පූරෙන්තු චාධුනිකසිස්සමනොරථන්ති

නිබ්බාණපච්චයො හොතු

නිට්ඨිතා.

සිඛිරත්තු.

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

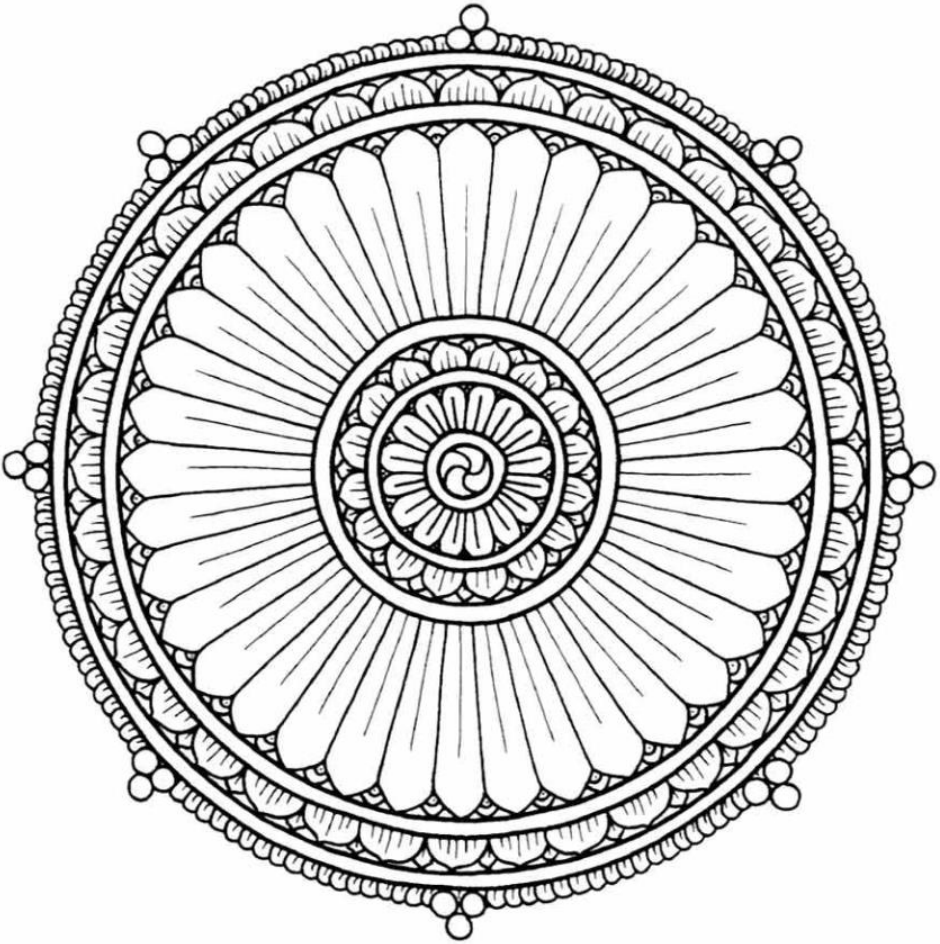

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු